

รวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๓

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

หนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๓ เป็นการรวบรวมพระราชบัญญัติจำนวน ๒๙ ฉบับที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบด้วยข้อมูลขั้นตอนการพิจารณากฎหมายของรัฐสภา เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย รวมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขในแต่ละฉบับเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการค้นคว้าอ้างอิงและเพื่อเผยแพร่ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บุคลากรในวงงานรัฐสภาตลอดจนประชาชนผู้สนใจใฝ่ศึกษาทั่วไป

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
มีนาคม ๒๕๕๔

คำนำ

ในการจัดทำหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๓ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย ได้รวบรวมพระราชบัญญัติที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ จำนวน ๒๙ ฉบับ โดยแต่ละฉบับได้นำเหตุผลในการประกาศในกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมตั้งแต่ฉบับแรก ถึงฉบับปัจจุบัน มาจัดทำเป็นบันทึกท้ายพระราชบัญญัติเพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าเพิ่มเติมถึงเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมในแต่ละครั้ง รวมทั้งเพื่อความสะดวกในการค้นคว้าว่ากฎหมายฉบับก่อน ๆ

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๓ จะเป็นประโยชน์ แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการในสังกัดรัฐสภา และบุคคลทั่วไปที่สนใจ หากมี ข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ และขอรับไว้พิจารณาเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ในโอกาสต่อไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย
มีนาคม ๒๕๕๔

ที่ปรึกษา

๑.	นายจเร พันธุ์เปรื่อง	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๒.	นายคุณวุฒิ ตันตระกูล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

๓.	นายกุลพล วัชรภาพ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
๔.	นางจารุวรรณ ดวงวิชัย	วิทยากร ๘ ว.
๕.	นายสุเทพ ลีรพงษ์กุล	นิติกร ๘ ว.
๖.	นางสาวสิตาวิร์ อีร์วิรุฬห์	วิทยากร ๘ ว.
๗.	นางภัทริดา สุขคุณณี	นิติกร ๗ ว.
๘.	นางวนิดา อินทรอำนวย	วิทยากร ๗ ว.
๙.	นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง	วิทยากร ๖
๑๐.	ร้อยตำรวจโทหญิง รัตนาลัย ชัตพันธ์	นิติกร ๕
๑๑.	นายพีรเดช คงเดชา	นิติกร ๕
๑๒.	นางสาวกิริณา กิตติอนุกุล	นิติกร ๔
๑๓.	นายอิสสริยะ ไชยทิพย์	นิติกร ๔
๑๔.	นางสาววิลาสินี ปิตินานนท์	นิติกร ๔
๑๕.	นางสาวลัดดาวัลย์ ไยมณี	นิติกร ๔
๑๖.	นายวิกร แพทย์เจริญ	นิติกร ๔

ฝ่ายนำเข้าข้อมูล Internet

<http://www.parliament.go.th/elaw>

๑๗.	นางวัลภา ทองบางไทร	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๖

ฝ่ายบันทึกข้อมูลประสานงานและเผยแพร่

๑๘.	นางศิริวัฒน์ ไสหนู	เจ้าพนักงานธุรการ ๓
๑๙.	นายณัช เดชชนะฐากุล	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
๒๐.	นางสาววรารณ มีเปรม	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑
๒๑.	นางสาวสุนทรี เกตุชาญวิทย์	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

รายละเอียดประกอบการใช้

หนังสือรวมกฎหมายปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ นี้ มีกฎหมายจำนวนทั้งสิ้น ๒๙ ฉบับ โดยมีข้อมูลภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับ ประกอบด้วยข้อมูล ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

ประกอบด้วย พระราชบัญญัติ จำนวน ๒๙ ฉบับ โดยเรียงตามลำดับตามการประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๒ การพิจารณาพระราชบัญญัติ

การพิจารณาพระราชบัญญัติ ประกอบด้วยข้อมูลวันที่พิจารณาใน ๓ วาระของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยเรียงตามลำดับ จนถึงวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๓ บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

กรณีที่กฎหมายในปี พุทธศักราช ๒๕๕๓ เป็นกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับก่อน ๆ กลุ่มงานพัฒนากฎหมายได้สืบค้นเหตุผลในการประกาศใช้ตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงฉบับสุดท้ายก่อนประกาศใช้ในปี พุทธศักราช ๒๕๕๓ รวมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมายฉบับก่อน ๆ เพื่อนำมาจัดทำบันทึกท้ายพระราชบัญญัติด้วย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก – ข
คณะผู้จัดทำ	ค
รายละเอียดประกอบการใช้	ง
๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๕๓	๑
๒. พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓	๕
๓. พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๓
๔. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๓	๒๕
๕. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๓	๕๙
๖. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา – วงแหวน นอกกรุงเทพมหานคร ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓	๗๕
๗. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓	๙๙
๘. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๒๖
๙. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๓๘
๑๐. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๔๖
๑๑. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๕๘
๑๒. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๖๕
๑๓. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔	๑๖๙
๑๔. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓	๒๗๐
๑๕. พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓	๒๙๙
๑๖. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๑๑
๑๗. พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๒๘
๑๘. พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๓๙
๑๙. พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๖๐
๒๐. พระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๗๔

๒๑. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดี เยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๘๖
๒๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓	๔๔๙
๒๓. พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓	๔๘๘
๒๔. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓	๕๐๒
๒๕. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๓	๕๑๗
๒๖. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓	๕๓๓
๒๗. พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓	๕๘๐
๒๘. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๓	๕๙๗
๒๙. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓	๖๑๑

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลจังหวัดขึ้นที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัด ที่อำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้จัดตั้งศาลจังหวัดขึ้นที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เรียกว่า
“ศาลจังหวัดพระประแดง” และจะเปิดทำการเมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ให้ศาลจังหวัดพระประแดงมีเขตตลอดท้องที่อำเภอพระประแดง และอำเภอ
พระสมุทรเจดีย์ ในจังหวัดสมุทรปราการ

ในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลจังหวัดพระประแดงตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตาม
มาตรา ๓ ให้ศาลจังหวัดสมุทรปราการมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดพระประแดงด้วย

บรรดาคดีของเขตท้องที่อำเภอที่ระบุในวรรคหนึ่ง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลจังหวัดสมุทรปราการ
ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระประแดงตามมาตรา ๓ ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลจังหวัดสมุทรปราการ
มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลจังหวัด
ขึ้นที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ให้มีเขตตลอดท้องที่อำเภอพระประแดง และอำเภอพระสมุทรเจดีย์
จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนในท้องที่อำเภอดังกล่าว และโดยที่มาตรา ๑๕๘ วรรคหนึ่ง
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) วันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตรา จนจบร่าง จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

๓. วุฒิสภาเห็นด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๕ ก หน้า ๑ - ๓ ลว. ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

สุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ทำให้เกิดปัญหาการตีความเกี่ยวกับสถานะและการขอตั้งงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อกำหนดสถานะของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการเต็มสภาพิจารณาในวาระที่ ๒ พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๒๒ ก หน้า ๑ - ๓ ลว. ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๑๖ ก วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สุขภาพหมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล การวางระบบเพื่อดูแลแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของประชาชน จึงไม่อาจมุ่งเน้นที่การจัดบริการเพื่อการรักษาพยาบาลเพียงด้านเดียว เพราะจะทำให้รัฐและประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก และจะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับในขณะเดียวกันโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพมีการเปลี่ยนแปลงและมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นจำเป็นต้องดำเนินการให้ประชาชนมีความรู้เท่าทัน มีส่วนร่วม และมีระบบเสริมสร้างสุขภาพและระวังป้องกันอย่างสมบูรณ์ สมควรมีกฎหมายว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ เพื่อวางกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศ รวมทั้งมีองค์กรและกลไกเพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย อันจะนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างเสริมสุขภาพ รวมทั้งสามารถดูแลแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทั่วถึง และเป็นการสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕๖ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๘๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญ

๑. บัญญัติให้บุคคลมีสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ซึ่งบุคคลมีหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานที่รัฐในการดำเนินการให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ

๒. บัญญัติให้ในการบริการสาธารณสุข บุคลากรด้านสาธารณสุขต้องแจ้งข้อมูลด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการให้ผู้รับบริการทราบอย่างเพียงพอที่ผู้รับบริการจะใช้ประกอบการตัดสินใจในการรับหรือไม่รับบริการใด และในกรณีที่ผู้รับบริการปฏิเสธไม่รับบริการใด จะให้บริการนั้นมีได้

ในกรณีที่เกิดความเสียหายหรืออันตรายแก่ผู้รับบริการเพราะเหตุที่ผู้รับบริการปกปิดข้อเท็จจริงที่ตนรู้และควรบอกให้แจ้ง หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ผู้ให้บริการไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายหรืออันตรายนั้น เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ให้บริการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ซึ่งหลักการดังกล่าวมิให้ใช้บังคับกับกรณีดังต่อไปนี้

๑) ผู้รับบริการอยู่ในภาวะที่เสี่ยงอันตรายถึงชีวิตและมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือเป็นการรีบด่วน

๒) ผู้รับบริการไม่อยู่ในฐานะที่จะรับทราบข้อมูลได้ และไม่อาจแจ้งให้บุคคลซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ปกครอง ผู้ปกครองดูแล ผู้พิทักษ์ หรือผู้อนุบาลของผู้รับบริการ แล้วแต่กรณี รับทราบข้อมูลแทนในขณะนั้นได้

๓) บุคคลมีสิทธิทำหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตตน หรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วยได้ ซึ่งการดำเนินการตามหนังสือแสดงเจตนาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสาธารณสุขได้ปฏิบัติตามเจตนาของบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้ว มิให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดและให้พ้นจากความรับผิดชอบ

๔) ให้มีคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเรียกโดยย่อว่า “คสช.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่นายกรัฐมนตรีกำหนดจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

(๔) ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๕) ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๖) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเลือกกันเองจำนวนสี่คน เป็นกรรมการ

(๗) ผู้แทนองค์กรวิชาชีพด้านสาธารณสุขที่มีกฎหมายจัดตั้งองค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๘) ผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๙) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ซึ่งต้องไม่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสาธารณสุขโดยเลือกกันเองจำนวนหกคน เป็นกรรมการ

(๑๐) ผู้แทนองค์กรภาคเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร ไม่ว่าจะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่ซึ่งเลือกกันเองจำนวนสิบสามคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๕) ให้ คสช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๒) เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพ และติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาดังกล่าวพร้อมทั้งเปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย

(๓) จัดให้มีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติและสนับสนุนในการจัดให้มีสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น

(๔) จัดให้มี หรือส่งเสริม สนับสนุนให้มีกระบวนการในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพเพื่อให้เกิดการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับระบบสุขภาพแห่งชาติ และผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากนโยบายสาธารณะทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

(๖) เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ หรือการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินการของคณะกรรมการบริหารและสำนักงาน

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ คสช. มอบหมาย

(๙) วางระเบียบว่าด้วยเบี้ยประชุมที่มีใช้เบี้ยประชุมของ คสช. และระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อเสนอแนะหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพตาม (๒) ต้องสอดคล้องกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ และคำนึงถึงข้อเสนอแนะของสมัชชาสุขภาพด้วย

๖) ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่นให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว

๗) ให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของ คสช. และคณะกรรมการบริการ

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ และดำเนินการเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานด้านสุขภาพ

(๓) สืบค้น ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งสถานการณ์ของระบบสุขภาพ เพื่อจัดทำเป็นรายงานหรือเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ดำเนินการเพื่อให้การจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ และการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่และสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นบรรลุผลตามมติของ คสช.

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือ คสช. มอบหมาย

(๘) ให้มีการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น หรือสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คสช. กำหนด

โดยให้คณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ มีหน้าที่ในการจัดการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการประชุม ซึ่งต้องประกาศให้ประชาชนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันประชุม

ในกรณีที่สมัชชาสุขภาพแห่งชาติมีข้อเสนอให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติหรือนำไปพิจารณาประกอบในการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ ให้เสนอต่อ คสช. เพื่อพิจารณาดำเนินการให้บรรลุผลตามควรแก่กรณีต่อไป

๙) ให้ คสช. จัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติเพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ในการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ให้ คสช. นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาสุขภาพมาประกอบด้วย เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติแล้ว ให้รายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ คสช. ทบทวนธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติอย่างน้อยทุกห้าปี

๑๐) ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ปรัชญาและแนวคิดหลักของระบบสุขภาพ
 - (๒) คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายของระบบสุขภาพ
 - (๓) การจัดให้มีหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพ
 - (๔) การสร้างเสริมสุขภาพ
 - (๕) การป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ
 - (๖) การบริการสาธารณสุขและการควบคุมคุณภาพ
 - (๗) การส่งเสริม สนับสนุน การใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ
- การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ
- (๘) การคุ้มครองผู้บริโภค
 - (๙) การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพ
 - (๑๐) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ
 - (๑๑) การผลิตและการพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข
 - (๑๒) การเงินการคลังด้านสุขภาพ

ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ และนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพตามที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผูกพันหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการต่อไปตามอำนาจหน้าที่ของตน

นายวิกร แพทย์เจริญ / จัดทำ

นางสาวสิตาวิร์ อีร์วิรุฬห์ / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

สหกรณ์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประธานกรรมการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งเป็นกรรมการดำเนินการ กรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์

ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคน และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

การเลือกผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบติดตามและประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรโดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๒/๑ เมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมเป็นหนังสือไว้กับสหกรณ์ ให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิคนั้น เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ให้แก่สหกรณ์ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไป จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับสิ้นไปให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้นั้นให้แก่สหกรณ์โดยพลัน

การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคหนึ่ง มีอาจจะถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม

การหักเงินตามวรรคหนึ่ง ต้องหักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากรและการหักเงินเข้ากองทุนที่สมาชิกต้องถูกหักตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

มาตรา ๔๒/๒ สมาชิกอาจทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคมพาณิชย์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ในกรณีที่สหกรณ์ประเภทใดไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ให้มีผู้แทนจากสหกรณ์ประเภทนั้นจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เลือกตั้งจากผู้แทนสหกรณ์ซึ่งเป็นกรรมการดำเนินการ มีจำนวนเท่ากับกรรมการโดยตำแหน่ง เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการเป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้ำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนสหกรณ์ที่ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศให้เป็นไปตามระเบียบของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

การกำหนดสัดส่วนผู้แทนสหกรณ์ที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอื่นให้เป็นไปตามระเบียบในมาตรา ๑๑๓ (๓)

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและผู้ำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๔ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสองในสาม

ในกรณีที่กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ที่ประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกผู้แทนสหกรณ์เป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และให้ผู้ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคสาม สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดอาจทำหนังสือร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสาม เพื่อให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ ในกรณีเช่นนี้ให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยสหกรณ์ ร้องขอให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติวินิจฉัยได้”

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗ ให้อัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับโอน ประโยชน์ของสมาชิกผู้ตาย อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตรา การเก็บค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจของรัฐมนตรีในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์สามารถลุล่วงไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตราในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ เป็นพิเศษ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๒๖ ก หน้าที่ ๑ – ๘ ลว. ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๓๐ ก หน้า ๒๓ เมษายน ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้มีบทบัญญัติหลายประการไม่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาการสหกรณ์ให้ทันต่อสภาพการแข่งขันกับระบบธุรกิจในปัจจุบัน ประกอบกับพระราชบัญญัตินี้ได้รวมบทบัญญัติเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกรซึ่งสมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่เดิมทั้งฉบับ โดยจัดระบบสหกรณ์ให้สหกรณ์มีชนิดเดียวคือสหกรณ์ที่สมาชิกมีความรับผิดชอบจำกัดเท่าจำนวนหุ้นที่ถือ เพื่อให้สหกรณ์พัฒนาไปด้วยความมั่นคง ในด้านการกำกับและส่งเสริมกิจการสหกรณ์ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ จัดให้มีกองทุนเพื่อพัฒนาสหกรณ์ เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่บรรดาสหกรณ์ ปรับปรุงองค์ประกอบและวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย นอกจากนี้ได้ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้มีการพัฒนาไปสู่การจัดตั้งสหกรณ์อย่างเป็นระบบ ตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น ๑๓๘ มาตรา ๑๐ หมวด และบทเฉพาะกาล โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทั้งหมด (มาตรา ๓)
๒. ยกเลิกระบบสหกรณ์ชนิดไม่จำกัดออกทั้งหมด โดยกำหนดให้มีระบบสหกรณ์เพียงประเภทเดียวเท่านั้น ได้แก่ สหกรณ์ชนิดจำกัด ซึ่งจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความรับผิดชอบเฉพาะเท่าจำนวนหุ้นที่ถือ ทั้งนี้ เนื่องจากในระยะหลังไม่มีประชาชนยื่นขอจดทะเบียนสหกรณ์ชนิดไม่จำกัด และสหกรณ์ชนิดไม่จำกัดก็จดทะเบียนเปลี่ยนเป็นสหกรณ์ชนิดจำกัดไปหมดแล้ว บทบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยสหกรณ์ชนิดไม่จำกัดจึงหมดความสำคัญ ยกเว้นเพียงเรื่องเดียวที่ยังคงกำหนดให้คงมีไว้ คือ ทุนกลางของสหกรณ์ไม่จำกัด (มาตรา ๘ มาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ (๑))
๓. กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน และการคุ้มครองสหกรณ์ (มาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๔)
๔. กำหนดให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าไปดำเนินการในสหกรณ์ได้ในกรณีที่สหกรณ์นั้นตั้งใหม่ หรือสหกรณ์ขาดทุนติดต่อกันเกิน ๒ ปี (มาตรา ๒๓)
๕. กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาการสหกรณ์ (กสพ.) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนของสหกรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียน และสามารถกู้เงินไปดำเนินกิจการได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น (มาตรา ๒๗)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งและจดทะเบียนสหกรณ์ (มาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๔๒)
๗. กำหนดให้สหกรณ์มีสมาชิกสมทบได้ด้วย โดยให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้ (มาตรา ๔๑)
๘. กำหนดให้ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อบังคับต่าง ๆ อาจขอให้นายทะเบียนสหกรณ์ตีความให้ได้โดยที่สหกรณ์ผู้ร้องขอจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น (มาตรา ๔๕)
๙. กำหนดให้สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นมีอำนาจกระทำการภายใต้วัตถุประสงค์ของสหกรณ์นั้นซึ่งมีความชัดเจนและมีขอบเขตกว้างกว่าเดิม (มาตรา ๔๖)
๑๐. กำหนดให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (มาตรา ๔๘)
๑๑. กำหนดให้สหกรณ์จะต้องมีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่มีจากการเลือกตั้งของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ โดยที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ดังกล่าวต้องประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่นอีกไม่เกิน ๑๔ คน (มาตรา ๕๐)
๑๒. กำหนดจำนวนกรรมการที่สหกรณ์แต่ละประเภทจะต้องมีไว้ ส่วนกรรมการชุมนุมสหกรณ์นั้นกำหนดให้มีได้ไม่เกิน ๑๕ คน (มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๖)
๑๓. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการสหกรณ์ โดยกำหนดให้ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน วาระละไม่เกิน ๒ ปี (มาตรา ๕๐)
๑๔. กำหนดคุณสมบัติของผู้เป็นกรรมการและผู้จัดการสหกรณ์ (มาตรา ๕๒)
๑๕. กำหนดให้สหกรณ์ทุกสหกรณ์ต้องมีผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกตามจำนวนที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์มากเกินไปจนความจำเป็นทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย (มาตรา ๕๓)
๑๖. กำหนดให้สหกรณ์ต้องประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละ ๑ ครั้ง ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น (มาตรา ๕๔)
๑๗. กำหนดให้สหกรณ์สามารถจัดให้มีการประชุมใหญ่โดยผู้แทนได้หากสหกรณ์นั้นมีสมาชิกมากกว่า ๕๐๐ คน แต่ผู้แทนสมาชิกจะมีจำนวนต่ำกว่า ๑๐๐ คน ไม่ได้ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้องค์ประชุมมีขนาดเล็กโดยไม่มีขอบเขตจำกัด (มาตรา ๕๖)
๑๘. กำหนดให้มีการแยกสหกรณ์ได้ และสามารถแบ่งทุนสำรองจากสหกรณ์เดิมได้ (มาตรา ๕๙ ถึงมาตรา ๖๑ และมาตรา ๙๖ ถึงมาตรา ๑๐๐)
๑๙. กำหนดให้สหกรณ์ฝากเงินในธนาคารได้ทุกแห่งไม่ต้องขอความเห็นชอบ และนอกจากจะซื้อพันธบัตรของรัฐบาลแล้ว ยังซื้อตราสารอื่นของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจด้วย นอกจากนี้ยังสามารถฝากหรือลงทุนในกิจการที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดได้ด้วย (มาตรา ๖๒)
๒๐. กำหนดให้สหกรณ์ต้องจัดทำทะเบียนและส่งสำเนาทะเบียนหุ้นและทะเบียนสมาชิกภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ทั้งนี้ เพื่อลดภาระของสหกรณ์ให้ปฏิบัติงานได้สะดวกขึ้น (มาตรา ๖๔)
๒๑. กำหนดเพิ่มเติมสาเหตุของการสั่งเลิกสหกรณ์ของนายทะเบียนสหกรณ์ได้อีกหนึ่งสาเหตุ คือ กรณีที่สหกรณ์ไม่ส่งสำเนางบดุลและรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลา ๓ ปี ติดต่อกัน ทั้งนี้ เพื่อให้สหกรณ์จัดทำบัญชีให้ถูกต้องเรียบร้อยเป็นประจำ และป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบของพนักงานสหกรณ์หรือกรรมการของสหกรณ์ (มาตรา ๗๑ (๒))

๒๒. กำหนดให้คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ทุกคำสั่ง โดยสามารถอุทธรณ์ได้ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (มาตรา ๗๒)

๒๓. ตัดอำนาจผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีกรณีสั่งให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องในการชำระบัญชีของสหกรณ์ แต่กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ เป็นผู้มีอำนาจใช้ดุลยพินิจสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่องในการชำระบัญชีของสหกรณ์หรือไม่ก็ได้ (มาตรา ๘๕)

๒๔. กำหนดให้สหกรณ์สามารถยื่นขอจดทะเบียนเป็นชุมนุมสหกรณ์ได้ โดยให้สหกรณ์ที่มีการร่วมกันตั้งแต่ ๕ สหกรณ์ขึ้นไป ร่วมกันขอจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ ทำให้ชุมนุมสหกรณ์มีสมาชิกขึ้นต่ำเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ยังได้แยกระดับของชุมนุมสหกรณ์ออกเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาคและชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศอีกด้วย (มาตรา ๑๐๑)

นางสาววิลาสินี ปิตินานนท์/จัดทำ

นางสาวสิตาวิรั ธีร์วิรุฬห์/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖)
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็น
หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕
แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔

“ลักษณะ ๒/๒

การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

มาตรา ๔๗/๒ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน

มาตรา ๔๗/๓ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินถึงแก่ความตายหรือผิณสัจญ์กู้เงินจนต้องบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้นได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับแต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

การจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังจ่ายจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด

มาตรา ๔๗/๔ ในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินแก่สถาบันการเงินไปแล้วตามมาตรา ๔๗/๓ ให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน

ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่งได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๔๗/๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายบำเหน็จแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน โดยให้กระทรวงการคลังกั้นเงินบำเหน็จเท่ากับจำนวนดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่กั้นไว้

ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำเหน็จที่กั้นไว้ตามวรรคหนึ่งก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔

“มาตรา ๔๕/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน หากสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิ หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๗/๔ วรรคหนึ่ง”

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน

การกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในความประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างฯ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้น ได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๒๘ ก. หน้า ๑ - ๕ ลว. ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘ ตอนที่ ๒๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๓๔ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๔๙๔

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๔๙๔

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหารและกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ แบ่งเป็น ๖ ลักษณะมีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๘ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกบรรดากฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

๒. นิยามศัพท์ไว้ ๙ คำดังนี้ “ข้าราชการ” “ทหาร” “ข้าราชการพลเรือน” “เวลาราชการ” สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” “เงินเดือนเดิม” “บำเหน็จ” “บำนาญ” “แพทย์ที่ทางราชการรับรอง”

๓. ลักษณะ ๑ บำเหน็จบำนาญปกติ

หมวด ๑ สิทธิในบำเหน็จบำนาญปกติ (มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๘) สิทธิบำเหน็จบำนาญปกติเป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไม่ได้และได้บัญญัติคุณลักษณะผู้ที่ไม่มีสิทธิและข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติในกรณีเหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ เหตุสูงอายุ เหตุรับราชการนาน สิทธิได้บำเหน็จและสิทธิได้บำนาญ

หมวด ๒ เวลาราชการและการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ (มาตรา ๑๙ ถึงมาตรา ๓๐)

หมวด ๓ วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ (มาตรา ๓๑ ถึงมาตรา ๓๔)

หมวด ๔ ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่ (มาตรา ๓๕)

๔. ลักษณะ ๒ บำเหน็จบำนาญพิเศษ (มาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๔๗)
๕. ลักษณะ ๓ บำนาญตกทอด (มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๐)
๖. ลักษณะ ๔ การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ (มาตรา ๕๑)
๗. ลักษณะ ๕ การเสียสิทธิรับบำนาญ (มาตรา ๕๒ ถึงมาตรา ๕๕)
๘. ลักษณะ ๖ บทเฉพาะกาล เรื่องหลักเกณฑ์การนับเวลาในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๖ ถึงมาตรา ๕๘)

๒. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๖๘ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๕ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๔

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ มีบทบัญญัติ ๕ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ให้แก่ข้าราชการในกรณีออกจากประจำการเพราะเลิยกยศตำแหน่ง มีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด ออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทหารออกจากกองหนุน เบี้ยหวัด

๒. การคิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ เฉพาะการรับราชการครั้งใหม่เท่านั้น ในกรณีข้าราชการลาออกโดยไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จหรือบำนาญจากราชการตอนก่อนลาออก กับทั้งถูกปลดออกหรือถูกไล่ออก เนื่องจากกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และในกรณีออกจากราชการ โดยได้รับหรือมีสิทธิที่จะรับบำเหน็จบำนาญแล้วซึ่งภายหลังเข้ารับราชการใหม่

๓. หลักเกณฑ์การคำนวณบำเหน็จบำนาญข้าราชการผู้ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติแล้ว ภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับบำนาญรวม การลดบำนาญ การงดบำนาญ และในกรณีซึ่งขอรับบำเหน็จแทนบำนาญ

๓. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๐ หน้า ๑๕๖-๑๕๗ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติ ๓ มาตรา บทบัญญัติในมาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทวิเคราะห์ศัพท์คำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาและหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ”

๔. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๗๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๕ - ๑๕ ลงวันที่

๒๗ กันยายน ๒๕๕๙

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

๑. เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจส่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ โดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง คงมีฐานะเป็นข้าราชการตำรวจ จึงจำต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้สอดคล้องกันด้วย

๒. ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ โดยได้รับบำนาญไปแล้วเป็นผู้ออกจากราชการไปโดยไม่มี ความผิด เมื่อกลับเข้ารับราชการใหม่ก็สมควรให้ประโยชน์ในการนับเวลาราชการต่อก่อนกับตอนหลัง ติดต่อกันได้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ มีบทบัญญัติ ๑๒ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. บทนิยามคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และบัญญัติเพิ่มเติมความหมายของบทนิยามดังนี้

คำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” ซึ่งเพิ่มเติมต่อท้ายอีกดังนี้ “ส่วนของข้าราชการตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินเดือนที่ผู้ว่าจ้างเงินเดือน เดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามอัตราเงินเดือนในบัญชี ต่อท้ายพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการกำหนดอัตราเงินเดือน การกำหนดคุณสมบัติ พื้นความรู้ วิธีคัดเลือก วิธีสอบคัดเลือก การบรรจุ การเลื่อนเงินเดือน การแต่งตั้ง และการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ เดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาและหรือสำหรับประจำ ตำแหน่ง ที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติและหรือสำหรับการสู้รบ ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่ไม่รวมเงินเพิ่ม อย่างอื่น ๆ” รวมทั้งเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผู้อุปการะ” และ “ผู้อยู่ในอุปการะ” มีสาระสำคัญดังนี้

ผู้อุปการะ หมายความว่า ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงให้การศึกษาคูหาแต่เยาว์ฉันท์บิดามารดา กับบุตร หรือผู้อุปการะในกรณีเป็นผู้ให้อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ผู้ที่ได้อุปการะข้าราชการ ประจำหรือข้าราชการบำนาญผู้มีรายได้ไม่เพียงพอแก่อัตภาพ หรือได้อุปการะข้าราชการบำนาญผู้ซึ่งป่วย เจ็บทุพพลภาพหรือวิกลจริตไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้

ผู้อยู่ในอุปการะ หมายความว่า ผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมา โดยจำเป็นต้องมี ผู้อุปการะและความตายของผู้นั้นทำให้ได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดความอุปการะ

๒. ในกรณีข้าราชการซึ่งออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติแล้ว ภายหลัง กลับเข้ารับราชการใหม่และเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่นั้น การบอกเลิกรับบำนาญ จะต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ และต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อเป็น หลักฐาน ส่งไปยังกระทรวงการคลังโดยผ่านกระทรวงเจ้าสังกัด

๓. บทบัญญัติในมาตรา ๖ ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งมีผลเป็นการยกเลิก “บำนาญปกติอย่างสูงเดือนละหนึ่งพันบาท” ที่มีการบัญญัติไว้ แต่เดิม (ยกเลิกทั้งมาตรา)

๔. กรณีข้าราชการผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การรับบำนาญร่วมกันไปด้วยการรับเงินเดือนใหม่เมื่อได้กลับเข้ารับราชการครั้งหลัง

๕. ยกเลิกความในวรรคสี่มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ออกทั้งหมด และแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำให้เหมาะสมในวรรคอื่น

๖. การยกเลิกความในวรรคห้า มาตรา ๔๔ เป็นเรื่องกรณีผู้ตายไม่มีทายาทแต่มีผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมาโดยจำเป็นและได้รับความเดือดร้อน

๗. การยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๙๔ โดยแก้ไขเพิ่มเติมกรณีบำเหน็จตกทอดคือ ในกรณีตายระหว่างรับราชการอยู่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ทายาทหรือผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะแล้วแต่กรณีได้รับบำนาญตกทอดในอัตราครึ่งหนึ่งของบำนาญปกติตามวิธีคำนวณที่กฎหมายฉบับนี้กำหนด

๘. การบอกเลิกรับบำนาญ ในกรณีกลับเข้ารับราชการใหม่ก่อนวันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้บอกเลิกภายในเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ

๕. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๐๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔-๓๗ .

ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๐๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐบาลได้เสนอร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ยกเลิกเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) โดยรวมเงินเพิ่มพิเศษเข้าเป็นเงินเดือน จึงต้องแก้กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้สอดคล้องกันและในโอกาสเดียวกันนี้ สมควรที่จะแก้หลักการบางประการในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสียในคราวเดียวกันด้วย เช่น เปิดโอกาสให้ข้าราชการผู้มีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์ หรือมีเวลาราชการครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ลาออกจากราชการขอรับบำเหน็จบำนาญได้ และยกเลิกบำนาญตกทอดซึ่งปรากฏว่าได้มีความยุ่งยากในทางปฏิบัติเป็นอันมาก และเปลี่ยนเป็นบำเหน็จตกทอด

อนึ่ง เนื่องจากการที่เอาเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) มารวมกับเงินเดือนและถือเป็นเงินเดือนนั้น เป็นผลให้ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ ภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับบำนาญมีจำนวนสูงขึ้น ทั้ง ๆ ที่การคำนวณเป็นไปตามวิธีเดิม จึงสมควรปรับปรุงอัตราเบี้ยหวัดบำนาญของข้าราชการที่ได้รับอยู่ในขณะนี้เพิ่มเติมขึ้นให้สมส่วนกัน เพื่อความเป็นธรรมแก่ข้าราชการซึ่งได้ปฏิบัติงานให้แก่บ้านเมืองมาแล้วนั้นด้วย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มีบทบัญญัติ ๑๕ มาตรา ได้แก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เงินเดือนเดิม คือ เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับอันดับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการรวมกับเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) ตามเกณฑ์ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีข้าราชการออกจากราชการโดยมีสิทธิได้รับบำนาญก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แล้วกลับเข้ารับราชการใหม่

๒. วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ โดยให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์คำนวณ และในกรณีที่ยังดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่ง แล้วพ้นจากตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้น เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ ดังนั้น ในมาตรา ๔ จึงแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในกรณีดังกล่าว โดยให้รวมเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) ตามเกณฑ์ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเข้ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งให้ตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณบำเหน็จบำนาญตามความในวรรคท้ายแห่งมาตรา ๓๑ นั้นด้วย

๓. เหตุสูงอายุ แต่เดิมเฉพาะข้าราชการผู้มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ มาตรา ๕ เพิ่มสิทธิพิเศษโดยถ้าข้าราชการผู้ใดมีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

๔. เหตุรับราชการนาน แต่เดิมบำเหน็จบำนาญราชการนานนั้นให้แก่ข้าราชการ ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสามสิบปีบริบูรณ์ มาตรา ๖ ได้เพิ่มในกรณีที่มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วประสงค์จะลาออกจากราชการก็ให้ ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้

๕. สิทธิรับบำเหน็จเมื่อข้าราชการลาออก ในกรณีมีเวลาคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์และไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง เงินบำเหน็จได้จากเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

๖. สิทธิรับบำนาญเดือนละสองพันบาท ในกรณีข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรีรับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองมาแล้วและมีเวลาราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองรวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปี เมื่อออกจากตำแหน่งและไม่ประสงค์จะรับบำเหน็จบำนาญ เมื่อใช้สิทธิรับบำนาญเดือนละสองพันบาทแล้วสิทธิที่ได้รับหรือเคยได้รับบำนาญปกติอยู่ก่อนแล้วต้องเป็นอันสิ้นไป ส่วนการคำนวณเวลาราชการต้องไม่รวมเวลาราชการที่ได้รับบำเหน็จบำนาญไปแล้ว

๗. จำกัดจำนวนบำนาญปกติ ให้จำกัดจำนวนอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย

๘. การจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาท ในกรณีถึงแก่ความตายก่อนได้รับบำนาญพิเศษไป นอกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งบัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ แล้ว ก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิ ตามเกณฑ์

๙. การเปลี่ยนบำนาญพิเศษเป็นรับบำเหน็จพิเศษแทน ในกรณีที่จำนวนบำนาญพิเศษ มียอดรวมไม่ถึงเดือนละสามร้อยบาทผู้มีสิทธิจะได้รับสามารถเปลี่ยนเป็นบำเหน็จพิเศษได้เท่ากับจำนวน บำนาญพิเศษหกสิบเดือนแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามพันบาท (เป็นการใช้หลักการเดิมแต่ปรับจำนวนเงินให้สูงขึ้น)

๑๐. บำเหน็จตกทอด ให้ยกเลิกบำนาญตกทอดในลักษณะ ๓ ที่ใช้บังคับอยู่เดิมบทบัญญัติใน มาตรา ๑๒ เป็นบำเหน็จตกทอดแทน ซึ่งไม่กระทบกับสิทธิของผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญตกทอดอยู่แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

โดยให้ใช้วิธีการคำนวณสำหรับบำเหน็จตามหลักเกณฑ์มาตรา ๓๒ (๑) คือ ตั้งเงินเดือน เดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ ส่วนการให้บำเหน็จตกทอดแก่ทายาทและการจ่ายตามส่วนนั้น ให้จ่ายแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ โดยเพิ่มเติม ในกรณีบุตรที่ไม่มีสิทธิรับ บำเหน็จตกทอดเมื่อมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์แล้วในวันที่ข้าราชการผู้นั้นตาย เว้นแต่กำลังศึกษาอยู่ ระดับอุดมศึกษาและยังมีอายุไม่ครบยี่สิบหกปีหรือเว้นแต่เป็นคนพิการหรือทุพพลภาพ

๑๐.๑ การจ่ายบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนที่ได้รับหรือมีสิทธิ ได้รับให้แก่ทายาทตามเกณฑ์นั้น ในกรณีผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติหรือ ผู้ได้รับ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตาย

๑๐.๒ การคำนวณเงินบำเหน็จตกทอด หากรายได้ได้ผลเป็นยอดเงินบำเหน็จตกทอด ไม่ถึงสามพันบาท ก็ให้จ่ายเป็นเงินบำเหน็จตกทอดสามพันบาท

๑๑. กำหนดอัตราเบี้ยหวัดบำนาญ ท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้กำหนดสิทธิบังคับเฉพาะผู้ที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ เพราะเหตุที่ ได้รับราชการ ซึ่งคำนวณจากอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและได้รับเงินเพิ่มอยู่ ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัด บำนาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้ได้รับเบี้ยหวัดบำนาญตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีกลับเข้า รับราชการใหม่โดยมิได้นับเวลาราชการติดต่อกัน เมื่อออกจากราชการในตอนหลังสำหรับบำนาญเดิมที่จะ ได้รับให้ได้รับตามอัตราในบัญชีดังกล่าวด้วย

๑๒. บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญ ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มี “บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญ ท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒” ไว้อย่างละเอียด

๖. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๙๖ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๔
ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปีงบประมาณได้เปลี่ยนจากปีปฏิทินเป็นระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคมของปีหนึ่งถึงเดือนกันยายนของปีถัดไป และเป็นการสมควรที่จะเปลี่ยนหลักเกณฑ์เกษียณอายุของข้าราชการให้สอดคล้องกับปีงบประมาณใหม่โดยให้ผู้ที่มิอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔ มีบทบัญญัติ ๔ มาตรา โดยแก้ไขเพิ่มเติมในหมวด ๒ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มีสาระสำคัญตามลำดับดังนี้

๑. ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์นั้นเว้นแต่ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยิ่ง จะต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกคราวละหนึ่งปีจนถึงอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ก็ได้ แต่มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการการเมือง

๒. ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุข้าราชการดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งมีอายุจะครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้นและกระทรวงการคลัง และเพิ่มเติมในกรณีมีการส่งต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้กระทำก่อนสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์เป็นอย่างน้อยสองเดือน เมื่อส่งต่อเวลาราชการแล้วให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ เพื่อแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง

๗. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๗๙ ฉบับพิเศษ หน้า ๓๗-๓๘
ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๙

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

ในกรณีที่มีการโอนข้าราชการส่วนจังหวัดมาเป็นข้าราชการ ให้ผู้ที่โอนมา มีสิทธิได้นับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนจังหวัดเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ด้วย จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙ มีบทบัญญัติ ๓ มาตรา โดยเพิ่มเติมเป็นมาตรา ๒๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ดังนี้

“มาตรา ๒๓ ทวิ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่โอนมาจากข้าราชการส่วนจังหวัด ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในวันโอนเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย”

๘. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๑๙ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒-๑๔ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๑๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้ข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาลมีสิทธิได้นับเวลาระหว่างที่เป็นพนักงานเทศบาลเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ด้วย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ มีบทบัญญัติ ๓ มาตรา โดยแก้ไขแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙ มีสาระสำคัญดังนี้

“มาตรา ๒๓ ทวิ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่โอนมาจากข้าราชการส่วนจังหวัด หรือข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาล ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในวันโอน เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย”

๙. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๖๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓-๑๕ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๔ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กระทรวงกลาโหมได้ประกาศใช้ข้อบังคับว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะของผู้ที่ได้เลื่อนฐานะเป็นข้าราชการกลาโหมชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๑๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ และโดยที่สภาพเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะนี้เป็นเงินเดือน จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เพื่อให้เงินเพิ่มการเลื่อนฐานะรวมเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

สาระสำคัญของประกาศของคณะปฏิวัติ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๕ มีทั้งหมด ๒ ข้อ โดยแก้ไขบทนิยามคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๙ เพื่อให้เงินเพิ่มการเลื่อนฐานะรวมเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายด้วย

หมายเหตุ

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมและให้มีผลบังคับใช้ย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่เริ่มของปีงบประมาณประจำปี ๒๕๑๕ บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๔

๑๐. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๐ ตอนที่ ๑๒๐ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๓ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๑๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้ข้าราชการซึ่งจะต้องออกจากราชการเพราะเกษียณอายุ ได้รับการพิจารณำเหน็จความชอบประจำปีของปีที่ย่อจากราชการ และนำเงินบำเหน็จความชอบที่ได้รับนั้นมาคำนวณบำเหน็จบำนาญ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖ มีบทบัญญัติ ๓ มาตรา โดยแก้ไขมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ข้อความใหม่ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๑. การพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์คำนวณ (เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณด้วย)

๒. กรณีการเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับเงินเดือนที่ได้เลื่อน

๓. กรณีข้าราชการผู้ใดดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่ง ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเป็นเกณฑ์คำนวณ

๑๑. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๑ ตอนที่ ๑๑๒ ฉบับพิเศษ หน้า ๓๘-๔๙ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๗

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๗

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราเบี้ยหวัดและบำนาญ เพื่อให้เหมาะสมแก่ค่าครองชีพในปัจจุบัน และเพื่อให้ผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ เสียภาษีเงินได้เอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗ มีบทบัญญัติ ๑๑ มาตรา โดยได้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เกี่ยวกับบทนิยามและแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖ เรื่องวิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๔ เรื่องการปรับปรุงอัตราภาษีเบี้ยหวัดบำเหน็จและบำนาญ มีสาระสำคัญในการแก้ไขดังนี้

๑. บทนิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” เนื่องด้วยได้มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ จึงต้องแก้ไขคำว่า “เงินเดือนเดิม” ให้สอดคล้องให้ความหมายขยายคุ้มครองถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการ และได้ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการนั้นแล้ว

๒. วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ ได้แก้ไขเพิ่มเติมในส่วนท้ายความวรรคสามของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖ โดยมีข้อความเพิ่มคือ หลักเกณฑ์ในการคำนวณนั้นให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์คำนวณ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับปรับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มี

เงินเดือนสูงก่อนข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่เงินเดือนสูงที่ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับนั้นแล้วเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ

๓. บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗ ประกอบด้วย

๓.๑ บัญชีหมายเลข ๑ บัญชีปรับอัตราเบี้ยหวัดหรือบำนาญปกติ

๓.๒ บัญชีหมายเลข ๒ บัญชีปรับอัตราเบี้ยหวัดบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยนิรโทษกรรม ในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ หรือกฎหมายว่าด้วยล้างมลทินในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ

๓.๓ บัญชีหมายเลข ๓ บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ

๓.๔ บัญชีหมายเลข ๔ บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษสำหรับทายาท ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ ซึ่งมีสิทธิได้รับอยู่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒

๓.๕ บัญชีหมายเลข ๕ บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษสำหรับทายาท ผู้อุปการะ หรือ ผู้อยู่ในอุปการะซึ่งมีสิทธิได้รับตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓.๖ บัญชีหมายเลข ๖ บัญชีปรับอัตราบำนาญตกทอด

๑๒. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๓๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว อาจได้รับการต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกได้ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยิ่งนั้น ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบันสมควรที่จะได้ยกเลิกการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการ ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วไม่ว่าในกรณีใดจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๘ มีบทบัญญัติ ๓ มาตรามีสาระสำคัญดังนี้

ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการ แต่ได้บัญญัติให้ต่อราชการได้เฉพาะข้าราชการพลเรือนในพระองค์สมุหราชองครักษ์ และรองสมุหราชองครักษ์ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการในพระองค์ จะต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกคราวละหนึ่งปีจนถึงอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ก็ได้ และมีให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการการเมือง

๑๓. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๔ ตอนที่ ๑๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๓๑ - ๓๖ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๒๐

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ เกี่ยวกับการให้ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งออกจากราชการแล้ว ภายหลังเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกับการณการกลับเข้ารับราชการใหม่ได้ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากราชการแล้ว ภายหลังเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๐ มีบทบัญญัติ ๗ มาตรา โดยเพิ่มมาตรา ๓๐ ทวิและเพิ่มมาตรา ๓๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เกี่ยวกับสิทธิในกรณีข้าราชการที่เคยเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญส่วนท้องถิ่น ผู้ซึ่งออกจากราชการส่วนท้องถิ่นแล้วโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ และภายหลังเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ มีประเด็นแก้ไขดังต่อไปนี้

๑. มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ โดยการบอกเลิกบำนาญในขณะที่เข้ารับราชการใหม่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อเป็นหลักฐานยื่นต่อเจ้าสังกัดที่เข้ารับราชการ เพื่อส่งต่อไปยังกระทรวงการคลัง เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาต่อเวลาราชการให้แล้ว ให้แจ้งกลับให้เจ้าสังกัดทราบ (มาตรา ๓๐ ทวิ)

๒. การบอกเลิกรับบำนาญสำหรับผู้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บอกเลิกภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยสี่วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ต้องกระทำในขณะที่ยังรับราชการอยู่ การคืนบำนาญในกรณีที่ได้รับบำนาญรวมกับเงินเดือนมาแล้วให้คืนบำนาญที่รับไปแล้วตั้งแต่วันที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการให้หมดก่อนวันออกจากราชการ

๓. การลดบำนาญและการงดบำนาญเมื่อข้าราชการไม่บอกเลิกรับบำนาญเพื่อต่อเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๓๐ ทวิ และเงินเดือนที่ได้รับขณะเป็นข้าราชการกับบำนาญ สูงกว่าเงินเดือนเดิม ต้องลดบำนาญลงสำหรับกรงดบำนาญนั้นในกรณีที่เงินเดือนใหม่เท่าหรือสูงกว่า เงินเดือนเดิม (มาตรา ๓๕ ทวิ)

๔. กรณีมาตรา ๓๕ ทวิ ที่บัญญัติเพิ่มไม่กระทบกระเทือนสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งภายหลัง ได้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๔. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๗ ตอนที่ ๑๔๖ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สถานการณ์ของประเทศอยู่ในภาวะที่มีภัยรอบด้าน และภาวะทางเศรษฐกิจของโลกที่กำลังเป็นอยู่ในขณะนี้ก็กระทบกระเทือนต่อการพัฒนาประเทศชาติ สมควรที่จะเปิดโอกาสให้สามารถใช้ทรัพยากรทางด้านบุคคลมาร่วมกันทำประโยชน์แก่ประเทศชาติในด้านการรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร หรือเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาและการพัฒนาประเทศให้มากที่สุด แต่เนื่องจากตามกฎหมายปัจจุบันนอกจากข้าราชการพลเรือนในพระองค์แล้ว เมื่อข้าราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ต้องพ้นจากราชการ แม้ว่าทางราชการจะยังเล็งเห็นประโยชน์ของข้าราชการผู้นั้นอยู่ก็ไม่สามารถจะเรียกกลับมาทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ มีบทบัญญัติ ๔ มาตรา โดยแก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ในมาตรา ๑๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๘ และยกเลิกวรรคสามของมาตรา ๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔ มีสาระสำคัญดังนี้

ให้อำนาจคณะรัฐมนตรีต่อเวลาราชการในกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ราชการในด้านการศึกษาหรือการพัฒนาประเทศ เนื่องจากตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่นอกจากข้าราชการพลเรือนในพระองค์แล้ว เมื่อข้าราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ต้องพ้นจากราชการ แม้ว่าทางราชการจะยังเล็งเห็นประโยชน์ของข้าราชการอยู่ก็ไม่สามารถจะเรียกกลับมาทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้ (มาตรา ๑๙)

๑๕. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๑๗๐ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓-๒๐ ลงวันที่
๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้รวมเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด (พ.ป.ผ.) เข้ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายเพื่อการคำนวณบำเหน็จบำนาญ โดยให้มีผลใช้บังคับย้อนหลังตั้งแต่วันประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ และสมควรให้บุตรที่ได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษและบำเหน็จตกทอดได้ เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ฉบับปัจจุบัน และสมควรให้ทบวง กรม หรือส่วนราชการ เจ้าสังกัดซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรม หรือจังหวัด มีอำนาจส่งเรื่องราวขอรับบำเหน็จบำนาญได้เช่นเดียวกับกระทรวงเจ้าสังกัด และให้การส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังโดยให้รีบตรวจสอบ และนำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ และให้กระทรวงการคลังรีบพิจารณาส่งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖ มีบทบัญญัติ ๑๐ มาตรา โดยแก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มีประเด็นแก้ไขดังต่อไปนี้

๑. บทนิยามคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๕ โดยให้รวมเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือ สำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด เข้ากับเงินเดือนเดือนสุดท้าย และเพิ่มบทนิยามคำว่า “ทายาทผู้มีสิทธิ” ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้รวมถึงบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตาย หรือนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงความตายของบิดา

๒. การมีสิทธิรับบำนาญพิเศษสำหรับทายาทตามเกณฑ์ มาตรา ๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ ในกรณีที่ได้จ่ายบำนาญพิเศษไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันที่ตายของเจ้าบำนาญ ทายาทซึ่งรับบำนาญพิเศษไปก่อนแล้วต้องคืนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

๓. การมีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดสำหรับทายาท มาตรา ๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ ในกรณีข้าราชการตายในระหว่างรับราชการอยู่ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย และมาตรา ๔๙ ในกรณีข้าราชการได้รับบำนาญปกติอยู่หรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติ หรือได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ตาย ให้จ่ายบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับนั้น ให้แก่บุคคลตามส่วนและหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔

๔. ยกเลิกมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และกำหนดสาระสำคัญให้กระทรวง กรม หรือส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรมหรือจังหวัด มีอำนาจส่งเรื่องราวขอรับบำนาญได้เช่นเดียวกับกระทรวงเจ้าสังกัด และในการส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังกำหนด โดยให้รีบตรวจสอบและนำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับและให้กระทรวงการคลังรับพิจารณาสั่งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ

๕. ในมาตรา ๙ บัญญัติ “ในกรณีมีผู้ได้รับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ให้เงินเพิ่มพิเศษดังกล่าวมีผลใช้บังคับในการรวมเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑”

๑๖. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๑๙ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่
๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๐

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยบทกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วอาจได้รับการต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกได้ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยั่งยืนนั้นไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบันสมควรที่จะได้ยกเลิกการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว ไม่ว่าในกรณีใดจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ มีบทบัญญัติ ๓ มาตราให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ เกี่ยวกับการต่ออายุราชการซึ่งยกเลิกการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วไม่ว่ากรณีใด แต่ยกเว้นข้าราชการพลเรือนในพระองค์สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ และข้าราชการการเมือง ส่วนการพ้น

จากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ และรองสมุหราชองครักษ์ ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

๑๗. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๔๒ ก หน้า ๒๒ - ๒๖ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๙

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการในการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในส่วนที่เกี่ยวกับการคิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่กลับเข้ารับราชการใหม่ สิทธิรับบำเหน็จตกทอดและการแบ่งจ่ายเงินบำเหน็จตกทอด สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙ มีบทบัญญัติ ๑๐ มาตรา แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๒ ยกเลิกมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๕ ทวิ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. บทนิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” เคยบัญญัติไว้ให้หมายความถึงเฉพาะข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม เท่านั้น พระราชบัญญัตินี้ได้เพิ่มให้มีความหมายรวมถึง ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครู และข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

๒. การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แก้ไขมาตรา ๓๐ ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙

๓. การนำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการส่วนท้องถิ่นต่อเนื่องกับการรับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลัง แก้ไขมาตรา ๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๐

๔. วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จนั้นให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ และบำนาญให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบคูณด้วยจำนวนเวลาราชการ (มาตรา ๓๒)

๕. ยกเลิกหมวด ๔ ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๕ ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๐

๖. การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอด แก้ไขมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนบำเหน็จตกทอดให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์และสัดส่วนในกรณีที่ข้าราชการตายระหว่างรับราชการอยู่หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย และ

ภายใต้บังคับ มาตรา ๓๘ หลักเกณฑ์การแบ่งจ่ายบำเหน็จตกทอด ในกรณีผู้ตายเป็นข้าราชการได้รับบำนาญปกติอยู่หรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติ หรือรับบำนาญพิเศษ เพราะเหตุทุพพลภาพ

๗. การจำกัดเงื่อนไขสำหรับผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๘. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๕ ก หน้า ๖ - ๘ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๓๓๔ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อบริหารงานพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์และหากผู้พิพากษาอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการและข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติ ๕ มาตรา โดยแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ และเพิ่มมาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ การพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์นอกจาก มิให้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการการเมือง ได้เพิ่มข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส และเพิ่มมาตรา ๑๙ ทวิ ให้ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ แต่หากผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณ

ที่ผู้พิพากษานั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ เพิ่มเติมการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการ ในกรณีของข้าราชการ ตุลาการซึ่งจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้ยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสิบวัน (เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ และเพิ่มมาตรา ๑๙ ทวิ)

๑๙. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๑ ก หน้า ๕ - ๗ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เพื่อปฏิบัติหน้าที่พนักงานอัยการในสำนักงานอัยการสูงสุดตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากอัยการอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่อัยการอาวุโสผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติ ๕ มาตรา โดยแก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒ เพิ่มเติมในการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีนั้น มิให้ใช้บังคับในกรณีสำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส และข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ทั้งนี้ได้กำหนดให้พ้นจากราชการตามมาตรา ๑๙ ทวิ และ ๑๙ ตริ ตามลำดับ

๒. เพิ่มมาตรา ๑๙ ตริ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการอาวุโสพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการอัยการที่ได้ผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณซึ่งข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

๓. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขการยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปีได้เพิ่มเติม ในกรณีของข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการ ซึ่งจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือหกสิบห้าปีบริบูรณ์แล้วแต่กรณี ให้ยื่นก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าว ไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

๒๐. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๒๙ หน้า ๗-๑๐ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้โทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก โทษให้ออกซึ่งมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงไม่มีอยู่อีกต่อไป และได้บัญญัติถึงสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการในกรณีปลดออกว่า ผู้ถูกลงโทษปลดออกจากราชการให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิในการได้รับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้สอดคล้องกับที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีให้มีผลกระทบต่อบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ยังคงบัญญัติให้ข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการซึ่งถูกปลดออกจากราชการไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ประกอบกับหลักเกณฑ์การนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการในปัจจุบันถูกกำหนดให้เป็นไปโดยอัตโนมัติเมื่อได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกซึ่งไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่รัฐต้องการจะประหยัดงบประมาณรายจ่าย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้การนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติ ๘ มาตรา โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และมีการเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรณีไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ และสิทธิที่จะนับเวลาราชการเป็นทวีคูณ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ข้าราชการผู้ที่ไม่มียศได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ ข้าราชการซึ่งถูกไล่ออกจากราชการเพราะมีความผิด และข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการแล้วแต่กรณี ซึ่งถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการเพราะมีความผิดกับทั้งข้าราชการวิสามัญและลูกจ้าง เว้นแต่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ผู้มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์ หรือผู้ซึ่งรัฐบาลกำหนดเงินไว้เป็นอย่างอื่นแทน

๒. ให้อำนาจคณะรัฐมนตรีพิจารณาข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้นได้รับการนับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างนั้นเป็นทวีคูณได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๓. ให้อำนาจกระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยกรณีข้าราชการผู้ตายเสียก่อนได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ หากจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออก ทายาทของข้าราชการผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดสำหรับกรณีข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการนั้น เมื่อเจ้ากระทรวงสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ตายไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะได้รับโทษถึงไล่ออกหรือปลดออกหรือไม่ หากจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออก ทายาทก็จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘ เช่นกัน

๔. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ โดยสั่งลงโทษปลดออกภายหลังและเป็นการลงโทษตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ทายาทของข้าราชการดังกล่าวไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ

๕. สิทธิที่จะนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกให้เป็นอันยุติลง เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะได้พิจารณาให้มีสิทธินับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามมาตรา ๒๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

๒๑. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๙๒ ก หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้วภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง และให้นำอัตราเงินเดือนของข้าราชการการเมืองมาเป็นฐานเงินเดือนในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ทำให้ได้รับบำเหน็จบำนาญในตอนหลังสูงเกินควร เกิดความแตกต่างในการได้รับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่มิใช่ข้าราชการการเมืองซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติที่ออกหรือพ้นจากราชการไปแล้ว แต่ไม่ได้กลับเข้ามาเป็นข้าราชการการเมืองอีก และเกิดความแตกต่างกับ

ข้าราชการการเมือง ซึ่งไม่เคยเป็นข้าราชการมาก่อนในการรับบำเหน็จบำนาญประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบันสมควรแก้ไขการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมืองเสียใหม่ โดยให้นับเฉพาะเวลาราชการที่ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการการเมืองเท่านั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติ ๗ มาตรา โดยมีการแก้ไขเพิ่ม มาตรา ๓๐ วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า อีกทั้งยกเลิกมาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ข้าราชการการเมืองนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญระหว่างเป็นข้าราชการการเมืองก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่ง ต่อเนื่องกับการรับราชการการเมืองในตอนหลัง ในกรณีเคยเป็นข้าราชการการเมืองแล้วออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ แต่ถ้าประสงค์จะรับบำนาญต่อไปต้องทำเป็นหนังสือแจ้งส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ ภายในสามสิบวัน ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อxonับเวลาราชการต่อเนื่อง

๒. ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการ โดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง มีให้นับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่องกัน ให้นับเฉพาะเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองตอนหลังเท่านั้นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

๓. สำหรับข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ ถ้าผู้นั้นเป็นข้าราชการการเมืองอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และอยู่ในระหว่างเลิกรับบำนาญเพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่อง ให้ผู้นั้นได้รับการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่อง

๒๒. พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑)

พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๑๓ ก หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงเป็นอันมาก อันมีผลกระทบต่อการดำรงชีพของข้าราชการบำนาญซึ่งได้รับบำนาญเป็นรายเดือนในจำนวนที่คงที่ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้สามารถดำรงชีพอย่างเหมาะสมและพอเพียงกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพจำนวนหนึ่งในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเงินจำนวนที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปหักออก

จากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะจ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้เป็นการนำเงินที่รัฐจะต้องจัดสรรเป็นงบประมาณรายจ่ายอยู่แล้วในอนาคตมาจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญส่วนหนึ่งก่อน โดยมีได้เป็นการเพิ่มภาระงบประมาณรายจ่ายของรัฐแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติจำนวน ๕ มาตรา โดยเพิ่มความลักษณะ ๒/๑ บำเหน็จดำรงชีพมาตรา ๔๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และเพิ่มความวรรคสองของมาตรา ๔๙ (การจ่ายบำเหน็จตกทอด) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. บำเหน็จดำรงชีพ ได้แก่ เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพโดยจ่ายให้ครั้งเดียว

๑.๑ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ

ก. มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ หรือ

ข. ผู้ใดที่ได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำเหน็จ การจ่ายบำเหน็จในกรณีเช่นว่านี้ ให้หักเงินออกจากบำเหน็จที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

๑.๒ ผู้รับบำนาญผู้ใดได้รับทั้งบำนาญปกติหรือบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ให้นำบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพรวมเป็นบำนาญรายเดือนเพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้นั้น

๑.๓ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ หากได้รับบำเหน็จดำรงชีพแล้วไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่และได้ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ

๑.๔ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ตายก่อนได้รับบำเหน็จดำรงชีพ ให้การจ่ายเงินดังกล่าวเป็นอันระงับไป

๒. ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตายเมื่อได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่ง (ของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔) ให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

๒๓. พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒)

พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๗๗ ก หน้า ๒๙-๓๑ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๗

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการซึ่งจะมีอายุครบสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติจำนวน ๗ มาตรา สาระสำคัญมีดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้เพิ่มความเป็นวรรคหกของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ คือ “การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์และระดับรองศาสตราจารย์ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙ จัตวา”

๓. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ คือ “มาตรา ๑๙ จัตวา ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์หรือรองศาสตราจารย์และจำดับพ้นจากราชการตามมาตรา ๑๙ อาจได้รับการต่อเวลาราชการได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๖) เกี่ยวกับ การยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี โดยเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ ยื่นต่อเจ้ากระทรวงและกระทรวงการคลัง แต่ในกรณีข้าราชการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณี ให้ยื่นบัญชีก่อนสิ้นปีงบประมาณไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

๒๔. พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓)**พ.ศ. ๒๕๕๑**

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๒ ก หน้า ๕๒-๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณและทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการหรือหน้าที่ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ จะให้รับราชการต่อไปอีกไม่เกินห้าปีก็ได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติจำนวน ๕ มาตรา สาระสำคัญมีดังนี้

๑. ให้เพิ่มความเป็นวรรคเจ็ดของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ คือ “การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙ สัตต”

๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งได้กำหนดข้าราชการตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ จะพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ อาจรับราชการต่อไปได้ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

๒๕. พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๔)**พ.ศ. ๒๕๕๑**

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๕ ก หน้า ๑๐-๑๒ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มสูงขึ้น เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และแก้ไขหลักเกณฑ์การจ่ายบำเหน็จตกทอดให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิได้รับเพื่อให้สามารถนำเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) มารวมคำนวณได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติ ๑๐ มาตรา สาระสำคัญมีดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัตินี้บังคับแทนคือ

“มาตรา ๔๖ บำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพที่ได้รับรวมกับบำนาญปกติถ้ามีจำนวนเงินรวมกันไม่ถึงเดือนละหนึ่งหมื่นห้าพันบาท ให้ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มขึ้นอีกจนครบหนึ่งหมื่นห้าพันบาท และบรรดาผู้มีสิทธิจะได้รับยื่นขอเปลี่ยนเป็นการรับบำเหน็จพิเศษแทนได้ เป็นจำนวนเงินเท่ากับบำนาญพิเศษหกสิบเดือน”

๒. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความในมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัตินี้บังคับแทนคือ

“มาตรา ๔๙ ภายใต้อำนาจมาตรา ๓๘ ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดให้แก่บุคคลตามมาตรา ๔๘ เป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับและให้จ่ายตามส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรานี้”

๒๖. พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕)

พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๑-๕ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทต่าง ๆ ได้บัญญัติเรื่องการพ้นจากราชการกรณีเกษียณอายุไว้เป็นอย่างอื่น นอกเหนือจากรณีเกษียณอายุเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สมควรกำหนดให้การพ้นจากราชการของข้าราชการประเภทต่าง ๆ การต่ออายุราชการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น เพื่อความคล่องตัวและสอดคล้องกันในการบังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ให้ผู้รับ

บำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดที่กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุกหรือตกเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายหมดสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดนับแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้รับบำเหน็จหรือรับบำนาญโดยเสมอกัน รวมทั้งไม่กระทบสิทธิของบุคคลที่สามในเรื่องการรับบำเหน็จตกทอด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติ ๑๐ มาตรา สาระสำคัญมีดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน คือ

“มาตรา ๑๙ ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการเมือง และข้าราชการซึ่งมีกฎหมายบัญญัติเรื่องการพ้นจากราชการไว้เป็นอย่างอื่น

การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ และรองสมุหราชองครักษ์ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย”

๒. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ตริ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ และมาตรา ๑๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความในมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน คือ

“มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการแต่ละประเภท เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการประเภทนั้น เว้นแต่ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่”

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน คือ

“มาตรา ๒๑ ก่อนสิ้นปีงบประมาณทุกปีไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยืนยันรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ ในปีงบประมาณถัดไปต่อประธานศาล เจ้ากระทรวง หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐของผู้นั้น แล้วแต่กรณี และต่อกระทรวงการคลัง”

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความในมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน คือ

“มาตรา ๒๒ การต่อเวลาราชการในคราวแรกและในคราวถัดไป ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทราชการ

การต่อเวลาราชการในคราวแรก ให้นับตั้งแต่วันครบเกษียณอายุของข้าราชการประเภทราชการ ส่วนการต่อเวลาราชการให้ในคราวถัดไป หากไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้ส่งต่อเวลาราชการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนสิ้นวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้าย ถ้ามิได้มีการส่งต่อเวลาราชการคราวถัดไป ให้ถือว่าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการถัดจากวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้าย”

๖. ให้ยกเลิกมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔

๗. ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการตุลาการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปี ให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อาทิ ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเอ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เป็นต้น นอกจากนี้ได้กำหนดการพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการและข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๙)

วนิดา อินทรอำนวย /จัดทำ

สุเทพ ลีรพงษ์กุล /ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

การเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๒)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “อากาศยานราชการ” ระหว่างคำว่า “อากาศยาน” และคำว่า “อากาศยานขนส่ง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

““อากาศยานราชการ” หมายความว่า อากาศยานที่ใช้ในราชการของส่วนราชการ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การเดินอากาศในราชการทหาร ราชการตำรวจ ราชการศุลกากร และราชการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่การทำแผนการบินตามมาตรา ๑๘/๑ และการปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศตามมาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗

“มาตรา ๑๖/๔ ผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องจัดให้มีแผนการบินตามมาตรา ๑๘/๑ และแผนปฏิบัติการบิน สำหรับอากาศยานที่ใช้บินในการดำเนินการเดินอากาศของตน

แผนปฏิบัติการบินให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗

“มาตรา ๑๘/๑ อากาศยานทุกลำที่ทำการบินในราชอาณาจักร ต้องทำแผนการบินและแจ้งต่อหน่วยงานให้บริการจราจรทางอากาศ

แผนการบินให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘/๒ อากาศยานทุกลำที่บินหรือเคลื่อนที่อยู่ในราชอาณาจักรต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน

มาตรา ๑๘/๓ อากาศยานที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้และอากาศยานราชการที่บินหรือเคลื่อนที่อยู่นอกราชอาณาจักรต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่ประเทศนั้นกำหนดไว้ หากไม่อยู่ในอาณาเขตของประเทศใด ให้ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ ผู้ดำเนินการเดินอากาศผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ไม่จัดให้มีบัญชีแสดงรายชื่อผู้โดยสารหรือบัญชีแสดงรายการสินค้าตามมาตรา ๑๖/๓ วรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีแต่มีรายการไม่ครบถ้วนหรือมีรายการไม่ตรงตามความเป็นจริง

(๒) ไม่เก็บรักษาบัญชีหรือไม่บันทึกรายการในบัญชีตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนตามมาตรา ๑๖/๓ วรรคสอง

(๓) ไม่จัดให้มีแผนการบินหรือแผนปฏิบัติการบินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖/๔”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓ ผู้ควบคุมอากาศยานผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

(๑) นำอากาศยานทำการบินโดยไม่มีแผนการบินตามมาตรา ๑๘/๑

(๒) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๘/๒

(๓) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๘/๓

(๔) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๘”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การนำอากาศยานทำการบินจะต้องมีแผนการบินและสั่งให้แก่อนุญาตให้ให้บริการจราจรทางอากาศ หน่วยงานของทหาร หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการจราจรทางอากาศ ซึ่งตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (Convention on International Civil Aviation) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวไว้ด้วย แต่ในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๕๗ ยังไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนการบินและการปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศ ทำให้การตรวจสอบอากาศยานที่บินเข้ามาในราชอาณาจักรในลักษณะที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศหรือเป็นภัยต่อสาธารณะของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารไม่มีความชัดเจน สมควรเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๓๖ ก หน้า ๑ - ๔ ลว. ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๑ ตอนที่ ๕๘ ก หน้า ๑๒๔๙ - ๑๒๗๙ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๔๙๗

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พัฒนาการในด้านการบินพลเรือนของโลกได้ก้าวหน้าไปเป็นอันมาก โดยเฉพาะในฝ่ายวิชาการ จำนวนอากาศยานที่บินภายในประเทศและที่บินเข้ามาในราชอาณาจักรทวีขึ้นกว่าแต่ก่อนหลายเท่า อากาศยานในปัจจุบันมีความเร็วสูงและขนาดโตกว่าแต่ก่อน จำเป็นจะต้องมีการควบคุมการดำเนินการเดินอากาศและการจราจรทางอากาศให้รัดกุมยิ่งขึ้น

จึงเป็นการสมควรที่จะปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศเสียใหม่และเพิ่มเติมบทบัญญัติให้มีคณะกรรมการการบินพลเรือนขึ้นคณะหนึ่งมีอำนาจออกข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้และตามภาคผนวกแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศซึ่งทำขึ้นที่เมืองชิคาโก เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ (ค.ศ. ๑๙๔๔) ซึ่งรัฐบาลไทยเป็นภาคี กับวางบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศเกี่ยวกับอุบัติเหตุ และเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประจำหน้าที่

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ แบ่งเป็น ๙ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๔ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. บัญญัติคำนิยามศัพท์ในมาตรา ๔ ไว้จำนวน ๑๑ คำ อาทิ คำว่า “อากาศยาน” หมายความว่า ความรวมตลอดถึงเครื่องทั้งสิ้นซึ่งทรงตัวในบรรยากาศโดยปฏิกิริยาแห่งอากาศ เว้นแต่วัตถุซึ่งระบวยกเว้นไว้ในกฎกระทรวง “อากาศยานขนส่ง” หมายความว่า อากาศยานซึ่งใช้หรือมุ่งหมายสำหรับใช้ขนส่งของหรือคนโดยสารเพื่อบำเหน็จเป็นทางค้า “อากาศยานต่างประเทศ” หมายความว่า อากาศยานซึ่งจดทะเบียนและมีสัญชาติตามกฎหมายต่างประเทศ

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการการบินพลเรือน

- ให้มีคณะกรรมการการบินพลเรือนขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่ง รองประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกินเจ็ดคน แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๗)

- ให้คณะกรรมการการบินพลเรือนมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงใด ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการการบินพลเรือน (มาตรา ๑๓)

- ให้คณะกรรมการการบินพลเรือนมีอำนาจและหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และในเรื่องต่อไปนี้ (มาตรา ๑๕)

๑. รับปรึกษาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบินพลเรือนแก่รัฐมนตรี
๒. ออกข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้และภาคผนวกแห่งอนุสัญญา
๓. พิจารณาอนุมัติพิกัดอัตราค่าโดยสาร ค่าระวางของอากาศยานขนส่ง และค่าบริการอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

๓. หมวด ๒ บททั่วไปว่าด้วยอากาศยาน

- ผู้ใดจะนำอากาศยานทำการบินไม่ได้ เว้นแต่เป็นอากาศยานที่ทำการบินทดลองภายใต้เงื่อนไขซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด หรืออากาศยานทหารต่างประเทศ สามารถทำการบินได้ (มาตรา ๑๖)
- ผู้ใดจะนำอากาศยานใช้ที่หนึ่งที่ได้เป็นทางขึ้นลงมิได้ นอกจากสนามบินอนุญาตหรือเป็นที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยานซึ่งได้รับอนุญาตหรือที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๑๗)
- อากาศยานต้องบินตามเส้นทางที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๘)
- ผู้ใดจะนำอากาศยานบินเข้าหรือบินผ่านเขตห้ามหรือเขตจำกัดการบินซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาไม่ได้ (มาตรา ๒๒)
- ผู้ใดจะใช้เครื่องถ่ายภาพในอากาศยานหรือจากอากาศยานไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๒๓)
- ผู้ใดจะบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินหรือทิ้งร่มอากาศไม่ได้ นอกจากได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๔)
- ผู้ใดจะส่งหรือพายุทธภัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ไปกับอากาศยานไม่ได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๕)
- ผู้ใดจะส่งหรือพาวัตถุอันตรายหรือสัตว์ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด (มาตรา ๒๖)
- ห้ามมิให้นำอากาศยานบินออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นอากาศยานต่างประเทศ (มาตรา ๒๗)
- ห้ามมิให้นำอากาศยานต่างประเทศบินผ่านหรือขึ้นลงในราชอาณาจักร เว้นแต่จะมีสิทธิตามอนุสัญญา หรือความตกลงระหว่างประเทศหรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรี (มาตรา ๒๘)
- ห้ามมิให้นำอากาศยานทหารต่างประเทศบินผ่านหรือขึ้นลงในราชอาณาจักร เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรี (มาตรา ๒๙)

๔. หมวด ๓ การจดทะเบียนและเครื่องหมายอากาศยาน

- การขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียนอากาศยานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๓๐)
- ผู้ขอจดทะเบียนอากาศยานจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ต้องมีสัญชาติไทย (มาตรา ๓๑)

๕. หมวด ๔ ความสมควรเดินอากาศและสมุดปุมเดินทาง

- การขอและออกใบสำคัญสมควรเดินอากาศเกี่ยวกับอากาศยานต้นแบบหรืออากาศยานที่สร้างตามต้นแบบให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๓๔)
- สมุดปุมเดินทางให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน (มาตรา ๔๑)

๖. หมวด ๕ ผู้ประจำหน้าที่

- ผู้ประจำหน้าที่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือมีใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ซึ่งออกให้โดยรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาหรือรัฐที่ได้ทำความตกลงกับประเทศไทย แต่สำหรับผู้ประจำหน้าที่ในอากาศยานที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทยจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๒)

๗. หมวด ๖ สนามบินและเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ

- ผู้ใดจะดำเนินการจัดตั้งสนามบินหรือเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติจากรัฐมนตรี (มาตรา ๕๑)

- การขอและการออกใบอนุญาตจัดตั้งสนามบินหรือเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕๒)

- ผู้ใดจะดำเนินการจัดตั้งที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยานไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๕๓)

- พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสนามบินหรือเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยานที่ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงหรือวิธีการและเงื่อนไขซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดไว้เพื่การนั้น (มาตรา ๕๔)

๘. หมวด ๗ อุบัติเหตุ

- เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นแก่อากาศยานในราชอาณาจักรหรือแก่อากาศยานไทยในต่างประเทศ ให้เจ้าของในกรณีอากาศยานไทยหรือตัวแทนเจ้าของในกรณีอากาศยานต่างประเทศแจ้งอุบัติเหตุนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยมิชักช้า และทำรายงานตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน (มาตรา ๖๑)

- เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นแก่อากาศยานในราชอาณาจักร ให้อากาศยานนั้นอยู่ในความพิทักษ์ของเจ้าหน้าที่และผู้ใดจะปฏิบัติการอย่างใดแก่อากาศยานหรือส่วนของอากาศยานนั้นโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจไม่ได้ เว้นแต่กรณีจำเป็นเพื่อให้คน ไพรชณียภณท์และสัตว์พ้นภัย, คุ้มครองอากาศยานนั้นมีให้เสียหายโดยไฟไหม้หรือเหตุอื่นใด, ป้องกันภัยอันตรายมิให้เกิดแก่ประชาชน, เคลื่อนย้ายอากาศยานหรือส่วนของอากาศยานนั้นไปสู่ที่ปลอดภัยเมื่ออับปางในน้ำ, เคลื่อนย้ายสิ่งของหรือสินค้าให้พ้นภัยอันตราย ในกรณีนี้ให้ทำภายใต้ความควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ (มาตรา ๖๒)

๙. หมวด ๘ อำนาจตรวจ ยึดและหน่วงเหนี่ยว

- เมื่อมีการฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับอากาศยานใดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน่วงเหนี่ยวการออกเดินทางของอากาศยานนั้น (มาตรา ๖๓)

๑๐. หมวด ๙ บทกำหนดโทษ

- ได้บัญญัติบทลงโทษเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติต่าง ๆ แก่ผู้ฝ่าฝืน ให้ได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ (มาตรา ๖๘ – มาตรา ๘๔)

๒. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๒ ตอนที่ ๖๓ ก หน้า ๑๓๓๙ - ๑๓๔๔ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๘

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๘

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปรากฏว่าผู้ควบคุมอากาศยานได้นำอากาศยานไปลงยังที่อื่นนอกจากสนามบินอนุญาต หรือที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยานที่ได้รับอนุญาตหรือที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ระบุไว้ และไปลงยังสนามบินลับและบินออกนอกประเทศจนปรากฏผลเสียหายเกิดขึ้นกับอากาศยานเป็นอย่างมาก และปรากฏว่าขณะนี้ได้มีผู้ลักลอบสร้างสนามบินลับมากขึ้นเป็นลำดับ เพื่อความปลอดภัยของประเทศไทย จึงเป็นการสมควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศให้มีบทบัญญัติรัดกุมยิ่งขึ้นและในโอกาสเดียวกัน ก็เพิ่มอัตราโทษให้หนักยิ่งขึ้นด้วย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ มีบทบัญญัติ ๑๑ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เพิ่มนิยามคำว่า “ที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยาน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗
๒. เพิ่มมาตรา ๕๐ ทวิ มาตรา ๕๓ ทวิ มาตรา ๗๒ ทวิ และ มาตรา ๘๐ ทวิ
๓. แก้ไขมาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๒

๓. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๖ ตอนที่ ๑๒๒ ก ฉบับพิเศษ หน้า ๕๖ - ๖๒
ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๐๓

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ ไม่มีบทบัญญัติเปิดโอกาสให้ผู้ครอบครองอากาศยานจดทะเบียนอากาศยานได้จึงเป็นการสมควรที่จะแก้ไขให้ผู้ครอบครองอากาศยาน ซึ่งมีเหตุอันสมควรที่จะจดทะเบียนอากาศยานนั้น ให้มีสิทธิจดทะเบียนได้ในเมื่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติได้พิจารณาเห็นว่ามิเหตุสมควรที่จะอนุญาตให้จดทะเบียน

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒ มีบทบัญญัติ ๑๐ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๖๑ มาตรา ๗๐ และมาตรา ๘๒

๔. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๘ ตอนที่ ๗๖ ก หน้า ๑๐๖๔ - ๑๐๖๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๐๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๔

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันนี้บรรดาสนามบินของนานาประเทศได้เก็บค่าธรรมเนียมจากผู้โดยสารในการที่ใช้สนามบินเป็นท่าขึ้นโดยสารอากาศยาน ทางประเทศไทยก็ได้มีสนามบินซึ่งให้บริการแก่ผู้โดยสารได้ตามสมควรแล้ว จึงสมควรเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้โดยสารซึ่งโดยสารออกจากสนามบินดังที่ปฏิบัติกันทั่วไปเพื่อประโยชน์ ในการที่จะได้รายได้มาช่วยในการใช้จ่ายของรัฐต่อไป

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๔ มีบทบัญญัติ ๕ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่ม หมวด ๖ ทวิ มาตรา ๖๐ ทวิ และมาตรา ๖๐ ตรี
๒. เพิ่ม มาตรา ๘๑ ทวิ
๓. เพิ่มค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินของผู้โดยสารเป็นท่าโดยสารออกจากสนามบินในอัตรา

ค่าธรรมเนียมต่อท้ายพระราชบัญญัติ

๕. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๑ ตอนที่ ๖๖ ก หน้า ๔๘๑ - ๔๘๕ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๐๗

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๗

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้สอดคล้องต้องตามทางปฏิบัติอันนานาประเทศนิยมและเพื่อความสะดวกเรียบร้อยในเรื่องการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้สนามบิน จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศในส่วนที่ว่าด้วยค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินให้เหมาะสมกับภาวะการณ์

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๗ มีบทบัญญัติ ๖ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๖ และมาตรา ๖๐ ตรี
๒. ยกเลิกมาตรา ๖๐ ทวิ และมาตรา ๘๑ ทวิ

๖. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๑๐๖ ก หน้า ๖๖๒ - ๖๖๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๑๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๔

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พัฒนาการในด้านการบินพลเรือนของโลกได้ก้าวหน้ามาเป็นอันมาก อากาศยานปัจจุบันมีน้ำหนักและขนาดใหญ่กว่าแต่ก่อนมาก สมควรแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมค่าขึ้นลงของอากาศยานให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ และให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๔ มีบทบัญญัติ ๓ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. แก้ไขค่าขึ้นลงของอากาศยาน ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

๗. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๕ ตอนที่ ๑๔๙ ก ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐๓ - ๑๐๘ ลงวันที่

๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การให้บริการต่าง ๆ ในลานจอดอากาศยานและการบริการช่างอากาศยานเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับความปลอดภัยของอากาศยาน และผู้โดยสารอากาศยานและการให้ความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินอากาศและการบินพลเรือน สมควรวางหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ไว้เพื่อให้การให้บริการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล โดยกำหนดให้การให้บริการดังกล่าวเป็นกิจการที่ต้องได้รับอนุญาต และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการอนุญาต กับทั้งสมควรกำหนดให้มีการนำเงินค่าธรรมเนียมการใช้นามบินที่เก็บได้มาใช้ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารภายในสนามบินได้ เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินกิจการของสนามบิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๑ มีบทบัญญัติ ๗ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มนิยามคำว่า “ลานจอดอากาศยาน” “บริการในลานจอดอากาศยาน” และ “บริการช่างอากาศ”
๒. เพิ่มความในวรรคห้าและวรรคหกของมาตรา ๖๐ ตี

๓. เพิ่มหมวด ๖ ตี มาตรา ๖๐ จัดว่า มาตรา ๖๐ เบญจ มาตรา ๖๐ ฉ และมาตรา ๖๐ สัตต
๔. เพิ่มมาตรา ๘๑ ทวิ มาตรา ๘๑ ตี และมาตรา ๘๑ จัดว่า
๕. เพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการให้บริการในลานจอดอากาศยาน และใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการให้บริการช่างอากาศของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

๘. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๙ ตอนที่ ๑๐๘ ก ฉบับพิเศษ หน้า ๒๖ - ๓๐ ลงวันที่
๖ สิงหาคม ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๕

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมชั้นสูงไว้ท้ายพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ทำให้ไม่สะดวกในการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและโดยที่ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในพระราชบัญญัติแยกได้เป็นสองลักษณะ คือ ค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นค่าภาษี และค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นค่าบริการ จึงสมควรยกเลิกการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมชั้นสูงไว้ท้ายพระราชบัญญัติ และสมควรแยกประเภทของค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นค่าภาษีและค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นค่าบริการออกจากกัน โดยกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีที่จะออกกฎกระทรวงกำหนด “อัตรา” ที่จะเรียกเก็บสำหรับค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นค่าภาษี และมีอำนาจกำหนด “อัตราชั้นสูง” สำหรับค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นค่าบริการ และให้คณะกรรมการการบินพลเรือนมีอำนาจกำหนดอัตราที่จะเรียกเก็บสำหรับค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นค่าบริการ ซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๕ มีบทบัญญัติ ๗ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ และมาตรา ๕๖
๒. ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ
๓. ในระหว่างที่ยังมิได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม หรือยังมิได้มีข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้อัตราค่าธรรมเนียมที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้บังคับเป็นค่าธรรมเนียมต่อไป จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวงหรือข้อบังคับดังกล่าว แล้วแต่กรณี

๙. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๘ ตอนที่ ๑๖๔ ก ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓ - ๑๘ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๓๔

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐบาลเห็นสมควรให้เอกชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลสามารถใช้อากาศยานส่วนบุคคลได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาการขนส่งทางอากาศ และให้มีบุคลากรเกี่ยวกับการขนส่งทางอากาศมากขึ้นเป็นกำลังสำรองของประเทศที่อาจเรียกมาใช้ได้เมื่อมีความจำเป็น แต่การให้เอกชนสามารถใช้อากาศยานส่วนบุคคลได้นั้นอาจมีผลกระทบไปถึงความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศ จำเป็นจะต้องมีการควบคุมอย่างเคร่งครัด โดยบังคับให้เอกชนที่ประสงค์จะใช้อากาศยานส่วนบุคคลต้องขอรับใบอนุญาตใช้อากาศยานส่วนบุคคลจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งรัฐมนตรีมีดุลพินิจโดยเด็ดขาดที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๔ มีบทบัญญัติ ๙ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มนิยามคำว่า “อากาศยานส่วนบุคคล”
๒. เพิ่มเดิม ๑ ทวิ ของ (ก) ของมาตรา ๖ มาตรา ๒๙ ทวิ มาตรา ๒๙ ตริ มาตรา ๒๙ จัตวา มาตรา ๒๙ เบญจ มาตรา ๖๘ ทวิ และมาตรา ๖๘ ตริ
๓. แก้ไขมาตรา ๖๘
๔. ผู้ได้รับใบสำคัญการจดทะเบียนอากาศยานอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะใช้อากาศยานที่จดทะเบียนไว้เป็นอากาศยานส่วนบุคคล ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใช้อากาศยานส่วนบุคคลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใช้อากาศยานส่วนบุคคลแล้ว ให้ใช้อากาศยานที่จดทะเบียนไว้ในการเดินอากาศต่อไปได้ จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่อนุญาตจากรัฐมนตรี

๑๐. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๑๑๘ ก หน้า ๓๙ - ๔๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายที่จะแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นองค์กรธุรกิจในรูปแบบบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและการบริหารจัดการในกิจการที่รัฐวิสาหกิจดำเนินการอยู่อนึ่งจะทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้นและเป็นการลดภาระในด้านงบประมาณของรัฐลงด้วย และในขณะเดียวกันจำเป็นต้องระดมเงินทุนจากต่างประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้ขอจดทะเบียนอากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศเสียใหม่ โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัด

มีคุณสมบัติที่จะจดทะเบียนอากาศยานได้ และลดสัดส่วนการถือหุ้นของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยในห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติ ๓ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑ เพื่อกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดมีคุณสมบัติที่จะขอจดทะเบียนอากาศยานได้และลดสัดส่วนการถือหุ้นของบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย

๑๑. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๕ ตอนที่ ๔๕ ก หน้า ๙ – ๙๔ ลงวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๑๓ เฉพาะความใน ส่วนที่ ๑ มาตรฐานอากาศยาน ส่วนที่ ๒ การรับรองแบบ และส่วนที่ ๓ การรับรองการผลิตให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว มีบทบัญญัติไม่เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (Convention on International Civil Aviation) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี และมาตรฐานสากลของประเทศต่าง ๆ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมการผลิตอากาศยานและชิ้นส่วนของอากาศยานและให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกข้อกำหนดและคำสั่งความสมควรเดินอากาศให้ครอบคลุมเรื่องดังกล่าว ตลอดจนเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการควบคุมและรับรองการดำเนินการสนามบินสาธารณะ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บและการนำส่งเงินค่าบริการผู้โดยสารขาออก ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาและมาตรฐานสากล ทั้งนี้ เพื่อขยายโอกาสทางด้านการอุตสาหกรรมการบินของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติ ๓๘ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยได้บัญญัติคำนิยามศัพท์เพิ่มเติมไว้ในมาตรา ๔ อาทิคำว่า “ใบอนุญาตผลิตอากาศยาน” “ใบสำคัญสมควรเดินอากาศ” “คำสั่งความสมควรเดินอากาศ” “ใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ” รวมทั้งหมดจำนวน ๔๗ คำ

๒. เพิ่มมาตรา ๕/๑ มาตรา ๕/๒ และมาตรา ๕/๓ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการออกหรือการต่ออายุใบรับรอง และการเพิกถอนใบรับรอง ใบอนุญาต ใบสำคัญหนังสืออนุญาต หรือหนังสือรับรอง รวมทั้งความรับผิดชอบในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหนังสือดังกล่าว

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๔ เรื่อง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และบัญญัติอำนาจของรัฐมนตรี

๔. ยกเลิกชื่อของหมวด ๑ โดยให้ใช้ชื่อ “คณะกรรมการการบินพลเรือน และกรรมการเทคนิค” และยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ เรื่องคณะกรรมการการบินพลเรือนประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงคมนาคม ผู้บัญชาการทหารอากาศ และกรรมการอื่นอีกเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมการขนส่งทางอากาศเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้คณะกรรมการการบินพลเรือนมีอำนาจหน้าที่ตามความในมาตรา ๑๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่

๕. เพิ่มมาตรา ๑๕/๑ มาตรา ๑๕/๒ มาตรา ๑๕/๓ มาตรา ๑๕/๔ มาตรา ๑๕/๕ มาตรา ๑๕/๖ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งเป็นเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการเทคนิค วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเทคนิค และให้กรมการขนส่งทางอากาศเป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการการบินพลเรือน คณะกรรมการเทคนิค และคณะกรรมการสอบสวน รวมถึงให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕/๕

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยได้บัญญัติขึ้นใหม่ ในเรื่องสิ่งของที่ต้องมีอยู่กับอากาศยานเมื่อจะทำการบิน

๗. เพิ่มมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสมุดปูมเดินทาง และบัญชีแสดงรายชื่อผู้โดยสารและรายการสินค้า

๘. ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยได้บัญญัติขึ้นใหม่ให้การขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์เป็นบริการสาธารณะการกำหนดค่าโดยสารและค่าระวางสำหรับอากาศยานขนส่ง

๙. ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยบัญญัติขึ้นใหม่เรื่องเครื่องหมายสัญชาติและทะเบียน และแผ่นแสดงเครื่องหมายอากาศยาน

๑๐. ยกเลิกความในหมวด ๔ มาตรา ๓๔ ถึง มาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยบัญญัติหมวด ๔ ขึ้นใหม่ให้ใช้ชื่อว่า “แบบอากาศยาน การผลิตอากาศยาน และการควบคุมความสมควรเดินอากาศ” ซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔ ถึง มาตรา ๔๑/๑๑๑ เกี่ยวกับมาตรฐานของอากาศยาน การรับรองแบบของอากาศยาน การขออนุญาตผลิตอากาศยาน การขออนุญาตผลิตบริษัท การรับรองการผลิต การขอใบสำคัญสมควรเดินอากาศ รวมถึงการพักใช้ การเพิกถอนใบสำคัญสมควรเดินอากาศ และการประกอบกิจการ หน่วยซ่อมอากาศยาน การขอใบรับรองหน่วยซ่อม รวมถึงการพักใช้ การเพิกถอนใบรับรองหน่วยซ่อม

๑๑. ยกเลิกมาตรา ๕๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๘ และยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๕ มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยได้บัญญัติมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ ขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาต ซึ่งให้บริการแก่สาธารณะ จะเรียกเก็บเงินเพื่อการใช้สนามบินอนุญาตที่ให้บริการแก่สาธารณะไม่ได้ เว้นแต่ค่าบริการ ค่าภาระ หรือเงินตอบแทนอื่น และเจ้าของหรือผู้ดำเนินการเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศซึ่งให้บริการแก่สาธารณะ จะเรียกเก็บ

ค่าบริการเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศได้ตามเงื่อนไขและอัตราที่คณะกรรมการการบินพลเรือนอนุมัติ

๑๒. เพิ่มมาตรา ๖๐/๑ ถึง มาตรา ๖๐/๓๕ ในหมวด ๖ สนามบินและเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการขอการพักใช้ การเพิกถอนใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ และอำนาจหน้าที่ของผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ การตั้งผู้จัดการสนามบินสาธารณะ รวมถึงการควบคุมการดำเนินงานสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตที่ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ การแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมสนามบิน

๑๓. ยกเลิกความในหมวด ๖ ทวิ มาตรา ๖๐ ตริ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยได้บัญญัติขึ้นใหม่เป็นมาตรา ๖๐/๓๖ ถึง มาตรา ๖๐/๔๖ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาต และการเรียกเก็บค่าบริการผู้โดยสารขาออก พร้อมทั้งให้กรรมการขนส่งทางอากาศจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนขึ้นทุนหนึ่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

๑๔. เพิ่มมาตรา ๖๗/๑ และมาตรา ๖๗/๒ ในหมวด ๘ อำนาจตรวจ ยึด และห่วงงเหนี่ยว แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗

๑๕. ยกเลิกความในหมวด ๙ บทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยบัญญัติขึ้นใหม่แทนในมาตรา ๖๘ ถึง มาตรา ๑๒๖

๑๖. เพิ่มบัญญัติในเรื่องอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗

นางสาวกิริณา กิตติอนุกุล/ ผู้จัดทำ

นางภัทริดา สุขุณณ์/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางพิเศษ

สายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ในท้องที่เขตบางเขน

เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา -
วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา
กรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับ
มาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕ ให้เจ้าหน้าที่เวนคืนเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนตามมาตรา ๔ ภายในระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

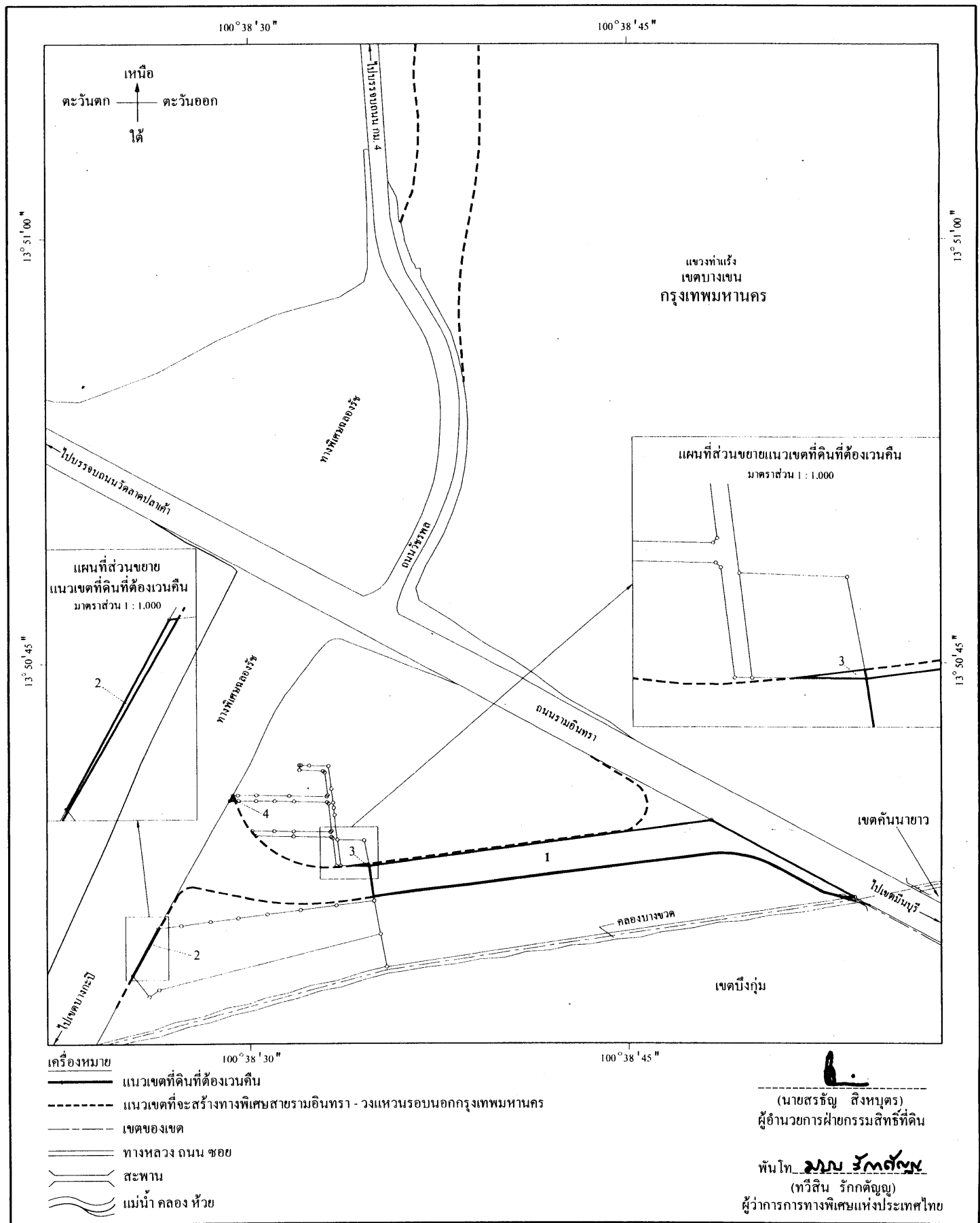
৯৯

พ.ศ. 2553

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลข 1/11

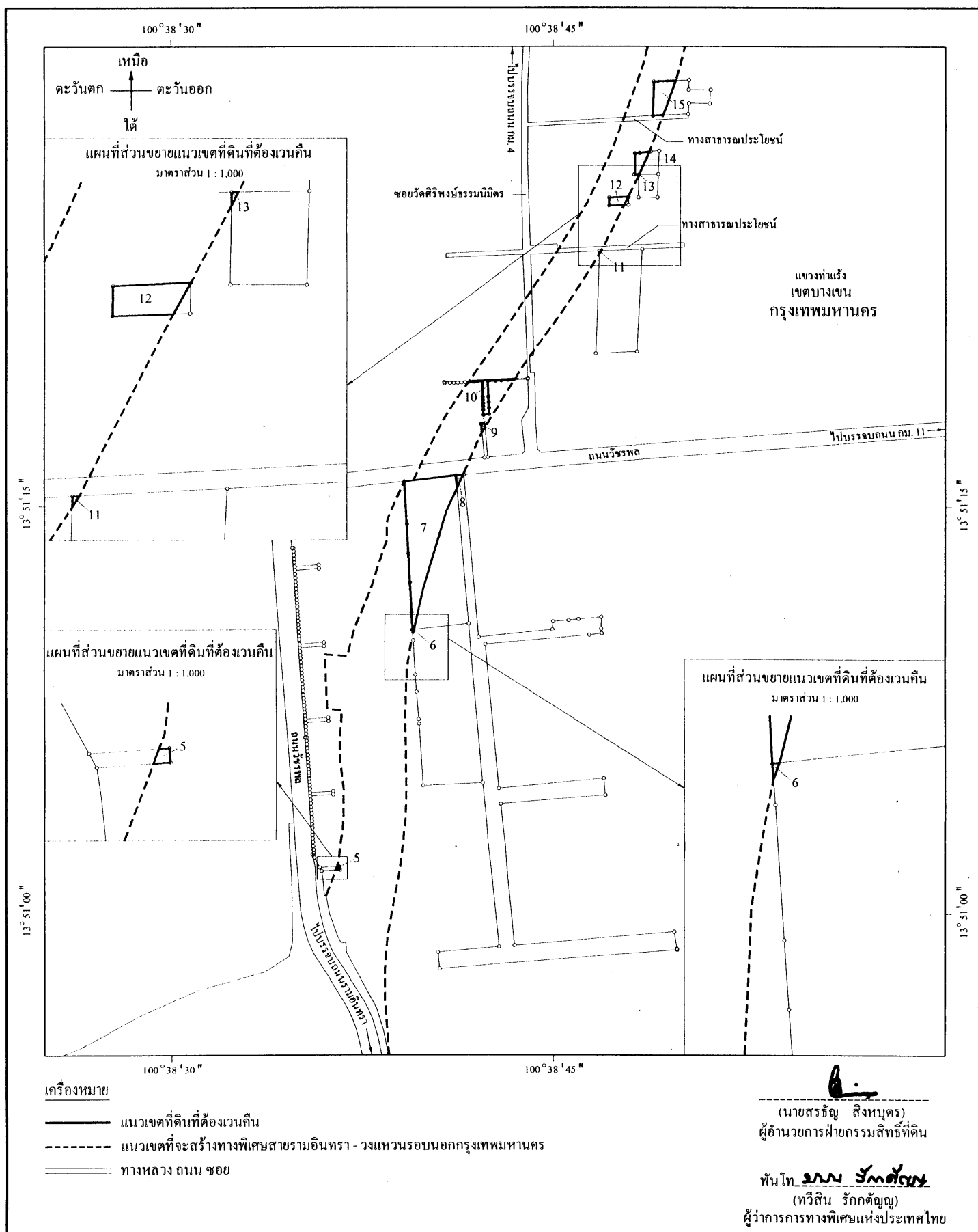

৯৮

พ.ศ. 2553

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลข 2/11

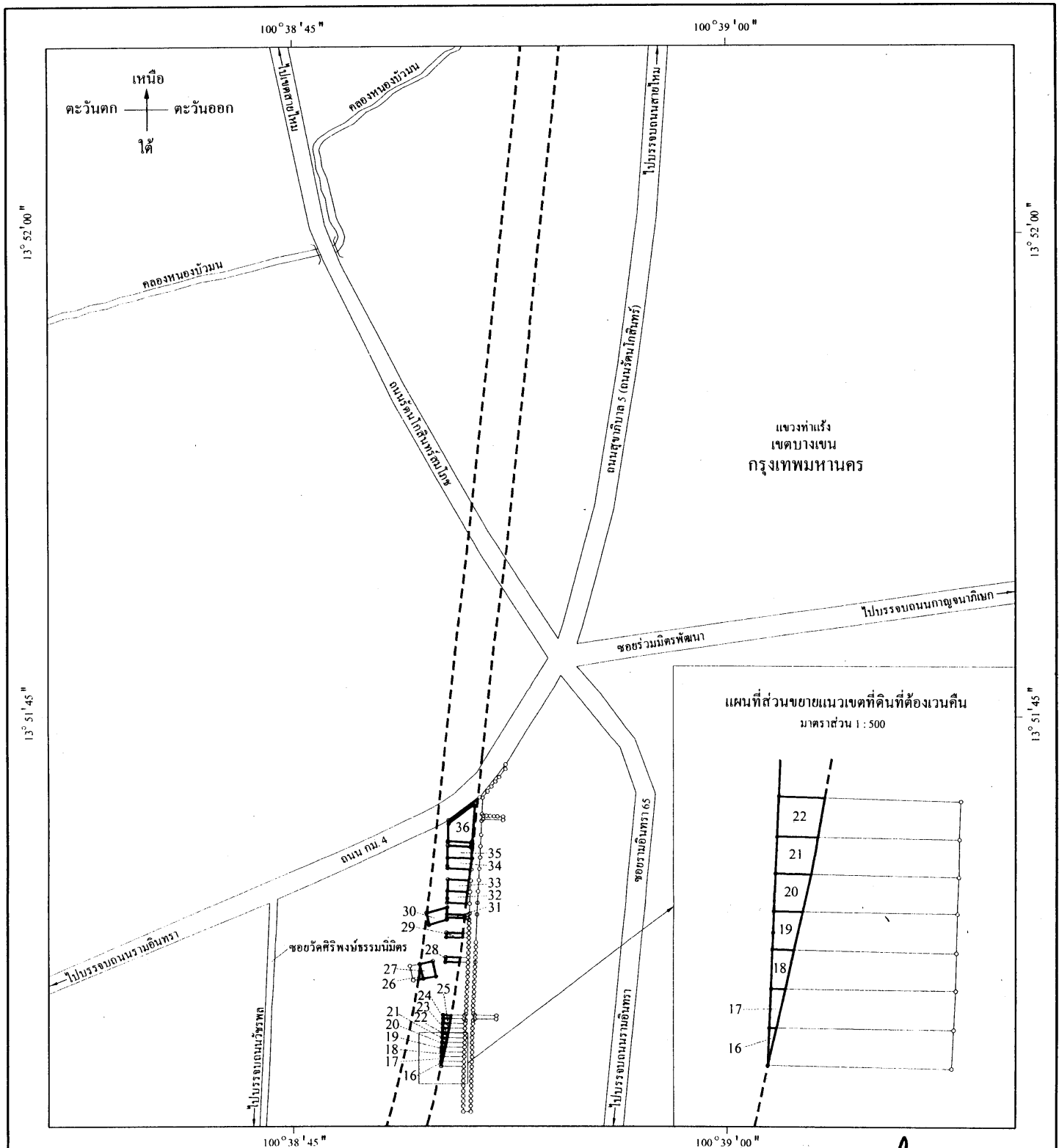

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553

๓๕

มาตราส่วน 1 : 4,000
0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลข 3/11

เครื่องหมาย

- แนวเขตที่ดินที่ต้องเวนคืน
- - - - - แนวเขตที่จะสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
- == ทางหลวง ถนน ซอย
- ~ สะพาน
- ~ แม่น้ำ คลอง ห้วย

(นายสรชัย สิงหนคร)
ผู้อำนวยการฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

พันโท **วรา รักคึกคัก**
(ทวีสิน รักคึกคัก)
ผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

20

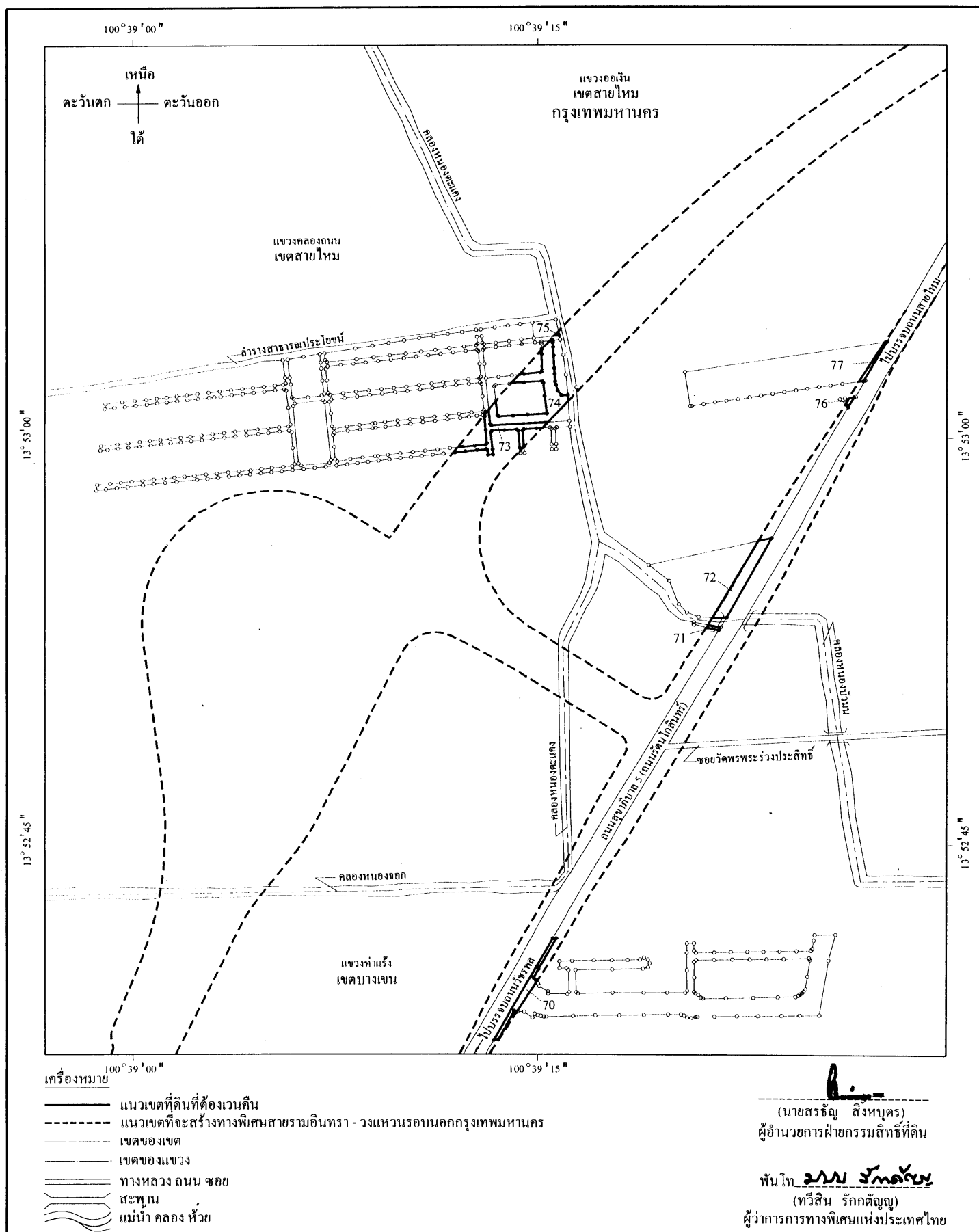
0 50 100 200 เมตร

୧୭୧

พ.ศ. 2553

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลข 5/11

၃၆၅

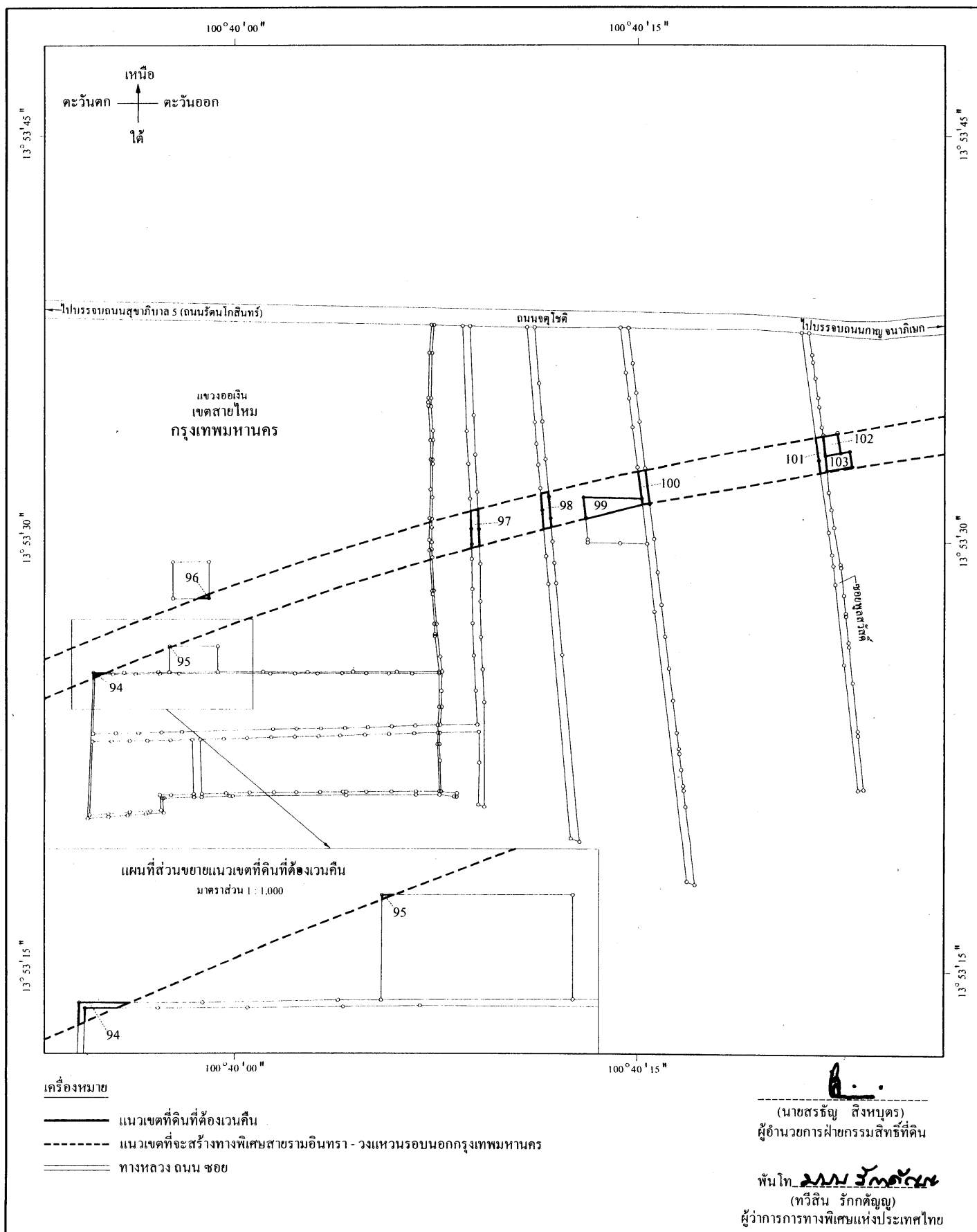
0 50 100 200 เมตร

ഭൂമി

พ.ศ. 2553

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลข 7/11

แผนที่ทำพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

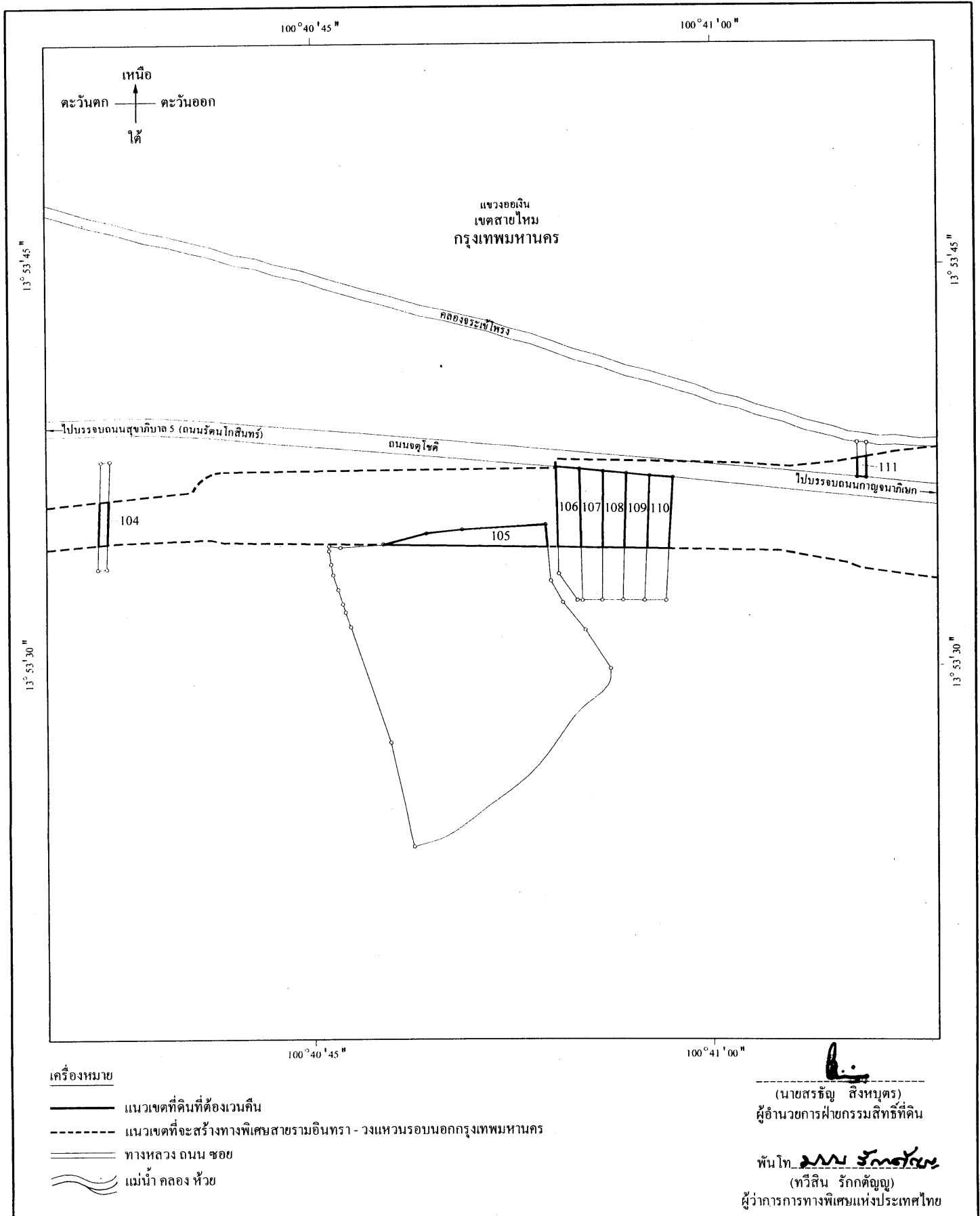
๘๔

พ.ศ. 2553

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลข 8/11

୧୬୫

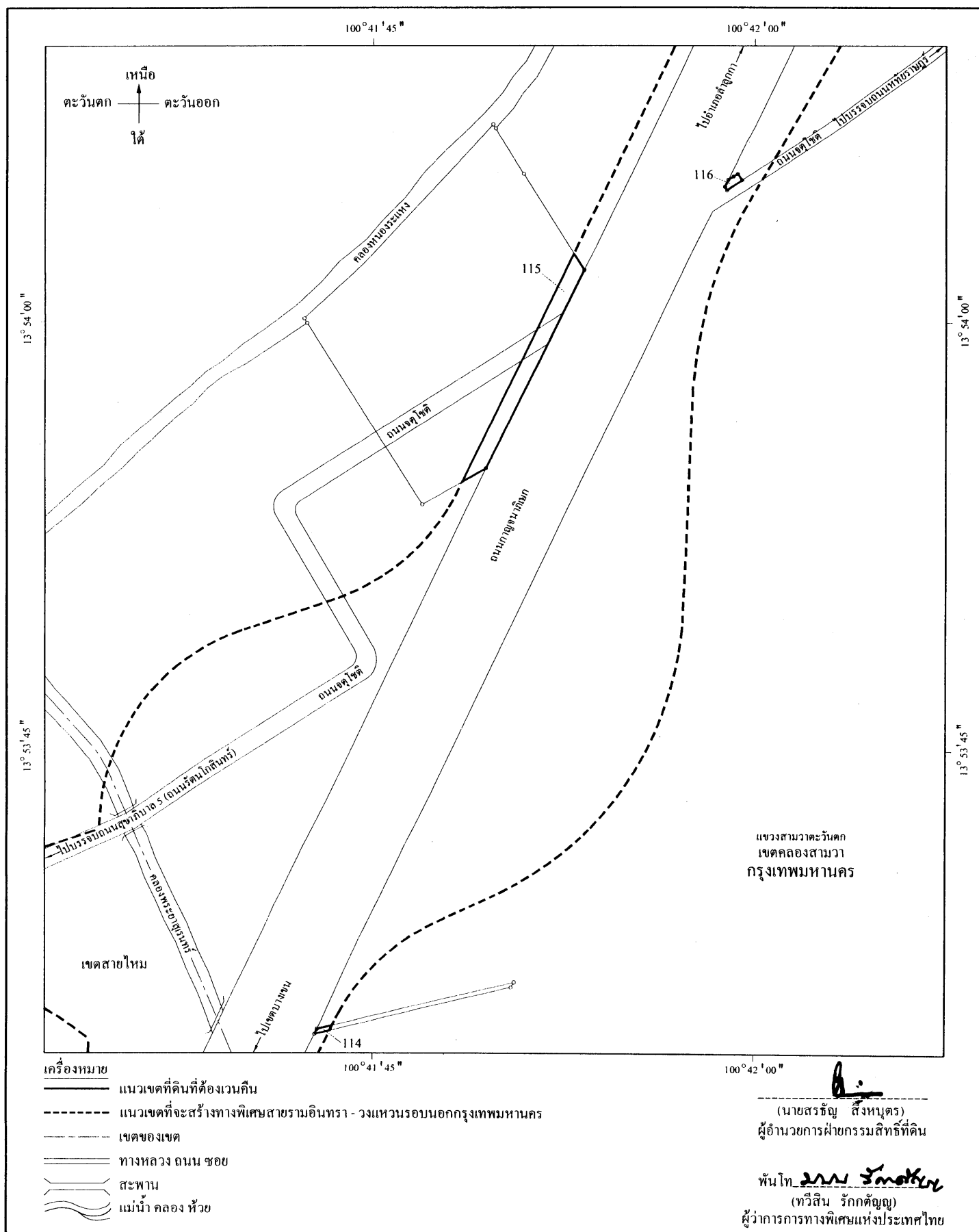
0 50 100 200 เมตร

26

พ.ศ. 2553

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลข 10/11

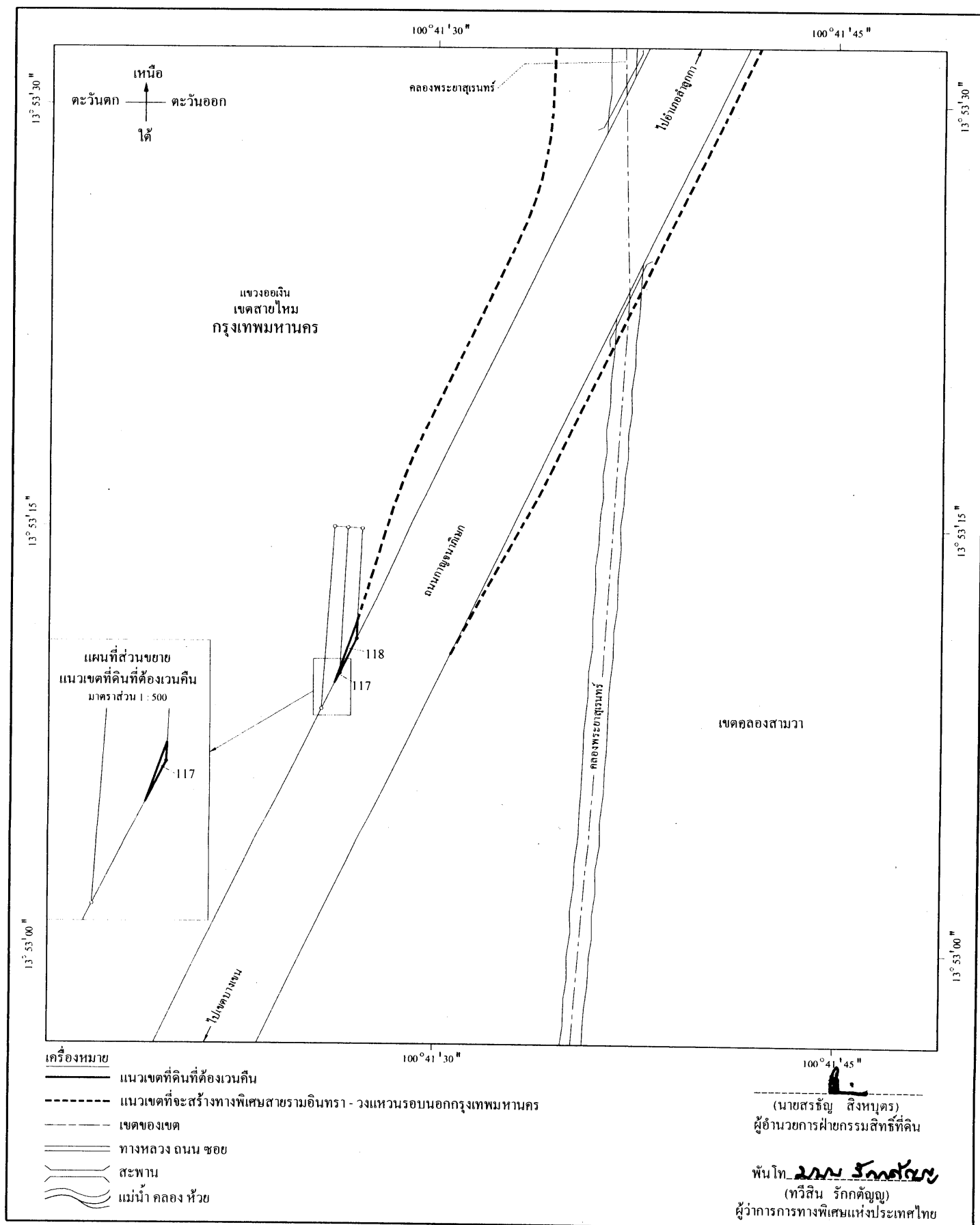
५३)

พ.ศ. 2553

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลข 11/11

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553

๙๙

แผ่นที่ 1/9

แปลง หมายเลขที่	รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่			ที่ดินตั้งอยู่ที่			หนังสือสำคัญ					เนื้อที่ตาม หนังสือสำคัญ			เนื้อที่ที่ต้อง เวนคืน			หมายเหตุ
		ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	แขวง	เขต	จังหวัด	ประเภท	เลขที่	ระวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	ตารางวา	ไร่	งาน	ตารางวา	
1	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกรรนา จำกัด (มหาชน)	ลุมพินี	ปทุมวัน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	667	5136 IV 7630-8 7830-5	3299	139	32	2	40	10	2	89	แผนที่หมายเลข 1/11
2	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกรรนา จำกัด (มหาชน)	ลุมพินี	ปทุมวัน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	171080	5136 IV 7630-8	3264	14665	8	3	91	-	-	16	"
3	นางศุภวรรณ มีชัยจันทร์	คันนายาว	คันนายาว	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	34276	5136 IV 7630-8	3254	3956	-	1	81	-	-	6	"
4	นายสุกิจ อุดรรัตนาวุฒิ นายศิลป์ วรรณเกษม นายประยงค์ ไสวณะปรีชา นางสาวประยงค์ ศรีมณี นางสาวอุมาพร แผลมทองสวัสดิ์ นางจันทร์ อุสินี นางสาวอารียา อุดรรัตนาวุฒิ	ปากน้ำ	เมืองสมุทรปราการ	สมุทรปราการ	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	681	5136 IV 7630-8	3243	155	1	-	66	-	-	5	"
5	บริษัทวิธรอินทรา จำกัด	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	200462	5136 IV 7630-4	4914	16475	-	2	42	-	-	3.5	แผนที่หมายเลข 2/11
6	บริษัทร่วมถนนมิตร จำกัด	สวนใหญ่	เมืองนนทบุรี	นนทบุรี	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	2562	5136 IV 7632-16	305	16795	7	-	1	-	-	1	"
7	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	คลองเตยเหนือ	วัฒนา	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	2563	5136 IV 7632-16	306	16796	6	-	68	3	-	30	"
8	บริษัทร่วมถนนมิตร จำกัด	สวนใหญ่	เมืองนนทบุรี	นนทบุรี	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	204263	5136 IV 7632-16 7630-4 7830-1 7832-13	297	17959	10	-	68	-	-	9.5	"
9	นางพัชรนันท์ วิรุฬห์ปวัฒน์	บางจาก	พระโขนง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	223804	5136 IV 7632-16	124	18040	-	-	38.3	-	-	7.5	"

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553

๘๕

แผ่นที่ 2/9

แปลง หมายเลขที่	รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่			ที่ดินตั้งอยู่ที่			หนังสือสำคัญ					เนื้อที่ตาม หนังสือสำคัญ			เนื้อที่ที่ต้อง เวนคืน			หมายเหตุ
		ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	แขวง	เขต	จังหวัด	ประเภท	เลขที่	รวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	ตารางวา	ไร่	งาน	ตารางวา	
10	นางทิพย์ภากรณ์ อินทรประเสริฐ	สามวาตะวันตก	คลองสามวา	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	16706	5136 IV 7632-16	5883	2632	-	-	91	-	-	75	แผนที่หมายเลข 2/11
11	พลเอก อัครเดช ศศิประภา	ถนนนครไชยศรี	คูสิต	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	136905	5136 IV 7632-9	1380	9630	3	-	56.2	-	-	4	"
12	นายวรวิทย์ หงษ์ทอง	ในเมือง	เมืองอุบลราชธานี	อุบลราชธานี	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183239	5136 IV 7832-9	1664	8550	-	-	43	-	-	42.2	"
13	นายพิพัฒน์ สุวรรณกิจ	ในเมือง	เมืองพิษณุโลก	พิษณุโลก	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	177434	5136 IV 7832-9	1576	6566	-	1	29.3	-	-	1.1	"
14	นายพิพัฒน์ สุวรรณกิจ	ในเมือง	เมืองพิษณุโลก	พิษณุโลก	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	177433	5136 IV 7832-9	1574	6565	-	1	65.2	-	-	73.7	"
15	นางพนิดา สหายา	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	205546	5136 IV 7832-9	1371	12775	1	-	61.5	-	1	74	"
16	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183328	5136 IV 7832-9	1647	7787	-	-	29	-	-	0.5	แผนที่หมายเลข 3/11
17	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183327	5136 IV 7832-9	1646	7786	-	-	29	-	-	1.5	"
18	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183326	5136 IV 7832-9	1645	7785	-	-	29	-	-	2.5	"
19	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183325	5136 IV 7832-9	1644	7784	-	-	29	-	-	4	"
20	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183324	5136 IV 7832-9	1643	7783	-	-	29	-	-	5	"
21	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183323	5136 IV 7832-9	1642	7782	-	-	29.1	-	-	5.5	"
22	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183322	5136 IV 7832-9	1641	7781	-	-	29	-	-	6	"
23	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183321	5136 IV 7832-9	1640	7780	-	-	28.8	-	-	7.5	"
24	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183320	5136 IV 7832-9	1639	7779	-	-	28.8	-	-	8	"
25	บริษัทมอนเทอเรย์เอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183319	5136 IV 7832-9	1638	7778	-	-	28.6	-	-	8.5	"

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553

๕๐

แผ่นที่ 3/9

แปลง หมายเลขที่	รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่			ที่ดินตั้งอยู่ที่			หนังสือสำคัญ				เนื้อที่ตาม หนังสือสำคัญ			เนื้อที่ที่ต้อง เวนคืน			หมายเหตุ	
		ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	แขวง	เขต	จังหวัด	ประเภท	เลขที่	ระวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	ตารางวา	ไร่	งาน		ตารางวา
26	นางสาวเน่งน้อย อินทรรักษา ผู้จัดการมรดก นายเรังศักดิ์ อินทรรักษา	บางนา	บางนา	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14847	5136 IV 7832-9	1360	2486	-	-	46	-	-	9	แผนที่หมายเลข 3/11
27	นายสานิตย์ สุคนธ์วรรณ	เสมีด	เมืองบุรีรัมย์	บุรีรัมย์	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14846	5136 IV 7832-9	1359	2485	-	-	47	-	-	46.9	"
28	บริษัททอมทอเรียเอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183307	5136 IV 7832-9	1626	7766	-	-	28	-	-	17.5	"
29	บริษัททอมทอเรียเอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183302	5136 IV 7832-5	1266	7761	-	-	28	-	-	20	"
30	นายจิตร ศรีธิ	บางปลาแร่	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14842	5136 IV 7832-5	1038	2481	-	-	61	-	-	60	"
31	บริษัททอมทอเรียเอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	11693	5136 IV 7832-5,9	1060	7699	2	-	13	-	-	95	"
32	บริษัททอมทอเรียเอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183255	5136 IV 7832-5	1251	7714	-	-	68.7	-	-	60	"
33	บริษัททอมทอเรียเอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183254	5136 IV 7832-5	1250	7713	-	-	69	-	-	62	"
34	บริษัททอมทอเรียเอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183252	5136 IV 7832-5	1248	7711	-	-	69.8	-	-	66	"
35	บริษัททอมทอเรียเอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183251	5136 IV 7832-5	1247	7710	-	-	70	-	-	70	"
36	บริษัททอมทอเรียเอเชีย จำกัด (มหาชน)	บางกะปิ	ห้วยขวาง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	183246	5136 IV 7832-5	1242	7705	-	1	63.5	-	1	63.5	"
37	นางสาวสุนันทา เสือเอก นางทัศนีย์ รอดเลี้ยง นางรุจิ จิตประสาร นายชาญณรงค์ เสือเอก นายชวลิต เสือเอก	อนุสาวรีย์	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	854	5136 IV 7834-9	1193	4	1	1	77.1	-	-	73	แผนที่หมายเลข 4/11
38	นายไพโรจน์ วิฑูรพัฒน์	ช่องนนทรี	ยานนาวา	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	123078	5136 IV 7834-9	1190	9736	3	2	30	2	-	9	"
39	บริษัททกรศิริ จำกัด	สวนหลวง	ประเวศ	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	123079	5136 IV 7834-9	1191	9737	3	2	81	-	-	0.1	"
40	นางผล ฉิมอัม	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	1389	5136 IV 7834-9	1169	180	-	3	3	-	-	38	"

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553

๕๑

แผ่นที่ 4/9

แปลง หมายเลขที่	รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่			ที่ดินตั้งอยู่ที่			หนังสือสำคัญ					เนื้อที่ตาม หนังสือสำคัญ			เนื้อที่ที่ต้อง เวนคืน			หมายเหตุ
		ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	แขวง	เขต	จังหวัด	ประเภท	เลขที่	ระวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	ตารางวา	ไร่	งาน	ตารางวา	
41	นางสมศรี กอวิณะ	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	23977	5136 IV 7834-9	1276	16559	-	-	50	-	-	0.1	แผนที่หมายเลข 4/11
42	บริษัทสุขสกุล บ้านและที่ดิน จำกัด	ทุ่งสองห้อง	หลักสี่	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	1030	5136 IV 7834-9	1134	156	3	-	45	-	1	5.5	"
43	นางสาวอุบลรัตน์ พุ่มเรือง	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	161266	5136 IV 7834-9	1119	5694	-	-	75	-	-	24.5	"
44	นางขนิษฐา วงศ์วารี	ดินแดง	ดินแดง	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	161269	5136 IV 7834-9	1116	5697	-	-	75	-	-	75	"
45	นางสาวอุบลรัตน์ พุ่มเรือง	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	18136	5136 IV 7834-10	1244	1518	-	3	90	-	-	66	"
46	นางสาวอุบลรัตน์ พุ่มเรือง	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	18133	5136 IV 7834-9	1102	1130	2	2	44	-	1	69	"
47	บริษัทควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	208796	5136 IV 7834-9	1362	22067	2	1	18.5	2	1	18.5	"
48	บริษัททิว.เอช. แมเนจเม้นท์ จำกัด	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	416	5136 IV 7834-10,5,6,9	1202	494	8	-	43.7	-	3	13.6	"
49	บริษัทควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	6846	5136 IV 7834-9,5,6,10	1105	499	5	-	81.3	5	-	81.3	"
50	บริษัทควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	6845	5136 IV 7834-6,5	723	498	2	-	65.5	2	-	65.5	"
51	บริษัทควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	6383	5136 IV 7834-6,5	793	32027	9	2	85.9	9	2	85.9	"
52	บริษัทควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	9302	5136 IV 7834-5	749	32793	-	-	36.5	-	-	36.5	"
53	นางสาวอรุณ เชื้อเกตุ นายอำนาจ เชื้อเกตุ นายพยอม แม้นเหมือน นายปรีดา เชื้อเกตุ จำสับเอก สิทธิชัย เชื้อเกตุ นายเอ็น เชื้อเกตุ	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	23	5136 IV 7834-6,5	691	24	1	2	26.5	-	1	68	"
54	บริษัทควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	6384	5136 IV 7834-5	628	32028	1	1	11.2	1	1	11.2	"
55	นายธัญวุฒิ งามดี	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	10770	5136 IV 7834-6	833	33138	-	-	50	-	-	50	"

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553

๕๒

แผ่นที่ 5/9

แปลง หมายเลขที่	รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่			ที่ดินตั้งอยู่ที่			หนังสือสำคัญ					เนื้อที่ตาม หนังสือสำคัญ			เนื้อที่ที่ต้อง เวนคืน			หมายเหตุ
		ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	แขวง	เขต	จังหวัด	ประเภท	เลขที่	ระวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	ตารางวา	ไร่	งาน	ตารางวา	
56	นายหวล เชื้อเกตุ	อนุสาวรีย์	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	187729	5136 IV 7834-5	682	9580	-	1	79.7	-	-	3.8	แผนที่หมายเลข 4/11
57	นายธนัญญ์ โชครณาญจน์	ลาดพร้าว	ลาดพร้าว	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14121	5136 IV 7834-5,1	623	1113	-	1	36	-	-	9	"
58	นางสาวสมใจ ศิรินทนต์เวช	คูคต	ลำลูกกา	ปทุมธานี	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	177155	5136 IV 7834-02	330	6518	-	-	50	-	-	31.5	"
59	นางสุภา โสภณณฤทธิ์	คลองจั่น	บางกะปิ	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	177156	8น. 8อ.	1819	6519	-	-	50	-	-	44.5	"
60	นางสาวอรรณพ ไปสินธุ์ นายชานนท์ ไปสินธุ์	อนุสาวรีย์	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14497	5136 IV 7834	309	1169	-	-	79	-	-	2	"
61	นายวิรัช มากชนะรุ่ง	วังทองกลาง	วังทองกลาง	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14494	5136 IV 7834	306	1166	-	-	82	-	-	24.5	"
62	นางจารุณันท์ ภารุ่งโรจน์รัตน์	วัดพระยาไกร	บางคอแหลม	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14491	5136 IV 7834	303	1163	-	-	76	-	-	8	"
63	นางจารุณันท์ ภารุ่งโรจน์รัตน์	วัดพระยาไกร	บางคอแหลม	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14490	5136 IV 7834	302	1162	-	-	76	-	-	0.4	"
64	นางแหวน ภูพันธ์เจริญสุข	ลาดพร้าว	ลาดพร้าว	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14467	5136 IV 7834	279	1139	-	1	1	-	-	0.1	"
65	นางสาวอุบลรัตน์ พุ่มเรือง	ท่าแร้ง	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร้ง	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	18135	5136 IV 7834-10	1224	1132	-	1	94	-	-	9.5	"
66	นางสาวอุบลรัตน์ พุ่มเรือง	ท่าแร้ง	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร้ง	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	31762	5136 IV 7834-10	1223	3026	-	1	94	-	-	30	"
67	บริษัทควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร้ง	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	210665	5136 IV 7834-10	1735	23560	-	-	32.9	-	-	32.9	"
68	บริษัทควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร้ง	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	210667	5136 IV 7834-10,6	1732	23559	-	1	22.6	-	1	22.6	"

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553

๕๓

แผ่นที่ 6/9

แปลง หมายเลขที่	รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่			ที่ดินตั้งอยู่ที่			หนังสือสำคัญ					เนื้อที่ตาม หนังสือสำคัญ			เนื้อที่ที่ต้อง เวนคืน			หมายเหตุ
		ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	แขวง	เขต	จังหวัด	ประเภท	เลขที่	ระหว่าง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	ตารางวา	ไร่	งาน	ตารางวา	
69	บริษัทคิว.เอช. แมเนจเม้นท์ จำกัด	ทุ่งมหาเมฆ	สาทร	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	13538	5136 IV 7834-6	864	1080	-	1	59	-	-	15	แผนที่หมายเลข 4/11
70	นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร นันทวัน วัชรพล รามอินทรา	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	19242	5136 IV 7834-11,7,10,6	1472	11701	7	3	17.8	-	1	52	แผนที่หมายเลข 5/11
71	นางจิราภรณ์ ศุภชีวะ นางนกเอี้ยง เอกนาวากิจ นายสุภาพ ศิริพรชัย	ลาดพร้าว	ลาดพร้าว	กรุงเทพมหานคร	ท่าแร่	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	161210	5136 IV 7834-7	742	5490	-	-	19	-	-	11.6	"
72	นางไพรินทร์ เพชรคล้าย นางสาวเบญจภักดิ์ เพชรคล้าย	วัดชลอ	บางกรวย	นนทบุรี	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	46	5136 IV 7834-7,2,3,4,6,8	741	47	3	3	35.3	-	2	41.9	"
73	นางสาย แก้วปกาศิต	ลาดพร้าว	ลาดพร้าว	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14698	5136 IV 7834-2	171	1370	6	2	30	-	2	37	"
74	บริษัทบิกเจียจ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	บางซื่อ	บางซื่อ	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	6767	5136 IV 7834-2	338	31644	1	3	44.2	1	1	37	"
75	บริษัทบิกเจียจ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	บางซื่อ	บางซื่อ	กรุงเทพมหานคร	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	6779	5136 IV 7834-2	265	32044	-	1	19.2	-	-	3	"
76	บริษัทบิกเจียจ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	บางซื่อ	บางซื่อ	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	6478	5136 IV 7834-3,2	382	9705	-	-	17.1	-	-	8	"
77	นางปานใจ พร้อมพันธ์ นายสมชาย อังตระกูล นางสุดา มัยยะภักดิ์	ห้วยเก็ง	กุมภวาปี	อุดรธานี	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14705	5136 IV 7834-2,3	362	1375	5	-	-	-	-	32	"
78	นางสาย แก้วปกาศิต	ลาดพร้าว	ลาดพร้าว	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	14704	5136 IV 7834-3	508	1374	1	-	44	-	-	12	แผนที่หมายเลข 6/11
79	นางเสาวนิตย์ ชูธรรมขจร นางสุวลักษณ์ เข้มแก้วศิริ	สีพระยา	บางรัก	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	44	5136 IV 7834-4	544	1372	5	2	45.8	-	-	4	"
80	นาวาอากาศโท เชาว์ ทรัพย์สมบูรณ์	คลองถนน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	139823	5136 IV 7834-3	353	4839	-	3	14.6	-	2	91.5	"
81	นางพรสุจิต ทรัพย์สมบูรณ์ นางแสงจันทร์ ทรัพย์สมบูรณ์ นาวาอากาศเอก ทวี ทรัพย์สมบูรณ์ นางสาวกฤษณา ทรัพย์สมบูรณ์ นาวาอากาศโทหญิง บุญศรี มูลทอง นาวาอากาศโท เชาว์ ทรัพย์สมบูรณ์ พันจ่าอากาศเอกหญิง จำปา ทรัพย์สมบูรณ์	ลาดสวาย	ลำลูกกา	ปทุมธานี	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	1380	5136 IV 7834-3	351	175	1	-	12.1	-	1	60.5	"

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร

ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2553

๕๔

แผ่นที่ 7/9

แปลง หมายเลขที่	รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่			ที่ดินตั้งอยู่ที่			หนังสือสำคัญ				เนื้อที่ตาม หนังสือสำคัญ			เนื้อที่ที่ต้อง เวนคืน			หมายเหตุ	
		ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	แขวง	เขต	จังหวัด	ประเภท	เลขที่	ระวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	ตารางวา	ไร่	งาน		ตารางวา
82	นางแสงจันทร์ ทรัพย์สมบูรณ์	วัดเกด	เมืองเชียงใหม่	เชียงใหม่	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	139825	5136 IV 7834-3	355	4841	-	3	22.7	-	-	0.1	แผนที่หมายเลข 6/11
83	นายสมภารด พรมแดน	จตุจักร	จตุจักร	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	162479	5136 IV 7836-15	1072	5964	-	-	83.6	-	-	0.1	"
84	พันตรี อาณันย์ วัชรวิทย์	อนุสาวรีย์	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	158652	5136 IV 7836-16	1194	5639	-	-	26	-	-	16.2	"
85	นางผล ชื่นรุ่ง นายชิน อินธนู	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	11139	5136 IV 7836-16	1349	11944	-	2	85	-	2	85	"
86	นายสุวัฒน์ ศรีสนั่น	สีกัน	ดอนเมือง	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	39600	5136 IV 7836-16	1187	3153	-	1	34.5	-	1	32	"
87	นายสุวัฒน์ ศรีสนั่น	สีกัน	ดอนเมือง	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	39601	5136 IV 7836-16	1188	3154	-	1	58.4	-	-	61	"
88	นางประมวลวรรณ เวณุโกเศศ	บางกระสอ	เมืองนนทบุรี	นนทบุรี	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	31518	5136 IV 7836-16	1186	2989	-	-	68.6	-	-	29	"
89	นายวสันต์ เวณุโกเศศ	บางกระสอ	เมืองนนทบุรี	นนทบุรี	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	31515	5136 IV 7836-16	1176	2986	-	1	71.9	-	-	61	"
90	นายชยันต์วุฒิ ปันม่วงแดง	ศิริราช	บางกอกน้อย	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	31514	5136 IV 7836-16	1167	2985	-	1	4.8	-	-	26	"
91	นายปราโมทย์ มนุชรรม	คลองคันเหนือ	วัฒนา	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	164277	5136 IV 7836-16	1145	6055	-	1	1.5	-	-	95	"
92	พันตรี อาณันย์ วัชรวิทย์	อนุสาวรีย์	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	31509	5136 IV 7836-16	1136	2980	1	3	66.7	-	1	45	"
93	นายวิชัย ขาญสาคร	บางจาก	พระโขนง	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	10784	5136 IV 7836-16	1337	11633	-	-	5	-	-	5	"
94	นางเนาวนิจ ศิลปรัตน์	กร่ำ	แก่ง	ระยอง	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	82	5136 IV 8036-13	1071	82	3	1	54.4	-	-	5	แผนที่หมายเลข 7/11
95	นายสุชาติ ธวัชรพงศ์	คลองคันเหนือ	วัฒนา	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	151680	5136 IV 8036-13	1062	5210	1	-	13	-	-	0.2	"
96	นางวิไล งานวิไลภรณ์	ทุ่งวัดดอน	สาทร	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	151700	5136 IV 8036-13	1043	5230	1	-	-	-	-	7	"
97	นางเนาวนิจ ศิลปรัตน์	กร่ำ	แก่ง	ระยอง	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	83	5136 IV 8036-9	884	84	3	1	88.7	-	-	86	"

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนโดยพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553

๕๕

แผ่นที่ 8/9

แปลง หมายเลขที่	รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่			ที่ดินตั้งอยู่ที่			หนังสือสำคัญ					เนื้อที่ตาม หนังสือสำคัญ			เนื้อที่ที่ต้อง เวนคืน			หมายเหตุ
		ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	แขวง	เขต	จังหวัด	ประเภท	เลขที่	รระวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	ตารางวา	ไร่	งาน	ตารางวา	
98	บริษัทศิริมณี จำกัด	คลองถนน	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	149745	5136 IV 8036-14	1148	5174	2	2	74.2	-	-	86	แผนที่หมายเลข 7/11
99	นางสมพักตร์ ภูศิธรเนติรักษ์	ถนนเพชรบุรี	ราชเทวี	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	157252	5136 IV 8036-10	958	3047	2	1	6	-	2	85.5	"
100	บริษัทศิริมณี จำกัด	คลองถนน	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	85	5136 IV 8036-14	1154	86	3	-	37	-	-	80	"
101	นายสุวิจิตร ลาถา พลตำรวจตรี พูลสวัสดิ์ ลาถา	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	87	5136 IV 8036-14	1164	88	2	2	28	-	-	85	"
102	บริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด	สีลม	บางรัก	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	172154	5136 IV 8036-10	978	6414	-	-	94	-	-	86	"
103	นางสาววรพร วรสิทธิกร	คลองกุ่ม	บึงกุ่ม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	159008	5136 IV 8036-10	945	5881	-	1	21.7	-	1	21.7	"
104	นายสัมฤทธิ์ ทองโพธิ์	จตุจักร	จตุจักร	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	1744	5136 IV 8036-11	1005	190	-	3	12	-	-	80	แผนที่หมายเลข 8/11
105	บริษัทกัญญาการ์เดน จำกัด	คลองกุ่ม	บึงกุ่ม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	108	5136 IV 8036-12	1034	109	50	1	60	1	3	52	"
106	นางสุกัญญา ศรีสวัสดิ์	คลองกุ่ม	บึงกุ่ม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	153217	5136 IV 8036-12	1035	5292	2	-	88.3	1	1	93	"
107	นางสุกัญญา ศรีสวัสดิ์	คลองกุ่ม	บึงกุ่ม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	153218	5136 IV 8036-12	1036	5293	2	-	88.3	1	1	53	"
108	นางสุกัญญา ศรีสวัสดิ์	คลองกุ่ม	บึงกุ่ม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	153219	5136 IV 8036-12	1037	5294	2	-	88.3	1	1	36	"
109	นางสุกัญญา ศรีสวัสดิ์	คลองกุ่ม	บึงกุ่ม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	153220	5136 IV 8036-12	1038	5295	2	-	88.4	1	1	30	"
110	นางสุกัญญา ศรีสวัสดิ์	คลองกุ่ม	บึงกุ่ม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	153221	5136 IV 8036-12	1039	5296	2	-	88.5	1	1	16	"
111	นางทองหล่อ พุ่มเรือง ผู้จัดการมรดก นายวันชัย พุ่มเรือง	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	139046	5136 IV 8236-9	406	4785	-	1	3	-	-	58	"
112	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไซครีนา	บางจาก	พระโขนง	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	20040	5136 IV 8236-5	323	183	9	3	20	-	-	79	แผนที่หมายเลข 9/11
113	นายศราไท ธาระวานิช	บางจาก	พระโขนง	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	55673	5136 IV 8236-9	401	4166	-	2	15	-	2	9	"

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร
ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553

๘๖

แผ่นที่ 9/9

แปลง หมายเลขที่	รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่			ที่ดินตั้งอยู่ที่			หนังสือสำคัญ					เนื้อที่ตาม หนังสือสำคัญ			เนื้อที่ที่ต้อง เวนคืน			หมายเหตุ
		ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	แขวง	เขต	จังหวัด	ประเภท	เลขที่	ระวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	ตารางวา	ไร่	งาน	ตารางวา	
114	เด็กชาวยรพล ค้วงไร	คันทนาหว	คันทนาหว	กรุงเทพมหานคร	สามวาตะวันตก	คลองสามวา	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	12177	5136 IV 8236-12,11	97	562	-	2	67	-	-	21	แผนที่หมายเลข 10/11
115	นางวรรณิ วงศ์สุวรรณ	อนุสาวรีย์	บางเขน	กรุงเทพมหานคร	สามวาตะวันตก	คลองสามวา	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	1961	5136 IV 8236-7	68	215	43	-	85	2	2	94	"
116	นางสาวณิรุษ จันทรมณี	คลองกุ่ม	บึงกุ่ม	กรุงเทพมหานคร	สามวาตะวันตก	คลองสามวา	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	32742	5136 IV 8236-4	595	3530	-	-	38	-	-	38	"
117	นายไกรสร ชัยโรจน์กาญจนา	บางมด	จอมทอง	กรุงเทพมหานคร	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	189768	5136 IV 8234-2 8236-14	352	5409	1	3	20.8	-	-	2	แผนที่หมายเลข 11/11
118	นายกฤษฎา ชัยโรจน์กาญจนา	หนองไผ่	หนองไผ่	เพชรบูรณ์	ออเงิน	สายไหม	กรุงเทพมหานคร	โฉนด	189769	5136 IV 8234-2 8236-14	353	5410	1	2	88.8	-	-	35	"

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ได้ทำการสำรวจที่ที่จะต้องเวนคืนเพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่เขตบึงกุ่ม เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๘ เสร็จแล้ว สมควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา – วงแหวนนอก กรุงเทพมหานคร ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา – วงแหวนนอกกรุงเทพมหานครในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างฯ ในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญทั่วไป เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างฯ ในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๔๔ ก หน้า ๑ – ๓ ลว. ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยพะเยา

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยพะเยา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยพะเยา

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยพะเยา

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยพะเยา

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“สภาพนักงาน” หมายความว่า สภาพนักงานมหาวิทยาลัยพะเยา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นมหาวิทยาลัยหนึ่ง เรียกว่า “มหาวิทยาลัยพะเยา” และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยพะเยา มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิสาลิขิตตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน และทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
- (๒) ส่วนงานบริหารมหาวิทยาลัย
- (๓) ส่วนงานวิชาการ
- (๔) ส่วนงานอื่น

มาตรา ๘ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๗ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๗ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘ ให้สำนักงานสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่บริหารและธุรการขึ้นตรงต่อสภามหาวิทยาลัย โดยให้มีผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้บริหารสำนักงาน

การแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ (๑) และหัวหน้าส่วนงานบริหารมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ (๒) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยจะรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบ ซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยจะจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศก็ได้ โดยในการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

มาตรา ๑๓ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ อำนาจและหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ทำนิติกรรม ถูกรวมสิทธิ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สิน และจำหน่ายสิทธิทรัพย์สินหรืออสังหาริมทรัพย์ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

การจำหน่าย หรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๖ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอณาจักรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าตอบแทนและค่าบริการนั้น

(๓) กำหนดค่าตอบแทน หรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการและประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งของรัฐและของเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖

(๕) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) จัดให้มีทุนการศึกษาและทุนการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๗) นำผลงานวิจัยไปพัฒนาเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

(๘) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น

(๙) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖

มาตรา ๑๔ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือการร่วมลงทุน และจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์ใดแก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้พนักงานมหาวิทยาลัยตามความจำเป็น

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัย และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นและเหมาะสม

มาตรา ๑๕ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงและผู้ด้อยโอกาสอื่นให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงและผู้ด้อยโอกาสอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๖ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือได้มาโดยการซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยวิธีอื่นไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาและการวิจัยโดยตรงไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครองและบุคคลใด

จะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๘ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย ต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๑๙ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสี่คน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

(๓) อธิการบดี

(๔) ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยและประธานสภาพนักงาน

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) และวิธีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจากรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

เมื่ออุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย และจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการสภามหาวิทยาลัยด้วยก็ได้

มาตรา ๒๐ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๒) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๒) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน
- (๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๑ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางนโยบาย และอนุมัติแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของมหาวิทยาลัยและที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับ สถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๔) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๗ รวมทั้งการแบ่ง หน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๕) อนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม หรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิก การจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงและสถาบันวิจัยอื่น

(๖) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๗) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งและพิจารณาถอดถอน นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี หัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๗ (๓) และ (๔) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๙) แต่งตั้งและถอดถอนประธานกรรมการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๑๐) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

(๑๑) วางนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ และการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล

(๑๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศเกี่ยวกับการบริหารการเงิน การคลัง การพัสดุและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๑๓) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับ และอนุมัติงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๔) แต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ ให้รักษาการแทนอธิการบดี ในกรณีที่ตำแหน่งอธิการบดีว่างลง

(๑๕) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย

(๑๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๗

(๑๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัย ที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด โดยเฉพาะ

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดี หัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๗ และประธานสภาพนักงาน

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัย

(๒) พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๓) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การบริหารการเงิน การคลัง การพัสดุและทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย

(๔) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา การเปิดสอน และการวัดผลการศึกษา เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๕) เสนอการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรต่อสภามหาวิทยาลัย

(๖) เสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๗ รวมทั้งเสนอการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าวต่อสภามหาวิทยาลัย

(๗) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบของสถานศึกษาชั้นสูงและสถาบันวิจัยอื่นเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนหัวหน้าหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๗

(๑๐) จัดหาวิธีการอันจะทำให้การศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การริเริ่ม การปรับปรุง การถ่ายทอดและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๑๑) พิจารณาให้ความเห็นแก่สภามหาวิทยาลัยในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารของมหาวิทยาลัย

(๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

(๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๔ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัยและคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอีกจำนวนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาต่อสภามหาวิทยาลัย สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง การดำเนินงาน ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์คณะหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

(๒) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่มีผู้ร้องทุกข์ถูกสั่งให้ออกจากงาน หรือผู้ร้องทุกข์ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ถูกต้อง ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือไม่เป็นธรรม

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง วิธีการดำเนินงาน วิธีการอุทธรณ์และร้องทุกข์ และวิธีการพิจารณาการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ ให้มีสภาพนักงานเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่ออธิการบดีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเสริมสร้างจรรยาบรรณ และคุณธรรมของบุคลากรของมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมของสภาพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบงานตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๕ อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของ
สภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๓๒

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒

มาตรา ๓๐ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๓๐ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒

(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ออกถอนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวน
กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๓๒ อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญา
หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ทำการสอน
หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง
หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการ
สภามหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี

มาตรา ๓๓ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และโดยเฉพาะให้มี
อำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

(๒) บริหารการเงิน การคลัง การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบและประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) บรรจุ แต่งตั้ง ดำเนินการทางวินัย และถอดถอนพนักงานและลูกจ้างของมหาวิทยาลัย รวมทั้งดำเนินการบริหารงานบุคคลตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๔) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยและดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) จัดหารายได้และทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๖) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๗) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดี ตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๕ ในส่วนงานตามมาตรา ๓ (๓) และ (๔) ให้มีหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของส่วนงานนั้น และจะให้ มีรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

หัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งต้องสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอน หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

หัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่
อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ และให้นำมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับกับการพ้น
จากตำแหน่งก่อนครบวาระของหัวหน้าส่วนงานโดยอนุโลม

รองหัวหน้าส่วนงานนั้น ให้ถือการบดีแต่งตั้งและถอดถอนโดยคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงาน
จากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับหัวหน้าส่วนงาน

การรักษาการแทนหัวหน้าส่วนงาน ให้ตามมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่ง ให้รองหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๖ ให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานตามมาตรา ๙ (๓) มีอำนาจและหน้าที่บริหาร
ส่วนงานนั้น

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา อำนาจและหน้าที่
วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดีหรือหัวหน้าส่วนงาน
ตามมาตรา ๙ (๒) (๓) และ (๔) จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินกว่าหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันไม่ได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง จะรักษาการแทนตำแหน่งดังกล่าวได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง
แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๓๘ การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๓) และ (๔)
ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๙ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย การรักษาการแทน การมอบ
อำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ
ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนดให้
ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใดให้ผู้รักษาการแทนหรือ
ผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น
ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้มอบอำนาจจะกำหนดไว้
เป็นอย่างอื่นในคำสั่งมอบอำนาจ

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๐ มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการวิจัยของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาและการวิจัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๑ เมื่อครบสี่ปีนับแต่วันจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๓ (๓) และ (๔) ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานดังกล่าว โดยผู้ประเมินอิสระซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย แล้วรายงานสภามหาวิทยาลัยและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้มีการประเมินดังกล่าวทุกสี่ปี

การดำเนินการตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการ ความประหยัด การลดความซ้ำซ้อนและการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเป็นสำคัญ

รายงานตามวรรคหนึ่งให้ระบุด้วยว่าส่วนงานดังกล่าวควรปรับปรุงการดำเนินการใดหรือควรมีส่วนงานนั้นหรือหน่วยงานภายในของส่วนงานนั้นต่อไปหรือไม่ด้วย

มาตรา ๔๒ ให้มีการประเมินการดำเนินงานโดยรวมของมหาวิทยาลัย โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๑ ด้วย โดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๓ เมื่อครบหนึ่งปีหลังจากครบกำหนดเวลาการศึกษาตามหลักสูตรใดให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น โดยผู้ประเมินอิสระซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยแล้วรายงานสภามหาวิทยาลัยและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้มีการประเมินดังกล่าวทุกห้าปีหรือเร็วกว่านั้นตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ให้นำความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับกับการประเมินหลักสูตรตามวรรคหนึ่งด้วย โดยอนุโลม

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๔๔ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๖ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๔๗ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้บริหารในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๔๘ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๔๙ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๐ รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๑ บรรดาเรื่องที่มหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๒ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกได้โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๓ ศาสตราจารย์ ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๔ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๕ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย เป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของอธิการบดี

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๗ (๓) หรือ (๔)

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๖ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้อักษรย่อ ดังนี้

(๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
(๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ.(เกียรติคุณ)
(๓) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ.(พิเศษ)
(๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
(๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ.(พิเศษ)

(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ใช้อักษรย่อ ผศ.

(๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ผศ.(พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อคำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่อ
 อย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๕๗ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๕๘ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชา
 ที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชา
 ที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือ
 ขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด รวมทั้งการใช้
 อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้น ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๙ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี
 ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๖๐ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ
 และอนุปริญญาได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง
 ภายหลังได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง
 ภายหลังได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุสัญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๑ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๒ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเจ้มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุสัญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งอธิการบดี หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เจ้มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เจ้มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๓ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีไขเพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๔ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิต และพนักงานมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดใช้ครุฑวิthyฐานะ เข้มวิthyฐานะ ครุฑประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนิสิตและพนักงานมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัย โดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้ หรือมีวิthyฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใด

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือ ส่วนงานของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือ ส่วนงานของมหาวิทยาลัย ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ วรรคสอง

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระทางเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ งบประมาณ ภาระผูกพัน รายได้ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยนเรศวร ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ในจังหวัดพะเยา และในส่วนที่เกี่ยวกับศูนย์บริการวิชาการ จังหวัดเชียงราย ไปเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการตามมาตรา ๖๗ ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการดังกล่าว รับเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัยโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน และค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่หลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการที่นำมาใช้บังคับตามวรรคหนึ่งไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ๆ ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๖๙ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ และเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยและให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๐ ในระยะเริ่มแรกให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษารักษาการในตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งอธิการบดี แต่งตั้งผู้รักษาการในตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ตามความเหมาะสมเพื่อปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ ให้คณะกรรมการและหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัยนเรศวรเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในจังหวัดพะเยาและในส่วนที่เกี่ยวกับศูนย์บริการวิชาการ จังหวัดเชียงราย ที่จัดตั้งขึ้นโดยสภามหาวิทยาลัยนเรศวรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแบ่งส่วนงานตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้

ให้หัวหน้าหน่วยงานภายในของหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะได้มีการแบ่งส่วนงานใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการในหน่วยงานภายในตามวรรคหนึ่ง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะได้มีการแบ่งส่วนงานใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๒ ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๖๗ ผู้ใดประสงค์จะเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้มหาวิทยาลัยรับบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๖๗ ผู้ใดแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินบุคคลดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัย และเมื่อผ่านการประเมินแล้ว ให้มหาวิทยาลัยรับบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ให้พนักงานมหาวิทยาลัยที่ได้รับการบรรจุตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินเดือน

ค่าจ้าง สวัสดิการและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕ สำหรับอัตราและตำแหน่งดังกล่าว

ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๖๗ ที่มิได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงสถานะความเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการของมหาวิทยาลัยต่อไป

มาตรา ๑๓ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยนเรศวรเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในจังหวัดพะเยา และในส่วนที่เกี่ยวกับศูนย์บริการวิชาการ จังหวัดเชียงราย อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยนเรศวรเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในจังหวัดพะเยา และในส่วนที่เกี่ยวกับศูนย์บริการวิชาการ จังหวัดเชียงราย อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นอาจารย์พิเศษต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๔ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการ หรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๖๗ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๑๒ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการมิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๒ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๒ ให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะทางราชการยุบเลิกตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มีควมผิด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยดังกล่าว และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการของส่วนราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปแม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้วให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัยและให้ถือว่าการโอนเงินงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๗๗ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง ประกาศทรวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศซึ่งออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาใช้บังคับโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยพะเยาเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ โดยให้มีการบริหารงานที่เป็นอิสระ และมีความคล่องตัวมากกว่ามหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการ เพื่อดำเนินงานด้านการเรียนการสอน การวิจัย การให้การศึกษาทางด้านวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง อันจะเป็นการกระจายโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา สำหรับการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมแบบยั่งยืนให้จังหวัดพะเยา จังหวัดใกล้เคียงและประเทศชาติ ตลอดจนเป็นการมุ่งเน้นไปสู่การพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนผู้ด้อยโอกาส เพื่อสร้างไว้ซึ่งประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามของชาติพันธุ์ต่างๆ ในเขตล้านนาอันจะเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคล และเป็นแหล่งวิชาการรองรับการพัฒนาภูมิภาคนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.**

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ที่ประชุมมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตรา ในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓ รับหลักการในวาระที่ ๑ พิจารณาในวาระที่ ๒ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วโดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๔๔ ก หน้า ๔ - ๒๙ ลว. ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ในกรณีที่สถานศึกษาใดจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา การกำหนดให้สถานศึกษาแห่งนั้นอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาใด ให้ยึดระดับการศึกษาของสถานศึกษานั้น เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในกรณีที่เขตพื้นที่การศึกษาไม่อาจบริหารและจัดการได้ตามวรรคหนึ่ง กระทรวงอาจจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานดังต่อไปนี้เพื่อเสริมการบริหารและการจัดการของเขตพื้นที่การศึกษาก็ได้

(๑) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ

(๒) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดในรูปแบบการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย

(๓) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ

(๔) การจัดการศึกษาทางไกล และการจัดการศึกษาที่ให้บริการในหลายเขตพื้นที่การศึกษา”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

“ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสถานศึกษาเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าจะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษาใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษา ของทั้งสองระดับรวมอยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้การบริหารและการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานเกิดความไม่คล่องตัวและเกิดปัญหาการพัฒนาการศึกษา สมควรแยกเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้สัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ที่ประชุมมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. วาระที่ ๒ พิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๔๕ ก หน้า ๑ - ๓ ลว. ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งในการจัดการศึกษาของรัฐให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ตามที่กฎหมายบัญญัติและให้ความคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรม ขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ดังนั้น จึงสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการการศึกษาอบรมให้สอดคล้อง กับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น ๗๘ มาตรา แบ่งเป็น ๙ หมวด คือ หมวด ๑ บททั่วไป ความมุ่งหมาย และหลักการ หมวด ๒ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา หมวด ๓ ระบบการศึกษา หมวด ๔ แนวการจัดการศึกษา หมวด ๕ การบริหารและการจัดการศึกษา โดยแบ่งเป็นส่วนที่ ๑ การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ และส่วนที่ ๒ การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๖ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา หมวด ๗ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา หมวด ๘ ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หมวด ๙ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และบทเฉพาะกาล โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. นิยามศัพท์สำคัญในกฎหมายนี้ ได้แก่

“การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัย เกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

“การศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่าง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อให้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

“การประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

“การประกันคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๒. การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (๑) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (๒) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (๓) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๓. การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- (๑) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- (๒) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๓) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ

และประเภทการศึกษา

(๔) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(๕) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

(๖) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

๔. การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

๕. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

๖. บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ตลอดจนบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลและการให้การศึกษาแก่บุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

๗. การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(๑) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(๒) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(๓) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้

ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

๘. การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๙. ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑๐. การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(๑) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(๓) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

(๔) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(๕) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

๑๑. รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

๑๒. ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบความรู้ไปในการบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

๑๓. ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

๑๔. ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

๑๕. ให้กระทรวงมีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภา หรือในรูปคณะกรรมการจำนวน สี่องค์กร ได้แก่ สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา และคณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

๑๖. สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายและแผนด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม การสนับสนุนทรัพยากร การประเมินผลการจัดการศึกษา การดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการพิจารณากลับกรองกฎหมายและกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

๑๗. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนามาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม แห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐาน การอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุน ทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความ

เป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๑๘. ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๙. การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

๒๐. ให้สถานศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

๒๑. ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา

การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐ ของเขตพื้นที่การศึกษา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินกิจการได้ โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๒๒. ให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

๒๓. ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

๒๔. ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

๒๕. ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

๒๖. ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา

ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด

ยกเว้น บุคลากรทางการศึกษาที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษาและวิทยาการพิเศษทางการศึกษา และคณาจารย์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา

๒๗. ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา

๒๘. ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้การศึกษาระดับพื้นฐานที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

(๑) จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษามากับบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน

(๒) จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น

(๓) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่มตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ และงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๕) จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล และเป็นสถานศึกษาในกำกับของรัฐหรือองค์กรมหาชน

(๖) จัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถานศึกษาเอกชน เพื่อให้พึ่งตนเองได้

(๗) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

๒๙. ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

๓๐. ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก

หลักเกณฑ์ และวิธีการในการตรวจสอบ ติดตามและการประเมิน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓๑. รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

๓๒. รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

๓๓. ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

๓๔. ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรก ที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๓๕. รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

๓๖. ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคม จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อการพัฒนาคนและสังคม

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓๗. รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริมและประสาน การวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๓๘. ให้จัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชนเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้น โดยพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชนเพื่อทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอการจัดโครงสร้าง องค์กร การแบ่งส่วนงานตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ ของพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอการจัดระบบครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ ของพระราชบัญญัตินี้

(๓) เสนอการจัดระบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๘ ของพระราชบัญญัตินี้

(๔) เสนอแนะเกี่ยวกับการร่างกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) ต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่ บังคับใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ ต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน
ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนประกอบด้วย

๒. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายปฏิรูประบบราชการ โดยให้แยกภารกิจเกี่ยวกับงานด้านศิลปะ และวัฒนธรรม ไปจัดตั้งเป็นกระทรวงวัฒนธรรม และโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการบริหารและ จัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบกับสมควรให้มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทำหน้าที่ พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับที่สอดคล้อง กับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ สนับสนุน ทรพยากร ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาด้วย จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มี ๙ มาตรา เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. กระทรวง หมายความว่า กระทรวงศึกษาธิการ

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๕ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๑ มาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวง การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวง การปฏิบัติหน้าที่ของสภาการศึกษา คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา คณะกรรมการอุดมศึกษา คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกัน

สิตาวีร์ อีรวีร์ / จัดทำ

จารุวรรณ ดวงวิชัย / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของสภาการศึกษามีอำนาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

ในกรณีที่สถานศึกษาใดจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา การกำหนดให้สถานศึกษาแห่งนั้นอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาใด ให้ยึดระดับการศึกษาของสถานศึกษานั้น เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาหรือมีเหตุผลความจำเป็นอย่างอื่น ตามสภาพการจัดการศึกษาบางประเภท คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอาจประกาศกำหนดให้ ขยายการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาหนึ่งไปในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นได้”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

“ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสถานศึกษาเอกชนและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นว่าจะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษาใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษา สำหรับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การจัดระเบียบบริหารราชการในเขตพื้นที่การศึกษากำหนดให้แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วยการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมอยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารราชการ สมควรแยกเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้สัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ที่ประชุมมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และส่งให้คณะกรรมการธิการชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยถือเอาร่างฯ ของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักพิจารณา เรียงตามลำดับมาตราในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และส่งร่างฯ ให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๔๕ ก หน้า ๔ - ๖ ลว. ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๖๒ ก วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการให้ชัดเจน เพื่อมิให้การปฏิบัติงานซึ่งทับซ้อนกันระหว่างส่วนราชการของกระทรวง และจำเป็นที่จะต้องจัดระบบบริหารราชการในระดับต่าง ๆ ของกระทรวงให้มีเอกภาพสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายที่รัฐมนตรีกำหนดให้ ประกอบกับสมควรมีการกำหนดขอบข่ายของอำนาจหน้าที่และการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนให้ชัดเจน เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติราชการในกำกับควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของราชการ ซึ่งปฏิบัติในแต่ละระดับให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งมีลักษณะและวิธีปฏิบัติงาน ตลอดทั้งระบบบริหารงานบุคคลที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากการปฏิบัติราชการในกระทรวงอื่นในระบบราชการปัจจุบันให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปสาระสำคัญ

๑. เมื่อบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้แล้วให้ยกเลิกกฎหมายตามที่ระบุในมาตรา ๓ ดังต่อไปนี้
 - ๑) พระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐
 - ๒) พระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗
 - ๓) พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓
 - ๔) พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕
 - ๕) พระราชบัญญัติคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๒. ให้จัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็น ๓ ส่วนตามมาตรา ๖ คือ ๑. ระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง ๒. ระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา และ ๓. ระเบียบบริหารราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล
๓. การจัดระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง แบ่งเป็น ๒ ส่วนตามมาตรา ๙ คือ ๑. สำนักงานปลัดกระทรวง และ ๒. ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๔. การแบ่งส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งเป็น ๖ สำนักงาน โดยให้มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรา ๑๐ คือ
 - ๑) สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๓) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
 - ๔) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๖) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๕. ให้มีสภาการศึกษาที่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการพิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติ พิจารณาสอนนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผน พิจารณาสอนนโยบายและแผนในการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษา ให้ความเห็นหรือคำแนะนำในเรื่องกฎหมายและกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการศึกษา

โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วยรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ พระภิกษุ ซึ่งเป็นผู้แทนคณะสงฆ์ ผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔

๖. ให้มีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงาน

โดยมีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน ตามมาตรา ๑๕

๗. ให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนาและ มาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์และ ประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงาน

โดยมีคณะกรรมการการอุดมศึกษาประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน ตามมาตรา ๑๖

๘. ให้มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ การส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ และเสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงาน

โดยมีคณะกรรมการการอุดมศึกษาประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน ตามมาตรา ๑๗

๙. การจัดระเบียบราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง ให้กระทรวงศึกษาธิการมีปลัดกระทรวงคนหนึ่งมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในกระทรวง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงรองจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

สำนักงานปลัดกระทรวงมีอำนาจหน้าที่ คือ

๑) ดำเนินการเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงและราชการที่คณะรัฐมนตรีมีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานใดสำนักงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงโดยเฉพาะ

๒) ประสานงานต่างๆในกระทรวง และดำเนินงานต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นงานที่ต้องปฏิบัติตามสายงานการบังคับบัญชาอันเป็นอำนาจหน้าที่ซึ่งจะต้องมีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกำหนดในกฎหมายอื่น

๓) จัดทำงบประมาณและแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง เปรียบเทียบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการในกระทรวงให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง

๔) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่มีได้อยู่ในอำนาจของส่วนราชการอื่น

๕) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ

๑๐. การจัดระเบียบราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของสำนักงาน และอาจแบ่งส่วนราชการเป็นสองส่วนเป็นไปตามที่กำหนดตามมาตรา ๒๘ ถึง ๒๙ คือ

๑) สำนักอำนวยการ

๒) สำนัก สำนักบริหารงาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักหรือสำนักบริหารงาน และอาจให้มีส่วนราชการอื่นนอกจากนี้ก็ได้

๑๑. เลขาธิการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๓๐ คือ

๑) รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในสำนักงาน แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนปฏิบัติการ กำกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสำนักงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งเฝ้าระวังติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสำนักงาน

๒) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานรองจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของข้าราชการในสำนักงาน ตลอดจนการจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน

๑๒. การจัดระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษาให้แบ่งเป็น ๒ ส่วน ตามที่กำหนดในมาตรา ๓๔ คือ

๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ

๒) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยเฉพาะโรงเรียนนั้นให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

๑๓. ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัด

การศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

โดยคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษานั้นให้ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพบริหารการศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมตามที่กำหนดในมาตรา ๓๖ ถึง ๓๗

๑๔. ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยยกเว้นให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและศูนย์การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการฯ ตามที่กำหนดในมาตรา ๓๘

๑๕. การจัดระเบียบบริหารราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ทั้งที่เป็นสถานศึกษาในสังกัดและที่เป็นสถานศึกษาในกำกับให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ตามที่กำหนดในมาตรา ๔๐

๑๖. การปฏิบัติราชการแทนภายในสำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดในมาตรา ๔๔ ถึง ๔๗

๑๗. การรักษาราชการแทนในสำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดในมาตรา ๔๘ ถึง ๕๖

๑๘. การโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน หนี้ อัตรากำลัง ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรา ๕๗ ถึง ๘๒

นางลัดดาวัลย์ ไยมน / จัดทำ

นางสาวสิตาวีร์ ธีรวิรุฬห์ / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) กรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมาจากการเลือกตั้งจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาฝ่ายละหนึ่งคน ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นในหน่วยงานการศึกษาตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาฝ่ายละหนึ่งคน ผู้แทนข้าราชการครูจำนวนห้าคน ซึ่งเลือกจากข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำนวนสามคน ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจำนวนหนึ่งคน และข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนข้าราชการครูสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนบุคลากรทางการศึกษาอื่นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาฝ่ายละหนึ่งคน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” และคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา” สำหรับแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการซึ่งกรรมการเลือกกันเองจากผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ในกรณีนี้ให้ถือว่าอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) มีจำนวนเท่าที่มีอยู่

(๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสองคน ได้แก่ ผู้แทน ก.ค.ศ. และผู้แทนครูสภา ซึ่งคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการศึกษา ด้านกฎหมาย หรือด้านการเงินการคลัง

(๓) อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการศึกษา ด้านกฎหมาย และด้านการเงินการคลัง ด้านละหนึ่งคน

(๔) อนุกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี จำนวนสามคน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนข้าราชการครูจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนบุคลากรทางการศึกษาอื่น จำนวนหนึ่งคน”

มาตรา ๕ ให้กรรมการ ก.ค.ศ. ในส่วนของกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๗ (๕) ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการเลือกตั้งกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีนี้ ให้กรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ ก.ค.ศ. ในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และมีให้นับวาระการดำรงตำแหน่งเป็นวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่อง

มาตรา ๖ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่เป็น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ถ้ากรณีมีอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. ตามมาตรา ๒๑ (๔) คนใดที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้อนุกรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง โดยให้ถือว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาในขณะนั้นมีองค์ประกอบเท่าที่เหลืออยู่ และยังคงทำหน้าที่ต่อไปจนครบวาระ แล้วจึงดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มี อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ ก.ค.ศ. แต่งตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ ขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่า

การปฏิบัติหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญนั้น มีผลผูกพันและใช้บังคับได้ดั่งเช่น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา

มาตรา ๗ การใดอยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เฉพาะเรื่องการบริหารงานบุคคล การดำเนินการทางวินัยและการอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้น จะสมควรดำเนินการประการใด และอยู่ในอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการปรับปรุงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เพื่อรับผิดชอบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ต้องปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับการบริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ที่ประชุมมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และส่งร่างฯ ให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างฯ ในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๔๕ ก หน้า ๗ - ๑๑ ลว. ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๗๙ ก หน้า ๒๒ - ๗๔ ลงวันที่
๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้มีการจัดระบบข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาขึ้นใหม่ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ โดยเฉพาะในมาตรา ๕๔ ได้กำหนดให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐและระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่ส่วนราชการที่บริหารและจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จึงเห็นควรกำหนดให้บุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการบริหารและจัดการศึกษาสังกัดอยู่ในองค์กรกลางบริหารงานบุคคลเดียวกันและโดยที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลและระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีหลักการที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้ยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอีกทั้งไม่สอดคล้องกับหลักการปฏิรูประบบราชการสมควรร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ขึ้นใหม่แทนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และเพื่อให้เอกภาพทางด้านนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติแบ่งเป็น ๙ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมจำนวนบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔๐ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

หมวด ๑ คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” เรียกโดยย่อว่า “ก.ค.ศ.”

๒. หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) และกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. และให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. เป็นเลขานุการและให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน ก.ค.ศ. เป็นผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

๓. ก.ค.ศ. มีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทน ก.ค.ศ. หรือทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการอื่นที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ได้

๔. ให้มีคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษาเรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา” โดยออกนามเขตพื้นที่การศึกษานั้น ๆ

๕. ในส่วนราชการอื่นนอกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ ก.ค.ศ. ตั้ง อ.ก.ค.ศ. เพื่อทำหน้าที่บริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในส่วนราชการนั้น ทั้งนี้ การตั้ง การพ้นจากตำแหน่งและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

หมวด ๒ บททั่วไป

๖. ผู้ซึ่งจะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังพระราชบัญญัตินี้กำหนด

๗. เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะรัฐมนตรี อาจวางระเบียบและวิธีการให้กระทรวงการคลังหักเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นเงินสะสมก็ได้ โดยคิดดอกเบี้ยเงินสะสมนั้นให้อัตราไม่ต่ำกว่าดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์

หมวด ๓ การกำหนดตำแหน่งวิทยฐานะ และการให้ได้รับเงินเดือนเงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง

๘. ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามี ๓ ประเภท

๙. การกำหนดระดับตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. โดยให้น่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔ การบรรจุและการแต่งตั้ง

๑๐. การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้สำหรับตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

๑๑. ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ หากภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือขาดคุณสมบัติตามมาตรฐานตำแหน่งตามมาตรา ๔๒ หรือขาดคุณสมบัติพิเศษตามมาตรา ๔๘ อยู่ก่อนก็ดี หรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังปรากฏว่าเป็น ผู้ขาดคุณสมบัติ เนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่และการรับเงินเดือนหรือ ผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกจากราชการนั้น และถ้าการ เข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

หมวด ๕ การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

๑๒. ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา โดยยึดหลักการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและปฏิบัติ ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ถือว่าผู้นั้นมีความชอบสมควร ได้รับบำเหน็จความชอบ ซึ่งอาจเป็นบันทึกคำชมเชย รางวัล เครื่องเชิดชูเกียรติ หรือการเลื่อนขึ้นเงินเดือน หรือการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑๓. การเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้ง คณะกรรมการขึ้นพิจารณา โดยการพิจารณาให้ยึดหลักคุณธรรม มีความเที่ยงธรรม เปิดเผย โปร่งใสและ พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก และความประพฤติในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจมาตรา ๗๔

หมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัย

๑๔. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาวินัยที่บัญญัติเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

๑๕. ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกัน มิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอื่นมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย

๑๖. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย จำต้องได้รับโทษทางวินัยเว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

หมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย

๑๗. การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีกรณีอื่นมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยมิชักช้า และในการสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

๑๘. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการอื่นตามมาตรา ๕๘ ผู้ใดมีกรณีกระทำความผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นดำเนินการวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องส่งลงโทษทางวินัยให้ปรับบทความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

หมวด ๘ การออกจากราชการ

๑๙. การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการ ต้องเป็นไปตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๐๗

๒๐. นอกจากกรณีตามวรรคสี่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

- การออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งซึ่งมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้หน้าความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ เว้นแต่การออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๗ (๑)

หมวด ๙ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

๒๑. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือน ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๒๒. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความแจ้งคำสั่ง

๒๓. เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้วินิจฉัยยุทธวิธีหรือร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๑ หรือมาตรา ๑๒๒ แล้ว ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือกรณีที่ได้บัญญัติให้มีสิทธิยุทธวิธีหรือร้องทุกข์ตามหมวดนี้ ผู้นั้นย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

๒๔. เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการแก้ไขคำสั่งไปตามนั้น

บทเฉพาะกาล

๒๕. ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มี ก.ค.ศ. ให้ ก.ค. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ทำหน้าที่เป็น ก.ค.ศ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้ง ก.ค.ศ. ชั่วคราว และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาชั่วคราวตามมาตรา ๑๒๘ แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒๖. ให้ ก.ค. ซึ่งทำหน้าที่เป็น ก.ค.ศ. ตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่เป็น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือ อ.ก.ค.ศ. อื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ในการทำหน้าที่ดังกล่าวอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อทำหน้าที่แทนก็ได้

๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๖ ก ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่ทางการศึกษารวมทั้งบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ทำให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปโดยล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นอันจะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทั้งสิ้น ๑๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๓) (๔) และ (๕) ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน ในเรื่องจำนวนของกรรมการในตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. ให้เพิ่มความเป็น (๖) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

“(๖) มิได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งหรือเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้สอนในหน่วยงานการศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามที่ตนได้รับเลือก”

๓. กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะเป็นกรรมการใน ก.ค.ศ. อนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรืออนุกรรมการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะเดียวกันมิได้เว้นแต่การเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการโดยตำแหน่ง”

๔. กำหนดให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจยับยั้งเป็นการชั่วคราว

ในกรณีที่ปรากฏว่าส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา คณะอนุกรรมการ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม หรือปฏิบัติการโดยขัดหรือแย้งกับกฎหมาย กฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๕. ให้มีคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา” โดยออกนามเขตพื้นที่ศึกษานั้นๆ

๖. ให้ยกเลิกความใน ข. ของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข. ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

(๒) ผู้อำนวยการสถานศึกษา

(๓) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๔) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๕) ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ตำแหน่งผู้บริหารใน (๑) และ (๒) ให้มีในสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาตามประกาศกระทรวง ตำแหน่งผู้บริหารใน (๓) และ (๔) ให้มีในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตำแหน่งผู้บริหารในหน่วยงานการศึกษาที่สอนระดับปริญญา การกำหนดระดับตำแหน่งการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น”

๗. ให้ตำแหน่งคณาจารย์ดังต่อไปนี้ เป็นตำแหน่งทางวิชาการ

(ก) อาจารย์

(ข) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(ค) รองศาสตราจารย์

(ง) ศาสตราจารย์

๘. ให้ยกเลิกความใน (๒) และ (๓) ของมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ ก.ค.ศ.

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๓๘ ข. (๕) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการ ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา”

๙. การบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งอาจารย์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ตามมาตรา ๓๘ ก. (๓) ถึง (๖) ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาใช้บังคับโดยอนุโลมโดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่แทน ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น”

๑๐. กำหนดให้อำนาจแก่ ก.ค.ศ. ในการบรรจุแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการ การส่งลงโทษ การสั่งดโทษ และการดำเนินแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโทษทางวินัย และพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

“ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง มีมติไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. มติของ ก.ค.ศ. ตามวรรคสอง ให้เป็นที่สุด”

๑๑. ให้ ก.ค.ศ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาและดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการใน ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาจนครบจำนวนตามองค์ประกอบ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

นางวนิดา อินทรอานวย / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรีและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ สิทธิเรื่องเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมิสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่ ๒ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๓. สภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยกับวุฒิสภา

สภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยกับวุฒิสภาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓ และลงมติแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว วุฒิสภาเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการร่วมกัน ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ส่วนสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบกับร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแก้ไขและยืนยันตามร่างเดิมในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ จากนั้นวุฒิสภามีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๕๖ ก หน้า ๑ - ๓ ลว. ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๓๐ ก หน้า ๑ - ๘ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และเพื่อให้ได้กฎหมายที่ครอบคลุมทุกด้านสำหรับผู้สูงอายุ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งหมด ๒๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. “ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

๒. ให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กผส.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง

(๓) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๔) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขาธิการสภาการศึกษาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุจำนวนไม่เกินห้าคน

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๓. ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน สถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันครอบครัวได้มีส่วนร่วมในการช่วยดูแลผู้สูงอายุ

(๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักตาม (๑) ตลอดจนประสานงานติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักดังกล่าว

(๓) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน เกี่ยวกับการสงเคราะห์และการพัฒนาผู้สูงอายุ

(๔) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๐ (๑)

(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)

(๖) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๐ (๓)

(๗) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๑

(๘) กำหนดระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ

(๑๐) เสนอรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับผู้สูงอายุของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง

(๑๑) พิจารณาเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับผู้สูงอายุตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๔. ให้สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่ ดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและรับผิดชอบ ในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

๕. ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๑) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็ว แก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

(๒) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

(๓) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

(๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่าย หรือชุมชน

(๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น

(๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

(๗) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

(๘) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

(๙) การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี หรือในทางการแก้ไข ปัญหาครอบครัว

(๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

(๑๑) การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

(๑๓) การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๖. การเรียกร้องสิทธิหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้สูงอายุจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น

๗. ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ เรียกว่า “กองทุนผู้สูงอายุ” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้

๘. ผู้อุปการะเลี้ยงดูบุพการีซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพผู้นั้นมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

๙. ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทน สำนักงานประชาคม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนห้าคนในจำนวนนี้ ต้องเป็นผู้แทนองค์กรของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน และผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการระดมทุนจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ และให้ผู้บัญชาการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ ผู้สูงอายุเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม”

มาตรา ๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิหนี้ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ไปเป็นของ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๕ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีใด อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีนั้น อ้างถึงกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรยุบเลิกสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และเปลี่ยนเป็นกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านวัฒนธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กระทรวงวัฒนธรรม)

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ ที่ประชุมมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กระทรวงวัฒนธรรม) พิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตรา จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ รับหลักการและมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๕๘ ก หน้า ๑ - ๓ ลว. ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๕๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ตั้งเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น ๒,๐๗๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำแนกเป็นรายจ่ายตามที่ระบุต่อไปในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ในความควบคุมของกระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๖๕,๗๖๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำแนกดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายตามโครงการ		
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒,๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการ		
เสด็จพระราชดำเนินและ		
ต้อนรับประมุขต่างประเทศ	๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๓) ค่าใช้จ่ายการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ		
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว		
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล		
เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ		
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๔) เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง	๒,๗๕๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๕) เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน		
หรือจำเป็น	๔๗,๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๖) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล		
ข้าราชการ ลูกจ้าง		
และพนักงานของรัฐ	๖๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๗) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ	๕๖,๑๐๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๘) เงินช่วยเหลือข้าราชการ		
ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ	๕,๒๘๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๙) เงินเลื่อนเงินเดือนและ		
เงินปรับวุฒิข้าราชการ	๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๐) เงินสำรอง เงินสมทบ		
และเงินชดเชยของข้าราชการ	๓๐,๐๗๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๑) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ	๗๖๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๒) ค่าใช้จ่ายการปรับบัญชีเงินเดือน		
ค่าจ้างและค่าตอบแทนรายเดือน		
ของบุคลากรภาครัฐ	๑๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท

มาตรา ๕ งบประมาณรายจ่ายของสำนักนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานในกำกับให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๔,๓๕๘,๘๑๒,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	๔,๕๓๑,๘๒๘,๓๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานสร้างค่านิยม

ในการปกป้องสถาบัน

พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้าง

ความสมานฉันท์ของคนในชาติ

๕๑,๔๒๖,๒๐๐ บาท

(๒) แผนงานเพิ่มศักยภาพ

ทางเศรษฐกิจในระดับฐานราก

ตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง

๓,๓๐๘,๐๓๐,๐๐๐ บาท

(๓) แผนงานส่งเสริม

การกระจายอำนาจการปกครอง

๖๔๑,๔๐๓,๔๐๐ บาท

(๔) แผนงานบริหารจัดการภาครัฐ

๕๓๐,๕๒๘,๓๐๐ บาท

๒. กรมประชาสัมพันธ์

รวม	๑,๔๓๓,๖๔๖,๑๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานบริหารจัดการภาครัฐ

๑,๔๓๓,๖๔๖,๑๐๐ บาท

๓. สำนักงานคณะกรรมการ

คุ้มครองผู้บริโภค

รวม	๑๘๐,๖๐๖,๔๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานสวัสดิการสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์

๑๘๐,๖๐๖,๔๐๐ บาท

๔. สำนักเลขาธิการ

นายกรัฐมนตรี

รวม	๒,๒๐๕,๐๓๒,๘๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานรักษา

ความสงบเรียบร้อย

ภายในประเทศ

๑,๒๒๓,๒๕๕,๔๐๐ บาท

(๒) แผนงานพัฒนา					
	ด้านสาธารณสุข		๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานบริหารจัดการภาครัฐ			๘๒๓,๓๓๓,๔๐๐	บาท	
๕. สำนักเลขาธิการ					
คณะรัฐมนตรี	รวม		๕๓๕,๘๑๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหาร					
	จัดการภาครัฐ		๕๖๘,๘๔๑,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนากฎหมาย					
	และกระบวนการยุติธรรม		๖,๕๓๘,๕๐๐	บาท	
๖. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ		รวม	๖๘๖,๒๐๒,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา					
	และพัฒนาจังหวัด				
	ชายแดนภาคใต้		๔๓,๒๐๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหา					
	การก่อการร้ายและการรักษา				
	ผลประโยชน์ของชาติ		๖๔๓,๐๐๒,๖๐๐	บาท	
๗. สำนักงบประมาณ		รวม	๕๖๘,๒๒๖,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง			๕๖๘,๒๒๖,๖๐๐	บาท	
๘. สำนักงาน					
สภาความมั่นคงแห่งชาติ	รวม		๑๕๓,๓๔๐,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสร้างค่านิยม					
	ในการปกป้องสถาบัน				
	พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้าง				
	ความสามัคคีของคนในชาติ		๒๕,๕๓๓,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหา					
	การก่อการร้ายและการรักษา				
	ผลประโยชน์ของชาติ		๑๖๓,๘๐๗,๓๐๐	บาท	

๕. สำนักงาน				
คณะกรรมการกฤษฎีกา	รวม	๓๑๘,๓๖๒,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนากฎหมาย				
และกระบวนการยุติธรรม		๓๑๘,๓๖๒,๕๐๐	บาท	
๑๐. สำนักงานคณะกรรมการ				
ข้าราชการพลเรือน	รวม	๑,๘๖๕,๘๑๕,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหาร				
จัดการภาครัฐ		๑,๘๖๕,๘๑๕,๐๐๐	บาท	
๑๑. สำนักงานคณะกรรมการ				
พัฒนาการเศรษฐกิจ				
และสังคมแห่งชาติ	รวม	๔๕๖,๕๓๒,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา				
และพัฒนาจังหวัด				
ชายแดนภาคใต้		๑๕,๕๓๐,๘๐๐	บาท	
(๒) แผนงานสวัสดิการสังคม				
และความมั่นคงของมนุษย์		๓๐,๕๓๕,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานการเงินการคลัง		๑๓๔,๓๓๑,๓๐๐	บาท	
(๔) แผนงานอนุรักษ์				
และบริหารจัดการ				
ทรัพยากรธรรมชาติ		๑๓,๒๘๐,๓๐๐	บาท	
(๕) แผนงานบริหาร				
จัดการภาครัฐ		๒๒๒,๓๓๓,๕๐๐	บาท	
๑๒. สำนักงานคณะกรรมการ				
พัฒนาระบบราชการ	รวม	๓๐๓,๖๓๖,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหาร				
จัดการภาครัฐ		๓๐๓,๖๓๖,๑๐๐	บาท	

๑๓. กองอำนวยการ

รักษาความมั่นคง

ภายในราชอาณาจักร	รวม	๘,๓๐๖,๐๖๘,๔๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา

และพัฒนาจังหวัด

ชายแดนภาคใต้		๓,๕๔๒,๐๖๖,๒๐๐	บาท	

(๒) แผนงานรักษาความสงบ

เรียบร้อยภายในประเทศ		๕๖๓,๐๖๘,๕๐๐	บาท	

(๓) แผนงานป้องกัน

แก้ไขปัญหายาเสพติด		๑๕๖,๕๓๓,๓๐๐	บาท	

๑๔. สำนักงานกองทุน

สนับสนุนการวิจัย	รวม	๑,๒๐๖,๓๕๒,๓๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานวิจัย

เพื่อพัฒนาประเทศ		๑,๒๐๖,๓๕๒,๓๐๐	บาท	

๑๕. สำนักงานรับรองมาตรฐาน

และประเมินคุณภาพการศึกษา

(องค์การมหาชน)	รวม	๓๖๓,๓๖๕,๑๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานขยายโอกาส

และพัฒนาการศึกษา		๓๖๓,๓๖๕,๑๐๐	บาท	

๑๖. สำนักงานส่งเสริม

การจัดประชุมและนิทรรศการ

(องค์การมหาชน)	รวม	๗๔๖,๓๐๕,๔๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว

และบริการ		๗๔๖,๓๐๕,๔๐๐	บาท	

๑๗. องค์การบริหารการพัฒนา

พื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยว

อย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)	รวม	๑๘๔,๒๒๔,๑๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว

และบริการ

๑๘๔,๒๒๔,๑๐๐	บาท

๑๘. สำนักงานบริหาร

และพัฒนาองค์ความรู้

(องค์การมหาชน)	รวม	๒๒๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานขยายโอกาส

และพัฒนาการศึกษา

๒๒๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท

มาตรา ๖ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงกลาโหมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น
จำนวน ๑๖๘,๕๐๑,๘๒๘,๓๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดกระทรวงกลาโหม	รวม	๖,๐๔๓,๒๐๓,๘๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานสร้างค่านิยม

ในการปกป้องสถาบัน

พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้าง

ความสามัคคีของคนในชาติ

๑๐,๔๒๒,๘๐๐	บาท

(๒) แผนงานรักษาความสงบ

เรียบร้อยภายในประเทศ

๖๔,๕๒๐,๑๐๐	บาท

(๓) แผนงานเสริมสร้าง

ระบบป้องกันประเทศ

๕,๕๖๕,๕๕๐,๕๐๐	บาท

(๔) แผนงานป้องกัน

แก้ไขปัญหายาเสพติด

๒,๒๓๐,๐๐๐	บาท

๒. กรมราชองครักษ์	รวม	๕๔๑,๒๐๕,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานรักษาความสงบ				
เรียบร้อยภายในประเทศ		๕๔๑,๒๐๕,๐๐๐	บาท	
๓. กองบัญชาการกองทัพไทย	รวม	๑๓,๕๓๔,๓๕๔,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสร้างค่านิยม				
ในการปกป้องสถาบัน				
พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้าง				
ความสมานฉันท์ของคนในชาติ		๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานแก้ไขปัญหา				
และพัฒนาจังหวัด				
ชายแดนภาคใต้		๔๕,๐๑๓,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานรักษาความสงบ				
เรียบร้อยภายในประเทศ		๒๕๓,๐๑๒,๕๐๐	บาท	
(๔) แผนงานเสริมสร้าง				
ระบบป้องกันประเทศ		๑๓,๒๒๔,๘๒๖,๘๐๐	บาท	
(๕) แผนงานป้องกัน				
แก้ไขปัญหาชายแดนติด		๔๒,๔๔๑,๓๐๐	บาท	
๔. กองทัพบก	รวม	๘๒,๖๓๕,๑๓๘,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสร้างค่านิยม				
ในการปกป้องสถาบัน				
พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้าง				
ความสมานฉันท์ของคนในชาติ		๓๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานแก้ไขปัญหา				
และพัฒนาจังหวัด				
ชายแดนภาคใต้		๓,๐๒๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท	

(๓) แผนงานรักษาความสงบ				
	เรียบร้อยภายในประเทศ	๓๒๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานเสริมสร้าง				
	ระบบป้องกันประเทศ	๓๕,๐๘๒,๕๔๘,๑๐๐	บาท	
(๕) แผนงานป้องกัน				
	แก้ไขปัญหายาเสพติด	๑๓๕,๓๓๐,๐๐๐	บาท	
๕. กองทัพเรือ	รวม	๓๓,๐๖๘,๕๓๗,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสร้างค่านิยม				
	ในการปกป้องสถาบัน			
	พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้าง			
	ความสามัคคีของคนในชาติ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานแก้ไขปัญา				
	และพัฒนาจังหวัด			
	ชายแดนภาคใต้	๘๕๖,๔๔๔,๘๐๐	บาท	
(๓) แผนงานรักษาความสงบ				
	เรียบร้อยภายในประเทศ	๑๒,๒๔๖,๑๐๐	บาท	
(๔) แผนงานเสริมสร้าง				
	ระบบป้องกันประเทศ	๓๒,๑๕๖,๘๐๔,๕๐๐	บาท	
(๕) แผนงานป้องกัน				
	แก้ไขปัญหายาเสพติด	๓๓,๐๘๑,๖๐๐	บาท	
๖. กองทัพอากาศ	รวม	๓๑,๖๒๖,๕๒๗,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสร้างค่านิยม				
	ในการปกป้องสถาบัน			
	พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้าง			
	ความสามัคคีของคนในชาติ	๖๐๐,๐๐๐	บาท	

(๒) แผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้				
		๕๐๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ				
		๑๕,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ				
		๓๑,๐๘๒,๔๕๓,๓๐๐	บาท	
(๕) แผนงานป้องกันแก้ไขปัญหาหยาเสพติด				
		๒๕,๔๓๓,๓๐๐	บาท	
๓. สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ				
(องค์การมหาชน)	รวม	๑,๐๑๒,๓๔๓,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ				
		๑,๐๑๒,๓๔๓,๐๐๐	บาท	
มาตรา ๓ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการคลังและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๐๘,๘๕๕,๕๐๕,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้				
๑. สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง				
	รวม	๘๕๖,๕๘๔,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๘๕๖,๕๘๔,๓๐๐	บาท	
๒. กรมธนารักษ์				
	รวม	๓,๒๒๔,๓๕๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๓,๒๒๔,๓๕๕,๓๐๐	บาท	
๓. กรมบัญชีกลาง				
	รวม	๑,๒๐๘,๒๔๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๑,๒๐๘,๒๔๕,๕๐๐	บาท	
๔. กรมศุลกากร				
	รวม	๒,๖๑๕,๓๓๘,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๒,๖๑๕,๓๓๘,๕๐๐	บาท	

๕. กรมสรรพสามิต	รวม	๒,๑๔๑,๓๘๒,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๒,๑๔๑,๓๘๒,๑๐๐	บาท	
๖. กรมสรรพากร	รวม	๓,๓๖๓,๓๓๐,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๓,๓๖๓,๓๓๐,๕๐๐	บาท	
๗. สำนักงานคณะกรรมการ				
นโยบายรัฐวิสาหกิจ	รวม	๑๑๓,๕๘๒,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๑๑๓,๕๘๒,๐๐๐	บาท	
๘. สำนักงาน				
บริหารหนี้สาธารณะ	รวม	๑๘๕,๘๑๘,๕๒๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๕๖๒,๐๓๓,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานบริหาร				
จัดการหนี้ภาครัฐ		๑๘๕,๒๕๖,๔๕๐,๐๐๐	บาท	
๙. สำนักงาน				
เศรษฐกิจการคลัง	รวม	๖๓๒,๕๐๓,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๖๓๒,๕๐๓,๕๐๐	บาท	
๑๐. สำนักงานความร่วมมือ				
พัฒนาเศรษฐกิจ				
กับประเทศเพื่อนบ้าน				
(องค์การมหาชน)	รวม	๕๑๒,๔๑๐,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานส่งเสริม				
ความสัมพันธ์				
ระหว่างประเทศ		๕๑๒,๔๑๐,๖๐๐	บาท	

มาตรา ๘ บประมาณรายจ่ายของกระทรวงการต่างประเทศ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๔๖๕,๓๑๑,๐๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง

การต่างประเทศ	รวม	๗,๔๖๕,๓๑๑,๐๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานส่งเสริม

ความสัมพันธ์

ระหว่างประเทศ		๖,๕๘๘,๓๒๐,๑๐๐	บาท	

(๒) แผนงานบริการกงสุล

และคุ้มครองสิทธิประโยชน์		๘๘๐,๕๕๐,๕๐๐	บาท	

มาตรา ๕ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้ตั้งเป็นจำนวน ๗,๐๑๗,๕๓๓,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง

การท่องเที่ยวและกีฬา	รวม	๑,๕๔๖,๑๘๖,๑๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานส่งเสริม

และพัฒนากีฬา

และนันทนาการ		๑๒๑,๖๑๗,๕๐๐	บาท	

(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว

และบริการ		๑,๔๒๔,๕๖๘,๖๐๐	บาท	

๒. สำนักงานพัฒนาการกีฬา

และนันทนาการ	รวม	๑,๘๘๗,๕๖๑,๖๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานส่งเสริม

และพัฒนากีฬา

และนันทนาการ		๑,๘๘๗,๕๖๑,๖๐๐	บาท	

๓. สำนักงาน

พัฒนาการท่องเที่ยว	รวม	๑,๕๖๕,๑๐๐,๖๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว

และบริการ		๑,๕๖๕,๑๐๐,๖๐๐	บาท	

๔. สถาบันการพลศึกษา รวม ๒,๐๑๔,๖๘๔,๘๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานส่งเสริม

และพัฒนากีฬา

และนันทนาการ

๒,๐๑๔,๖๘๔,๘๐๐ บาท

มาตรา ๑๐ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๙,๗๕๖,๓๓๐,๓๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง

การพัฒนาสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์

รวม ๑,๘๗๑,๐๘๕,๘๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานสวัสดิการสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์

๑,๘๗๑,๐๘๕,๘๐๐ บาท

๒. กรมพัฒนาสังคม

และสวัสดิการ

รวม ๕,๔๓๔,๖๑๖,๖๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานสวัสดิการสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์

๕,๔๓๔,๖๑๖,๖๐๐ บาท

๓. สำนักงานกิจการสตรี

และสถาบันครอบครัว

รวม ๓๕๖,๑๑๘,๑๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานสวัสดิการสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์

๓๕๖,๑๑๘,๑๐๐ บาท

๔. สำนักงานส่งเสริม

สวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก

เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส

และผู้สูงอายุ

รวม ๖๕๒,๖๓๑,๒๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานสวัสดิการสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์

๖๕๒,๖๓๑,๒๐๐ บาท

๕. สำนักงานส่งเสริม

และพัฒนาคุณภาพชีวิต

คนพิการแห่งชาติ	รวม	๑๕๑,๖๗๘,๖๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานสวัสดิการสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์		๑๕๑,๖๗๘,๖๐๐	บาท	

๖. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(องค์การมหาชน)	รวม	๑,๒๕๐,๒๐๐,๐๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานสวัสดิการสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์		๑,๒๕๐,๒๐๐,๐๐๐	บาท	

มาตรา ๑๑ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานในกำกับให้ตั้งเป็นจำนวน ๗๓,๕๑๓,๕๗๗,๓๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง

เกษตรและสหกรณ์	รวม	๓,๐๐๓,๖๓๕,๕๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา

และพัฒนาจังหวัด

ชายแดนภาคใต้		๓๕,๘๔๐,๐๐๐	บาท	

(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคเกษตร		๒,๕๖๓,๗๕๕,๕๐๐	บาท	

๒. กรมการข้าว	รวม	๑,๕๘๕,๘๒๖,๓๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา

และพัฒนาจังหวัด

ชายแดนภาคใต้		๖,๒๕๓,๑๐๐	บาท	

(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคเกษตร		๑,๕๘๓,๕๓๓,๒๐๐	บาท	

๓. กรมชลประทาน	รวม	๔๐,๑๑๕,๑๕๖,๓๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคเกษตร		๔๐,๑๑๕,๑๕๖,๓๐๐	บาท	

๔. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	รวม	๑,๑๑๓,๓๖๓,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๑,๑๑๓,๓๖๓,๕๐๐	บาท	
๕. กรมประมง	รวม	๓,๒๓๓,๓๔๒,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา				
และพัฒนาจังหวัด				
ชายแดนภาคใต้		๑๘๔,๖๔๓,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๓,๐๔๘,๐๙๙,๓๐๐	บาท	
๖. กรมปศุสัตว์	รวม	๔,๓๐๔,๑๓๑,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา				
และพัฒนาจังหวัด				
ชายแดนภาคใต้		๑๔๒,๐๓๕,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๔,๕๖๒,๐๙๖,๔๐๐	บาท	
๗. กรมพัฒนาที่ดิน	รวม	๔,๓๖๕,๖๒๔,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา				
และพัฒนาจังหวัด				
ชายแดนภาคใต้		๑๑๕,๓๖๕,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๔,๒๕๐,๒๕๙,๒๐๐	บาท	
๘. กรมวิชาการเกษตร	รวม	๓,๒๓๓,๑๖๒,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา				
และพัฒนาจังหวัด				
ชายแดนภาคใต้		๒๖,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๓,๒๐๗,๑๖๒,๕๐๐	บาท	

๕. กรมส่งเสริมการเกษตร	รวม	๕,๒๖๒,๒๑๘,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๓๓,๒๕๐,๔๐๐	บาท	
(๒) แผนงานสร้างระบบ ประกันความเสี่ยงและ ระบบกระจายสินค้าเกษตร		๔๒๖,๔๔๔,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจภาคเกษตร		๔,๘๑๒,๕๒๔,๑๐๐	บาท	
๑๐. กรมส่งเสริมสหกรณ์	รวม	๓,๖๖๓,๕๓๔,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๘๓,๔๕๖,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจภาคเกษตร		๓,๕๘๐,๔๓๖,๖๐๐	บาท	
๑๑. กรมหม่อนไหม	รวม	๔๖๔,๔๖๕,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจภาคเกษตร		๔๖๔,๔๖๕,๐๐๐	บาท	
๑๒. สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม	รวม	๑,๖๘๔,๓๓๖,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจภาคเกษตร		๑,๖๘๔,๓๓๖,๖๐๐	บาท	
๑๓. สำนักงานมาตรฐาน สินค้าเกษตรและ อาหารแห่งชาติ	รวม	๒๔๓,๕๒๕,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจภาคเกษตร		๒๔๓,๕๒๕,๑๐๐	บาท	

๑๔. สำนักงานเศรษฐกิจ				
การเกษตร	รวม	๕๗๓,๕๔๑,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๕๗๓,๕๔๑,๕๐๐	บาท	
๑๕. สถาบันวิจัยและพัฒนา				
พื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	รวม	๓๓๕,๕๔๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๓๓๕,๕๔๕,๕๐๐	บาท	
๑๖. สำนักงานพิพิธภัณฑ				
เกษตรเฉลิมพระเกียรติ				
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว				
(องค์การมหาชน)	รวม	๑๘๘,๔๕๕,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๑๘๘,๔๕๕,๔๐๐	บาท	
มาตรา ๑๒ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงคมนาคม ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘๐,๓๕๔,๐๐๒,๒๐๐ บาท				
จำแนกดังนี้				
๑. สำนักงาน				
ปลัดกระทรวงคมนาคม	รวม	๓๘๓,๖๒๓,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
โครงสร้างพื้นฐานและ				
ระบบบริหารจัดการ				
ขนส่งสินค้าและบริการ		๓๘๓,๖๒๓,๘๐๐	บาท	
๒. กรมเจ้าท่า				
รวม	รวม	๔,๐๑๑,๕๐๓,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
โครงสร้างพื้นฐานและ				
ระบบบริหารจัดการ				
ขนส่งสินค้าและบริการ		๔,๐๑๑,๕๐๓,๒๐๐	บาท	

๓. กรรมการขนส่งทางบก	รวม	๒,๑๒๐,๖๐๒,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและ ระบบบริหารจัดการ ขนส่งสินค้าและบริการ		๒,๑๒๐,๖๐๒,๔๐๐	บาท	
๔. กรรมการบินพลเรือน	รวม	๑,๓๕๑,๖๐๗,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและ ระบบบริหารจัดการ ขนส่งสินค้าและบริการ		๑,๓๕๑,๖๐๗,๔๐๐	บาท	
๕. กรมทางหลวง	รวม	๔๖,๕๕๕,๕๑๘,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและ ระบบบริหารจัดการ ขนส่งสินค้าและบริการ		๔๖,๕๕๕,๕๑๘,๖๐๐	บาท	
๖. กรมทางหลวงชนบท	รวม	๒๕,๐๗๘,๒๗๐,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและ ระบบบริหารจัดการ ขนส่งสินค้าและบริการ		๒๕,๐๗๘,๒๗๐,๑๐๐	บาท	
๗. สำนักงานนโยบายและ แผนการขนส่งและจราจร	รวม	๔๐๘,๔๗๖,๗๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและ ระบบบริหารจัดการ ขนส่งสินค้าและบริการ		๔๐๘,๔๗๖,๗๐๐	บาท	

มาตรา ๑๓ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๒,๕๓๖,๘๕๓,๐๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม รวม ๑,๒๖๔,๕๐๔,๓๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานบริหารจัดการ

คุณภาพสิ่งแวดล้อม ๑,๒๖๔,๕๐๔,๓๐๐ บาท

๒. กรมควบคุมมลพิษ รวม ๔๕๐,๓๐๕,๕๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานบริหารจัดการ

คุณภาพสิ่งแวดล้อม ๔๕๐,๓๐๕,๕๐๐ บาท

๓. กรมทรัพยากรทางทะเล

และชายฝั่ง รวม ๑,๐๑๕,๘๐๓,๕๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานอนุรักษ์

และบริหารจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติ ๑,๐๑๕,๘๐๓,๕๐๐ บาท

๔. กรมทรัพยากรธรณี รวม ๔๕๕,๕๓๗,๗๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานอนุรักษ์

และบริหารจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติ ๔๕๕,๕๓๗,๗๐๐ บาท

(๒) แผนงานป้องกัน

เตือนภัย แก๊ส

และฟื้นฟูความเสียหาย

จากภัยธรรมชาติ

และสาธารณภัย ๕๐,๐๕๐,๐๐๐ บาท

๕. กรมทรัพยากรน้ำ รวม ๖,๐๑๑,๔๘๘,๓๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานบริหารจัดการ

ทรัพยากรน้ำ ๖,๐๑๑,๔๘๘,๓๐๐ บาท

๖. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	รวม	๑,๓๔๕,๔๗๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ		๑,๓๔๕,๔๗๓,๓๐๐	บาท	
๗. กรมป่าไม้	รวม	๓,๒๘๕,๗๕๘,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานอนุรักษ์ และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ		๓,๒๘๕,๗๕๘,๑๐๐	บาท	
๘. กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	รวม	๕๓๑,๓๕๕,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อม		๕๓๑,๓๕๕,๒๐๐	บาท	
๙. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	รวม	๗,๕๓๘,๕๓๘,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานอนุรักษ์ และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ		๗,๖๑๒,๘๕๒,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานป้องกัน เตือนภัย แก้ไข และฟื้นฟูความเสียหาย จากภัยธรรมชาติ และสาธารณภัย		๕๒,๗๑๐,๒๐๐	บาท	
(๓) แผนงานบริหารจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อม		๒๓๒,๕๗๖,๒๐๐	บาท	
๑๐. สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รวม	๒๕๕,๐๔๑,๘๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานอนุรักษ์ และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ		๑๑๕,๖๓๔,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานบริหารจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อม		๑๘๓,๔๐๖,๕๐๐	บาท	
๑๑. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ				
(องค์การมหาชน)	รวม	๑๕๐,๒๑๒,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานอนุรักษ์ และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ		๑๕๐,๒๑๒,๘๐๐	บาท	
๑๒. องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก				
(องค์การมหาชน)	รวม	๕๕,๘๔๔,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา การเปลี่ยนแปลง สภาวะภูมิอากาศ		๕๕,๘๔๔,๘๐๐	บาท	
มาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๔,๔๐๐,๑๐๑,๘๐๐ บาท จำแนกดังนี้				
๑. สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร				
(๑) แผนงานพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	รวม	๑,๕๒๒,๒๖๑,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร		๑,๗๒๓,๒๕๓,๐๐๐	บาท	

(๒) แผนงานป้องกัน				
เตือนภัย แก๊วไข่				
และฟื้นฟูความเสียหาย				
จากภัยธรรมชาติ				
และสาธารณภัย				
		๑๕๘,๕๖๘,๒๐๐	บาท	
๒. กรมอุตุนิยมวิทยา	รวม	๑,๑๒๐,๑๔๒,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานป้องกัน				
เตือนภัย แก๊วไข่				
และฟื้นฟูความเสียหาย				
จากภัยธรรมชาติ				
และสาธารณภัย				
		๑,๑๒๐,๑๔๒,๐๐๐	บาท	
๓. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	รวม	๕๗๕,๔๑๘,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
เทคโนโลยีสารสนเทศ				
และการสื่อสาร				
		๕๗๕,๔๑๘,๘๐๐	บาท	
๔. สำนักงานส่งเสริม				
อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์				
แห่งชาติ (องค์การมหาชน)				
	รวม	๓๗๘,๒๗๕,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
เทคโนโลยีสารสนเทศ				
และการสื่อสาร				
		๓๗๘,๒๗๕,๘๐๐	บาท	
มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงพลังงานและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น				
จำนวน ๒,๐๑๐,๔๔๘,๕๐๐ บาท จำแนกดังนี้				
๑. สำนักงาน				
ปลัดกระทรวงพลังงาน				
	รวม	๕๒๒,๘๓๒,๔๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงาน					๕๒๒,๘๓๒,๔๐๐	บาท	
๒. กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ	รวม				๒๑๑,๘๒๘,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงาน					๒๑๑,๘๒๘,๓๐๐	บาท	
๓. กรมธุรกิจพลังงาน	รวม				๒๘๔,๐๕๖,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงาน					๒๘๔,๐๕๖,๖๐๐	บาท	
๔. กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน	รวม				๘๕๖,๕๗๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงาน					๘๕๖,๕๗๕,๓๐๐	บาท	
๕. สำนักงานนโยบาย และแผนพลังงาน	รวม				๓๓,๕๖๐,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงาน					๓๓,๕๖๐,๔๐๐	บาท	
๖. สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน)	รวม				๒๑,๑๕๑,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงาน					๒๑,๑๕๑,๕๐๐	บาท	

มาตรา ๑๖ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น
จำนวน ๖,๘๕๕,๒๒๖,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดกระทรวงพาณิชย์	รวม	๑,๒๕๐,๖๘๘,๐๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจ การตลาด

การค้าและการลงทุน	๑,๒๕๐,๖๘๘,๐๐๐	บาท

๒. กรมการค้าต่างประเทศ	รวม	๔๒๒,๓๓๓,๓๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจ การตลาด

การค้าและการลงทุน	๔๒๒,๓๓๓,๓๐๐	บาท

๓. กรมการค้าภายใน	รวม	๕๕๓,๓๕๕,๖๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคเกษตร

๕๐๘,๒๓๘,๘๐๐	บาท

(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจ การตลาด

การค้าและการลงทุน	๔๔๕,๑๔๖,๘๐๐	บาท

๔. กรมเจรจาการค้า

ระหว่างประเทศ	รวม	๓๘๕,๔๔๓,๑๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจ การตลาด

การค้าและการลงทุน	๓๘๕,๔๔๓,๑๐๐	บาท

๕. กรมทรัพย์สินทางปัญญา	รวม	๓๑๖,๑๕๖,๒๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจ การตลาด

การค้าและการลงทุน	๓๑๖,๑๕๖,๒๐๐	บาท

๖. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	รวม	๕๗๕,๗๑๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ การตลาดการค้าและการลงทุน		๕๗๕,๗๑๕,๕๐๐	บาท	
๗. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	รวม	๒,๕๕๕,๑๘๕,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ การตลาดการค้าและการลงทุน		๒,๕๕๕,๑๘๕,๑๐๐	บาท	
๘. ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)	รวม	๒๑๕,๐๘๕,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ การตลาดการค้าและการลงทุน		๒๑๕,๐๘๕,๖๐๐	บาท	
๙. สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	รวม	๑๓๗,๑๕๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ การตลาดการค้าและการลงทุน		๑๓๗,๑๕๓,๓๐๐	บาท	
มาตรา ๑๗ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๓๐,๗๘๑,๒๖๘,๖๐๐ บาท จำแนกดังนี้				
๑. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	รวม	๒,๖๖๔,๔๐๗,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสร้างค่านิยมในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ และเสริมสร้างความสมานฉันท์ของคนในชาติ		๑๑,๒๕๐,๐๐๐	บาท	

(๒) แผนงานแก้ไขปัญห และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้	๒๕,๑๘๕,๒๐๐	บาท	
(๓) แผนงานพัฒนาระบบ แก้ไขปัญหผู้หลบหนีเข้าเมือง และแรงงานต่างด้าว	๔๖,๕๘๑,๕๐๐	บาท	
(๔) แผนงานป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด	๖,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๕) แผนงานส่งเสริม การกระจายอำนาจ การปกครอง	๒๑,๘๕๔,๕๐๐	บาท	
(๖) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด	๒๘,๐๐๔,๖๐๐	บาท	
(๗) แผนงานบริหาร จัดการภาครัฐ	๒,๕๒๑,๔๘๘,๑๐๐	บาท	
๒. กรมการปกครอง	รวม ๓๔,๓๕๓,๖๒๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสร้างค่านิยม ในการปกป้องสถาบัน พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้าง ความสมานฉันท์ของคนในชาติ	๔๐,๓๓๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานแก้ไขปัญห และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้	๒,๐๓๘,๘๕๔,๔๐๐	บาท	
(๓) แผนงานรักษาความสงบ เรียบร้อยภายในประเทศ	๒,๘๖๖,๔๒๑,๑๐๐	บาท	
(๔) แผนงานบริหาร จัดการภาครัฐ	๒๕,๔๐๓,๕๓๓,๘๐๐	บาท	

๓. กรรมการพัฒนาชุมชน	รวม	๓,๕๕๗,๖๓๕,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานเพิ่มศักยภาพ				
ทางเศรษฐกิจในระดับฐานราก				
ตามหลักปรัชญาของ				
เศรษฐกิจพอเพียง		๓,๕๕๗,๖๓๕,๐๐๐	บาท	
๔. กรมที่ดิน	รวม	๕,๖๐๔,๗๘๓,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสวัสดิการสังคม				
และความมั่นคงของมนุษย์		๒๐๘,๕๖๖,๘๐๐	บาท	
(๒) แผนงานอนุรักษ์				
และบริหารจัดการ				
ทรัพยากรธรรมชาติ		๑,๑๕๔,๒๐๘,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานบริหาร				
จัดการภาครัฐ		๔,๒๔๒,๐๐๘,๕๐๐	บาท	
๕. กรมป้องกันและบรรเทา				
สาธารณภัย	รวม	๒,๕๔๑,๑๖๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานป้องกัน				
เตือนภัย แก่ไข				
และฟื้นฟูความเสียหาย				
จากภัยธรรมชาติ				
และสาธารณภัย		๒,๕๔๑,๑๖๓,๓๐๐	บาท	
๖. กรมโยธาธิการ				
และผังเมือง	รวม	๖,๕๕๕,๖๕๔,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา				
และพัฒนาจังหวัด				
ชายแดนภาคใต้		๑๐๐,๐๕๖,๓๐๐	บาท	

(๒) แผนงานรักษาความสงบ เรียบร้อยภายในประเทศ		๔๒๕,๑๑๑,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานอนุรักษ์ และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ		๑,๘๘๒,๐๕๘,๒๐๐	บาท	
(๔) แผนงานป้องกัน เตือนภัย แก้ไข และฟื้นฟูความเสียหาย จากภัยธรรมชาติ และสาธารณภัย		๔,๑๔๘,๔๒๘,๕๐๐	บาท	
๓. กรมส่งเสริม				
การปกครองท้องถิ่น	รวม	๑๖๐,๐๒๕,๓๕๑,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒,๕๔๒,๕๗๔,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนา ด้านสาธารณสุข		๓,๒๔๐,๕๕๗,๖๐๐	บาท	
(๓) แผนงานสวัสดิการ สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์		๓๑,๐๖๘,๓๑๒,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานส่งเสริม การกระจายอำนาจ การปกครอง		๑๑๓,๑๒๓,๕๘๖,๓๐๐	บาท	
(๕) แผนงานบริหาร จัดการภาครัฐ		๑,๖๔๕,๕๖๑,๑๐๐	บาท	

๘. กรุงเทพมหานคร	รวม	๑๓,๖๓๕,๕๓๐,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๘๒๓,๔๕๑,๔๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนา ด้านสาธารณสุข		๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานสวัสดิการ สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์		๑,๘๕๕,๖๔๖,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานส่งเสริม การกระจายอำนาจ การปกครอง		๑๐,๘๕๖,๔๓๒,๖๐๐	บาท	
๙. เมืองพัทยา	รวม	๑,๓๕๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๓๕,๕๘๔,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม การกระจายอำนาจ การปกครอง		๑,๓๕๕,๔๑๕,๓๐๐	บาท	
มาตรา ๑๘ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงยุติธรรม ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๖,๘๒๓,๗๓๘,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้				
๑. สำนักงาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม	รวม	๖๘๕,๕๕๕,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสร้างค่านิยม ในการปกป้องสถาบัน พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้าง ความสามัคคีของคนในชาติ		๔,๕๐๐,๐๐๐	บาท	

(๒) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้					๔๕,๓๔๕,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานพัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม					๖๓๕,๓๔๕,๓๐๐	บาท	
๒. กรมคุมประพฤติ	รวม		๑,๔๓๓,๕๕๕,๓๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด					๓๒๘,๑๕๖,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม					๓๐๕,๔๐๓,๖๐๐	บาท	
๓. กรมคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพ	รวม		๓๕๐,๖๘๐,๘๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานพัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม					๓๕๐,๖๘๐,๘๐๐	บาท	
๔. กรมบังคับคดี	รวม		๓๓๕,๕๕๐,๖๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานพัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม					๓๓๕,๕๕๐,๖๐๐	บาท	
๕. กรมพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน	รวม		๑,๔๕๘,๔๓๓,๖๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด					๕๑,๔๐๓,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม					๑,๔๐๓,๐๓๐,๐๐๐	บาท	
๖. กรมราชทัณฑ์	รวม		๘,๘๕๖,๑๘๕,๘๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด					๒๒๘,๒๖๑,๐๐๐	บาท	

(๒) แผนงานพัฒนากฎหมาย					
	และกระบวนการยุติธรรม		๘,๖๒๓,๕๒๔,๘๐๐	บาท	
๗. กรมสอบสวนคดีพิเศษ	รวม		๓๒๘,๐๑๔,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนากฎหมาย					
	และกระบวนการยุติธรรม		๓๒๘,๐๑๔,๐๐๐	บาท	
๘. สำนักงานกิจการยุติธรรม	รวม		๑๕๓,๐๒๑,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนากฎหมาย					
	และกระบวนการยุติธรรม		๑๕๓,๐๒๑,๐๐๐	บาท	
๙. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	รวม		๒๔๔,๕๕๔,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนากฎหมาย					
	และกระบวนการยุติธรรม		๒๔๔,๕๕๔,๑๐๐	บาท	
๑๐. สำนักงานคณะกรรมการ					
ป้องกันและปราบปราม					
ยาเสพติด	รวม		๑,๘๗๗,๒๒๖,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานป้องกัน					
	แก้ไขปัญหายาเสพติด		๑,๘๗๗,๒๒๖,๖๐๐	บาท	
๑๑. สำนักงานคณะกรรมการ					
ป้องกันและปราบปราม					
การทุจริตในภาครัฐ	รวม		๒๑๖,๓๕๓,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนากฎหมาย					
	และกระบวนการยุติธรรม		๒๑๖,๓๕๓,๐๐๐	บาท	
มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงแรงงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๘,๔๘๘,๕๖๘,๖๐๐ บาท					
จำแนกดังนี้					
๑. สำนักงาน					
	ปลัดกระทรวงแรงงาน	รวม	๑,๐๖๕,๖๒๕,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนาและ					
	ยกระดับมาตรฐานแรงงาน		๑,๐๖๕,๖๒๕,๔๐๐	บาท	

๒. กรมการจัดหางาน	รวม	๘๘๓,๖๓๑,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
ระบบแก้ไขปัญหา				
ผู้หลบหนีเข้าเมือง				
และแรงงานต่างด้าว		๑๓๖,๖๖๒,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนา				
และยกระดับ				
มาตรฐานแรงงาน		๓๔๖,๕๖๕,๓๐๐	บาท	
๓. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	รวม	๑,๕๔๑,๓๓๒,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
และยกระดับ				
มาตรฐานแรงงาน		๑,๕๔๑,๓๓๒,๓๐๐	บาท	
๔. กรมสวัสดิการ				
และคุ้มครองแรงงาน	รวม	๕๔๒,๕๔๐,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
และยกระดับ				
มาตรฐานแรงงาน		๕๔๒,๕๔๐,๒๐๐	บาท	
๕. สำนักงานประกันสังคม	รวม	๒๓,๖๕๕,๐๓๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
และยกระดับ				
มาตรฐานแรงงาน		๒๓,๖๕๕,๐๓๕,๓๐๐	บาท	
มาตรา ๒๐ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงวัฒนธรรมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น				
จำนวน ๕,๑๑๕,๕๘๔,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้				
๑. สำนักงาน				
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	รวม	๑,๒๔๐,๕๘๓,๐๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๒๔๐,๕๘๓,๐๐๐	บาท	
๒. กรมการศาสนา	รวม	๓๘๐,๔๐๔,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๑๑,๐๓๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๓๖๕,๓๗๔,๓๐๐	บาท	
๓. กรมศิลปากร	รวม	๑,๖๕๓,๖๕๒,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๖๕๓,๖๕๒,๑๐๐	บาท	
๔. สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	รวม	๖๔๘,๘๑๕,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๕๓,๒๖๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๕๕๕,๕๕๕,๒๐๐	บาท	
๕. สำนักงาน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	รวม	๑๔๕,๑๐๑,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑๔๕,๑๐๑,๓๐๐	บาท	

๖. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	รวม	๘๕๓,๘๕๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๘๓,๖๖๕,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๘๑๔,๑๘๖,๓๐๐	บาท	
๗. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)	รวม	๕๔,๖๓๔,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๕๔,๖๓๔,๘๐๐	บาท	
๘. หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	รวม	๕๘,๔๕๒,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๕๘,๔๕๒,๕๐๐	บาท	
มาตรา ๒๑ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและหน่วยงาน ในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘,๓๔๖,๓๐๔,๕๐๐ บาท จำแนกดังนี้				
๑. สำนักงานปลัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	รวม	๒,๐๓๓,๑๖๐,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม		๑,๘๘๕,๕๕๓,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๔๗,๖๐๖,๘๐๐	บาท	

๒. กรมวิทยาศาสตร์บริการ	รวม	๔๐๘,๔๒๑,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี				
และนวัตกรรม		๑๐๔,๕๘๒,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ		๓๐๓,๘๓๘,๕๐๐	บาท	
๓. สำนักงาน				
ปรมาณูเพื่อสันติ	รวม	๒๕๖,๔๐๘,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี				
และนวัตกรรม		๓๑,๗๓๐,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ		๒๒๔,๖๗๗,๕๐๐	บาท	
๔. สำนักงานพัฒนา				
วิทยาศาสตร์และ				
เทคโนโลยีแห่งชาติ	รวม	๔,๐๒๓,๐๓๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี				
และนวัตกรรม		๕๐๖,๒๒๓,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ		๓,๕๑๖,๘๑๒,๓๐๐	บาท	
๕. สำนักงานคณะกรรมการ				
นโยบายวิทยาศาสตร์				
เทคโนโลยีและนวัตกรรม				
แห่งชาติ	รวม	๑๑๐,๒๓๐,๑๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๑๑๐,๒๓๐,๑๐๐	บาท	
๖. สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี					
อวกาศและภูมิสารสนเทศ					
(องค์การมหาชน)	รวม	๓๒๔,๒๐๐,๓๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานพัฒนา					
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี					
และนวัตกรรม			๑๐๕,๓๓๖,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๒๑๔,๘๖๔,๓๐๐	บาท	
๗. สถาบันเทคโนโลยี					
นิวเคลียร์แห่งชาติ					
(องค์การมหาชน)	รวม	๔๗๓,๕๕๐,๓๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานพัฒนา					
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี					
และนวัตกรรม			๖๐,๑๘๑,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๔๑๓,๓๖๘,๒๐๐	บาท	
๘. สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน					
(องค์การมหาชน)	รวม	๒๔๑,๖๖๓,๕๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๒๔๑,๖๖๓,๕๐๐	บาท	
๙. สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ					
(องค์การมหาชน)	รวม	๑๖๑,๒๑๑,๕๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๑๖๑,๒๑๑,๕๐๐	บาท	

๑๐. สถาบันสารสนเทศ

ทรัพยากรน้ำและการเกษตร

(องค์การมหาชน)	รวม	๒๕๕,๐๕๓,๓๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานวิจัย

เพื่อพัฒนาประเทศ

๒๕๕,๐๕๓,๓๐๐ บาท

๑๑. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

(องค์การมหาชน)	รวม	๔๑๑,๓๒๔,๕๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานวิจัย

เพื่อพัฒนาประเทศ

๔๑๑,๓๒๔,๕๐๐ บาท

มาตรา ๒๒ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น
จำนวน ๓๕๑,๑๓๑,๘๗๕,๖๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง

ศึกษาธิการ	รวม	๔๑,๐๘๓,๘๕๖,๕๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา

และพัฒนาจังหวัด

ชายแดนภาคใต้

๕๒๘,๒๘๕,๓๐๐ บาท

(๒) แผนงานสนับสนุน

การจัดการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี

๒๓,๒๘๓,๔๕๕,๑๐๐ บาท

(๓) แผนงานขยายโอกาส

และพัฒนาการศึกษา

๑๒,๘๖๐,๔๕๕,๖๐๐ บาท

(๔) แผนงานพัฒนากฎหมาย

และกระบวนการยุติธรรม

๗,๖๑๒,๕๐๐ บาท

๒. สำนักงานเลขาธิการ

สภาการศึกษา	รวม	๓๑๐,๑๓๓,๓๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานขยายโอกาส

และพัฒนาการศึกษา

๓๑๐,๑๓๓,๓๐๐ บาท

๓. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	รวม	๒๔๕,๖๒๗,๗๐๖,๗๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๑,๐๔๕,๑๐๘,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๔๑,๘๕๔,๘๒๑,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๐๒,๗๒๓,๗๗๗,๔๐๐	บาท	
๔. สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	รวม	๒๒,๓๔๖,๒๖๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๑๖๓,๗๕๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๕,๔๑๗,๗๗๘,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๑๖,๖๖๔,๗๕๖,๗๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕๕,๕๔๐,๗๐๐	บาท	
๕. สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา	รวม	๗,๖๘๒,๑๘๔,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๑๕๒,๗๘๓,๖๐๐	บาท	

(๒) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒๐,๓๘๕,๔๐๐	บาท	
(๓) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา		๔,๐๕๐,๓๕๐,๔๐๐	บาท	
(๔) แผนงานพัฒนา ด้านสาธารณสุข		๘๗๐,๓๖๕,๕๐๐	บาท	
(๕) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๒,๕๔๓,๐๕๕,๖๐๐	บาท	
๖. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	รวม	๓,๒๒๓,๑๘๓,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๓๔,๑๕๑,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา		๒,๘๓๕,๓๕๕,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๔,๓๕๘,๒๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๓๔๕,๒๓๔,๕๐๐	บาท	
๗. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	รวม	๓,๕๓๔,๔๒๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒๒,๒๕๑,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา		๒,๖๖๒,๓๒๑,๓๐๐	บาท	

(๓) แผนงานพัฒนา				
	ด้านสาธารณสุข		๓๓๔,๖๓๔,๐๐๐	บาท
(๔) แผนงานส่งเสริม				
	และพัฒนาศาสนา			
	ศิลปะและวัฒนธรรม		๒,๐๔๔,๑๐๐	บาท
(๕) แผนงานวิจัย				
	เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๑๒,๓๓๒,๐๐๐	บาท
๘. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	รวม	๒,๒๖๓,๐๒๓,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส				
	และพัฒนาการศึกษา		๑,๘๓๓,๑๒๕,๐๐๐	บาท
(๒) แผนงานพัฒนา				
	ด้านสาธารณสุข		๓๖๓,๘๑๖,๑๐๐	บาท
(๓) แผนงานส่งเสริม				
	และพัฒนาศาสนา			
	ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๒๐๐,๐๐๐	บาท
(๔) แผนงานวิจัย				
	เพื่อพัฒนาประเทศ		๖๐,๘๘๒,๕๐๐	บาท
๙. มหาวิทยาลัยนเรศวร	รวม	๑,๖๓๖,๓๓๒,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
	การจัดการศึกษา			
	ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๕,๓๕๖,๖๐๐	บาท
(๒) แผนงานขยายโอกาส				
	และพัฒนาการศึกษา		๑,๓๓๔,๕๘๐,๘๐๐	บาท
(๓) แผนงานพัฒนา				
	ด้านสาธารณสุข		๒๒๖,๐๒๓,๘๐๐	บาท

(๔) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม					๘,๓๘๓,๐๐๐	บาท	
(๕) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ					๒๒,๐๒๔,๐๐๐	บาท	
๑๐. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	รวม		๘๓๖,๓๐๕,๖๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี					๑๕,๐๕๒,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา					๓๕๑,๒๓๕,๒๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม					๕,๕๓๕,๒๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ					๒๐,๐๓๘,๕๐๐	บาท	
๑๑. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	รวม		๘๐๖,๕๒๐,๔๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา					๓๓๕,๓๘๕,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม					๒,๐๒๓,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ					๒๕,๑๐๓,๔๐๐	บาท	

๑๒. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	รวม	๑,๒๑๘,๔๕๑,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๑๕,๘๕๖,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๑,๑๗๐,๖๐๓,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๒๘,๐๓๑,๕๐๐	บาท	
๑๓. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	รวม	๒,๖๓๕,๔๕๑,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒๘,๖๕๒,๔๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๑,๘๒๖,๒๒๖,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานพัฒนา ด้านสาธารณสุข		๓๕๒,๘๒๕,๓๐๐	บาท	
(๔) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๓,๓๕๑,๕๐๐	บาท	
(๕) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๒๘,๓๕๑,๒๐๐	บาท	
๑๔. มหาวิทยาลัยศิลปากร	รวม	๑,๑๐๘,๓๒๑,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๕,๐๖๓,๓๐๐	บาท	

(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๑,๐๔๘,๕๖๖,๔๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๒๑,๐๐๕,๓๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๓๓,๖๘๕,๕๐๐	บาท	
๑๕. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	รวม	๓,๖๓๕,๕๒๕,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๑๓๖,๔๐๘,๘๐๐	บาท	
(๒) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๘,๕๕๖,๖๐๐	บาท	
(๓) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒,๕๓๖,๓๑๐,๓๐๐	บาท	
(๔) แผนงานพัฒนา ด้านสาธารณสุข		๔๕๔,๐๘๓,๓๐๐	บาท	
(๕) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๘,๒๘๓,๔๐๐	บาท	
(๖) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕๕,๔๔๓,๔๐๐	บาท	
๑๖. มหาวิทยาลัย				
สุโขทัยธรรมมาธิราช		รวม	๓๐๔,๘๖๓,๕๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๖๘๕,๓๑๕,๐๐๐	บาท	

(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม					๒,๘๕๐,๑๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ					๑๒,๒๕๘,๘๐๐	บาท	
๑๗. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	รวม		๖๓๓,๗๖๗,๒๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี					๑๕๒,๘๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา					๖๐๗,๑๗๔,๒๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม					๕,๕๒๕,๕๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ					๑๖,๕๑๔,๗๐๐	บาท	
๑๘. สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	รวม		๕๐๕,๕๖๑,๓๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา					๔๕๔,๑๒๕,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ					๑๕,๔๓๑,๘๐๐	บาท	
๑๙. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน	รวม		๕๖,๓๕๕,๗๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา					๕๕,๓๕๕,๗๐๐	บาท	

(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
๒๐. มหาวิทยาลัย				
นราธิวาสราชนครินทร์	รวม	๖๐๐,๗๕๖,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้				
		๑๕,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี				
		๒๕,๐๐๐,๖๐๐	บาท	
(๓) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา				
		๕๕๒,๕๓๑,๘๐๐	บาท	
(๔) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม				
		๑,๕๒๒,๐๐๐	บาท	
(๕) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ				
		๑,๐๐๑,๘๐๐	บาท	
๒๑. มหาวิทยาลัยนครพนม		รวม	๔๘๘,๒๕๕,๑๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี				
		๔๐,๘๘๐,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา				
		๔๔๒,๓๔๘,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม				
		๑,๓๕๐,๐๐๐	บาท	

(๔) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๓,๖๘๑,๑๐๐	บาท	
๒๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏ					
กาญจนบุรี	รวม		๑๕๕,๒๑๐,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาศึกษา			๑๘๘,๓๔๘,๒๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม			๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๘,๓๖๑,๕๐๐	บาท	
๒๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏ					
กาฬสินธุ์	รวม		๕๑,๘๓๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาศึกษา			๘๖,๕๒๘,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม			๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๔,๘๐๔,๓๐๐	บาท	
๒๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏ					
กำแพงเพชร	รวม		๒๖๓,๑๓๓,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน					
การจัดการศึกษา					
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี			๕๔๓,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาศึกษา			๒๖๑,๖๘๓,๑๐๐	บาท	

(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๕๑๐,๐๐๐	บาท		
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๔,๓๕๖,๖๐๐	บาท		
๒๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	จันทระเกษม	รวม	๒๕๖,๘๕๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๓๔๑,๔๐๐	บาท		
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศาสนา		๒๘๖,๖๑๕,๓๐๐	บาท		
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๖๒๐,๐๐๐	บาท		
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๓๒๓,๐๐๐	บาท		
๒๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ		รวม	๑๑๕,๓๓๐,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศาสนา		๑๑๔,๐๖๑,๑๐๐	บาท		
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑๐๐,๐๐๐	บาท		
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๑,๖๐๕,๓๐๐	บาท		

๒๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	รวม	๓๐๘,๕๑๖,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒,๗๘๘,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๕๕,๗๒๓,๘๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
๒๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	รวม	๓๕๔,๕๑๒,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒,๑๘๖,๒๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๓๓๗,๘๐๕,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๓,๐๒๐,๗๐๐	บาท	
๒๙. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	รวม	๒๗๒,๑๔๔,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๖,๐๘๒,๒๐๐	บาท	

(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๕๕,๓๕๘,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๘,๒๐๓,๖๐๐	บาท	
๓๐. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	รวม	๒๓๙,๐๖๖,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๑๖๖,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๓๑,๓๖๖,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๓๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๔๒๓,๓๐๐	บาท	
๓๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	รวม	๒๔๓,๓๑๖,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๔,๖๑๑,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๓๕,๖๐๕,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	

(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ			๒,๐๕๕,๒๐๐	บาท	
๓๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏ					
นครราชสีมา	รวม		๓๒๕,๖๕๘,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี			๒,๔๔๖,๒๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนการศึกษา			๓๒๑,๖๗๔,๑๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม			๒๕๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ			๑,๒๔๗,๗๐๐	บาท	
๓๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏ					
นครศรีธรรมราช	รวม		๒๘๓,๕๑๐,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี			๒,๑๔๕,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนการศึกษา			๒๗๒,๕๖๔,๔๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม			๒,๒๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ			๗,๐๐๐,๐๐๐	บาท	

๓๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏ				
นครสวรรค์	รวม	๒๕๘,๔๓๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการศึกษา				
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๓,๓๔๓,๔๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส				
และพัฒนาการศึกษา		๒๔๓,๓๓๖,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม				
และพัฒนาศาสนา				
ศิลปะและวัฒนธรรม		๓๕๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ		๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
๓๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏ				
บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา	รวม	๓๑๕,๕๕๖,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการศึกษา				
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๖,๔๐๕,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส				
และพัฒนาการศึกษา		๓๐๑,๓๑๕,๑๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม				
และพัฒนาศาสนา				
ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ		๖,๓๓๑,๖๐๐	บาท	
๓๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	รวม	๒๕๑,๐๘๕,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการศึกษา				
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๑,๓๘๒,๑๐๐	บาท	

(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๔๗,๓๖๔,๒๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๓๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๒,๐๓๕,๑๐๐	บาท	
๓๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	รวม	๓๗๗,๓๕๔,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๖,๖๑๖,๒๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๓๖๕,๔๓๘,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๔๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๔,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
๓๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	รวม	๒๑๑,๕๕๗,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๖,๗๐๗,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๐๐,๓๒๖,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๕๐๐,๐๐๐	บาท	

(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๔,๐๒๓,๓๐๐	บาท	
๓๙. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม	รวม	๓๐๕,๔๗๕,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒,๐๖๕,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๕๗,๐๕๗,๑๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๔๗๕,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๘๓๓,๘๐๐	บาท	
๔๐. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	รวม	๓๐๓,๒๑๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๓๐๑,๓๘๓,๘๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๑,๓๓๕,๕๐๐	บาท	
๔๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี	รวม	๓๐๓,๔๕๐,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๕,๑๓๕,๐๐๐	บาท	

(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๕๐,๕๓๕,๔๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๕๕๕,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๖,๓๔๔,๖๐๐	บาท	
๔๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์	รวม	๒๔๑,๕๐๕,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๓๖,๔๐๔,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๔๘๕,๖๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๔,๖๑๕,๗๐๐	บาท	
๔๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	รวม	๑๘๓,๕๒๖,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒๑๑,๒๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๑๓๖,๗๑๕,๗๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๖,๐๐๐,๐๐๐	บาท	

๔๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม	รวม	๒๓๘,๔๓๕,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๖,๘๐๐,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๕๕,๔๖๖,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๓,๑๖๓,๔๐๐	บาท	

๔๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

รวม	๒๕๔,๕๓๓,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้	๒๖,๐๓๔,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี	๘๒๓,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา	๒๑๕,๓๑๒,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๕) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ	๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท	

๔๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏ				
ราชนครินทร์	รวม	๒๓๓,๒๘๙,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการศึกษา				
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๓๕๐,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส				
และพัฒนาการศึกษา		๒๒๖,๕๖๓,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม				
และพัฒนาศาสนา				
ศิลปะและวัฒนธรรม		๔๘๓,๕๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๔๔๘,๖๐๐	บาท	
๔๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	รวม	๑๖๕,๓๕๓,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการศึกษา				
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๔๓๑,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส				
และพัฒนาการศึกษา		๑๖๒,๐๘๓,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม				
และพัฒนาศาสนา				
ศิลปะและวัฒนธรรม		๖๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ		๒,๕๕๕,๐๐๐	บาท	
๔๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏ				
รำไพพรรณี	รวม	๒๓๔,๒๒๓,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการศึกษา				
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒๒๖,๔๐๐	บาท	

(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๒๖,๖๐๗,๑๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๓,๑๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๔,๒๕๔,๑๐๐	บาท	
๔๙. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	รวม	๓๒๒,๔๑๐,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒,๐๓๐,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๓๑๔,๘๘๗,๔๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๒๗๗,๖๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๒๑๔,๖๐๐	บาท	
๕๐. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	รวม	๒๒๗,๕๕๔,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๑๔๑,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๒๐,๐๒๖,๗๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	

(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ			๖,๘๒๖,๐๐๐	บาท	
๕๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏ					
ศรีสะเกษ	รวม		๒๐๘,๕๕๖,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา			๒๐๕,๑๕๖,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม			๒,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ			๑,๘๐๐,๐๐๐	บาท	
๕๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏ					
สกลนคร	รวม		๒๖๔,๕๑๖,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา			๒๕๘,๒๔๐,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม			๘๕๐,๑๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ			๕,๔๒๕,๘๐๐	บาท	
๕๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	รวม		๓๒๐,๓๔๕,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี			๒,๓๒๘,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา			๓๑๐,๘๖๑,๕๐๐	บาท	

(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม					๘๓๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ					๖,๒๘๕,๓๐๐	บาท	
๕๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏ							
สวนดุสิต	รวม	๔๘๓,๔๑๒,๘๐๐	บาท	คือ			
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี					๖,๑๓๒,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา					๔๖๐,๔๓๐,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม					๔,๐๕๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ					๑๖,๘๐๐,๐๐๐	บาท	
๕๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏ							
สวนสุนันทา	รวม	๔๖๕,๖๐๑,๒๐๐	บาท	คือ			
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี					๓,๖๒๓,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา					๔๔๓,๖๒๔,๔๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม					๑,๘๕๐,๐๐๐	บาท	

(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๒,๔๕๕,๓๐๐	บาท	
๕๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี	รวม	๒๕๔,๘๖๓,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา		๒๘๕,๔๖๓,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๒,๓๕๖,๐๐๐	บาท	
๕๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	รวม	๒๒๓,๐๐๑,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒,๕๘๖,๒๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา		๒๑๒,๔๒๔,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๒,๓๕๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๖๐๐,๓๐๐	บาท	
๕๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏ หมู่บ้านจอมบึง	รวม	๑๕๕,๒๕๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๓๒๒,๘๐๐	บาท	

(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๑๕๒,๖๓๓,๔๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๔๕๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๘๘๕,๓๐๐	บาท	
๕๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรธานี	รวม	๓๔๔,๑๕๒,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๓๓๕,๓๕๕,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๓๓๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๔,๐๒๓,๓๐๐	บาท	
๖๐. มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรดิตถ์	รวม	๒๖๓,๑๘๖,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๔,๓๖๕,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๕๕,๘๒๐,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๖๐๐,๐๐๐	บาท	

๖๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏ					
อุบลราชธานี	รวม	๓๑๒,๒๓๐,๕๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานสนับสนุน					
การจัดการศึกษา					
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๕๑๗,๘๐๐	บาท		
(๒) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาการศึกษา		๓๐๕,๓๖๐,๗๐๐	บาท		
(๓) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม		๕๐๐,๐๐๐	บาท		
(๔) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๘๕๒,๐๐๐	บาท		
๖๒. มหาวิทยาลัย					
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	รวม	๕๗๑,๑๕๕,๘๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานสนับสนุน					
การจัดการศึกษา					
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๕๐๕,๔๐๐	บาท		
(๒) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาการศึกษา		๕๔๐,๒๒๑,๖๐๐	บาท		
(๓) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม		๔,๓๘๕,๖๐๐	บาท		
(๔) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ		๒๖,๐๓๕,๒๐๐	บาท		
๖๓. มหาวิทยาลัย					
เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	รวม	๗๑๗,๑๑๕,๕๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาการศึกษา		๗๐๖,๘๖๖,๐๐๐	บาท		

(๒) แผนงานส่งเสริม				
และพัฒนาศาสนา				
ศิลปะและวัฒนธรรม				
		๒,๒๕๓,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ				
		๘,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
๖๔. มหาวิทยาลัย				
เทคโนโลยีราชมงคล				
ตะวันออก	รวม	๕๓๕,๕๕๓,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส				
และพัฒนาศึกษา				
		๕๒๒,๖๖๓,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม				
และพัฒนาศาสนา				
ศิลปะและวัฒนธรรม				
		๔,๔๖๗,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ				
		๑๒,๘๒๒,๕๐๐	บาท	
๖๕. มหาวิทยาลัย				
เทคโนโลยีราชมงคล				
พระนคร	รวม	๓๕๗,๕๓๒,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส				
และพัฒนาศึกษา				
		๓๓๘,๕๔๕,๒๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม				
และพัฒนาศาสนา				
ศิลปะและวัฒนธรรม				
		๓,๘๓๐,๒๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ				
		๑๕,๑๕๗,๑๐๐	บาท	

๖๖. มหาวิทยาลัย					
เทคโนโลยีราชมงคล					
รัตนโกสินทร์	รวม	๗๑๔,๕๒๖,๕๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาการศึกษา		๖๕๖,๘๓๖,๔๐๐	บาท		
(๒) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม		๗,๘๘๖,๑๐๐	บาท		
(๓) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ		๕,๘๐๔,๐๐๐	บาท		
๖๗. มหาวิทยาลัย					
เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	รวม	๕๕๗,๐๒๗,๖๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาการศึกษา		๕๗๕,๓๗๓,๓๐๐	บาท		
(๒) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม		๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท		
(๓) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๘,๑๕๔,๕๐๐	บาท		
๖๘. มหาวิทยาลัย					
เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	รวม	๘๑๒,๕๓๔,๒๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาการศึกษา		๗๕๑,๓๗๓,๒๐๐	บาท		
(๒) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม		๒,๐๐๐,๐๐๐	บาท		
(๓) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๕,๕๖๑,๐๐๐	บาท		

๖๕. มหาวิทยาลัย					
เทคโนโลยีราชมงคล					
สุวรรณภูมิ	รวม	๖๓๓,๑๘๔,๓๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาการศึกษา		๖๖๐,๓๒๐,๐๐๐	บาท		
(๒) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๕๕๐,๐๐๐	บาท		
(๓) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๐,๕๑๔,๓๐๐	บาท		
๖๖. มหาวิทยาลัย					
เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	รวม	๑,๐๑๓,๕๓๕,๕๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาการศึกษา		๕๘๐,๓๖๓,๕๐๐	บาท		
(๒) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม		๔,๘๐๐,๐๐๐	บาท		
(๓) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ		๓๒,๓๓๑,๖๐๐	บาท		
๖๗. มหาวิทยาลัย					
เทคโนโลยีสุรนารี	รวม	๑,๐๐๓,๓๓๕,๐๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาการศึกษา		๕๓๖,๑๔๖,๘๐๐	บาท		
(๒) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม		๒๒๕,๑๐๐	บาท		
(๓) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ		๓๐,๕๕๕,๑๐๐	บาท		

๓๒. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	รวม	๓๔๒,๓๓๓,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๖๐๒,๖๐๘,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนา ด้านสาธารณสุข		๑๓๖,๑๘๔,๑๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๕๐๐,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๓,๔๔๑,๖๐๐	บาท	
๓๓. มหาวิทยาลัย				
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	รวม	๑,๑๐๑,๔๖๕,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๕๕๘,๒๓๘,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๐๒,๒๓๐,๕๐๐	บาท	
๓๔. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	รวม	๖๓๘,๕๖๓,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๖๑๓,๘๔๕,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนา ด้านสาธารณสุข		๑๖,๕๓๑,๖๐๐	บาท	
(๓) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑,๖๖๘,๓๐๐	บาท	

(๔) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๖,๐๗๘,๖๐๐	บาท	
๓๕. มหาวิทยาลัย				
มหาจุฬาลงกรณ				
ราชวิทยาลัย	รวม	๑,๐๔๘,๐๐๖,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา		๕๕๑,๐๔๘,๒๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๔๔,๘๘๘,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๒,๐๖๕,๘๐๐	บาท	
๓๖. มหาวิทยาลัย				
มหามกุฏราชวิทยาลัย		รวม	๓๒๒,๒๓๒,๐๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา		๓๐๕,๓๑๔,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑๖,๙๑๗,๗๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๔,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
๓๗. มหาวิทยาลัยมหิดล		รวม	๑๐,๑๖๖,๐๓๒,๘๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๒,๒๕๑,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาศึกษา		๔,๕๕๕,๕๖๖,๓๐๐	บาท	

(๓) แผนงานพัฒนา					
ด้านสาธารณสุข			๔,๘๕๕,๑๑๓,๒๐๐	บาท	
(๔) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม			๓๓๑,๑๐๐	บาท	
(๕) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๓๐๘,๓๖๖,๓๐๐	บาท	
๓๘. มหาวิทยาลัย					
เทคโนโลยีพระจอมเกล้า					
พระนครเหนือ		รวม	๑,๒๓๕,๑๓๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาศึกษา			๑,๒๒๐,๖๖๑,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๑๘,๕๑๓,๖๐๐	บาท	
๓๙. มหาวิทยาลัยบูรพา		รวม	๑,๒๑๐,๔๐๘,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน					
การจัดการศึกษา					
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี			๑๘,๒๐๑,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาศึกษา			๑,๑๐๒,๓๒๑,๑๐๐	บาท	
(๓) แผนงานพัฒนา					
ด้านสาธารณสุข			๓๓,๓๓๑,๖๐๐	บาท	
(๔) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม			๑,๓๓๕,๔๐๐	บาท	
(๕) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๕๔,๓๓๘,๘๐๐	บาท	

๘๐. มหาวิทยาลัยทักษิณ	รวม	๖๐๔,๗๔๓,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๕๗๑,๐๖๖,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๑๗,๓๕๘,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๖,๓๑๘,๓๐๐	บาท	
๘๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	รวม	๔,๑๖๔,๔๗๗,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๑๔,๖๐๖,๗๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๓,๕๗๒,๘๘๕,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานพัฒนา ด้านสาธารณสุข		๒,๕๑๔,๐๐๐	บาท	
(๔) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๒,๘๑๒,๔๐๐	บาท	
(๕) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๑๗๑,๖๕๕,๑๐๐	บาท	
๘๒. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รวม	๔,๕๑๕,๕๘๐,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๗,๕๕๒,๒๐๐	บาท	
(๒) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๓,๑๗๐,๐๗๕,๑๐๐	บาท	

(๓) แผนงานพัฒนา					
ด้านสาธารณสุข			๑,๑๐๑,๐๒๘,๒๐๐	บาท	
(๔) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม			๕,๑๔๕,๐๐๐	บาท	
(๕) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๒๓๑,๓๓๕,๖๐๐	บาท	
๘๓. สถาบันเทคโนโลยี					
พระจอมเกล้า					
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง		รวม	๑,๒๓๑,๔๔๔,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาศึกษา			๑,๑๕๐,๒๕๐,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม					
และพัฒนาศาสนา					
ศิลปะและวัฒนธรรม			๑,๐๔๘,๓๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย					
เพื่อพัฒนาประเทศ			๔๐,๑๐๕,๖๐๐	บาท	
๘๔. สถาบันส่งเสริมการสอน					
วิทยาศาสตร์					
และเทคโนโลยี		รวม	๑,๕๖๐,๖๓๖,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาศึกษา			๔๕๑,๘๓๒,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนา					
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี					
และนวัตกรรม			๑,๑๐๘,๘๐๔,๕๐๐	บาท	
๘๕. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา		รวม	๒๘๘,๑๕๖,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส					
และพัฒนาศึกษา			๒๘๘,๑๕๖,๑๐๐	บาท	

๘๖. สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา	รวม	๒๐๘,๕๗๓,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๒๐๘,๕๗๓,๔๐๐	บาท	
๘๗. โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	รวม	๓๑๘,๒๓๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๓๑๘,๒๓๕,๕๐๐	บาท	
๘๘. สถาบันระหว่างประเทศ เพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)	รวม	๔๕,๕๖๔,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๔๕,๕๖๔,๑๐๐	บาท	
๘๙. สถาบันทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	รวม	๖๕๕,๓๔๓,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๖๕๕,๓๔๓,๐๐๐	บาท	
๙๐. มหาวิทยาลัยพะเยา	รวม	๖๔๕,๕๒๘,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส และพัฒนาการศึกษา		๖๔๒,๒๗๔,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		๔,๐๕๓,๐๐๐	บาท	
(๓) แผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ		๓,๑๕๗,๐๐๐	บาท	

มาตรา ๒๓ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘๖,๕๐๔,๕๑๐,๓๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานปลัด

กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๓๐,๑๑๐,๓๘๐,๕๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานพัฒนา

ด้านสาธารณสุข	๓๐,๐๕๑,๒๓๐,๐๐๐	บาท

(๒) แผนงานป้องกัน

แก้ไขปัญหาสุขภาพจิต	๕๕,๑๑๐,๕๐๐	บาท

๒. กรมการแพทย์

รวม	๕,๓๘๕,๓๖๔,๕๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานพัฒนา

ด้านสาธารณสุข	๔,๕๓๓,๑๕๘,๔๐๐	บาท

(๒) แผนงานป้องกัน

แก้ไขปัญหาสุขภาพจิต	๘๕๒,๒๐๖,๑๐๐	บาท

๓. กรมควบคุมโรค

รวม	๓,๓๖๓,๒๓๘,๘๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานพัฒนา

ด้านสาธารณสุข	๓,๓๖๓,๒๓๘,๘๐๐	บาท

๔. กรมพัฒนา

การแพทย์แผนไทย

และการแพทย์ทางเลือก	รวม	๒๕๕,๕๘๕,๕๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานพัฒนา

ด้านสาธารณสุข	๒๕๕,๕๘๕,๕๐๐	บาท

๕. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

รวม	๕๐๔,๓๒๕,๕๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานพัฒนา

ด้านสาธารณสุข	๘๓๖,๕๓๑,๖๐๐	บาท

(๒) แผนงานป้องกัน

แก้ไขปัญหาสุขภาพจิต	๖๓,๗๙๘,๓๐๐	บาท

๖. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	รวม	๘๔๔,๖๕๒,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
ด้านสาธารณสุข		๘๔๔,๖๕๒,๑๐๐	บาท	
๗. กรมสุขภาพจิต	รวม	๒,๓๓๐,๒๓๑,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
ด้านสาธารณสุข		๒,๑๕๑,๖๕๕,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานป้องกัน				
แก้ไขปัญหายาเสพติด		๑๓๘,๕๓๑,๘๐๐	บาท	
๘. กรมอนามัย	รวม	๑,๓๓๕,๑๘๖,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
ด้านสาธารณสุข		๑,๓๓๕,๑๘๖,๖๐๐	บาท	
๙. สำนักงานคณะกรรมการ				
อาหารและยา	รวม	๓๐๐,๓๓๐,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
ด้านสาธารณสุข		๖๘๖,๕๐๘,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานป้องกัน				
แก้ไขปัญหายาเสพติด		๑๓,๘๖๒,๕๐๐	บาท	
๑๐. สถาบันวิจัย				
ระบบสาธารณสุข	รวม	๕๐,๕๘๑,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
ด้านสาธารณสุข		๕๐,๕๘๑,๘๐๐	บาท	
๑๑. สำนักงานหลักประกัน				
สุขภาพแห่งชาติ	รวม	๕๖๑,๓๐๘,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
ด้านสาธารณสุข		๕๖๑,๓๐๘,๖๐๐	บาท	

๑๒. สถาบันการแพทย์

ฉุกเฉินแห่งชาติ	รวม	๑๖๔,๘๐๓,๔๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานพัฒนา

ด้านสาธารณสุข		๑๖๔,๘๐๓,๔๐๐	บาท	

๑๓. สถาบันรับรองคุณภาพ

สถานพยาบาล

(องค์การมหาชน)	รวม	๕๐,๔๒๘,๓๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานพัฒนา

ด้านสาธารณสุข		๕๐,๔๒๘,๓๐๐	บาท	

มาตรา ๒๔ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ตั้งเป็นจำนวน ๖,๓๖๘,๓๕๒,๐๐๐ บาท
จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานปลัด

กระทรวงอุตสาหกรรม	รวม	๑,๒๖๘,๓๔๕,๕๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม		๑,๒๖๘,๓๔๕,๕๐๐	บาท	

๒. กรมโรงงานอุตสาหกรรม

รวม	๓๕๓,๕๒๑,๑๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานบริหารจัดการ

คุณภาพสิ่งแวดล้อม		๓๕๓,๕๒๑,๑๐๐	บาท	

๓. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

รวม	๕๕๘,๒๓๖,๔๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม		๕๕๘,๒๓๖,๔๐๐	บาท	

๔. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน

และการเหมืองแร่	รวม	๓๕๐,๕๓๘,๔๐๐	บาท	คือ

(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม		๑๕๘,๔๔๕,๒๐๐	บาท	

(๒) แผนงานบริหารจัดการ

คุณภาพสิ่งแวดล้อม		๒๓๒,๕๓๓,๒๐๐	บาท	

๕. สำนักงานคณะกรรมการ				
อ้อยและน้ำตาลทราย	รวม	๗๖๘,๖๒๔,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม		๗๖๘,๖๒๔,๓๐๐	บาท	
๖. สำนักงานมาตรฐาน				
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	รวม	๗๒๑,๖๘๐,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม		๗๒๑,๖๘๐,๕๐๐	บาท	
๗. สำนักงานเศรษฐกิจ				
อุตสาหกรรม	รวม	๕๗๗,๑๔๑,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม		๕๗๗,๑๔๑,๕๐๐	บาท	
๘. สำนักงานคณะกรรมการ				
ส่งเสริมการลงทุน	รวม	๘๘๕,๔๑๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม		๘๘๕,๔๑๕,๕๐๐	บาท	
มาตรา ๒๕ งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘๒,๕๗๕,๕๕๑,๘๐๐ บาท จำแนกดังนี้				
๑. สำนักราชเลขาธิการ	รวม	๔๗๔,๑๒๔,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานรักษา				
ความสงบเรียบร้อย				
ภายในประเทศ		๔๗๔,๑๒๔,๕๐๐	บาท	
๒. สำนักพระราชวัง	รวม	๒,๖๐๖,๒๕๓,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานรักษา				
ความสงบเรียบร้อย				
ภายในประเทศ		๒,๖๐๖,๒๕๓,๕๐๐	บาท	

๓. สำนักงานพระพุทธศาสนา				
แห่งชาติ	รวม	๓,๓๘๘,๖๔๔,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการศึกษา				
ขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี		๑,๐๕๖,๔๕๕,๐๐๐	บาท	
(๒) แผนงานส่งเสริม				
และพัฒนาศาสนา				
ศิลปะและวัฒนธรรม		๒,๖๕๒,๑๘๙,๔๐๐	บาท	
๔. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ				
เพื่อประสานงานโครงการ				
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	รวม	๒๒๕,๑๖๒,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานเพิ่มศักยภาพ				
ทางเศรษฐกิจในระดับฐานราก				
ตามหลักปรัชญาของ				
เศรษฐกิจพอเพียง		๒๒๕,๑๖๒,๔๐๐	บาท	
๕. สำนักงานคณะกรรมการวิจัย				
แห่งชาติ	รวม	๙๘๐,๘๘๒,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ		๙๘๐,๘๘๒,๓๐๐	บาท	
๖. ราชบัณฑิตยสถาน	รวม	๑๓๐,๙๔๖,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส				
และพัฒนาการศึกษา		๑๓๐,๙๔๖,๕๐๐	บาท	
๗. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	รวม	๗๔,๑๕๐,๕๕๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสร้างค่านิยม				
ในการปกป้อง				
สถาบันพระมหากษัตริย์				
และเสริมสร้าง				
ความสามัคคีของคนในชาติ		๕๓,๘๕๖,๘๐๐	บาท	

(๒) แผนงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๑,๖๘๓,๘๕๑,๕๐๐	บาท	
(๓) แผนงานรักษา ความสงบเรียบร้อย ภายในประเทศ		๓๑๕,๓๒๑,๒๐๐	บาท	
(๔) แผนงานพัฒนาระบบ แก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง และแรงงานต่างด้าว		๑,๐๑๔,๑๓๕,๕๐๐	บาท	
(๕) แผนงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาการก่อการร้าย และการรักษา ผลประโยชน์ของชาติ		๘,๖๘๕,๖๐๗,๕๐๐	บาท	
(๖) แผนงานพัฒนา ด้านสาธารณสุข		๓๘๘,๒๕๘,๓๐๐	บาท	
(๗) แผนงานป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด		๖๕๕,๕๓๘,๓๐๐	บาท	
(๘) แผนงานปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว และบริการ		๕๓,๓๗๓,๐๐๐	บาท	
(๙) แผนงานพัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม		๖๐,๕๓๒,๑๖๘,๐๐๐	บาท	
๘. สำนักงานป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน	รวม	๑๓๘,๕๔๒,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด		๑๓๘,๕๔๒,๑๐๐	บาท	

มาตรา ๒๖ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของรัฐสภา ให้ตั้งเป็นจำนวน ๕,๕๕๒,๘๖๔,๔๐๐ บาท
จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	รวม	๑,๒๘๔,๘๓๒,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการของ				
รัฐสภา ศาลและองค์กร				
ตามรัฐธรรมนูญ		๑,๒๘๔,๘๓๒,๓๐๐	บาท	
๒. สำนักงานเลขาธิการ				
สภาผู้แทนราษฎร	รวม	๓,๕๒๔,๕๐๓,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการของ				
รัฐสภา ศาลและองค์กร				
ตามรัฐธรรมนูญ		๓,๕๒๔,๕๐๓,๘๐๐	บาท	
๓. สถาบันพระปกเกล้า	รวม	๓๘๓,๐๘๔,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการของ				
รัฐสภา ศาลและองค์กร				
ตามรัฐธรรมนูญ		๓๘๓,๐๘๔,๓๐๐	บาท	

มาตรา ๒๗ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของศาล ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๔,๔๔๘,๒๐๘,๒๐๐ บาท
จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	รวม	๒๐๘,๕๕๐,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน				
การจัดการของ				
รัฐสภา ศาลและองค์กร				
ตามรัฐธรรมนูญ		๒๐๘,๕๕๐,๘๐๐	บาท	

๒. สำนักงานศาลยุติธรรม รวม ๑๒,๕๐๘,๓๕๕,๒๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานสนับสนุน

การจัดการของ

รัฐสภา ศาลและองค์กร

ตามรัฐธรรมนูญ

๑๒,๕๐๘,๓๕๕,๒๐๐ บาท

๓. สำนักงานศาลปกครอง รวม

๑,๓๓๐,๕๐๒,๒๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานสนับสนุน

การจัดการของ

รัฐสภา ศาลและองค์กร

ตามรัฐธรรมนูญ

๑,๓๓๐,๕๐๒,๒๐๐ บาท

มาตรา ๒๘ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๑,๔๐๓,๔๔๓,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการ

การเลือกตั้ง

รวม ๑,๓๒๒,๓๘๐,๓๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานสนับสนุน

การจัดการของ

รัฐสภา ศาลและองค์กร

ตามรัฐธรรมนูญ

๑,๓๒๒,๓๘๐,๓๐๐ บาท

๒. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน รวม

๑๕๐,๒๓๘,๕๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานสนับสนุน

การจัดการของ

รัฐสภา ศาลและองค์กร

ตามรัฐธรรมนูญ

๑๕๐,๒๓๘,๕๐๐ บาท

๓. สำนักงานคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปราม

การทุจริตแห่งชาติ

รวม ๑,๐๑๖,๘๕๕,๓๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการของ รัฐสภา ศาลและองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ					๑,๐๑๖,๘๕๕,๗๐๐	บาท	
๔. สำนักงาน							
การตรวจเงินแผ่นดิน		รวม	๑,๖๔๗,๘๑๒,๘๐๐	บาท	คือ		
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการของ รัฐสภา ศาลและองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ					๑,๖๔๗,๘๑๒,๘๐๐	บาท	
๕. สำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ					รวม	๑๘๑,๖๖๔,๔๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการของ รัฐสภา ศาลและองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ					๑๘๑,๖๖๔,๔๐๐	บาท	
๖. สำนักงานอัยการสูงสุด					รวม	๖,๔๕๔,๘๗๑,๔๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการของ รัฐสภา ศาลและองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ					๖,๔๕๔,๘๗๑,๔๐๐	บาท	
๗. สำนักงานสภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ					รวม	๑๘๕,๕๗๕,๗๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานสนับสนุน การจัดการของ รัฐสภา ศาลและองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ					๑๘๕,๕๗๕,๗๐๐	บาท	

มาตรา ๒๕ งบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
จำแนกดังนี้

๑. จังหวัดนนทบุรี	รวม	๑๕๖,๖๕๑,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๖,๖๕๑,๓๐๐	บาท	
๒. จังหวัดปทุมธานี	รวม	๑๓๖,๘๕๖,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๓๖,๘๕๖,๖๐๐	บาท	
๓. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	รวม	๒๐๒,๓๕๓,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๐๒,๓๕๓,๕๐๐	บาท	
๔. จังหวัดสระบุรี	รวม	๑๕๔,๓๑๔,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๔,๓๑๔,๔๐๐	บาท	
๕. จังหวัดชัยนาท	รวม	๑๔๔,๐๐๖,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๔๔,๐๐๖,๘๐๐	บาท	
๖. จังหวัดลพบุรี	รวม	๑๕๕,๑๒๕,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๕,๑๒๕,๘๐๐	บาท	
๗. จังหวัดสิงห์บุรี	รวม	๑๒๑,๖๓๓,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๒๑,๖๓๓,๕๐๐	บาท	
๘. จังหวัดอ่างทอง	รวม	๑๒๘,๕๘๓,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๒๘,๕๘๓,๔๐๐	บาท	

๕. จังหวัดฉะเชิงเทรา	รวม	๑๗๗,๕๐๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๗๗,๕๐๕,๓๐๐	บาท	
๑๐. จังหวัดปราจีนบุรี	รวม	๑๔๖,๐๖๕,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๔๖,๐๖๕,๒๐๐	บาท	
๑๑. จังหวัดสระแก้ว	รวม	๑๕๗,๐๓๐,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๗,๐๓๐,๕๐๐	บาท	
๑๒. จังหวัดนครนายก	รวม	๑๓๕,๕๕๖,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๓๕,๕๕๖,๐๐๐	บาท	
๑๓. จังหวัดสมุทรปราการ	รวม	๒๗๓,๐๓๘,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๗๓,๐๓๘,๕๐๐	บาท	
๑๔. จังหวัดกาญจนบุรี	รวม	๑๗๐,๖๕๐,๗๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๗๐,๖๕๐,๗๐๐	บาท	
๑๕. จังหวัดนครปฐม	รวม	๑๖๒,๓๗๖,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๖๒,๓๗๖,๐๐๐	บาท	
๑๖. จังหวัดราชบุรี	รวม	๑๗๑,๕๕๗,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๗๑,๕๕๗,๕๐๐	บาท	
๑๗. จังหวัดสุพรรณบุรี	รวม	๑๖๕,๕๐๕,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๖๕,๕๐๕,๑๐๐	บาท	

๑๘. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	รวม	๑๔๕,๕๐๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๔๕,๕๐๓,๓๐๐	บาท	
๑๙. จังหวัดเพชรบุรี	รวม	๑๔๕,๘๗๕,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๔๕,๘๗๕,๖๐๐	บาท	
๒๐. จังหวัดสมุทรสาคร	รวม	๑๔๔,๖๔๔,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๔๔,๖๔๔,๕๐๐	บาท	
๒๑. จังหวัดสมุทรสงคราม	รวม	๑๔๒,๘๐๒,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๔๒,๘๐๒,๕๐๐	บาท	
๒๒. จังหวัดชุมพร	รวม	๑๓๘,๓๖๕,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๓๘,๓๖๕,๒๐๐	บาท	
๒๓. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	รวม	๑๖๔,๐๓๐,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๖๔,๐๓๐,๘๐๐	บาท	
๒๔. จังหวัดนครศรีธรรมราช	รวม	๑๕๗,๑๕๖,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๗,๑๕๖,๕๐๐	บาท	
๒๕. จังหวัดพัทลุง	รวม	๑๓๕,๕๔๔,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๓๕,๕๔๔,๓๐๐	บาท	
๒๖. จังหวัดระนอง	รวม	๑๑๖,๓๖๐,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๑๖,๓๖๐,๘๐๐	บาท	

๒๓. จังหวัดพังงา	รวม	๑๒๓,๐๗๐,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๒๓,๐๗๐,๐๐๐	บาท	
๒๔. จังหวัดภูเก็ต	รวม	๑๒๖,๑๘๐,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๒๖,๑๘๐,๓๐๐	บาท	
๒๕. จังหวัดกระบี่	รวม	๑๓๕,๕๐๑,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๓๕,๕๐๑,๓๐๐	บาท	
๓๐. จังหวัดตรัง	รวม	๑๔๐,๓๒๕,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๔๐,๓๒๕,๖๐๐	บาท	
๓๑. จังหวัดสงขลา	รวม	๑๕๐,๐๔๕,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๐,๐๔๕,๖๐๐	บาท	
๓๒. จังหวัดสตูล	รวม	๑๓๐,๔๗๔,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๓๐,๔๗๔,๐๐๐	บาท	
๓๓. จังหวัดปัตตานี	รวม	๑๖๖,๓๘๓,๗๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๖๖,๓๘๓,๗๐๐	บาท	
๓๔. จังหวัดยะลา	รวม	๑๕๔,๔๕๕,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๔,๔๕๕,๒๐๐	บาท	
๓๕. จังหวัดนราธิวาส	รวม	๑๖๕,๓๐๗,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๖๕,๓๐๗,๔๐๐	บาท	

๓๖. จังหวัดจันทบุรี	รวม	๑๔๔,๑๗๑,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๔๔,๑๗๑,๑๐๐	บาท	
๓๗. จังหวัดชลบุรี	รวม	๒๔๖,๐๖๔,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๔๖,๐๖๔,๔๐๐	บาท	
๓๘. จังหวัดระยอง	รวม	๒๔๘,๔๓๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๔๘,๔๓๕,๕๐๐	บาท	
๓๙. จังหวัดตราด	รวม	๑๓๓,๒๔๑,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๓๓,๒๔๑,๘๐๐	บาท	
๔๐. จังหวัดหนองคาย	รวม	๑๗๒,๑๗๕,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๗๒,๑๗๕,๘๐๐	บาท	
๔๑. จังหวัดเลย	รวม	๑๕๘,๘๘๗,๗๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๘,๘๘๗,๗๐๐	บาท	
๔๒. จังหวัดอุดรธานี	รวม	๑๙๒,๘๕๐,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๙๒,๘๕๐,๑๐๐	บาท	
๔๓. จังหวัดหนองบัวลำภู	รวม	๑๕๔,๕๔๖,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๔,๕๔๖,๓๐๐	บาท	
๔๔. จังหวัดนครพนม	รวม	๑๗๕,๔๕๘,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๗๕,๔๕๘,๓๐๐	บาท	

๔๕. จังหวัดมุกดาหาร	รวม	๑๔๔,๕๒๓,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๔๔,๕๒๓,๘๐๐	บาท	
๔๖. จังหวัดสกลนคร	รวม	๑๘๘,๓๓๖,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๘๘,๓๓๖,๕๐๐	บาท	
๔๗. จังหวัดร้อยเอ็ด	รวม	๑๕๘,๖๓๐,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๘,๖๓๐,๒๐๐	บาท	
๔๘. จังหวัดขอนแก่น	รวม	๒๑๕,๑๐๑,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๑๕,๑๐๑,๕๐๐	บาท	
๔๙. จังหวัดมหาสารคาม	รวม	๑๖๓,๐๘๕,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๖๓,๐๘๕,๒๐๐	บาท	
๕๐. จังหวัดกาฬสินธุ์	รวม	๑๘๐,๐๒๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๘๐,๐๒๓,๓๐๐	บาท	
๕๑. จังหวัดอำนาจเจริญ	รวม	๑๕๒,๐๓๐,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๒,๐๓๐,๔๐๐	บาท	
๕๒. จังหวัดศรีสะเกษ	รวม	๒๐๓,๕๒๘,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๐๓,๕๒๘,๔๐๐	บาท	
๕๓. จังหวัดยโสธร	รวม	๑๗๓,๖๐๘,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๗๓,๖๐๘,๓๐๐	บาท	

๕๔. จังหวัดอุบลราชธานี	รวม	๒๑๒,๔๕๒,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๑๒,๔๕๒,๒๐๐	บาท	
๕๕. จังหวัดสุรินทร์	รวม	๑๙๗,๓๔๘,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๙๗,๓๔๘,๖๐๐	บาท	
๕๖. จังหวัดนครราชสีมา	รวม	๒๖๒,๓๙๓,๗๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๖๒,๓๙๓,๗๐๐	บาท	
๕๗. จังหวัดบุรีรัมย์	รวม	๒๑๙,๕๓๗,๙๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๑๙,๕๓๗,๙๐๐	บาท	
๕๘. จังหวัดชัยภูมิ	รวม	๑๙๔,๘๗๒,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๙๔,๘๗๒,๔๐๐	บาท	
๕๙. จังหวัดเชียงใหม่	รวม	๒๑๘,๘๗๕,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๑๘,๘๗๕,๖๐๐	บาท	
๖๐. จังหวัดแม่ฮ่องสอน	รวม	๑๘๗,๔๓๑,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๘๗,๔๓๑,๐๐๐	บาท	
๖๑. จังหวัดลำปาง	รวม	๑๗๐,๔๒๔,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๗๐,๔๒๔,๔๐๐	บาท	
๖๒. จังหวัดลำพูน	รวม	๑๕๕,๗๙๖,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๑๕๕,๗๙๖,๘๐๐	บาท	

๖๓. จังหวัดน่าน	รวม	๑๖๓,๒๑๐,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๖๓,๒๑๐,๖๐๐	บาท	
๖๔. จังหวัดพะเยา	รวม	๑๖๔,๒๘๐,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๖๔,๒๘๐,๑๐๐	บาท	
๖๕. จังหวัดเชียงราย	รวม	๑๘๙,๐๐๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๘๙,๐๐๓,๓๐๐	บาท	
๖๖. จังหวัดแพร่	รวม	๑๕๐,๗๖๒,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๕๐,๗๖๒,๕๐๐	บาท	
๖๗. จังหวัดตาก	รวม	๑๖๙,๙๙๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๖๙,๙๙๕,๕๐๐	บาท	
๖๘. จังหวัดพิษณุโลก	รวม	๑๗๕,๓๔๐,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๗๕,๓๔๐,๑๐๐	บาท	
๖๙. จังหวัดสุโขทัย	รวม	๑๖๒,๐๒๙,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๖๒,๐๒๙,๕๐๐	บาท	
๗๐. จังหวัดเพชรบูรณ์	รวม	๑๘๖,๐๒๑,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๘๖,๐๒๑,๒๐๐	บาท	
๗๑. จังหวัดอุดรธานี	รวม	๑๔๙,๐๖๗,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๔๙,๐๖๗,๓๐๐	บาท	

๓๒. จังหวัดกำแพงเพชร	รวม	๑๖๗,๕๒๒,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๖๗,๕๒๒,๕๐๐	บาท	
๓๓. จังหวัดพิจิตร	รวม	๑๕๑,๓๖๕,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๕๑,๓๖๕,๘๐๐	บาท	
๓๔. จังหวัดนครสวรรค์	รวม	๑๘๒,๔๘๕,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๘๒,๔๘๕,๖๐๐	บาท	
๓๕. จังหวัดอุทัยธานี	รวม	๑๕๓,๑๒๑,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๑๕๓,๑๒๑,๓๐๐	บาท	
๓๖. กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ตอนบน ๑	รวม	๒๘๓,๕๕๑,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๒๘๓,๕๕๑,๕๐๐	บาท	
๓๗. กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ตอนบน ๒	รวม	๒๒๕,๑๘๘,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๒๒๕,๑๘๘,๑๐๐	บาท	
๓๘. กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ตอนกลาง	รวม	๓๖๔,๘๘๑,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๓๖๔,๘๘๑,๘๐๐	บาท	
๓๙. กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ตอนล่าง ๑	รวม	๒๗๖,๕๒๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด และกลุ่มจังหวัด		๒๗๖,๕๒๕,๕๐๐	บาท	

๘๐. กลุ่มจังหวัดภาคกลาง				
ตอนล่าง ๒	รวม	๒๕๓,๓๕๔,๒๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๕๓,๓๕๔,๒๐๐	บาท	
๘๑. กลุ่มจังหวัดภาคใต้				
ฝั่งอ่าวไทย	รวม	๒๖๑,๓๓๕,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๖๑,๓๓๕,๐๐๐	บาท	
๘๒. กลุ่มจังหวัดภาคใต้				
ฝั่งอันดามัน	รวม	๒๕๘,๖๔๔,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๕๘,๖๔๔,๘๐๐	บาท	
๘๓. กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	รวม	๓๒๕,๒๕๕,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๓๒๕,๒๕๕,๖๐๐	บาท	
๘๔. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	รวม	๓๑๘,๖๓๘,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๓๑๘,๖๓๘,๖๐๐	บาท	
๘๕. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเชิงเหนือ				
ตอนบน ๑	รวม	๒๓๘,๖๔๒,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๓๘,๖๔๒,๘๐๐	บาท	
๘๖. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเชิงเหนือ				
ตอนบน ๒	รวม	๒๑๑,๓๐๕,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๒๑๑,๓๐๕,๓๐๐	บาท	
๘๗. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเชิงเหนือ				
ตอนกลาง	รวม	๓๑๒,๒๑๓,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด				
และกลุ่มจังหวัด		๓๑๒,๒๑๓,๔๐๐	บาท	

๘๘. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
ตอนล่าง ๑	รวม	๓๖๒,๔๕๔,๐๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด					
และกลุ่มจังหวัด		๓๖๒,๔๕๔,๐๐๐	บาท		
๘๙. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
ตอนล่าง ๒	รวม	๓๐๗,๕๕๖,๘๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด					
และกลุ่มจังหวัด		๓๐๗,๕๕๖,๘๐๐	บาท		
๙๐. กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ					
ตอนบน ๑	รวม	๓๐๑,๗๕๗,๖๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด					
และกลุ่มจังหวัด		๓๐๑,๗๕๗,๖๐๐	บาท		
๙๑. กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ					
ตอนบน ๒	รวม	๒๗๓,๘๒๔,๒๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด					
และกลุ่มจังหวัด		๒๗๓,๘๒๔,๒๐๐	บาท		
๙๒. กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ					
ตอนล่าง ๑	รวม	๓๔๔,๖๒๓,๐๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด					
และกลุ่มจังหวัด		๓๔๔,๖๒๓,๐๐๐	บาท		
๙๓. กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ					
ตอนล่าง ๒	รวม	๒๖๘,๓๕๕,๐๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานบริหารจังหวัด					
และกลุ่มจังหวัด		๒๖๘,๓๕๕,๐๐๐	บาท		
มาตรา ๓๐ งบประมาณรายจ่ายของรัฐวิสาหกิจ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๑๕,๕๐๑,๔๘๕,๗๐๐ บาท					
จำแนกดังนี้					
๑. ธนาคารเพื่อการเกษตร					
และสหกรณ์การเกษตร	รวม	๕๗,๒๗๐,๘๕๐,๐๐๐	บาท	คือ	

(๑) แผนงานสร้างระบบประกันความเสี่ยงและระบบกระจายสินค้าเกษตร		๕๗,๒๓๐,๘๕๐,๐๐๐	บาท	
๒. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย				
รวม	๔๑,๘๓๐,๐๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร		๔๑,๘๓๐,๐๐๐	บาท	
๓. บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม				
รวม	๕๒๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม		๕๒๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
๔. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย				
รวม	๕,๒๔๓,๘๓๐,๕๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวและบริการ		๕,๒๔๓,๘๓๐,๕๐๐	บาท	
๕. การกีฬาแห่งประเทศไทย				
รวม	๓,๖๓๖,๓๕๓,๘๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานส่งเสริมและพัฒนากีฬาและนันทนาการ		๓,๖๓๖,๓๕๓,๘๐๐	บาท	
๖. การเคหะแห่งชาติ				
รวม	๓,๗๘๐,๔๖๕,๕๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์		๓,๗๘๐,๔๖๕,๕๐๐	บาท	
๗. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร				
รวม	๔๔๔,๑๕๘,๘๐๐	บาท	คือ	
(๑) แผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร		๔๔๔,๑๕๘,๘๐๐	บาท	

๘. องค์การสวนยาง	รวม	๒๒,๕๔๔,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๒๒,๕๔๔,๐๐๐	บาท	
๙. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์				
การทำสวนยาง	รวม	๑,๒๐๕,๓๔๓,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานแก้ไขปัญหา				
และพัฒนาจังหวัด				
ชายแดนภาคใต้		๒๑๐,๓๖๑,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๙๙๔,๙๘๒,๖๐๐	บาท	
๑๐. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	รวม	๘,๑๓๑,๔๑๘,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจัดการหนี้				
ภาครัฐ		๘,๑๓๑,๔๑๘,๓๐๐	บาท	
๑๑. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	รวม	๑,๓๐๘,๒๐๐,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจัดการหนี้				
ภาครัฐ		๑,๓๐๘,๒๐๐,๐๐๐	บาท	
๑๒. สถาบันการบิณฑพลเรือน	รวม	๒๔๑,๓๖๑,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนาโครงสร้าง				
พื้นฐานและระบบบริหารจัดการ				
ขนส่งสินค้าและบริการ		๑๙๒,๑๓๑,๑๐๐	บาท	
(๒) แผนงานบริหารจัดการหนี้				
ภาครัฐ		๔๙,๕๙๐,๐๐๐	บาท	
๑๓. การรถไฟแห่งประเทศไทย	รวม	๑๑,๔๑๐,๐๕๒,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนาโครงสร้าง				
พื้นฐานและระบบบริหารจัดการ				
ขนส่งสินค้าและบริการ		๓,๐๑๕,๒๕๒,๖๐๐	บาท	

(๒) แผนงานบริหารจัดการหนี้					
ภาครัฐ			๔,๓๕๔,๘๐๐,๑๐๐	บาท	
๑๔. การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน					
แห่งประเทศไทย		รวม	๓,๖๒๕,๕๕๘,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนาโครงสร้าง					
พื้นฐานและระบบบริหารจัดการ					
ขนส่งสินค้าและบริการ			๑,๔๑๑,๖๒๕,๘๐๐	บาท	
(๒) แผนงานบริหารจัดการหนี้					
ภาครัฐ			๖,๒๑๓,๕๓๓,๐๐๐	บาท	
๑๕. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้		รวม	๑๓๘,๒๐๖,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานอนุรักษ์					
และบริหารจัดการ					
ทรัพยากรธรรมชาติ			๑๓๘,๒๐๖,๓๐๐	บาท	
๑๖. องค์การสวนพฤกษศาสตร์		รวม	๑๘๔,๒๕๘,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานอนุรักษ์					
และบริหารจัดการ					
ทรัพยากรธรรมชาติ			๑๘๔,๒๕๘,๖๐๐	บาท	
๑๗. องค์การจัดการน้ำเสีย		รวม	๓๑,๓๕๑,๖๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจัดการ					
คุณภาพสิ่งแวดล้อม			๓๑,๓๕๑,๖๐๐	บาท	
๑๘. องค์การสวนสัตว์		รวม	๕๕๐,๔๓๖,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานอนุรักษ์					
และบริหารจัดการ					
ทรัพยากรธรรมชาติ			๑๒๔,๘๐๒,๕๐๐	บาท	
(๒) แผนงานบริหารจัดการ					
คุณภาพสิ่งแวดล้อม			๘๖๕,๖๓๔,๔๐๐	บาท	

๑๙. องค์การคลังสินค้า	รวม	๓,๔๑๑,๓๕๕,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคเกษตร		๓,๔๑๑,๓๕๕,๕๐๐	บาท	
๒๐. การไฟฟ้านครหลวง	รวม	๖๔๖,๓๒๕,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจัดการหนี้				
ภาครัฐ		๖๔๖,๓๒๕,๐๐๐	บาท	
๒๑. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	รวม	๓,๕๔๑,๒๗๗,๓๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจัดการหนี้				
ภาครัฐ		๓,๕๔๑,๒๗๗,๓๐๐	บาท	
๒๒. การประปานครหลวง	รวม	๖๒๗,๘๕๑,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจัดการหนี้				
ภาครัฐ		๖๒๗,๘๕๑,๑๐๐	บาท	
๒๓. การประปาส่วนภูมิภาค	รวม	๒,๕๐๑,๓๒๖,๘๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานบริหารจัดการ				
ทรัพยากรน้ำ		๕๔๖,๐๓๕,๓๐๐	บาท	
(๒) แผนงานบริหารจัดการหนี้				
ภาครัฐ		๑,๙๕๕,๒๙๑,๕๐๐	บาท	
๒๔. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์				
และเทคโนโลยี				
แห่งประเทศไทย	รวม	๘๒๗,๗๑๒,๑๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานวิจัย				
เพื่อพัฒนาประเทศ		๘๒๗,๗๑๒,๑๐๐	บาท	
๒๕. องค์การพิพิธภัณฑ				
วิทยาาสตร์แห่งชาติ	รวม	๔๕๓,๗๖๐,๔๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
วิทยาาสตร์ เทคโนโลยี				
และนวัตกรรม		๔๕๓,๗๖๐,๔๐๐	บาท	

๒๖. องค์การเภสัชกรรม	รวม	๔๓๔,๔๖๖,๕๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานพัฒนา				
ด้านสาธารณสุข		๔๓๔,๔๖๖,๕๐๐	บาท	
๒๗. การนิคมอุตสาหกรรม				
แห่งประเทศไทย	รวม	๒,๐๑๐,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานปรับโครงสร้าง				
เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม		๒,๐๑๐,๐๐๐	บาท	
๒๘. ธนาคารออมสิน	รวม	๓๘๓,๑๗๐,๐๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานการเงินการคลัง		๓๘๓,๑๗๐,๐๐๐	บาท	
มาตรา ๓๑ งบประมาณรายจ่ายของสภาอากาศไทย ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๖๓๗,๓๒๑,๗๐๐ บาท				
จำแนกดังนี้				
๑. สภาอากาศไทย	รวม	๓,๖๓๗,๓๒๑,๗๐๐	บาท	คือ
(๑) แผนงานขยายโอกาส				
และพัฒนาการศึกษา		๑๓๗,๒๕๒,๖๐๐	บาท	
(๒) แผนงานพัฒนา				
ด้านสาธารณสุข		๓,๔๒๓,๘๑๐,๖๐๐	บาท	
(๓) แผนงานป้องกัน เตือนภัย				
แก้ไขและฟื้นฟูความเสียหาย				
จากภัยธรรมชาติ				
และสาธารณภัย		๗๖,๒๑๘,๕๐๐	บาท	
มาตรา ๓๒ งบประมาณรายจ่ายของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๒๗,๘๕๓,๕๔๓,๐๐๐ บาท จำแนกดังนี้				
(๑) กองทุนหมู่บ้าน				
และชุมชนเมืองแห่งชาติ		๒๒๘,๕๕๐,๐๐๐	บาท	
(๒) กองทุนเศรษฐกิจ				
โครงสร้าง		๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท	

(๓) กองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา	๑๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๔) กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือ เกษตรกร	๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๕) กองทุนบริหารเงินกู้ เพื่อการปรับโครงสร้าง หนี้สาธารณะและพัฒนา ตลาดตราสารหนี้ในประเทศ	๒๓,๑๔๑,๘๐๐	บาท
(๖) กองทุนส่งเสริม การจัดสวัสดิการสังคม	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๗) กองทุนคุ้มครองเด็ก	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๘) กองทุนส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๙) กองทุนผู้สูงอายุ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๐) กองทุนเพื่อการป้องกัน และปราบปราม การค้ามนุษย์	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๑) กองทุนจัดรูปที่ดิน	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๒) กองทุนฟื้นฟู และพัฒนาเกษตรกร	๒,๔๕๕,๑๔๐,๑๐๐	บาท
(๑๓) กองทุนปรับโครงสร้าง การผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การแข่งขันของประเทศ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๔) กองทุนหมุนเวียน เพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกร และผู้ยากจน	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท

(๑๕) กองทุนพัฒนาสหกรณ์	๑๑๖,๘๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๖) กองทุนสงเคราะห์ เกษตรกร	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๗) กองทุนส่งเสริมการค้า ระหว่างประเทศ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๘) กองทุนยุติธรรม	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๙) กองทุนเพื่อการพัฒนา ระบบมาตรวิทยา	๒๕๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๐) กองทุนสงเคราะห์	๗๕๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๑) กองทุนส่งเสริม โรงเรียนในระบบ	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๒) กองทุนส่งเสริม และพัฒนาศึกษา สำหรับคนพิการ	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๓) กองทุนหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ	๑๐๑,๐๕๗,๕๑๑,๑๐๐	บาท
(๒๔) กองทุนภูมิปัญญา แพทย์แผนไทย	๑๓๘,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๕) กองทุนการแพทย์ฉุกเฉิน	๕๒๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๖) กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม	๖๑๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๗) กองทุนเพื่อการสืบสวน และสอบสวนคดีอาญา	๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๘) กองทุนพัฒนาการเมือง ภาคพลเมือง	๖๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๙) กองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมือง	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท

(๓๐) กองทุนพัฒนาการกีฬา

แห่งชาติ

๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓๑) กองทุนกีฬามวย

๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓๒) กองทุนพัฒนาเทคโนโลยี

เพื่อการศึกษ

๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ให้สำนักงานประมาณมีอำนาจจัดสรรงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวในวรรคก่อน ให้ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายได้ตามความจำเป็น

ในกรณีจำเป็น สำนักงานประมาณจะโอนรายจ่ายรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่นในมาตรานี้ก็ได้

มาตรา ๓๓ งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง ในความควบคุมของกระทรวงการคลัง ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓๐,๓๔๖,๐๖๒,๔๐๐ บาท จำแนกดังนี้

(๑) รายจ่ายเพื่อชดใช้

เงินคงคลัง

៣០,៣៤៦,០៦២,៤០០ បាព

งบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้จากแหล่งรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีและรายได้อื่น

၈၀,၈၄၆,၀၆၂,၄၀၀ ပာဏ

มาตรา ๓๔ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งจ่ายเงินแผ่นดิน ตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่สำนักงบประมาณจะได้จัดสรร หรือตามที่จะได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงตามกฎหมาย

มาตรา ๓๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

๑. เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ สำหรับใช้เป็นหลักในการจ่ายเงินแผ่นดิน

๒. เพื่อปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังที่กำหนดให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ เป็นพิเศษ) วันพุธที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ โดยการประชุมมีการถ่ายทอดสด จากนั้นในวาระที่ ๒ พิจารณาเรียงรายมาตราในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ ลงมติในวาระ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาพิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๓ และลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๖๐ ก หน้า ๑ - ๑๐๐ ลว. ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

“สภาคณาจารย์และพนักงาน” หมายความว่า สภาคณาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการและลูกจ้าง ของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นหน่วยงาน ของรัฐอยู่ในกำกับของกรุงเทพมหานคร มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร กฎหมายว่าด้วย การปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กรุงเทพมหานครจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการ การวิจัย สร้างและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง รวมตลอดทั้งเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการแพทย์ การสาธารณสุข การบริหารจัดการเขตเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนามหานคร การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม และกีฬา โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและเพื่อประโยชน์ ของประเทศชาติ

มาตรา ๗ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยมีภาระหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ทำการวิจัย ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย เพื่อสร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้และนำความรู้
นั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนากรุงเทพมหานคร สังคม และประเทศชาติ

(๒) ผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนากรุงเทพมหานครและ
แผนความร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานครกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมุ่งเน้นให้บัณฑิต
มีความรู้ ความสามารถในการวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสำนึกต่อสังคมและมีความใฝ่รู้และ
เรียนรู้ด้วยตนเอง

(๓) พัฒนาองค์ความรู้ด้านการแพทย์และการสาธารณสุขทุกสาขา โดยเน้นทางด้าน
เวชศาสตร์เขตเมือง

(๔) พัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการเขตเมือง ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นและ
พัฒนามหานคร

(๕) ให้โอกาสทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเขตเมืองโดยยึดหลัก
ความเสมอภาค

(๖) บริการทางวิชาการและร่วมมือกับชุมชนในการฝึกและพัฒนาอาชีพ

(๗) ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นสิ่งแวดล้อม
และกีฬา

(๘) ให้บริการทางการแพทย์ การพยาบาล การสาธารณสุข และการบริการทางวิชาการและ
วิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ

มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษา
ในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย

(๒) สำนักงานอธิการบดี

(๓) คณะ

(๔) วิทยาลัย

(๕) สถาบัน

(๖) ศูนย์

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖ เป็นส่วนงานในมหาวิทยาลัยก็ได้

การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศของมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง และการรวมส่วนงาน ต้องระบุถึงภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้น ๆ ให้ชัดเจน

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศ หรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศก็ได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้วให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่ายหรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัยตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินมีสิทธิในหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และจำหน่ายสังหาริมทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่าย หรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าตอบแทนและค่าบริการนั้น

(๓) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือของเอกชนหรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ

(๔) กู้ยืมเงิน และให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) กำหนดค่าตอบแทน หรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๖) ปกครองดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๗) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคล หรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือการนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนที่กรุงเทพมหานครจัดสรรให้เป็นรายปี
- (๒) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (๓) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย
- (๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการดำเนินการตามมาตรา ๑๔ (๔) และ (๗) และ

จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

- (๖) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความจำเป็นและเหมาะสมผ่านกรุงเทพมหานคร
- (๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนตาม (๑) นั้น ให้กรุงเทพมหานครจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปแก่มหาวิทยาลัยโดยตรงซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของมหาวิทยาลัยสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๖) ให้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณเป็นรายการส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรให้แก่กรุงเทพมหานครตามภารกิจที่รัฐบาลมอบหมายหรือเห็นชอบ

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และไม่ต้องนำส่งเป็นเงินรายรับของกรุงเทพมหานครตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ กรุงเทพมหานครพึงจัดสรรเงินอุดหนุนเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็น

มาตรา ๑๖ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมหาวิทยาลัยได้มาจากการให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยวิธีอื่นไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย และการบริการทางวิชาการโดยตรงไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๘ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยต้องจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๑๙ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ประธานสภาคณาจารย์และพนักงานและปลัดกรุงเทพมหานคร

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคน ซึ่งเลือกตั้งจากคณบดีหนึ่งคนและผู้อำนวยการวิทยาลัย สถาบัน ศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหนึ่งคน

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำสามคน และพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งมิใช่คณาจารย์ประจำหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแพทย์ การพยาบาล การปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านชุมชนเมืองรวมอยู่ด้วย

ให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) เป็นผู้ดำเนินการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ การกำหนดคุณสมบัติและหลักเกณฑ์การได้มาให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของอธิการบดี และให้หัวหน้าสำนักงานสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๐ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกตั้งใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน
- (๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทนั้น
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้เลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๑ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจและหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดนโยบาย และอนุมัติแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในมาตรา ๖

(๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกระเบียบและออกข้อบังคับสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญากิตติมศักดิ์

(๔) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๕) อนุมัติการรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบซึ่งสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยอื่น

(๖) อนุมัติการเปิดสอนและหลักสูตรการศึกษา รวมทั้งการปรับปรุง ยุบรวมหรือยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๗) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๕ วรรคสาม

(๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา

(๑๐) ออกระเบียบและข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล และการบริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๑๑) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น

(๑๒) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนกรรมการสภาวิชาการ และกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๑๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

(๑๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดี รองอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงาน ตามมาตรา ๕

(๑๖) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะซึ่งมีภารกิจด้านการสอนหรือการวิจัย

(๑๗) รับรองรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยและเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด โดยเฉพาะ

มาตรา ๒๒ การประชุมและการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๓ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสภาวิชาการ ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของสภาวิชาการให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ สภาวิชาการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๒) กำหนดคุณภาพและมาตรฐานวิชาการของมหาวิทยาลัยเพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัย

(๓) จัดทำจรรยาบรรณของคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยเพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยและดูแลให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าว

(๔) ประมวลและประเมินความก้าวหน้าทางวิชาการ และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี

(๕) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๖) เสนอการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรต่อสภามหาวิทยาลัย

(๗) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่สอน วิจัย หรือให้บริการทางวิชาการ รวมทั้งการเสนอการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าวต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามมาตรา ๑๑ และการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นตามมาตรา ๑๒ ต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๕ วรรคสามต่อสภามหาวิทยาลัย

(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาวิชาการ

(๑๑) ให้คำปรึกษาและขอแนะนำแก่อธิการบดี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินการ รวมทั้งหารายได้ให้กับมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๗ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง

มาตรา ๒๘ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๒๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๘ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

(๔) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

(๕) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เนื่องจากความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๗) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๘) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๓๐ อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

มาตรา ๓๑ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวงและโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อมบังคับและประกาศของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) บริหารการเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อมบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) บรรจุ แต่งตั้ง และถอดถอนพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งการดำเนินการบริหารงานบุคคลตามระเบียบและข้อมบังคับของมหาวิทยาลัย

(๔) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยและดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) จัดหารายได้และทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจของมหาวิทยาลัย

(๖) แต่งตั้งและถอดถอนหัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่ไม่มีภารกิจด้านการสอนหรือการวิจัย และผู้ช่วยอธิการบดี

(๓) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานคร

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยหรือตามที่สภามหาวิทยาลัย
มอบหมาย

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองอธิการบดี
เป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษา
การแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามความใน
วรรคหนึ่งหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐
วรรคหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนอธิการบดี

มาตรา ๓๓ ในสำนักงานสภามหาวิทยาลัยและสำนักงานอธิการบดี ให้มีหัวหน้าส่วนงาน
คนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองหัวหน้าส่วนงาน
ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้
การแต่งตั้งหัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๔ ในส่วนงานตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น
ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะซึ่งมีภารกิจด้านการสอนหรือการวิจัย ให้มีคณบดีหรือผู้อำนวยการ ซึ่งสภา
มหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นหัวหน้าส่วนงานและเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะหรือ
ส่วนงานนั้น และจะให้มีรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และ
รับผิดชอบตามที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

หัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้ง
ใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา การพ้นจากตำแหน่ง และการบริหารงานของหัวหน้า
ส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่งให้รองหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๕ ในส่วนงานตามมาตรา ๕ (๕) และ (๖) หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่ไม่มีภารกิจด้านการสอนหรือการวิจัย ให้มีผู้อำนวยการซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งเป็นหัวหน้าส่วนงานและเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

การแต่งตั้งหัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๖ ให้มีสภาคณาจารย์และพนักงานประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน และสมาชิกซึ่งมาจากพนักงานของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน และสมาชิก ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของสภาคณาจารย์และพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ ให้สภาคณาจารย์และพนักงานมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมจริยธรรมของคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

(๓) ผลักดันเกียรติของพนักงานมหาวิทยาลัย

(๔) สร้างและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่พนักงานมหาวิทยาลัย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๘ ให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะซึ่งมีภารกิจด้านการสอนหรือการวิจัย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำส่วนงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๙ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี หัวหน้าส่วนงานหรือรองหัวหน้าส่วนงานจะดำรงตำแหน่งเกินกว่าหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันไม่ได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะรักษาการแทนตำแหน่งดังกล่าวได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๐ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทนตลอดจนการมอบอำนาจ ช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่ให้ผู้รักษาการแทนหรือ ผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้มอบอำนาจจะกำหนดไว้ เป็นอย่างอื่นในคำสั่งมอบอำนาจ

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๑ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าส่วนงานและ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๓ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๔ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด แล้วดำเนินการตามมาตรา ๒๔ (๕)

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๔๕ ให้อธิการบดีจัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อขอรับเงินอุดหนุนจากกรุงเทพมหานครโดยเสนอขอความเห็นชอบต่อสภามหาวิทยาลัยเมื่อสภามหาวิทยาลัยเห็นชอบแล้วให้อธิการบดีนำเสนอต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณา และนำเสนอต่อสภากรุงเทพมหานครพิจารณาอนุมัติเป็นงบประมาณของมหาวิทยาลัยต่อไป

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องขอรับการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาลให้อธิการบดีเสนอขอความเห็นชอบต่อสภามหาวิทยาลัย เมื่อสภามหาวิทยาลัยเห็นชอบแล้วให้อธิการบดีนำเสนอต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดำเนินการต่อไป

มาตรา ๔๖ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๗ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๘ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยและให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๔๙ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้บริหารในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๐ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ให้มหาวิทยาลัยโฆษณารายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุลบัญชีทำการและบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๑ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายใน เพื่อตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและจัดให้มีระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดี รองอธิการบดี หัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ และรายงานผลโดยตรงต่อนายกสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๕๒ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๓ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖ และให้สอดคล้องกับนโยบายของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสภากรุงเทพมหานครพิจารณาหาข้อยุติ หากไม่สามารถมีข้อยุติได้ภายในหกสิบวัน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา หากมีคำวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๔ บรรดาเรื่องที่มหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครนำเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

หมวด ๖
ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๕ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย
สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วยก็ได้โดยทำเป็น
ประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๖ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรง
ตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษหรือรองศาสตราจารย์พิเศษ
ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ และมีได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของ
สภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๗ รองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษนั้น สภามหาวิทยาลัย
อาจแต่งตั้งจากอาจารย์พิเศษหรือผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีได้
เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย
เป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔)

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๘ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อดังกล่าวสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๕๙ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๖๐ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และร่วมให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใดและจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองก็ได้

มาตรา ๖๒ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๓ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิ มีคุณธรรมและผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม สมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของกรุงเทพมหานคร นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญากิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๔ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะ หรือเต็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะเต็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เต็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๕ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยก็ได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าว ที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ จากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๖ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยก็ได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดใช้ครุฑวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุฑประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบ สิ่งดังกล่าวโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต ขั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะ หรือตำแหน่ง เช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน ของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ งบประมาณ และรายได้ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๗๑) ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามรายการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศกำหนด โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๐ ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งสังกัดวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในสังกัดสำนักงานการแพทย์กรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งสังกัดวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ หรือลูกจ้างของส่วนราชการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อไป และให้ปฏิบัติหน้าที่ในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะลูกจ้างของส่วนราชการ แล้วแต่กรณี

ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง สิทธิเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการตามวรรคหนึ่ง และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือลูกจ้างของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร หรือข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยลูกจ้าง แล้วแต่กรณี

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างของส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าวอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามพระราชบัญญัตินี้ และรับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ผ่านมหาวิทยาลัยโดยเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุนที่กรุงเทพมหานครจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัย โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยลูกจ้างมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยลูกจ้างมาใช้บังคับ แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ๆ ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือในส่วนที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๗๑ ข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๗๐ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยในทันที

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) แต่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้รับเข้าทดลองปฏิบัติงานเป็นเวลาหนึ่งปี เมื่อพ้นกำหนดแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะบรรจุเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยก็ให้บรรจุได้

(๔) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๓) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ให้ดำเนินการตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๗๐ ตำแหน่งใดว่างลงตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้น

มาตรา ๗๓ ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๗๐ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครดังกล่าวมีสิทธิเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสภาคณาจารย์และพนักงาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๔ ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๑ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๕ ข้าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๑ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ นับแต่วันที่เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๑ ให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยบำเหน็จและเงินช่วยเหลือค่าทำศพของลูกจ้าง

มาตรา ๗๖ ในระหว่างที่ยังมิได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นนายกสภามหาวิทยาลัย ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจำนวนหกคนเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย โดยให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาลเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๗ ให้สภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๖ แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามวรรคหนึ่งแล้วให้อธิการบดี
เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๖ ด้วย

มาตรา ๗๘ เพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้สามารถดำเนินการ
ไปได้อย่างต่อเนื่องในวาระเริ่มแรก ให้วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และ
วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ตามประกาศกรุงเทพมหานคร
เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร
ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘
มีฐานะเป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยโดยเรียกชื่อว่า “คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล” และ
“คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์” แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ จนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้ง
ส่วนงานตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และผู้อำนวยการ
วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ดำรงตำแหน่งเป็นคณบดีตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ตามวรรคสองมิได้แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการ
กรุงเทพมหานครมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา ๗๙ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาวิชาการตามมาตรา ๒๓ ให้ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่
สภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๖ หรือคณะกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย ทำหน้าที่
สภาวิชาการตามมาตรา ๒๔ จนกว่าจะมีสภาวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๐ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์หรืออาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรืออาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้

สำหรับผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ในวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว นับเป็นระยะเวลาต่อเนื่องเพื่อขอดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๘๑ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฎ ก.ก. ข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศซึ่งออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงขนาดใหญ่ และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่เป็นศูนย์รวมของความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม การปกครอง อุตสาหกรรม และการคมนาคมขนส่งที่สำคัญ ดังนั้น จึงสมควร จัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับกรุงเทพมหานครขึ้น เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเพื่อให้มีการศึกษา ส่งเสริม วิชาการ การวิจัย และวิชาชีพชั้นสูง พัฒน่องค์ความรู้ด้านการแพทย์ และสาธารณสุขที่เน้นเวชศาสตร์ เขตเมืองและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการเขตเมือง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พัฒน่องค์ความรู้ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นและพัฒนามหานคร รวมทั้ง ให้โอกาสทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเขตเมือง บริการทางวิชาการ และร่วมมือ กับชุมชนรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการฝึกและพัฒนาอาชีพ การบำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ เป็นพิเศษ) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. พิจารณาวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๖๙ ก หน้า ๑ - ๒๘ ลว. ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

วัฒนธรรมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วย
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๕

(๒) พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖

- (๓) พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๖
 (๔) พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒
 (๕) พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕
 มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วัฒนธรรม” หมายความว่า วิธีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สืบส่ง ปกป้อง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งด้านจิตใจและวัตถุ อย่างสันติสุขและยั่งยืน

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การบริหารงานวัฒนธรรม

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประธานสภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความเชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมจำนวนไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) มีความรู้ประสบการณ์และผลงานด้านการอนุรักษ์ พัฒนา หรือส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นที่ประจักษ์
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับ แต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระ อยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทนหรือของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและแผนแม่บทวัฒนธรรมของชาติ

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดให้มีหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ

(๓) วางแนวทางและประสานนโยบายและแผน เพื่อความร่วมมือและการปฏิบัติงานขององค์กรต่าง ๆ ในหน่วยงานของรัฐและเอกชนในเรื่องที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติและการรณรงค์วัฒนธรรมอันดีงามของชาติ

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติ

(๕) ควบคุมและหาวิธีปลูกฝังวัฒนธรรมของชาติในจิตใจของประชาชนเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

(๖) กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติ

(๗) กำหนดแผนการเงินและแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทุน

(๘) พิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

(๙) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

แผนแม่บทวัฒนธรรมของชาติตาม (๑) จะต้องประกอบด้วยกระบวนการส่งเสริมวัฒนธรรมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

สภาวัฒนธรรม

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติและประสานการดำเนินงานวัฒนธรรมซึ่งภาคประชาสังคมและประชาชนมีส่วนร่วม ให้จัดตั้งสภาวัฒนธรรมในแต่ละระดับ ประกอบด้วย

(๑) สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

(๒) สภาวัฒนธรรมจังหวัด

(๓) สภาวัฒนธรรมอำเภอ

(๔) สภาวัฒนธรรมตำบล

การจัดตั้งสภาวัฒนธรรมอื่น ๆ นอกเหนือจาก (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ให้สภาวัฒนธรรมที่จัดตั้งตามมาตรา ๑๓ มีสถานภาพเป็นองค์กรภาคเอกชนที่ดำเนินงานวัฒนธรรมภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

มาตรา ๑๕ ให้สภาวัฒนธรรมตามมาตรา ๑๓ ประกอบด้วย กรรมการและสมาชิกที่มาจากผู้แทนองค์กรที่ดำเนินงานวัฒนธรรมหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นองค์กรเครือข่ายวัฒนธรรม เช่น เครือข่ายภาครัฐ เครือข่ายภาคเอกชน เครือข่ายภาคชุมชน เครือข่ายภาคธุรกิจ เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และเครือข่ายภาควิชาการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ในแต่ละจังหวัด อำเภอ และตำบลให้มีสภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ และสภาวัฒนธรรมตำบล ตามมาตรา ๑๓ ในแต่ละระดับได้เพียงหนึ่งแห่ง

มาตรา ๑๗ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา จำนวนกรรมการและสมาชิก วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม การบริหารจัดการ และการดำเนินงานของสภาวัฒนธรรม ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ให้สภาวัฒนธรรมทุกระดับมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทวัฒนธรรมของชาติ

(๒) เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และแนวคิดในการดำเนินงานวัฒนธรรม โดยเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายวัฒนธรรม

(๓) ระดมทรัพยากร บุคลากร และสรรพกำลังต่าง ๆ จากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานวัฒนธรรม

(๔) ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมจัดกิจกรรมขององค์กรภาคีและเครือข่ายวัฒนธรรมเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา สร้างสรรค์ แลกเปลี่ยน สืบทอดและเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

(๕) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลการดำเนินงานขององค์กรภาคีและเครือข่ายวัฒนธรรม

(๖) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการ กระทรวงวัฒนธรรม จังหวัด หรือหน่วยงานอื่น ๆ ขอความร่วมมือทางวัฒนธรรม

หมวด ๒

กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม

มาตรา ๑๙ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ กองทุนประกอบด้วย

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนตามมาตรา ๓๒
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้
- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) ดอกผลหรือรายได้ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
- (๖) รายได้อื่น

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการด้านการเงิน และด้านวัฒนธรรมซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินแปดคนเป็นกรรมการ

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการของคณะกรรมการกองทุน

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๒ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุน ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการกองทุน ให้นำมาตรา ๓ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (๒) พิจารณออนุมัติโครงการหรือกิจกรรมทั้งของภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคชุมชนที่ขอรับการอุดหนุนจากกองทุนให้สอดคล้องกับนโยบายวัฒนธรรมของชาติในเรื่องการศึกษา วิจัย พัฒนา ฟื้นฟู อนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่งานวัฒนธรรม

(๓) ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากกองทุน

(๔) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

เงื่อนไขและรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรมตาม (๒) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๔ เงินและดอกเบี้ยตามมาตรา ๒๐ ไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๒๕ ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุน มีสิทธินำไปลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้หรือได้รับยกเว้นภาษีสำหรับเงินหรือทรัพย์สินที่บริจาค แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

มาตรา ๒๖ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปีและรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

หมวด ๓

การยกย่องเชิดชูเกียรติ

มาตรา ๒๘ บุคคลอาจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติทางวัฒนธรรมดังต่อไปนี้

(๑) ศิลปินแห่งชาติ

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม

(๓) บุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

มาตรา ๒๘ การกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ รวมตลอดถึงประโยชน์ตอบแทนซึ่งศิลปินแห่งชาติจะได้รับจากเงินกองทุน ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

การกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมและ บุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม รวมตลอดถึงประโยชน์ตอบแทนซึ่งบุคคลดังกล่าวจะได้รับจาก เงินกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๐ บุคคลที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติตามมาตรา ๒๘ พึงมีบทบาทในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) วิจัย พัฒนา พื้นฟู อนุรักษ์ ให้การศึกษา ส่งเสริม และเผยแพร่ผลงานศิลปะและ วัฒนธรรม
- (๒) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางศิลปะและวัฒนธรรมแก่กระทรวงวัฒนธรรม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๑ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่ออกตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๕ และพระราชบัญญัติสำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่า จะได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ออกใช้บังคับ

มาตรา ๓๒ ให้โอนทรัพย์สิน หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ของกองทุนส่งเสริมงาน วัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ไปเป็นของ กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๔ ให้ผู้ซึ่งเป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม หรือบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๕ ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการและสมาชิกในสภาวัฒนธรรมที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวงวัฒนธรรมว่าด้วยสภาวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีกรรมการและสมาชิกในสภาวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๕ และพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันสมควรปรับปรุงเพื่อให้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและส่งเสริม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดี และทรงคุณค่าของชาติและของท้องถิ่น รวมทั้งการยกย่องเชิดชูเกียรติให้แก่บุคคลที่สมควรเป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม หรือบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม อันเป็นการรองรับและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการสืบสานเรื่องดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ภายใต้การส่งเสริมและประสานงานของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อดำเนินการให้เป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๖๙ ก หน้า ๒๙ – ๓๙ ลว. ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน
พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓
เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“งานที่รับไปทำที่บ้าน” หมายความว่า งานที่ผู้จ้างงานในกิจการอุตสาหกรรมมอบให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านเพื่อนำไปผลิตหรือประกอบนอกสถานประกอบการของผู้จ้างงานหรืองานอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ผู้รับงานไปทำที่บ้าน” หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งตกลงกับผู้จ้างงานเพื่อรับทำงานอันเป็นงานที่รับไปทำที่บ้าน

“ผู้จ้างงาน” หมายความว่า ผู้ประกอบการซึ่งตกลงจ้างผู้รับงานไปทำที่บ้านให้ทำงานที่รับไปทำที่บ้าน ไม่ว่าตกลงมอบงานโดยตนเองหรือโดยผ่านตัวแทนหรือกระทำในลักษณะผู้รับเหมาช่วงก็ตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน

“พนักงานตรวจแรงงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากข้าราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงานกับออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงานต้องกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

กฎกระทรวง และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ การเรียกร้อยหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านพึงได้ตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรให้ความช่วยเหลือในการเข้าดำเนินคดีแทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือเมื่อได้รับคำร้องขอจากผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือทายาท ซึ่งอธิบดีเห็นว่าการดำเนินคดีนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม อธิบดีอาจร้องขอให้อัยการสูงสุดแต่งตั้งพนักงานอัยการเพื่อทำหน้าที่ดำเนินคดีแก่ผู้จ้างงานในศาลแรงงานหรืออาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินคดีให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือทายาท และเมื่ออธิบดีได้แจ้งให้ศาลแรงงานทราบแล้วให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจกระทำการได้จนคดีถึงที่สุด

ในการดำเนินคดีในศาลแรงงาน ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือทายาทได้ด้วย

มาตรา ๗ บรรดาคดีที่เกิดจากข้อพิพาทระหว่างผู้จ้างงานกับผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือทายาท หรือเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงาน

มาตรา ๘ ในกรณีที่สัญญาจ้างหรือข้อกำหนดในเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้านระหว่างผู้จ้างงานกับผู้รับงานไปทำที่บ้านทำให้ผู้จ้างงานได้เปรียบผู้รับงานไปทำที่บ้านเกินสมควร ศาลแรงงานมีอำนาจสั่งให้สัญญาจ้างหรือข้อกำหนดในเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้านมีผลใช้บังคับเพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณี

หมวด ๒

สิทธิและหน้าที่ของผู้จ้างงานและผู้รับงานไปทำที่บ้าน

มาตรา ๙ ผู้จ้างงานต้องจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้านเป็นภาษาไทย มอบให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านฉบับหนึ่งและเก็บไว้ที่สถานประกอบกิจการ หรือสำนักงานของผู้จ้างงานอีกฉบับหนึ่ง ขณะที่มอบหมายงานนั้น และพร้อมที่จะให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจเอกสารได้ในเวลาทำงาน

เอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้านอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ เพศ และอายุของผู้รับงานไปทำที่บ้าน ในกรณีที่ทำงานเป็นกลุ่มต้องมี ชื่อ ที่อยู่ เพศ และอายุของทุกคนในกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน

(๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้จ้างงาน ในกรณีที่มีการจ้างงานผ่านตัวแทน หรือผู้รับเหมาช่วง ให้บันทึกชื่อและที่อยู่ของตัวแทนหรือผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไปด้วย

(๓) อัตราค่าตอบแทนและจำนวนค่าตอบแทนที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านจะได้รับวิธีการคำนวณค่าตอบแทน วิธีการหักค่าตอบแทน และจำนวนหลักประกันที่ได้รับจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน

(๔) ประเภท ปริมาณ และมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้าน

(๕) กำหนดวันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดของการทำงานแต่ละงวด

(๖) กำหนดวันส่งมอบงานที่ทำให้แก่ผู้จ้างงานและวันจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน

(๗) ลายมือชื่อของผู้จ้างงานและผู้รับงานไปทำที่บ้าน

ให้ผู้จ้างงานเก็บรักษาเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้านไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันที่จ่ายค่าตอบแทน

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่งานที่รับไปทำที่บ้านยังทำไม่แล้วเสร็จและอยู่ในระยะเวลาที่ตกลงกัน ผู้จ้างงานจะบอกเลิกการจ้างไม่ได้ เว้นแต่เป็นความผิดของผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือผู้จ้างงานมีเหตุจำเป็นที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้จนต้องบอกเลิกการจ้างโดยผู้จ้างงานจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจคาดหมายได้ว่างานที่รับไปทำที่บ้านจะไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านแจ้งให้ผู้จ้างงานทราบโดยเร็วเพื่อตกลงกันขยายเวลาส่งมอบงานให้แก่ผู้จ้างงาน

ในกรณีที่ผู้จ้างงานไม่ตกลงขยายเวลาส่งมอบงาน และผู้จ้างงานจะได้รับความเสียหายจากความล่าช้าในการส่งมอบงานโดยไม่ใช่ความผิดของผู้จ้างงาน ผู้จ้างงานมีสิทธิบอกเลิกการจ้างและมอบงานให้ผู้อื่นรับงานนั้นไปทำแทนได้

มาตรา ๑๒ การบอกเลิกการจ้างตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ วรรคสอง ไม่ตัดสิทธิฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่จะเรียกค่าเสียหายจากฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบในเหตุแห่งการนั้น

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่สาระสำคัญแห่งการจ้างอยู่ที่ความรู้ความสามารถของผู้รับงานไปทำที่บ้านและผู้รับงานไปทำที่บ้านถึงแก่ความตายหรือไม่สามารถทำงานนั้นต่อไปได้อันมิใช่เพราะความผิดของตน การจ้างนั้นย่อมเป็นอันสิ้นสุดลง แต่ถ้างานในส่วนที่ทำไปแล้วเป็นประโยชน์แก่ผู้จ้างงาน ผู้จ้างงานต้องรับเอาไว้และจ่ายค่าตอบแทนตามสัดส่วนของงานที่ทำ

มาตรา ๑๔ ห้ามผู้จ้างงานเรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน เว้นแต่ประเภท ปริมาณ หรือมูลค่าของงานที่ทำนั้น อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้จ้างงานได้ ทั้งนี้ ประเภท ปริมาณ หรือมูลค่าของงานที่ให้เรียกหรือรับหลักประกันจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้ผู้จ้างงานคืนหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านภายในเวลาไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้จ้างงานได้รับงานที่ทำ

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ผู้จ้างงานเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการทำงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องใช้วัตถุดิบ อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นนั้นด้วยความระมัดระวังและประหยัด และหากไม่มีการตกลงไว้เป็นอย่างอื่น เมื่องานที่รับมอบหมายสำเร็จแล้ว ผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องส่งคืนวัตถุดิบ อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการทำงานที่เหลืออยู่แก่ผู้จ้างงาน

หมวด ๓

ค่าตอบแทน

มาตรา ๑๖ การกำหนดค่าตอบแทนในงานที่รับไปทำที่บ้าน หากงานที่รับไปทำที่บ้าน มีลักษณะและคุณภาพอย่างเดียวกันและปริมาณเท่ากันให้ผู้จ้างงานกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานตามที่คณะกรรมการกำหนด และต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ

ให้ผู้จ้างงานจ่ายค่าตอบแทนเป็นเงินตราไทย เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน ให้จ่ายเป็นตัวเงินหรือเงินตราต่างประเทศ

มาตรา ๑๗ ให้ผู้จ้างงานจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านในขณะที่ส่งมอบงานที่ทำหรือตามกำหนดที่ตกลงกันแต่ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านส่งมอบงานที่ทำนั้น

มาตรา ๑๘ ให้ผู้จ้างงานจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ณ สถานที่ทำงานของผู้รับงานไปทำที่บ้าน แต่ถ้าจะจ่าย ณ สถานที่อื่นหรือด้วยวิธีอื่นต้องได้รับความยินยอมจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน

มาตรา ๑๙ ห้ามผู้จ้างงานหักค่าตอบแทนไม่ว่ากรณีใด ๆ เว้นแต่เป็นการหัก เพื่อ

(๑) ชำระภาษีเงินได้ตามจำนวนที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องชำระ

(๒) ชำระเงินอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๓) ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้จ้างงาน จากการที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยได้รับความยินยอมจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน

(๔) ชำระค่าเสียหายหรือค่าปรับในกรณีที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านส่งมอบงานที่ทำไม่ทันกำหนดเวลาส่งมอบ โดยได้รับความยินยอมจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน

การหักค่าตอบแทนในกรณีตาม (๓) หรือ (๔) ห้ามมิให้หักเกินร้อยละสิบของค่าตอบแทนที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านมีสิทธิได้รับในแต่ละงวดที่จ่ายค่าตอบแทน ทั้งนี้ การหักภาษีเงินได้ในกรณีตาม (๑) ให้ดำเนินการตามประมวลรัษฎากร

หมวด ๔

ความปลอดภัยในการทำงาน

มาตรา ๒๐ ห้ามผู้ใดให้หญิงมีครรภ์หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปีทำงานที่มีลักษณะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของหญิงมีครรภ์หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

งานที่มีลักษณะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของหญิงมีครรภ์หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปี ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ห้ามผู้จ้างงานจ้างผู้รับงานไปทำที่บ้านทำงาน ดังต่อไปนี้

(๑) งานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

(๒) งานที่ต้องทำด้วยเครื่องมือหรือเครื่องจักร ซึ่งผู้ทำได้รับความสั่นสะเทือนอันอาจเป็นอันตราย

(๓) งานเกี่ยวกับความร้อนจัดหรือเย็นจัด อันอาจเป็นอันตราย

(๔) งานอื่นที่อาจกระทบต่อสุขภาพ ความปลอดภัย หรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ลักษณะหรือประเภทของงานตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ ห้ามผู้จ้างงานจัดหาหรือส่งมอบวัตถุอันตราย หรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการทำงาน ที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน บุคคลในบ้าน ผู้มาติดต่อ รวมทั้งชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมใกล้เคียง

มาตรา ๒๓ ผู้จ้างงานต้องแจ้งเตือนให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับอันตราย ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้วัตถุอันตราย วัตถุอันตราย และสิ่งอื่นที่ใช้ในการทำงานตลอดจนวิธีการในการป้องกัน แก่ไขอันตรายดังกล่าว และจัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสมกับลักษณะงาน ให้กับผู้รับงานไปทำที่บ้านอย่างเพียงพอ

ผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยในการทำงานที่ผู้จ้างงานจัดให้ และเมื่องานที่รับมอบหมายสำเร็จแล้ว ผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องส่งคืนอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย ที่เหลืออยู่แก่ผู้จ้างงาน

มาตรา ๒๔ ให้ผู้จ้างงานเป็นผู้รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพและค่าทำศพ ในกรณีที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพหรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการใช้ วัตถุอันตราย วัตถุอันตราย หรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการทำงานที่ผู้จ้างงานจัดหาหรือส่งมอบให้ หรือเนื่องจากผู้จ้างงาน ไม่จัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน หรือกรณีอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน ณ สถานที่ทำงาน ทั้งนี้ การจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพและค่าทำศพให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่การประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ หรือถึงแก่ ความตายเกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้รับงานไปทำที่บ้านเอง

หมวด ๕

คณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนห้าคน ได้แก่ อธิบดีกรมการจัดหางาน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมการปกครอง และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้านจำนวนไม่เกินสามคนโดยในจำนวนนี้ให้มีตัวแทนจากองค์กรสาธารณประโยชน์ที่เป็นนิติบุคคลอย่างน้อยหนึ่งคน

(๔) กรรมการผู้แทนผู้จ้างงานซึ่งเลือกกันเองจำนวนสามคน

(๕) กรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งเลือกกันเองจำนวนสามคน

ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยให้มีทั้งหญิงและชาย

มาตรา ๒๖ กรรมการตามมาตรา ๒๕ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการตามมาตรา ๒๕ (๓) (๔) และ (๕) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

เมื่อกรรมการเดิมจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการประเภทเดียวกันแทนก่อนวันครบวาระไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๒๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๒๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะขาดประชุมสามครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน มาตรการพัฒนาฝีมือแรงงาน มาตรการในการป้องกันการประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน และการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้รับงานไปทำที่บ้าน
 - (๒) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง หรือประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๓) กำหนดอัตราค่าตอบแทนในงานที่รับไปทำที่บ้าน
 - (๔) ส่งเสริมผู้จ้างงานและผู้รับงานไปทำที่บ้านในการสร้างแนวทางปฏิบัติที่ดีในการทำงาน ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับไปทำที่บ้าน
 - (๕) ติดตามตรวจสอบการดำเนินการที่เกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้านจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเสนอรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และเผยแพร่ต่อสาธารณชน
 - (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
- การกำหนดอัตราค่าตอบแทนตาม (๓) ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตาม (๑) (๒) (๔) และ (๕) ให้คณะกรรมการพิจารณาให้ผู้รับงานไปทำงานที่บ้านได้รับการส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนจากรัฐในด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งงาน การรับงานจากหน่วยงานของรัฐ การให้บริการทางวิชาการ การพัฒนาทักษะฝีมือในการทำงาน และการพัฒนาเครือข่ายผู้รับงานไปทำที่บ้าน ตลอดจนการให้สินเชื่อหรือเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้รับงานไปทำงานที่บ้านด้วย

มาตรา ๒๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๐ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการหรืออนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของผู้จ้างงานหรือสถานที่ทำงานของผู้รับงานไปทำที่บ้านในเวลาทำงาน เพื่อตรวจสอบหรือสอบถามข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จะใช้ประกอบการพิจารณา และให้กรรมการหรืออนุกรรมการรายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการทราบทุกครั้ง

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

ในการนี้ ให้ผู้จ้างงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกส่งหรือแสดงเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริง และไม่ขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว

มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๑ ให้กรรมการหรืออนุกรรมการแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวกรรมการและอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๖

การยื่นคำร้องและการพิจารณาคำร้อง

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ผู้จ้างงานไม่จ่ายเงินให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน โดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้รับงานไปทำที่บ้านอาจยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานแห่งท้องที่ที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านทำงานอยู่หรือที่ผู้จ้างงานมีภูมิลำเนาอยู่ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด หากผู้รับงานไปทำที่บ้านถึงแก่ความตายก่อนการยื่นคำร้องหรือระหว่างการพิจารณาคำร้องให้ทายาทของผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานหรือดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้

มาตรา ๓๔ เมื่อมีการยื่นคำร้องตามมาตรา ๓๓ ให้พนักงานตรวจแรงงานสอบสวนข้อเท็จจริง และมีคำสั่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง

ในกรณีที่มีความจำเป็นไม่อาจมีคำสั่งภายในเวลาตามวรรคหนึ่งได้ ให้พนักงานตรวจแรงงานขอขยายเวลาต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพร้อมด้วยเหตุผล และอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอาจพิจารณาอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องมีระยะเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดตามวรรคหนึ่ง

เมื่อพนักงานตรวจแรงงานสอบสวนคำร้องตามมาตรา ๓๓ แล้วปรากฏว่าผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือทายาทมีสิทธิได้รับเงินอย่างหนึ่งอย่างใดที่ผู้จ้างงานมีหน้าที่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งให้ผู้จ้างงานจ่ายดังกล่าวดังแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งพร้อมกับแจ้งให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินทราบ

ให้ผู้จ้างงานจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินตามวรรคสาม ณ สถานที่ทำงานของผู้รับงานไปทำที่บ้าน หากผู้มีสิทธิได้รับเงินร้องขอให้จ่ายเงิน ณ สำนักงานของพนักงานตรวจแรงงานหรือสถานที่อื่นตามที่ตกลงกัน ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจสั่งให้จ่ายเงิน ณ สถานที่ตามที่ร้องขอได้

ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานเห็นว่า ผู้ยื่นคำร้องไม่มีสิทธิได้รับเงินจากผู้จ้างงานให้พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำร้องและผู้จ้างงานทราบ

มาตรา ๓๕ เมื่อพนักงานตรวจแรงงานได้มีคำสั่งตามมาตรา ๓๔ แล้ว ถ้าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้จ้างงานไม่เห็นด้วยกับคำสั่งนั้น ให้นำคดีไปสู่ศาลแรงงานได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องหรือผู้จ้างงานไม่นำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในกำหนดให้คำสั่งนั้นเป็นที่สิ้นสุด

ในกรณีที่ผู้จ้างงานเป็นฝ่ายนำคดีไปสู่ศาลแรงงาน ผู้จ้างงานต้องวางเงินต่อศาลแรงงานตามจำนวนที่ถึงกำหนดจ่ายตามคำสั่งนั้น จึงจะฟ้องคดีได้

เมื่อคดีถึงที่สุดและผู้จ้างงานมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินจำนวนใดให้แก่ผู้ยื่นคำร้องให้ศาลแรงงานมีอำนาจจ่ายเงินที่ผู้จ้างงานวางไว้ต่อศาลแรงงานให้แก่ผู้ยื่นคำร้องได้

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ผู้จ้างงานปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานตามมาตรา ๓๔ ภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงานแล้ว การดำเนินคดีอาญาต่อผู้จ้างงานให้เป็นอันระงับไป

หมวด ๗

พนักงานตรวจแรงงาน

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของผู้จ้างงานหรือสถานที่ทำงานของผู้รับงานไปทำที่บ้านในเวลาทำงาน เพื่อตรวจสอบสภาพการทำงานของผู้รับงานไปทำที่บ้าน และสอบถามข้อเท็จจริง ถ่ายภาพ ถ่ายสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับงานไปทำที่บ้านหรือการจ่ายค่าตอบแทน

(๒) เก็บตัวอย่างวัตถุอันตรายหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำเพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และกระทำการอย่างอื่นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในอันที่จะปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยพนักงานตรวจแรงงานต้องได้รับความยินยอมจากผู้จ้างงาน หรือผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(๔) มีคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้จ้างงานหรือผู้รับงานไปทำที่บ้านปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

ในการตรวจสอบสถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของผู้จ้างงานหรือสถานที่ทำงานของผู้รับงานไปทำที่บ้าน อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอาจจัดให้แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เข้าไปในสถานที่ดังกล่าว เพื่อให้ความคิดเห็นหรือช่วยเหลือแก่พนักงานตรวจแรงงานในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๓๘ คำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานตามมาตรา ๓๗ (๔) ให้อุทธรณ์ต่อศาลแรงงานภายในระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่ง แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งย่อมไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงาน เว้นแต่ศาลแรงงานจะกำหนดเป็นอย่างอื่น หรือมีการวางหลักประกันตามที่ศาลแรงงานจะกำหนด

ในกรณีผู้จ้างงาน หรือผู้รับงานไปทำที่บ้านไม่นำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในกำหนดให้คำสั่งนั้นเป็นที่สุด ในกรณีผู้จ้างงานเป็นฝ่ายนำคดีไปสู่ศาลแรงงาน ให้ศาลแรงงานมีอำนาจกำหนดให้ผู้จ้างงานต้องวางหลักประกันต่อศาลแรงงานตามที่ศาลแรงงานกำหนด จึงจะฟ้องคดีได้ เว้นแต่ศาลแรงงานจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่ผู้จ้างงานหรือผู้รับงานไปทำที่บ้านได้ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานตามมาตรา ๓๗ (๔) หรือได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงานการดำเนินคดีอาญาต่อผู้จ้างงานหรือผู้รับงานไปทำที่บ้านให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานตรวจแรงงาน แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญตามมาตรา ๓๗ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ ให้พนักงานตรวจแรงงาน แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญตามมาตรา ๓๗ แสดงบัตรประจำตัวหรือหนังสือมอบหมาย แล้วแต่กรณีต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานตรวจแรงงาน ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๑ ผู้จ้างงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๒ ผู้จ้างงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่การฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้หญิงมีครรภ์หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปีได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ หรือถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ ผู้จ้างงานผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามหนังสือเรียกของกรรมการหรืออนุกรรมการตามมาตรา ๓๑ หรือพนักงานตรวจแรงงานตามมาตรา ๓๗ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานตรวจแรงงาน แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการหรืออนุกรรมการตามมาตรา ๓๑ หรือพนักงานตรวจแรงงาน แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญตามมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานที่สั่งตามมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานที่สั่งตามมาตรา ๓๗ (๔) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๔๙ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้เห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่ควรได้รับโทษจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้มีอำนาจเปรียบเทียบดังนี้

- (๑) อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร
- (๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัดอื่น

ในกรณีที่มีการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำผิดไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐ ให้ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการตามมาตรา ๒๕ (๓) (๔) และ (๕) เพื่อให้ได้คณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการจัดหางาน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากสภาพการณ์เกี่ยวกับการจ้างงานเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสถานประกอบการ เป็นการจ้างโดยมอบงานให้ผู้รับงานไปผลิตหรือประกอบนอกสถานประกอบการ ซึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่อาจให้ความคุ้มครองแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านให้ได้รับความเป็นธรรมและมีมาตรฐานด้านความปลอดภัยในการทำงาน สมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตรา จนจบร่างฯ ในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติให้เห็นชอบเพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในสัปดาห์ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างฯ ในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภาในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ วุฒิสภามีการแก้ไขเพิ่มเติม

๓. สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบด้วยการแก้ไขของวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๐ ก หน้า ๑ - ๑๖ ลว. ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดย
อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ เพื่อคุ้มครองเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม การขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม การจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และการเลิกรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดให้มีการเตรียมความพร้อมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมแก่ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมและเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรมตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๕/๑ การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในต่างประเทศซึ่งเป็นประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศ โดยหน่วยงานซึ่งมีอำนาจของประเทศดังกล่าวรับรองว่าได้ปฏิบัติตามอนุสัญญาข้างต้นแล้ว และการรับบุตรบุญธรรมนั้นไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้ถือว่าเป็นการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศรายชื่อประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๘/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้ายใช้อำนาจครอบงำ ผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขู่ใจด้วยประการอื่นใด หรือเป็นคนกลางกระทำการชักจูงโดยให้ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีควรได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“การสอบคุณสมบัติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และความเหมาะสมของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“ในกรณีมีพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้มีอาจดำเนินการจดทะเบียนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งได้ ให้ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมยื่นคำร้องแสดงพฤติการณ์พิเศษต่อคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และคณะกรรมการอาจพิจารณาขยายระยะเวลาการดำเนินการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมออกไปอีกไม่เกินสามเดือนนับแต่วันที่พฤติการณ์พิเศษนั้นได้สิ้นสุดลง”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๑/๑ ในกรณีที่ผู้รับบุตรบุญธรรมประสงค์จะเลิกรับบุตรบุญธรรม หากบุตรบุญธรรมนั้นยังเป็นเด็ก ก่อนที่จะมีการจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมหรือก่อนที่จะยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๕๕๘/๓๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้รับบุตรบุญธรรมจะต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความสัมพันธ์ในเบื้องต้น และจะต้องเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษาเยียวยา ก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีการเลิกรับบุตรบุญธรรม หากบุตรบุญธรรมนั้นยังเป็นเด็ก และเด็กนั้นเคยอยู่ในความปกครองของสถานสงเคราะห์ในขณะที่มีการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมหรือไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่จะดูแลเด็กนั้นต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อจัดให้เด็กได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก โดยผู้รับบุตรบุญธรรมที่เลิกรับบุตรบุญธรรมนั้นยังคงมีหน้าที่ในการเสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษาตามสมควรและตามความสามารถของตนจนกว่าเด็กนั้นจะบรรลุนิติภาวะและจำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูต่อไปหากเด็กนั้นเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพและหาเลี้ยงตนเองไม่ได้แม้ว่าจะบรรลุนิติภาวะแล้ว เว้นแต่ในกรณีที่บุตรบุญธรรมกระทำการต้องด้วยมาตรา ๑๕๕๘/๓๑ (๑) (๒) (๓) หรือ (๖) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือมีผู้รับบุตรบุญธรรมผู้อื่นรับอุปการะเลี้ยงดู บุตรบุญธรรมผู้นั้นไม่มีสิทธิได้ค่าอุปการะเลี้ยงดูตามความในมาตรานี้ ทั้งนี้ ในการเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษาดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการและพนักงานอัยการจะฟ้องคดีแทนก็ได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๔/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘/๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๘/๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๘/๑ นอกราชอาณาจักร โดยรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย ผู้นั้นต้องรับโทษในราชอาณาจักร และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติบางประการที่ยังไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศ และพิธีสารเลือกรับต่อทำยอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี สมควรกำหนดให้การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในต่างประเทศ ซึ่งได้กระทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมของประเทศไทยที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาดังกล่าวแล้วมีผลเป็นการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมโดยชอบด้วยกฎหมายในประเทศไทย และกำหนดโทษผู้ที่ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือเป็นคนกลางโดยมีค่าตอบแทนที่มิควรได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๘/๑ ซึ่งกระทำนอกราชอาณาจักรโดยรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้มีการเยียวยาแก้ไขปัญหาก่อนการเลิกรับบุตรบุญธรรมและกำหนดค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูภายหลังเลิกรับบุตรบุญธรรม ตลอดจนกำหนดแนวทางในการสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม บุคคลผู้มีอำนาจให้ความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม และขยายเวลาในการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมออกไปได้ หากมีพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจดทะเบียนภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยวิสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๐ ก หน้า ๑๗ – ๒๑ ลว. ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖ ตอนที่พิเศษ หน้า ๒๑ - ๔๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ซึ่งแต่เดิมเคยจำกัดอยู่เฉพาะในระหว่างเครือญาติและผู้รู้จึ่งคุ้นเคยกันนั้น บัดนี้ได้แพร่ขยายออกไปสู่บุคคลออกไปสู่บุคคลภายนอกอื่น ๆ ทั้งคนไทยและคนต่างด้าว สมควรกำหนดเงื่อนไขและวิธีการในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมไว้เพื่อคุ้มครองสวัสดิการของเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กเป็นสำคัญ และป้องกันการค้าเด็กในรูปของการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของบิดามารดาที่แท้จริงของเด็ก ตลอดจนประโยชน์ของผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งหมด ๓๙ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. “เด็ก” หมายความว่า ผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“องค์การสวัสดิภาพเด็ก” หมายความว่า มูลนิธิ สมาคม หรือองค์การที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ในการสงเคราะห์เด็กและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

“ศาล” หมายความว่า ศาลคดีเด็กและเยาวชนตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน หรือศาลจังหวัดในท้องที่ที่ไม่มีศาลคดีเด็กและเยาวชน

๒. ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากกรมประชาสงเคราะห์ ส่วนราชการที่กรมประชาสงเคราะห์มอบหมาย หรือองค์การสวัสดิภาพเด็กที่ได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี ดำเนินการเพื่อให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากกรมประชาสงเคราะห์ ส่วนราชการที่กรมประชาสงเคราะห์มอบหมาย หรือองค์การสวัสดิภาพเด็กที่ได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี ดำเนินการเพื่อให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๓. องค์การสวัสดิภาพเด็กที่ประสงค์จะดำเนินการเพื่อให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากอธิบดี

ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้องค์การสวัสดิภาพเด็กได้รับใบอนุญาตให้อธิบดีแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลไปยังองค์การสวัสดิภาพเด็กนั้นโดยไม่ชักช้า องค์การสวัสดิภาพเด็กมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่องค์การสวัสดิภาพเด็กซึ่งได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗ แล้วฝ่าฝืนเงื่อนไขในการอนุญาต หรือกระทำการเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือต่อสวัสดิภาพเด็ก อธิบดีมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้ และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๔. ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม” ประกอบด้วย อธิบดีเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมอัยการ และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินแปดคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม เพื่อให้ศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม องค์การสวัสดิภาพเด็กที่ได้รับใบอนุญาต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ

(๒) พิจารณา และมีมติในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

(๓) พิจารณาเรื่องที่มีปัญหาเกี่ยวกับการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

(๔) ให้คำแนะนำในเรื่องการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมแก่ศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม องค์การสวัสดิภาพเด็กที่ได้รับใบอนุญาต และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕. เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม สถานสงเคราะห์ สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานอันเป็นที่อยู่ของเด็ก หรือสำนักงานขององค์การสวัสดิภาพเด็ก ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อพบ สอบถาม สืบเสาะข้อเท็จจริง รวบรวมเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และการเลี้ยงดูเด็ก หรือตรวจตราการปฏิบัติงานขององค์การสวัสดิภาพเด็ก กับมีอำนาจตรวจค้นสถานที่ดังกล่าวเพื่อพบตัวเด็กหรือนำเด็กกลับคืน แต่การตรวจค้นเช่นว่านี้จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด และได้แสดงหนังสือนั้นให้เจ้าของหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้นตรวจดูแล้ว

ถ้าอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดค้นด้วยตนเองไม่ต้องมีหนังสืออนุญาตให้ค้น

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้บิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การสวัสดิภาพเด็ก ตลอดจนบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นมาให้ หรือให้นำเด็กมาพบ หรือมอบเด็กคืน

ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๖. ห้ามมิให้ผู้ใดพาหรือจัดส่งเด็กออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อวัตถุประสงค์ให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๗. การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมต้องมีการทดลองเลี้ยงดู และได้รับอนุมัติให้รับเป็นบุตรบุญธรรมตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

การทดลองเลี้ยงดูตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่กรณีและผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมเป็นพี่ร่วมบิดามารดา พี่ร่วมบิดาหรือมารดา ทวด ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา หรือผู้ปกครองของผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรม

๘. ผู้ใดประสงค์จะขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ให้ยื่นคำขอพร้อมทั้งหนังสือแสดงความยินยอมของบุคคลผู้มีอำนาจให้ความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอมิภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครหรือต่างประเทศ ให้ยื่นต่ออธิบดีส่วนในจังหวัดอื่นให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

๙. เมื่อได้รับคำขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบคุณสมบัติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ และความเหมาะสมของผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม บุคคลผู้มีอำนาจให้ความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม

๑๐. เมื่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งให้ทดลองเลี้ยงดูเด็กแล้ว ให้ผู้ขอรับเด็กรับมอบเด็กที่จะรับเป็นบุตรบุญธรรมไปทดลองเลี้ยงดูได้

การทดลองเลี้ยงดูต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทดลองเลี้ยงดูให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑๑. ในระหว่างการทดลองเลี้ยงดู ถ้าผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมถอนคำขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ให้ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมมอบเด็กคืนแก่บุคคลผู้มีอำนาจให้ความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม หรือพนักงานเจ้าหน้าที่

การมอบเด็กคืนตามวรรคหนึ่งต้องกระทำโดยไม่ชักช้า ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี มีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมนำเด็กไปมอบคืนตามกำหนดโดยให้คำนึงถึงระยะทาง ความสะดวกในการนำเด็กไปมอบ และสวัสดิภาพของเด็ก

๑๒. ในระหว่างการทดลองเลี้ยงดู บิดาหรือมารดาไม่ว่าจะเป็นผู้ให้ความยินยอมหรือไม่ อาจขอยกเลิกคำขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมนั้นเสียก็ได้โดยยื่นคำขอต่ออธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ถ้าอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ยกเลิกคำขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ให้ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมมอบเด็กคืนแก่บิดามารดา

ในกรณีที่อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการขอยกเลิกคำขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมเป็นปฏิปักษ์ต่อสวัสดิภาพของเด็ก หรือบิดาหรือมารดาที่เป็นผู้ขอยกเลิกนั้น ได้ถูกศาลสั่งถอนอำนาจปกครองแล้ว ให้ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมทดลองเลี้ยงดูเด็กต่อไป บิดา มารดา ผู้ยื่นคำขอยกเลิกการขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมอาจอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าว คำสั่งของศาลชั้นต้นให้เป็นที่สุด

๑๓. ในระหว่างการทดลองเลี้ยงดู ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ว่าผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมไม่เหมาะสมที่จะรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม เมื่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งให้เลิกการทดลองเลี้ยงดู ให้ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมมอบเด็กแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมอาจอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคหนึ่ง โดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำสั่งของศาลชั้นต้นตามวรรคสองให้เป็นที่สุด

๑๔. เมื่อได้มีการทดลองเลี้ยงดูครบกำหนดแล้ว ปรากฏว่าผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมไม่เหมาะสมที่จะรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และคณะกรรมการสั่งไม่อนุมัติให้รับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี สั่งให้ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมมอบเด็กคืนนั้นคืนแก่บุคคลผู้มีอำนาจ ให้ความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีเช่นนี้ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมต้องมอบเด็กคืน

ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมอาจอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งโดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

ในระหว่างการพิจารณาของศาล ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมอาจร้องต่อศาลให้เด็กอยู่ในความเลี้ยงดูของผู้ร้องก็ได้

คำสั่งของศาลชั้นต้นตามวรรคสองและวรรคสามให้เป็นที่สุด

๑๕. เมื่อคณะกรรมการอนุมัติให้รับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมแล้ว หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการ และศาลมีคำสั่งอนุญาตให้มีการรับบุตรบุญธรรมแล้ว หากผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมไม่ดำเนินการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำอนุมัติของคณะกรรมการ หรือนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิที่จะรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และให้มอบเด็กคืนแก่บุคคลผู้มีอำนาจให้ความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

๑๖. การพิจารณาคดีและการอ่านคำสั่งศาลเกี่ยวกับการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ให้กระทำโดยลับเฉพาะบุคคลดังต่อไปนี้เท่านั้นอยู่ในห้องพิจารณาได้ คือ

(๑) บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลผู้มีอำนาจให้ความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และทนายความ

(๒) ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมและทนายความ

(๓) ผู้คัดค้านและทนายความ

(๔) พนักงานศาล

(๕) พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ขององค์การสวัสดิภาพเด็กที่เกี่ยวข้อง

(๖) พยาน ผู้เชี่ยวชาญ และล่าม

(๗) บุคคลที่ศาลเรียกให้มาแถลงข้อเท็จจริง และบุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควร

ถ้าศาลเห็นว่าในขณะหนึ่งขณะใด บุคคลบางคนไม่ควรอยู่ในห้องพิจารณาให้ศาลมีอำนาจสั่งให้บุคคลทั้งหมดหรือบุคคลที่ศาลเห็นว่าไม่สมควรนั้นออกไปนอกห้องพิจารณาก็ได้

๑๗. ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณารูป ชื่อ หรือข้อความใดซึ่งจะทำให้รู้จักตัวเด็กที่จะเป็นหรือเป็นบุตรบุญธรรม บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กที่จะเป็นหรือเป็นบุตรบุญธรรม หรือผู้ขอรับหรือรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมและห้ามมิให้โฆษณาคำสั่งศาลตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นต้องกระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

๑๘. ผู้ใดฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้มีโทษ ปรับ จำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

๒. พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่พิเศษ หน้า ๒๑ - ๔๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากชื่อยกเว้นไม่ต้องทดลองเลี้ยงดูเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรมที่กำหนดไว้ตามกฎหมายปัจจุบัน คือ พี่ร่วมบิดามารดา พี่ร่วมบิดามารดา ทวด ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา หรือผู้ปกครองนั้น ปรากฏว่ายังมีกรณีอื่นซึ่งสมควรได้รับการยกเว้นอีก เช่น กรณีคู่สมรสฝ่ายหนึ่งจะรับบุตรบุญธรรมหรือบุตรที่ติตมาของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งเป็นบุตรบุญธรรมของตนด้วย จึงสมควรแก้ไขกฎหมาย โดยเปิดโอกาสให้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขกรณีที่จะได้รับยกเว้นเพิ่มขึ้นได้ตามความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม โดยมีสาระสำคัญคือ

ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การทดลองเลี้ยงดูตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมเป็นพี่ร่วมบิดามารดา พี่ร่วมบิดาหรือมารดา ทวด ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา หรือผู้ปกครองของผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรม หรือเป็นบุคคลอื่นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

นางสาวสิตาวิร์ อีร์วิรุฬห์ / จัดทำ

นายสุเทพ สิริพงษ์กุล / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

สภาเกษตรกรแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เกษตรกรกรรม” หมายความว่า การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมง และกิจการอื่น
ที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

“องค์กรเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัตินี้

“แผนแม่บท” หมายความว่า แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

“สภาเกษตรกรจังหวัด” หมายความว่า สภาเกษตรกรกรุงเทพมหานครด้วย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

“สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด” หมายความว่า สำนักงานสภาเกษตรกรกรุงเทพมหานครด้วย

“หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด” หมายความว่า หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรกรุงเทพมหานครด้วย

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสภาเกษตรกรแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามบทเฉพาะกาล

ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิكدังต่อไปนี้

(๑) ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติโดยตำแหน่ง

(๒) สมาชิกซึ่งสมาชิกรับเลือกจากตัวแทนองค์กรเกษตรกรด้านพืช ด้านสัตว์ ด้านประมง และด้านเกษตรกรรมอื่นๆ จำนวนสิบหกคน โดยกระจายตามความสำคัญและครอบคลุม

สาขาอาชีพเกษตรกรรมในแต่ละด้าน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม (๑) และ (๒) เลือกจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านเกษตรกรรม จำนวนเจ็ดคน โดยมาจากด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สมาชิกตาม (๒) ต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๖ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดครบทุกจังหวัด ให้สภาเกษตรกรจังหวัดแต่ละจังหวัดส่งชื่อประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมายังเลขาธิการ และให้เลขาธิการจัดให้มีการประชุมของประธานสภาเกษตรกรจังหวัด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อดังกล่าวเพื่อเลือกสมาชิกตามมาตรา ๕ (๒)

ในกรณีที่มีเหตุการณใด ๆ ทำให้การส่งชื่อประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมายังเลขาธิการไม่ครบทุกจังหวัด แต่ได้มีการส่งชื่อประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมายังเลขาธิการแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบของจำนวนประธานสภาเกษตรกรจังหวัดทั้งหมด ให้ถือว่าสมาชิกตามมาตรา ๕ (๑) ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนดังกล่าว และให้สมาชิกตามมาตรา ๕ (๑) จำนวนดังกล่าวเลือกสมาชิกตามมาตรา ๕ (๒) ต่อไปได้

ให้สมาชิกตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒) ที่ได้มาตามวรรคสองเลือกสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๓) เพื่อให้ครบองค์ประกอบของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๗ สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) เป็นเกษตรกรซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ทั้งนี้

เฉพาะกรณีสมาชิกตามมาตรา ๕ (๒)

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการ ที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๖) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำของราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๗) ไม่เป็นพระภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๘) ไม่เป็นบุคคลซึ่งทางราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน ไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่

(๙) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๑๐) ไม่เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ได้พ้นโทษดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปีหรือเป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันที่ประกาศรายชื่อตามมาตรา ๑๕ และจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ จนกว่าจะมีการประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติชุดใหม่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๔) สภาเกษตรกรแห่งชาติมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่

(๕) ลาออกจากองค์กรเกษตรกรที่ตนเป็นตัวแทนในการได้รับเลือกเป็นสมาชิกตามมาตรา ๕ (๒)

(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ขาดหรือลาการประชุมติดต่อกันเกินกว่าห้าครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและยังมีสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติเหลืออยู่เกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด ให้เลือกสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๕ และให้ผู้ได้รับเลือกนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน ไม่ต้องมีการเลือกสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติแทนตำแหน่งที่ว่าง

ในระหว่างที่ตำแหน่งสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติว่างลงตามวรรคหนึ่งให้สภาเกษตรกรแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่เหลืออยู่

ในกรณีที่สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด ให้ถือว่าสภาเกษตรกรแห่งชาติสิ้นสุดลง และให้มีการเลือกสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติใหม่ภายในเก้าสิบวัน

มาตรา ๑๑ สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การผลิต การแปรรูป การตลาด และการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

(๒) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรแบบผสมผสาน ระบบวนเกษตร ระบบเกษตรธรรมชาติ ระบบไร่นาสวนผสม ระบบเกษตรอินทรีย์ และเกษตรกรรมรูปแบบอื่น

(๓) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร การพัฒนาเกษตรกรรม รวมทั้งการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) เสนอแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านพันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น ผลผลิตทางเกษตรกรรม และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปผลผลิตทางเกษตรกรรม

(๖) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการประกันความเสี่ยงของราคาและผลผลิตทางเกษตรกรรม รวมทั้งการกำหนดสวัสดิการให้แก่เกษตรกร

(๗) เสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานกับภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

(๘) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

(๙) ให้ความเห็นต่อนโยบาย กฎหมาย หรือข้อตกลงที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อเกษตรกร

(๑๐) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และตามที่สภาเกษตรกรจังหวัดเสนอ

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษาตามความจำเป็น

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่สภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอ เพื่อเสนอต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ การใดที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเกษตรกร สภาเกษตรกรแห่งชาติอาจร้องขอเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้

มาตรา ๑๔ สภาเกษตรกรแห่งชาติ มีประธานสภาหนึ่งคนและรองประธานสภาสองคน

มาตรา ๑๕ เมื่อสภาเกษตรกรแห่งชาติมีสมาชิกครบถ้วนตามมาตรา ๕ หรือถือว่าครบถ้วนตามมาตรา ๖ แล้ว ให้เลขาธิการประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติในราชกิจจานุเบกษา

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้เลขาธิการจัดให้มีการประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในการประชุมครั้งแรก ให้ที่ประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมายผู้มีอาวุโสสูงสุดเป็นประธาน เพื่อดำเนินการเลือกประธานและรองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติจากสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามมาตรา ๕ (๑) โดยให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ ให้ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดให้มีการประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติ สองเดือนต่อหนึ่งครั้ง โดยแต่ละครั้งให้มีกำหนดเวลารวมกันไม่เกินเจ็ดวัน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะเรียกประชุมเป็นวาระพิเศษเพิ่มขึ้นก็ได้ หรือเมื่อมีสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติทั้งหมด เข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอต่อประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้เรียกประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องจำเป็นได้

มาตรา ๑๗ การประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติ ถ้าประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติคนที่หนึ่ง หรือคนที่สองตามลำดับ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ในกรณีประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และรองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่ง ตามมาตรา ๕ (๑) เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการประชุมและมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในการประชุม

(๒) ควบคุมและดำเนินการของสภาเกษตรกรแห่งชาติให้เป็นไปตามข้อบังคับและมติของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

(๓) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ให้รองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนเมื่อประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๑๕ ให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ได้รับค่าเบี้ยประชุม ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าใช้จ่าย และสิทธิประโยชน์อื่น ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามระเบียบที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๒

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๒๐ ให้จัดตั้งสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น เรียกโดยย่อว่า “สกกช.” โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) รับผิดชอบงานด้านธุรการ และทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- (๒) รวบรวม ศึกษา วิจัย พัฒนา และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงาน และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด
- (๓) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ได้ทราบถึงนโยบาย แผนแม่บท และการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- (๔) รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
- (๕) จัดให้มีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ระบบข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การวิจัย การผลิต การแปรรูป การตลาด และราคาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์
- (๖) ประสานการดำเนินงานกับสภาเกษตรกรจังหวัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๗) จัดทำรายงานประจำปีของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมาย

การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๒๑ กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๒๒ ให้ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติแต่งตั้งเลขธิการ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันรับสมัคร
- (๓) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ที่จะปฏิบัติงานให้สำนักงานได้
- (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐)
- (๕) ไม่เป็นลูกจ้างในองค์กรเอกชนที่มีตำแหน่งและมีเงินเดือนประจำ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสรรหาเลขธิการ ให้เป็นไปตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๓ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานในหน้าที่เลขธิการ และการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด โดยให้มีกำหนดระยะเวลาจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี

ให้เลขธิการได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอื่น ตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานภายในสำนักงาน และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด อำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) การแบ่งส่วนงานภายในสำนักงาน และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

(๒) การออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การกำหนดตำแหน่ง การกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้าง การกำหนดบำเหน็จและสิทธิประโยชน์อื่น การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง

(๓) การออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสำนักงาน และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๕ ให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารกิจการของสำนักงาน และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ ภายใต้การกำกับดูแลของประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๒๖ ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก

มาตรา ๒๗ ให้เลขาธิการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานไม่เกินสองคนเป็นรองเลขาธิการคนที่หนึ่งและรองเลขาธิการคนที่สองเพื่อช่วยปฏิบัติงานของสำนักงาน และในกรณีที่ตำแหน่งเลขาธิการว่างลงและยังไม่มีเลขาธิการคนใหม่ หรือในกรณีที่เลขาธิการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราว ให้ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติแต่งตั้งรองเลขาธิการคนที่หนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการ และในกรณีที่เลขาธิการและรองเลขาธิการคนที่หนึ่งไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติแต่งตั้งรองเลขาธิการคนที่สองเป็นผู้รักษาราชการแทน

ให้ผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเลขาธิการ

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนตามมาตรา ๒๕

(๒) เงินช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา
เกษตรกรรม

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้

(๔) ดอกผลและรายได้อื่น ๆ

รายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๕ ให้สำนักงานเสนอของบประมาณจากรัฐบาลตามมติของสภาเกษตรกรแห่งชาติ
เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสภาเกษตรกรจังหวัด

ให้รัฐบาลอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของสภาเกษตรกร
แห่งชาติและสภาเกษตรกรจังหวัด

การใช้จ่ายเงินอุดหนุนตามมาตรา ๒๕ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด
โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานจัดทำบัญชีงบการเงินและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายใน
เก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานและให้ทำการตรวจสอบ
รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงานรวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของ
สำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผล
ตามเป้าหมายเพียงใดแล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และ
คณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

หมวด ๓

สภาเกษตรกรจังหวัด

มาตรา ๓๑ ให้มีสภาเกษตรกรจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง จำนวนสิบหกคน ในกรณีที่จังหวัดใดมีจำนวนอำเภอ
มากกว่าสิบหกอำเภอ ให้เพิ่มจำนวนผู้แทนเกษตรกรในจังหวัดนั้นให้เท่ากับจำนวนของอำเภอ

(๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม (๑) เลือกจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านเกษตรกรรม จำนวนห้าคน โดยมาจากด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

ให้สำนักงานจัดให้มีการเลือกตั้งเพื่อให้ได้สมาชิกตาม (๑) และการเลือกเพื่อให้ได้สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๒ เมื่อสภาเกษตรกรจังหวัดมีสมาชิกครบถ้วนตามมาตรา ๓๑ แล้ว ให้เลขาธิการประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดในราชกิจจานุเบกษา ภายในเวลาสิบห้าวัน

มาตรา ๓๓ สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรภายในจังหวัด
- (๒) ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร เกษตรกร สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และหน่วยงานของรัฐ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ในจังหวัด ในรูปแบบต่าง ๆ

(๔) เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อบูรณาการเป็นแผนแม่บทเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจรและยั่งยืน

(๖) เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ

(๗) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกร

(๘) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการใด ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๓๔ สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเกษตรกรที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด
- (๒) มีสัญชาติไทย
- (๓) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐)

มาตรา ๓๕ สภาเกษตรกรจังหวัดมีประธานสภาหนึ่งคนและรองประธานสภาสองคน

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด ตามมาตรา ๓๒ ให้สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด จัดให้มีการประชุมสภาเกษตรกรจังหวัดเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก เพื่อเลือกประธานและรองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดแต่ละแห่งและให้นำความในมาตรา ๑๕ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการของสภาเกษตรกรจังหวัดให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสภาเกษตรกรจังหวัด

รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนเมื่อประธานสภาเกษตรกรจังหวัดไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๓๗ ให้นำความในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับสภาเกษตรกรจังหวัดโดยอนุโลม

หมวด ๔

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด

มาตรา ๓๘ ให้จัดตั้งสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดขึ้น เรียกโดยย่อว่า “สกกจ.” มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) รับผิดชอบงานด้านธุรการ และทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรจังหวัด
- (๒) รวบรวม ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัด

(๓) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ได้ทราบถึงนโยบาย แผนพัฒนา เกษตรกรรมจังหวัด และการดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัด

(๔) จัดให้มีระบบฐานข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผลงานการวิจัยและองค์ความรู้ เกี่ยวกับการผลิต ผลผลิต การแปรรูป ผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม รวมทั้งการตลาดทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศ

(๕) ประสานการดำเนินงานกับเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๖) จัดทำรายงานประจำปีของสภาเกษตรกรจังหวัด

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ และสภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย

มาตรา ๓๘ ให้เลขาธิการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานเป็นหัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัด

มาตรา ๔๐ ให้หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและ ลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ ภายใต้การบังคับบัญชาของ เลขาธิการและการกำกับดูแลของประธานสภาเกษตรกรจังหวัด

หมวด ๕

แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

มาตรา ๔๑ ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บท โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนแม่บทระดับจังหวัด และต้องมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริม และการสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร องค์กร เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) การส่งเสริม การพัฒนา การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาดินและที่ดินโดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง

(๓) การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมโดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด

(๔) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

(๕) การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการเกษตร

(๖) การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม

(๗) การเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงแหล่งทุน และการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

(๘) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบการเกษตร

(๙) การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐ และภาคเอกชน

(๑๐) การสนับสนุน ส่งเสริมการให้การศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี ด้านเกษตรกรรม และการจัดการ แก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร

(๑๑) การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจรและลดการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

แผนแม่บทตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติ และระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจนด้วยก็ได้

มาตรา ๔๒ เมื่อสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บทแล้ว ให้เสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา วิเคราะห์ และกลั่นกรอง เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

การพิจารณาของนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน

มาตรา ๔๓ ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนแม่บท พร้อมทั้งรายงานปัญหาและอุปสรรคที่ไม่อาจดำเนินการตามแผนแม่บท และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๔ ในวาระเริ่มแรกให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำหน้าที่เลขาธิการและหัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรกรุงเทพมหานคร และให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดทำหน้าที่หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ทั้งนี้ ไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมาช่วยปฏิบัติงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติหรือสภาเกษตรกรจังหวัด แล้วแต่กรณีเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๔๕ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดชุดแรก

มาตรา ๔๖ รายชื่อเกษตรกรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ให้พิจารณาจากบัญชีครัวเรือนเกษตรกรที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว โดยให้เกษตรกรที่บรรลุนิติภาวะทุกคนในแต่ละครัวเรือนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกร รวมทั้งพิจารณาจากบัญชีรายชื่อเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติมตามวรรคสอง

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จัดให้มีการประกาศรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรที่บรรลุนิติภาวะและมีได้ขึ้นทะเบียนครัวเรือนเกษตรกรไว้ แต่ประสงค์จะใช้สิทธิในการเลือกตั้งได้มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดประกาศบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้านของแต่ละพื้นที่นั้น

มาตรา ๔๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศรายชื่อเกษตรกรตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๔ ให้ได้ผู้แทนเกษตรกรหมู่บ้านละหนึ่งคน

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้านให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ประกาศบัญชีรายชื่อผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้านที่ได้รับการเลือกตั้ง

มาตรา ๔๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศรายชื่อผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้านตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรระดับตำบล โดยให้ผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้านในแต่ละตำบลเลือกตั้งกันเอง ให้ได้ผู้แทนเกษตรกรตำบล ตำบลละหนึ่งคน

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรระดับตำบล ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ประกาศบัญชีรายชื่อผู้แทนเกษตรกรระดับตำบลที่ได้รับการเลือกตั้ง

มาตรา ๔๙ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศรายชื่อผู้แทนเกษตรกรระดับตำบลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรเพื่อเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด โดยให้ผู้แทนเกษตรกรระดับตำบลในแต่ละอำเภอเลือกตั้งกันเอง ให้ได้ผู้แทนเกษตรกรอำเภอ อำเภอละหนึ่งคน

ในกรณีที่จังหวัดใดมีจำนวนอำเภอน้อยกว่าสิบหกอำเภอ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จัดให้ผู้แทนเกษตรกรระดับตำบลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง เลือกตั้งกันเอง ให้ได้ผู้แทนเกษตรกรรวมกัน จำนวนสิบหกคน โดยให้ผู้แทนเกษตรกรอำเภอ อำเภอละไม่น้อยกว่าหนึ่งคน ทั้งนี้ ผู้แทนเกษตรกรในแต่ละอำเภอให้มีจำนวนมากน้อยตามสัดส่วนของเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ของแต่ละอำเภอ

มาตรา ๕๐ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ประกาศบัญชีรายชื่อผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด พร้อมทั้งแจ้งรายชื่อเพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด และให้ประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๑ ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๕๐ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เรียกประชุมสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดเพื่อเลือกประธานและรองประธานสภาเกษตรกรจังหวัด โดยให้สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดในแต่ละจังหวัดเลือกกันเอง

มาตรา ๕๒ ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร และจัดให้มีการรับขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าว ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) ชุดแรก

มาตรา ๕๓ การรับขึ้นทะเบียนองค์กรตามมาตรา ๕๒ ให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันเริ่มเปิดให้มีการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรครั้งแรก

ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจอนุมัติการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรในกรุงเทพมหานคร และเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีอำนาจอนุมัติการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรในจังหวัดอื่น

มาตรา ๕๔ ในกรณีมีปัญหาอันเนื่องมาจากการเลือกตั้ง ให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด หรือผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้วินิจฉัยแล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ทูลเกล้าต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ภายในสิบห้าวัน นับจากวันได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยผู้ทูลเกล้าของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็นที่สิ้นสุด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิต การแปรรูปและการตลาด ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้รัฐรักษาเสถียรภาพด้านราคาและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.**

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญทั่วไป เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๑ ก หน้า ๑ - ๒๐ ลว. ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๔ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การปฏิรูปกฎหมาย หมายถึง การดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้เกิดความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็น ในด้านการปฏิบัติการตามกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย การวินิจฉัยกฎหมาย การร่างกฎหมาย หรือการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายทั้งระบบ โดยให้คำนึงถึงหลักในการดำเนินการดังนี้

- (๑) หลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) หลักความเป็นอิสระ
- (๓) หลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล
- (๔) หลักการดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการวิจัย
- (๕) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (๖) หลักความคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน
- (๗) หลักความสอดคล้องและทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของประเทศและอารยประเทศ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง รองประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๑ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการจำนวนสี่คนต้องเป็นกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๓๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการเสนอชื่อ
- (๓) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

- (๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๘) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๙) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันที่ได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๑๐) ไม่เป็นบุคคลที่อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๖๓ หรือเคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๗๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๓๘ ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง

- (๑) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๒) ไม่เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง
- (๓) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้พิพากษา ศาลยุติธรรม ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการมีลักษณะตาม (๑) (๒) หรือ (๓) นายกรัฐมนตรีจะนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นผู้มีลักษณะตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการและให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

มาตรา ๑๐ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลางรวมทั้งต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

กรรมการต้องไม่กระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่หรือเสื่อมเสียถึงเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่

มาตรา ๑๑ กรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาต้องไม่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นในลักษณะที่ต้องทำงานเป็นการประจำ

มาตรา ๑๒ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการคนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการคนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการใหม่เป็นการล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๕
- (๔) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ โดยให้กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งปีจะไม่ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แทนก็ได้

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหกคน

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาเป็นประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ แล้วแต่กรณี แล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๑๕ การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง หรือคณะอนุกรรมการหรือมอบหมายให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดชี้แจงข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการได้

มาตรา ๑๘ ให้กรรมการได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้กรรมการเฉพาะเรื่องและอนุกรรมการตามมาตรา ๑๖ ได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจ ศึกษา และวิเคราะห์ทางวิชาการ รวมตลอดทั้งวิจัยและสนับสนุนการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการวางแผนเป้าหมาย นโยบาย และจัดทำแผนโครงการและมาตรการต่าง ๆ ในการดำเนินการตาม (๒)

(๒) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย

(๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนการให้มีกฎหมาย หรือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย โดยพิจารณาภาพรวมของกฎหมายในเรื่องนั้นหรือกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีความสัมพันธ์กันในเรื่องนั้น

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนการตรากฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประกอบการพิจารณา

(๕) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเกี่ยวกับร่างกฎหมายฉบับหนึ่งฉบับใดที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

(๖) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินการในการร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๗) ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน การรักษาการแทนและการปฏิบัติกรแทน การกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทน สวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน

(๘) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยให้คำนึงถึงประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หมวด ๒

คณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๒๐ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการจำนวนสิบสองคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ผู้แทนคณาจารย์ประจำซึ่งสอนในสาขาวิชานิติศาสตร์

(ก) ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และมีการสอนระดับปริญญาในสาขาวิชานิติศาสตร์
คัดเลือกกันเองให้เหลือสองคน และ

(ข) ในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่เป็นนิติบุคคล และมีการสอนระดับปริญญาใน
สาขาวิชานิติศาสตร์ คัดเลือกกันเองให้เหลือสองคน

(๓) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน
ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักด้านแรงงาน ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และด้านสิ่งแวดล้อม
และสุขภาพ โดยคัดเลือกกันเองให้เหลือด้านละหนึ่งคนรวมเป็นสี่คน

องค์กรตาม (๓) ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลและได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่สำนักงานกำหนด ถ้าองค์กรใดมีวัตถุประสงค์หลักหลายด้านให้ขึ้นทะเบียนเพื่อใช้สิทธิ
เลือกในด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา
และคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ

ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ

มาตรา ๒๑ ในการคัดเลือกกรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกบุคคล
ผู้มีความรู้หรือมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ตามมาตรา ๙ รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตามมาตรา ๘ เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการจำนวนสิบเอ็ดคน โดยให้ระบุประเภท
ของกรรมการพร้อมหลักฐานแสดงความยินยอมของผู้ที่ได้รับเลือกกว่าผู้ใดจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
กรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาหรือไม่เต็มเวลา

เมื่อได้มีการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกทั้งหมดประชุม
ร่วมกันเพื่อคัดเลือกกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาเป็นประธานกรรมการคนหนึ่งและรองประธาน
กรรมการคนหนึ่ง

ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งรายชื่อประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ พร้อมหลักฐานแสดงคุณสมบัติให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมตามมาตรา ๑ และความยินยอมของบุคคลดังกล่าวต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้นายกรัฐมนตรีประกาศรายชื่อคณะกรรมการในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๒๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๒๓ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปและงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๒) ศึกษา วิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายและระบบกฎหมายรวมทั้งข้อมูลอื่นเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ
- (๓) จัดทำข้อเสนอหรือความเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปกฎหมายเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา
- (๔) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามเป้าหมาย นโยบาย และแผนโครงการและมาตรการตามมาตรา ๑๕ (๑) แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการ รวมทั้งให้ความเห็นเกี่ยวกับการเร่งรัดปรับปรุง หรือเลิกล้มแผนโครงการหรือมาตรการเมื่อเห็นสมควร
- (๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะหรือคำปรึกษาของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) (๕) และ (๖) แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการ
- (๖) ฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานในด้านการปฏิรูปกฎหมาย รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในด้านการปฏิรูปกฎหมายแก่บุคคลทั่วไป

(๓) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้สำนักงานรายงานผลการดำเนินการตาม (๔) และ (๕) ให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

มาตรา ๒๔ ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายคนหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการอาจมอบอำนาจให้พนักงานปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่างแทนได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งเลขาธิการ

เลขาธิการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ รวมทั้งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารจัดการองค์กร

มาตรา ๒๖ เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้

ให้เลขาธิการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการขึ้นใหม่

เพื่อให้ได้มาซึ่งเลขาธิการคนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของเลขาธิการคนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกเลขาธิการใหม่เป็นการล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๖ เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบหกสิบปี

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง

(๕) คณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง บกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรง หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๒๘ สำนักงานมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) รายได้และผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงาน

(๓) รายได้และดอกผลจากทรัพย์สินของสำนักงาน

รายได้ของสำนักงานไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน คณะกรรมการอาจขอให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการหรือพนักงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐส่งให้ไปช่วยปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานได้เมื่อข้าราชการหรือพนักงานผู้นั้นยินยอม โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้ถือว่าข้าราชการหรือพนักงานผู้นั้นไปปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

ให้คณะกรรมการออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ กำหนดค่าตอบแทนและการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้บังคับกับผู้มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๐ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสำนักงาน ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๓๑ การบัญชีของสำนักงานให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชี ตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายใน โดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในทศรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระที่คณะกรรมการแต่งตั้งโดยได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๔

ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา

มาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ซึ่งต้องแสดงรายละเอียดแผนงานและผลการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

รัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะกรรมการอาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

มาตรา ๓๔ ในการขอรับการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอคำขออนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ ให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้
ไปพลางก่อนจนกว่าคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๓๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของ
สำนักงานกิจการยุติธรรมในส่วนของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปเป็นของ
สำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนลูกจ้างของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปเป็นพนักงานของ
สำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๗ ให้สำนักงานกิจการยุติธรรมทำหน้าที่เป็นสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูป
กฎหมายจนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้อง
ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมทำหน้าที่เลขาธิการจนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๘๑ (๓) ประกอบกับมาตรา ๓๐๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายที่ดำเนินการเป็นอิสระเพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศและปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนั้น ประกอบด้วย รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ.**

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างฯ ในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๑ ก หน้า ๒๑ – ๓๓ ลว. ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“อากาศยาน” หมายความว่า อากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

“อากาศยานพลเรือน” หมายความว่า อากาศยานที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ และอากาศยานซึ่งจดทะเบียนและมีสัญชาติตามกฎหมายต่างประเทศ

“ราชอาณาจักร” ให้หมายความรวมถึง เขตแสดงตนเพื่อป้องกันภัยทางอากาศ ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมร่วมกันกำหนดตามมาตรา ๖

“แผนการบิน” หมายความว่า แผนการบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

“หน่วยงานให้บริการจราจรทางอากาศ” หมายความว่า หน่วยงานให้บริการจราจรทางอากาศ ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

“พิสูจน์ฝ่าย” หมายความว่า การสอบถามและตรวจพิสูจน์ทราบแบบ สัญชาติและทะเบียน ของอากาศยาน การปฏิบัติตามแผนการบิน และรายละเอียดเกี่ยวกับอากาศยานโดยการติดต่อสื่อสาร ทางวิทยุ กรรมวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ ทศนสัญญาณ การใช้อากาศยานขึ้นสกัดกั้น หรือวิธีอื่นใด

“สกัดกั้น” หมายความว่า การปฏิบัติการเพื่อทำการพิสูจน์ฝ่าย และการบังคับให้อากาศยาน ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร และให้หมายความรวมถึงการทำลายอากาศยานในกรณีจำเป็น เพื่อรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือป้องกันภัยต่อสาธารณะ

“การกระทำอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรืออาจเป็นภัยต่อสาธารณะ” ให้หมายความรวมถึง การกระทำของอากาศยานที่ถือว่าอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรืออาจเป็นภัยต่อสาธารณะตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม

“สืบสวนสอบสวนเบื้องต้น” หมายความว่า แสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานตลอดจน รวบรวมพยานหลักฐานหรือดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ ฝ่ายทหารได้กระทำไปเกี่ยวกับการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริง หรือทราบรายละเอียดแห่งการกระทำ หรือเพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดี

“ผู้ควบคุมอากาศยาน” หมายความว่า ผู้ควบคุมอากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ และให้หมายความรวมถึงนักบินที่ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศหรือรัฐต่างประเทศ กำหนดให้เป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบความปลอดภัยของอากาศยานราชการ หรืออากาศยานของรัฐ ต่างประเทศแล้วแต่กรณีด้วย

“เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ทหารอากาศหรือเจ้าหน้าที่ทหารอื่นที่มี อำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในแผนป้องกันภัยทางอากาศ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง หรือหน่วยงานของรัฐ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การตรวจและพิสูจน์ฝ่าย

มาตรา ๖ เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมร่วมกันประกาศกำหนดเขตแสดงตนเพื่อป้องกันภัยทางอากาศ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗ ระบบการตรวจและพิสูจน์ฝ่าย ให้เป็นไปตามแผนป้องกันภัยทางอากาศ ที่กองทัพอากาศกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ เมื่อได้อนุญาตให้อากาศยานใดทำการบินหรือเมื่อได้รับแผนการบินแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตให้อากาศยานทำการบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ และหน่วยงาน ให้บริการจราจรทางอากาศที่ได้รับแผนการบิน ส่งคำอนุญาตหรือแผนการบินแล้วแต่กรณี ให้เจ้าหน้าที่ ฝ่ายทหารตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมร่วมกัน กำหนด

มาตรา ๙ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีหน้าที่ตรวจและพิสูจน์ฝ่ายอากาศยานทุกลำที่จะทำการ บินเข้ามาในหรือออกนอกราชอาณาจักร หรือบินขึ้นลงในราชอาณาจักร หรือบินผ่านราชอาณาจักร โดยดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดในแผนป้องกันภัยทางอากาศตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้อากาศยานบินตามเส้นทางบินที่กำหนดในแผนการบิน หรือบินไปยังเขตแดน หรือบินให้พ้นเขตห้าม เขตจำกัดการบินหรือเขตอันตราย หรือบินไปลงยังสนามบิน หรือที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยาน หรือสั่งให้อากาศยานกระทำการอื่นตามที่จำเป็น

(๒) สกัตกั้นอากาศยานตามมาตรา ๑๑

(๓) ทำลายอากาศยานจากภาคพื้นตามมาตรา ๑๓

มาตรา ๑๑ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารนำอากาศยานขึ้นสกัตกั้นอากาศยานใดได้ เมื่อมีเหตุหนึ่งเหตุใดดังต่อไปนี้

(๑) ไม่สามารถตรวจและพิสูจน์ฝ่ายอากาศยานนั้นจากภาคพื้นได้

(๒) เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า อากาศยานนั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ กฎหมายอื่น หรืออนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ เช่น

(ก) การปฏิบัติตามแผนการบินและตามกฎจราจรทางอากาศ เป็นต้นว่า การใช้สถานที่ขึ้นลงของอากาศยาน การบินตามเส้นทางบิน การบินเข้าหรือผ่านเขตห้าม เขตจำกัดการบินหรือเขตอันตราย

(ข) การบินเข้ามาในหรือออกนอกราชอาณาจักร หรือบินขึ้นลงในราชอาณาจักร หรือบินผ่านราชอาณาจักร

(ค) การบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน หรือการทิ้งร่มอากาศ

(ง) การพายุทธภัณฑ์ไปกับอากาศยาน หรือการใช้เครื่องถ่ายภาพหรืออุปกรณ์เก็บข้อมูลจากอากาศยาน

(๓) เมื่ออากาศยานนั้นมีการกระทำอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรืออาจเป็นภัยต่อสาธารณะ

ในการนำอากาศยานขึ้นสกัตกั้นตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารใช้วิธีติดต่อสื่อสารทางวิทยุหรือกรรมวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ หากไม่สามารถใช้วิธีดังกล่าวได้ ให้ใช้ทัศนสัญญาณตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กระทรวงกลาโหมอาจกำหนดให้การกระทำใดของอากาศยานเป็นการกระทำอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรืออาจเป็นภัยต่อสาธารณะได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๑ หรือเป็นกรณีที่เชื่อได้ว่าอากาศยานใดมีการกระทำอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรืออาจเป็นภัยต่อสาธารณะ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้อาวุธประจำอากาศยานหรืออาวุธอื่นบังคับอากาศยานที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร หรือที่กระทำการอันอาจเป็นภัยดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบกระทรวงกลาโหม

(๒) ทำลายอากาศยานนั้น โดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เว้นแต่ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารทำลายอากาศยานนั้นได้ โดยรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมทราบทันทีพร้อมด้วยเหตุผล

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารนำอากาศยานขึ้นสกัดกั้นแล้ว แต่ไม่อาจสกัดกั้นอากาศยานนั้นได้ หรือไม่อาจนำอากาศยานขึ้นสกัดกั้นได้ทัน หากอากาศยานนั้นมีการกระทำอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรืออาจเป็นภัยต่อสาธารณะ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจใช้อาวุธจากภาคพื้นสู่อากาศเพื่อทำลายอากาศยานนั้นได้ โดยให้นำความในมาตรา ๑๒ (๒) มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒ ในกรณีที่เป็นการพลเรือน ให้ใช้วิธีการนำอากาศยานขึ้นสกัดกั้นเพื่อการพิสูจน์ฝ่ายเป็นหนทางสุดท้าย และเมื่อได้ทราบฝ่ายแล้ว ให้ใช้การติดต่อสื่อสารหรือทัศนสัญญาณเพื่อนำอากาศยานพลเรือนที่ถูกสกัดกั้นบินเข้าสู่เส้นทางบินที่กำหนดในแผนการบิน หรือนำไปยังเขตแดน หรือนำให้พ้นเขตห้าม เขตกักตุนการบินหรือเขตอันตราย หรือนำไปลงยังสนามบินหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยานตามที่กำหนด หรือสั่งให้อากาศยานพลเรือนกระทำประการอื่นตามที่จำเป็นแล้วแต่กรณี

หมวด ๒

การกักและยึดอากาศยาน และการจับ ควบคุมและการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้น

มาตรา ๑๕ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจปฏิบัติเกี่ยวกับอากาศยานและผู้ควบคุมอากาศยานและบุคคลอื่นที่อยู่ในอากาศยาน ที่กระทำความผิดหรือสงสัยว่าจะกระทำความผิด ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจ ค้น หรือกักอากาศยาน

(๒) ยึดอากาศยานและสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือสิ่งของที่จะใช้หรือได้ใช้ในการกระทำความผิด

(๓) จับ ควบคุม หรือสืบสวนสอบสวนเบื้องต้น ผู้ควบคุมอากาศยานและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๔) สั่งผู้ควบคุมอากาศยานหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องให้เคลื่อนย้ายอากาศยาน หรือให้กระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติร่วมกันกำหนด

มาตรา ๑๖ ถ้าในการตรวจและค้นอากาศยานหรือสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นปรากฏว่าผู้ควบคุมอากาศยานนั้นไม่จงใจใช้อากาศยานโดยผิดกฎหมายหรือฝ่าฝืนแผนการบิน และมีได้กระทำการอื่นที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งไม่มีสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือสิ่งของที่จะใช้หรือได้ใช้ในการกระทำความผิดในอากาศยานนั้น ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจพิจารณาปล่อยอากาศยานนั้น หรือประสานกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทางการบินพลเรือนเพื่อพิจารณาปล่อยอากาศยานนั้นไป แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมร่วมกันกำหนด

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ เมื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้ปฏิบัติการเท่าที่จำเป็นในการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารจัดส่งผู้ต้องหาพร้อมด้วยอากาศยาน หลักฐาน สิ่งของที่ยึดไว้ รวมทั้งบันทึกทั้งปวงที่เกี่ยวข้องในคดีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้ทำไว้ไปยังพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้จัดส่งผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป มิให้นับระยะเวลาควบคุมผู้ต้องหาซึ่งได้กระทำมาก่อนที่พนักงานสอบสวนได้รับตัวผู้ต้องหานั้นมาเป็นระยะเวลาควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่เกินสิบสองวัน หากมีความจำเป็นต้องใช้เวลาเกินสิบสองวัน ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารติดต่อขอรับอนุมัติจากผู้บัญชาการทหารสูงสุดเพื่อขยายเวลาออกไปอีกได้เท่าที่จำเป็น แต่ต้องไม่เกินสิบสองวัน

มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ต้องหามายังที่ทำการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นรวมเข้าในระยะเวลานำตัวผู้ต้องหาส่งให้พนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๐ การเก็บรักษาอากาศยาน ตลอดจนสิ่งของและหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติร่วมกันกำหนด และในกรณีที่ได้มีการมอบสำนวนการสอบสวนให้แก่พนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๗ แล้ว หากระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้บุคคลอื่นที่มีใช้พนักงานสอบสวนเป็นผู้เก็บรักษา ให้ถือว่าเป็นการเก็บรักษาแทนพนักงานสอบสวน

ในกรณีที่สิ่งของหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเป็นทรัพย์สินที่มีสภาพเป็นของเสียได้หรือไม่เหมาะแก่การเก็บรักษา หรือการเก็บรักษาจะเป็นภาระแก่ทางราชการเกินสมควรให้สามารถจำหน่ายได้ทันที โดยวิธีการขายทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่สมควร

การเก็บรักษาอากาศยานหรือสิ่งของหรือหลักฐานที่จะต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลานาน อาจกำหนดให้มีหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้เก็บรักษาได้ และให้หน่วยงานที่เป็นผู้เก็บรักษานั้น มีอำนาจในการอนุญาตให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ

หมวด ๓

ค่าใช้จ่าย

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารนำอากาศยานขึ้นสกัดกั้นหรือมีการปฏิบัติการเพื่อทำลายอากาศยานจากภาคพื้นตามพระราชบัญญัตินี้ หากปรากฏว่าอากาศยานนั้นฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรืออนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ หรือมีการกระทำอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรืออาจเป็นภัยต่อสาธารณะ ให้เจ้าของอากาศยานหรือผู้ควบคุมอากาศยานรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามหมวดนี้

มาตรา ๒๒ ค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการสกัดกั้นหรือการปฏิบัติการเพื่อทำลายอากาศยานจากภาคพื้น ได้แก่

- (๑) การตรวจและพิสูจน์ฝ่าย
- (๒) การสกัดกั้น
- (๓) การเคลื่อนย้ายอากาศยาน

- (๔) การเก็บรักษาอากาศยาน สิ่งของ และหลักฐาน
- (๕) การใช้อาวุธเพื่อปฏิบัติการทำลายอากาศยาน
- (๖) ค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การคำนวณค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการกำหนดค่าใช้จ่ายขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกรมการบินพลเรือน ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย เป็นกรรมการ และให้ผู้บัญชาการกรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจพิจารณากำหนดจำนวนค่าใช้จ่าย ที่เกิดจากการปฏิบัติการสกัดกั้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ เมื่อคณะกรรมการตามมาตรา ๒๓ ได้พิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายแล้ว ให้คณะกรรมการแจ้งให้กองทัพอากาศทราบ และให้กองทัพอากาศดำเนินการเรียกให้เจ้าของอากาศยานหรือผู้ควบคุมอากาศยานชำระค่าใช้จ่ายโดยเร็ว ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนด

ในกรณีที่มีการยึดอากาศยานและสิ่งของที่อยู่ในอากาศยานไว้เพื่อดำเนินคดี ให้กองทัพอากาศมีอำนาจยึดอากาศยานและสิ่งของดังกล่าวไว้ต่อไปได้แม้ว่าคดีจะสิ้นสุดลง จนกว่าจะมีการชำระค่าใช้จ่ายครบถ้วน ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าของอากาศยานหรือผู้ควบคุมอากาศยานไม่ชำระค่าใช้จ่ายภายในเวลาที่กำหนด ให้กองทัพอากาศนำอากาศยานและสิ่งของที่อยู่ในอากาศยานออกขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่น

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามวรรคสาม ให้นำมาชำระเป็นค่าใช้จ่ายตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง และหากเหลือเท่าใดให้คืนเจ้าของอากาศยานหรือผู้ควบคุมอากาศยาน โดยเรียกให้มารับคืนภายในหนึ่งปีหากพ้นกำหนดแล้ว เจ้าของอากาศยานหรือผู้ควบคุมอากาศยานมิได้มารับคืน ให้เงินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน ในกรณีไม่พอชำระค่าใช้จ่ายให้กองทัพอากาศมีอำนาจดำเนินการฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายต่อศาล

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายในการสกัดกั้นและการปฏิบัติการเพื่อทำลายอากาศยานจากภาคพื้นสำหรับอากาศยานของรัฐต่างประเทศ ให้เป็นไปตามหลักประติบัติต่างตอบแทนระหว่างประเทศ

หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารที่ให้เคลื่อนย้ายอากาศยานหรือกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ควบคุมอากาศยาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๗ ให้เจ้าหน้าที่ทหารอากาศตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดเจ้าหน้าที่ทหารอากาศหรือเจ้าหน้าที่ทหารอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามแผนป้องกันภัยทางอากาศ

มาตรา ๒๘ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ให้แผนป้องกันภัยทางอากาศและเขตแสดงตนเพื่อป้องกันภัยทางอากาศที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นแผนป้องกันภัยทางอากาศและเขตแสดงตนเพื่อป้องกันภัยทางอากาศตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปได้อีกเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ บรรดาการสอบสวนที่ได้กระทำตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งยังไม่เสร็จสิ้นในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้

การยึดอากาศยานและสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือสิ่งของที่จะใช้หรือได้ใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ถือว่าเป็นการยึดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ การเรียกค่าใช้จ่ายในการพิสูจน์ฝ่ายหรือการบังคับให้อากาศยานลงสู่พื้น ตลอดจนค่าภาระและค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการเก็บรักษาอากาศยานที่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕ และยังไม่แล้วเสร็จก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการเรียกค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมส่งเรื่องให้คณะกรรมการกำหนดค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๒๓ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

คำสั่งของกองทัพอากาศที่กำหนดค่าใช้จ่ายและค่าภาระ และได้แจ้งให้ผู้ที่ต้องรับผิดชอบทราบแล้ว และยังอยู่ในระยะเวลาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกำหนดค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงว่าด้วยแผนการบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ให้ความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงว่าด้วยแผนการบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการใช้อากาศยานกระทำผิดกฎหมายในลักษณะที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศหรือเป็นภัยต่อสาธารณะมีความหลากหลายมากขึ้น จำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารที่มีความเชี่ยวชาญและให้มีการประสานกันมากขึ้นในการปฏิบัติต่ออากาศยานนั้น แต่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๕ ยังมีบทบัญญัติไม่ชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารในการตรวจและพิสูจน์ฝ่าย การกักและยึดอากาศยาน และการจับ ควบคุม และการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นผู้ควบคุมอากาศยานและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการเรียกค่าใช้จ่ายจากการนำอากาศยานขึ้นสกัดกั้น สมควรปรับปรุงบทบัญญัตินี้ดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างฯ ในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภาในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓

๓. สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๒ ก หน้า ๑ - ๑๑ ลว. ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๓) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลอายุยังไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์

“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลอายุเกินสิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์

“คดีเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามพระราชบัญญัตินี้

“คดีครอบครัว” หมายความว่า คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับครอบครัว

“คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ” หมายความว่า คดีที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือบุคคลในครอบครัว

“คดีธรรมดา” หมายความว่า คดีอื่น ๆ นอกจากคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ศาลเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว และศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“ศูนย์ฝึกและอบรม” หมายความว่า ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู” หมายความว่า มาตรการที่กำหนดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือสนับสนุนเด็กหรือเยาวชนให้สามารถอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้โดยปกติสุข เช่น การรับคำปรึกษา แนะนำ การเข้าร่วมกิจกรรมบำบัด การเข้าร่วมกิจกรรมทางเลือก การศึกษา หรือการฝึกอาชีพหรือวิชาชีพ

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูโดยมีการควบคุม

“ผู้อำนวยการสถานพินิจ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

“ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานคุมประพฤติตามกฎหมายอื่น

“ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งสถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเป็นจำเลย หรือเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลให้ลงโทษ หรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น

“คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ถืออายุเด็กหรือเยาวชนนั้นในวันที่มีการกระทำความผิดได้เกิดขึ้น

มาตรา ๖ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาใช้บังคับแก่คดีเยาวชนและครอบครัวเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

ศาลเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๘ ให้จัดตั้ง

(๑) ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางขึ้นในกรุงเทพมหานคร และให้มีเขตอำนาจตลอดกรุงเทพมหานคร

(๒) ศาลเยาวชนและครอบครัวขึ้นในทุกจังหวัด และให้มีเขตอำนาจตลอดเขตจังหวัดนั้น

ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใดที่มีศาลจังหวัดมากกว่าหนึ่งศาล หากมีความจำเป็นจะเปิดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดที่ยังมิได้มีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้นอีกก็ได้ ทั้งนี้ จะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกาและให้ระบุเขตอำนาจศาลเดิมหรือแผนกเดิม และแผนกที่จัดตั้งขึ้นใหม่ไว้ในพระราชกฤษฎีกาด้วย

มาตรา ๙ การจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ ซึ่งจะต้องระบุเขตอำนาจของศาลนั้นไว้ด้วย และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

เมื่อได้จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขึ้นในจังหวัดที่มีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการอยู่แล้ว ให้ถือว่าเป็นการยุบเลิกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้น และให้โอนบรรดาคดีที่ค้างพิจารณาในแผนกดังกล่าวไปพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดที่จัดตั้งขึ้น

มาตรา ๑๐ ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีดังต่อไปนี้

- (๑) คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด
- (๒) คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้โอนมาตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง
- (๓) คดีครอบครัว
- (๔) คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ
- (๕) คดีอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๑๑ ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดจะอยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว หรือศาลยุติธรรมอื่น ไม่ว่าจะเกิดปัญหาขึ้นในศาลเยาวชนและครอบครัวหรือศาลยุติธรรมอื่น ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาให้เป็นที่สุด

การขอให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดตามวรรคหนึ่ง คู่ความจะต้องร้องขอก่อนวันสืบพยาน แต่ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรให้กระทำไต่สวนคำพิพากษาของศาลชั้นต้นและในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลนั้นรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการโอนคดีในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการแล้ว ห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไว้พิจารณาพิพากษา

มาตรา ๑๓ ในระหว่างการพิจารณาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว แม้จำเลยจะมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์สำหรับคดีอาญา หรือผู้เยาว์จะมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์หรือบรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรสสำหรับคดีครอบครัว ให้ศาลนั้นคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จสำนวน และถ้าจะมีอุทธรณ์หรือฎีกาก็ให้เป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว หรือศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและ

ครอบครัว ที่จะพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้ศาลดังกล่าวคงมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าข้อเท็จจริงเรื่องอายุหรือการบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสของบุคคลที่เกี่ยวข้องผิดไป หรือศาลอื่นใดได้รับพิจารณาพิพากษาคดีโดยไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๒ ซึ่งถ้าปรากฏเสียแต่ต้นจะเป็นเหตุให้ศาลดังกล่าวไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อบกพร่องดังกล่าว ไม่ทำให้การดำเนินการในชั้นสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา และศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเสียไป

ถ้าข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งปรากฏขึ้นในระหว่างการพิจารณา ไม่ว่าในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา ให้ศาลนั้น ๆ โอนคดีไปยังศาลที่มีอำนาจเพื่อพิจารณาพิพากษาต่อไป

มาตรา ๑๕ ในศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาล ให้มีผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๑๖ การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นผู้มีอรรถาศัยและความประพฤติเหมาะสมที่จะปกครองและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน และเป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว

ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจะเป็นผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นอื่นด้วยก็ได้

มาตรา ๑๗ ในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหนึ่งคน รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางสองคน และเลขานุการศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหนึ่งคนซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนก็ได้

ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดศาลละหนึ่งคน ในกรณีที่มีการจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัดใด ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดนั้นหนึ่งคน และเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวมีฐานะเช่นเดียวกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด

มาตรา ๑๘ เมื่อตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางว่างลงหรือผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้ทำการแทน ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมากกว่าหนึ่งคน ให้ผู้มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาผู้มีอาวุโสสูงสุดในศาลหรือแผนกนั้นเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้พิพากษาผู้มีอาวุโสสูงสุดในศาลหรือแผนกนั้นไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาผู้มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ประธานศาลฎีกาจะสั่งให้ผู้พิพากษาศาลใดศาลหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

มาตรา ๑๙ อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้รับผิดชอบงานของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร โดยให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และอธิบดีผู้พิพากษาศาลตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๐ ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และให้มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมอบหมาย

มาตรา ๒๑ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกามีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ในส่วนที่เกี่ยวกับศาลเยาวชนและครอบครัวที่อยู่ในเขตอำนาจของตน และให้เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานธุรการของศาลเยาวชนและครอบครัวที่อยู่ในเขตอำนาจของตนตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมอบหมาย เมื่อมอบหมายแล้วให้ผู้มอบหมายรายงานไปยังสำนักงานศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๒ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๓ ภายใต้งบประมาณมาตรา ๒๔ ศาลเยาวชนและครอบครัวต้องมีผู้พิพากษาไม่น้อยกว่าสองคน และผู้พิพากษาสมทบอีกสองคนซึ่งอย่างน้อยคนหนึ่งต้องเป็นสตรี จึงเป็นองค์คณะพิจารณาคดีในส่วนการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้น ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยองค์คณะพิจารณาคดี

คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามคะแนนเสียงฝ่ายข้างมากของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบที่เป็นองค์คณะพิจารณาคดีนั้น ในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้นำบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวจะต้องมีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะหรือไม่ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔๖

มาตรา ๒๔ ในคดีซึ่งอยู่ในอำนาจอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว หรือผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนใดคนหนึ่งตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เห็นว่าในการพิจารณาคดีนั้นมีเหตุอันสมควรจะสั่งให้ผู้พิพากษาสมทบคนใดคนหนึ่งนั่งพิจารณาร่วมกับตนหรือร่วมกับผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวก็ได้ หรือจะสั่งให้ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนใดคนหนึ่งร่วมเป็นองค์คณะด้วยก็ได้ และให้องค์คณะเช่นว่านี้มีอำนาจพิพากษาคดีตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๕ ผู้พิพากษาสมทบตามมาตรา ๑๕ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมกำหนดในระเบียบ และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) มีหรือเคยมีบุตร หรือเคยอบรมเลี้ยงดูเด็ก หรือเคยทำงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน หรือครอบครัว มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

(๓) มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม เว้นแต่พื้นฐานความรู้ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นผู้พิพากษาสมทบ

(๔) มีความสุขุมรอบคอบ ทักษะคติ อัจฉริยะ และความประพฤติเหมาะสมแก่การพิจารณาคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว

(๕) ไม่เป็นข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา หรือทนายความ

ก่อนเข้ารับตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบจะต้องได้รับการอบรมความรู้และผ่านการทดสอบในเรื่องเจตนารมณ์และการพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา การสังคมสงเคราะห์ การให้คำปรึกษาแนะนำ และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตลอดจนหน้าที่ของตุลาการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในระเบียบประธานศาลฎีกา และจะต้องปฏิบัติตามต่อหน้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ซึ่งตนจะเข้าสังกัดแล้วแต่กรณีว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเที่ยงธรรม และรักษาความลับในราชการ

ผู้พิพากษาสมทบให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ ผู้พิพากษาสมทบที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าผู้พิพากษาสมทบคนใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๖ ผู้พิพากษาสมทบเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๗ ผู้พิพากษาสมทบพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๒๕

(๕) ขาดการปฏิบัติหน้าที่ตามเวรปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดถึงสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือกระทำการใด ๆ ซึ่งถ้าเป็นข้าราชการตุลาการแล้วจะต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะถูกลงโทษไล่ออกปลดออก หรือให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) หรือ (๕) ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระตามมาตรา ๒๗ (๑) จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมคัดเลือกขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ ให้ผู้พิพากษาสมทบซึ่งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๒๙ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวแล้วแต่กรณี กำหนดเวรปฏิบัติราชการของผู้พิพากษาสมทบซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่

ผู้พิพากษาสมทบที่นั่งพิจารณาคดีใด จะต้องพิจารณาคดีนั้นจนเสร็จ เว้นแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เพราะเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจัดให้ผู้พิพากษาสมทบอื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน

ผู้พิพากษาสมทบจะได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๐ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัยสำหรับข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมมาใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาสมทบด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ ในระหว่างพิจารณาคดี เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ศาลอาจขอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ จิตวิทยา การให้คำปรึกษาแนะนำ การสังคมสงเคราะห์หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น มาให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความเห็นเกี่ยวกับสภาพร่างกาย สภาพจิต สวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว คู่ความ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญให้ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๒ ให้สถานที่ที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้เด็ก เยาวชน บุคคลในครอบครัว คู่ความ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ารับการตรวจรักษา หรือรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๓ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีหน้าที่ในการรับจดแจ้งส่วนราชการและองค์การ ด้านเด็ก เยาวชน สตรี หรือครอบครัว ที่ประสงค์จะปฏิบัติงานด้านแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ด้านการสังคม สงเคราะห์ หรือด้านให้คำปรึกษาแนะนำร่วมกับศาลเยาวชนและครอบครัวแห่งท้องถิ่นนั้น ๆ

หมวด ๓

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มาตรา ๓๔ สถานพินิจเป็นหน่วยงานในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวง ยุติธรรม มีผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้บังคับบัญชา

ให้อธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๓๕ ให้จัดตั้งสถานพินิจขึ้นในทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร

วันเปิดทำการ เขตอำนาจ และการแบ่งแยกกิจการของสถานพินิจออกเป็นสาขาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ ให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดและของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือ เยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิด เพื่อรายงานต่อศาลหรือเพื่อประกอบการพิจารณา ของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

(๒) ควบคุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวนหรือ การพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๓) ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์การอื่นในการสงเคราะห์ แก้ไข และบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมหรือภายหลังปล่อย

(๔) ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์การอื่นในการตรวจรักษาและ พยาบาลเด็กหรือเยาวชนในระหว่างการสอบสวน การพิจารณาคดี หรือการควบคุมตัวในสถานพินิจ

(๕) ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรอื่นในการจัดการศึกษา การฝึกอบรม หรือการดูแลอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม

(๖) สืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวในคดีครอบครัว รวมทั้งจัดให้แพทย์หรือ จิตแพทย์ตรวจสภาพร่างกาย หรือสภาพจิตของกลุ่มความในกรณีที่มีคำสั่งตามมาตรา ๑๕๒

(๗) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริง รวมทั้งเสนอความเห็นต่อศาลในคดีครอบครัว ตามมาตรา ๑๖๗

(๘) ศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด โดยทั่ว ๆ ไป จัดทำสถิติการกระทำความผิดดังกล่าวของเด็กและเยาวชนและเผยแพร่วิธีป้องกันหรือทำ ให้การกระทำความผิดนั้นลดน้อยลง

(๙) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลซึ่งสั่งตามกฎหมายอื่น

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๓๗ ผู้อำนวยการสถานพินิจมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงตลอดจนการปกครอง บังคับบัญชาพนักงานของสถานพินิจนั้น และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานคุมประพฤติและ นักสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๓๘ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจ เพื่อทำหน้าที่

(๑) ให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ

(๒) ช่วยเหลือกิจการสถานพินิจ เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับ แต่งตั้งใหม่ได้

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหาและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสงเคราะห์ เด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๙ ให้มีแพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา พนักงานคุมประพฤติ นักสังคมสงเคราะห์ ครู และพนักงานอื่นตามที่จะได้มีกฎกระทรวงระบุตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจตามสมควร

มาตรา ๔๐ เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีอาญาให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปอยู่ในความดูแลของสถานพินิจ ให้ศาลแจ้งไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๔๑ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้เด็กหรือเยาวชน ได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญ ฝึกอาชีพหรือวิชาชีพ รับบริการด้านสวัสดิการสังคม รับการอบรม หรือปฏิบัติการงานอื่นใดให้เหมาะสมกับสภาพร่างกาย สภาพจิต และสภาพแวดล้อมทางสังคมของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมเป็นหลัก

(๒) ออกกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม

(๓) ลงทัณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒ แก่เด็กและเยาวชนที่ละเมิดกฎหมาย ประพฤติชั่ว หรือกระทำความผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ส่งบุคคลที่อยู่ในความควบคุมซึ่งมิใช่เด็ก ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงอันจะเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชนอื่นไปควบคุมไว้ในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือเรือนจำโดยได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งอันจะเป็นภัยต่อบุคคลอื่น จะส่งบุคคลดังกล่าวไปยังเรือนจำก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

(๕) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานพินิจเป็นครั้งคราวตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

(๖) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดแล้วออกไปศึกษาในสถานศึกษาประเภทไปมานอกสถานพินิจ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดและรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว ถ้าศาลเห็นว่าการอนุญาตเช่นนั้นไม่สอดคล้องกับประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ศาลอาจพิจารณามีคำสั่งตามที่เห็นสมควร

(๗) ย้ายเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมในสถานพินิจอื่นหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ในกรณีที่มีความจำเป็นโดยได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินจะย้ายเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวไปก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว ถ้าศาลเห็นว่าการย้ายเช่นนั้นไม่สอดคล้องกับประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ศาลอาจพิจารณามีคำสั่งตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๒ ทัณฑ์ที่จะลงแก่เด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ให้มีดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าแผนฟื้นฟูพิเศษเพื่อปรับพฤติกรรม
- (๒) ตัดสิทธิประโยชน์และความสะดวกที่สถานพินิจอำนวยความสะดวกให้บางประการ

มาตรา ๔๓ ให้มีคณะกรรมการสหวิชาชีพประจำสถานพินิจ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพด้านจิตวิทยา สังคมสงเคราะห์ สาธารณสุข และการศึกษา ด้านละหนึ่งคนมีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะต่อผู้อำนวยการสถานพินิจในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) การจำแนกเด็กและเยาวชน
- (๒) การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย
- (๓) หน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการสหวิชาชีพอย่างน้อยหนึ่งต้องไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจและในแต่ละสถานพินิจอาจมีคณะกรรมการสหวิชาชีพหลายคณะก็ได้

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสหวิชาชีพให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสหวิชาชีพที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่สถานพินิจ ให้ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๔ สถานพินิจต้องจัดให้มีการแยกเด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมดังต่อไปนี้

- (๑) แยกเด็กหรือเยาวชนหญิงและชายให้มีที่อยู่ต่างหากจากกัน
- (๒) แยกเด็กหรือเยาวชนตามอายุ พฤติการณ์ และความร้ายแรงของการกระทำความผิด
- (๓) แยกเด็กหรือเยาวชนซึ่งมีลักษณะที่อาจเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชนอื่นไว้ต่างหาก

การแยกเด็กหรือเยาวชนในสถานอื่นนอกจากที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๔๕ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีหน้าที่รับเด็กหรือเยาวชนเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามาเย็นกลับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล

มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่รับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในความควบคุม รายงานความประพฤติ สภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย ผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและเรื่องอื่น ๆ ที่ศาลต้องการทราบหรือที่เห็นว่าศาลควรทราบต่อศาลไม่น้อยกว่าหกเดือนต่อครั้ง หรือภายในระยะเวลาเร็วกว่านั้นตามที่ศาลสั่ง

มาตรา ๔๗ ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๖ (๑) เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาและบุคคลอื่น

(๒) คุมความประพฤติเด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งศาล ตลอดจนดูแลอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ระหว่างคุมประพฤติ

(๓) สอดส่องให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนด

(๔) ให้คำแนะนำแก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยในเรื่องการเลี้ยงดู อบรม และสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน

(๕) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจะต้องบังคับใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในคดีแพ่งที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย เพื่อรายงานต่อศาลตามที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมาย

(๖) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม (๑) และ (๕) เพื่อเสนอต่อศาลตามที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ศาลสั่งเกี่ยวกับคดีเยาวชนและครอบครัวหรือที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมาย

ให้รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลซึ่งให้การศึกษา ให้ทำงาน หรือมีความเกี่ยวข้อง ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น

(๒) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งผู้เยาว์อาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลซึ่งให้การศึกษา ให้ทำงาน หรือมีความเกี่ยวข้อง ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้นเกี่ยวกับคดีครอบครัว

(๓) สอบถามครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษาที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดศึกษาหรือเคยศึกษาอยู่ เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัยและสติปัญญาของเด็กหรือเยาวชนนั้น และถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้บุคคลเช่นว่านี้ทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วยก็ได้

(๔) เรียกบุคคลซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริงมาพบที่สถานพินิจหรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดและสาบานหรือปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำ

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ตาม (๑) หรือ (๒) ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานคุมประพฤติจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีคำสั่งศาล

มาตรา ๔๘ ให้มีผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติดำเนินงานหน้าที่อย่างพนักงานคุมประพฤติเพียงเท่าที่อธิบดีได้มอบหมาย

ให้อธิบดีแต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๐ ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมอยู่ในสถานพินิจ หรือที่ได้ปล่อยไปแล้ว ตลอดจนให้คำแนะนำ ควบคุมดูแล และอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนนั้น

(๒) ให้คำแนะนำแก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เกี่ยวกับการเลี้ยงดู อบรม และสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชน

(๓) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการสืบเสาะหาความเป็นอยู่ของครอบครัวและใกล้เคียง ประนีประนอมข้อพิพาทในคดีครอบครัว

(๔) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม (๑) (๒) และ (๓) เพื่อเสนอต่อศาล หรือผู้อำนวยการสถานพินิจ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ ให้นักสังคมสงเคราะห์มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลซึ่งให้การศึกษา ให้ทำงาน หรือมีความเกี่ยวข้อง ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น

(๒) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งผู้เยาว์อาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลซึ่งให้การศึกษา ให้ทำงาน หรือมีความเกี่ยวข้อง หรือเข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของกลุ่มความในศรัทธาหรือของบุคคลซึ่งกลุ่มความอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลซึ่งให้การศึกษา ให้ทำงาน หรือมีความเกี่ยวข้องในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น

(๓) เรียกบุคคลซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริงมาพบที่สถานพินิจหรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดและสาบานหรือปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำ

(๔) เรียกกลุ่มหรือบุคคลใดมาพบเพื่อไต่ถามเกี่ยวกับประนีประนอมข้อพิพาทในศรัทธาหรือ

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ตาม (๑) หรือ (๒) ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น นักสังคมสงเคราะห์จะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีคำสั่งศาล

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ และนักสังคมสงเคราะห์ แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ แพทย์จิตแพทย์ นักจิตวิทยา ครู พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ นักสังคมสงเคราะห์ และพนักงานอื่นตามที่กฎกระทรวงระบุตำแหน่ง เพื่อช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔

ศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม และสถานแนะนำทางจิต

มาตรา ๕๔ ศูนย์ฝึกและอบรมเป็นส่วนราชการในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชา มีอำนาจหน้าที่ปกครองดูแลฝึกอบรมเด็กและเยาวชนที่ผู้อำนวยการสถานพินิจส่งตัวมา

มาตรา ๕๕ ให้อธิบดีมีอำนาจออกใบอนุญาตให้ส่วนราชการดำเนินการ หรือให้เอกชนจัดตั้ง สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด เป็นจำเลย หรือเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน และมีอำนาจควบคุมดูแลสถานดังกล่าว รวมทั้งมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตที่ได้ออกให้ด้วย

การออกใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๕ ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ให้ผู้รับใบอนุญาตได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๕

การฝึกอบรม

มาตรา ๕๗ การฝึกอบรมเด็กหรือเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรม ให้กระทำโดยสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย และศาลเห็นสมควร

การจัดให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรใด ต้องจัดให้เหมาะสมกับอายุ สภาพร่างกาย สภาพจิต ภูมิลำเนา และประโยชน์ที่เด็กหรือเยาวชนจะได้รับในอนาคต โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนประกอบด้วย

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมในสถานที่อื่นตามวรรคหนึ่ง ให้สถานดังกล่าวได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕๘ เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีอาญาให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรม ให้ศาลแจ้งไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบส่งเด็กหรือเยาวชนไปยังศูนย์ฝึกและอบรมตามที่ศาลกำหนดในคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ในกรณีมีความจำเป็นต้องส่งเด็กหรือเยาวชนไปยังศูนย์ฝึกและอบรมอื่น ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจส่งไปได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาล เว้นแต่ในกรณีมีเหตุฉุกเฉิน จะส่งเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวไปก่อนก็ได้แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว ถ้าศาลเห็นว่าการส่งไปเช่นนั้นไม่สอดคล้องกับประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ศาลอาจพิจารณามีคำสั่งตามที่เห็นสมควร

เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีอาญาให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมในสถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและศาลเห็นสมควร ให้ศาลแจ้งไปยังผู้ดูแลหรือผู้ปกครองสถานที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

มาตรา ๕๙ เด็กหรือเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสถานที่ที่เข้ารับการฝึกอบรม หากผลการฝึกอบรมก้าวหน้าเป็นที่ประจักษ์ หรือได้ทำความชอบเป็นพิเศษ ให้คณะกรรมการสหวิชาชีพเสนอแนะต่อผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตพิจารณาให้เด็กหรือเยาวชนได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) เลื่อนชั้น
- (๒) ลาเยี่ยมบ้าน
- (๓) ลดวันฝึกอบรม
- (๔) พักการฝึกอบรม

การเลื่อนชั้น การลาเยี่ยมบ้าน การลดวันฝึกอบรม และการพักการฝึกอบรมให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด แต่การลดวันฝึกอบรมและการพักการฝึกอบรมจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อเด็กหรือเยาวชนได้รับการฝึกอบรมมาแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของระยะเวลาการฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล แล้วรายงานให้ศาลทราบภายในสิบห้าวัน ทั้งนี้ ศาลอาจมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นได้หากมีเหตุอันสมควร

มาตรา ๖๐ เด็กหรือเยาวชนที่ได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๕๙ (๒) (๓) และ (๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด หากฝ่าฝืนระเบียบให้ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึก

และอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตมีอำนาจแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรืองดประโชชน์ที่ได้ให้นั้น แล้วรายงานให้ศาลทราบภายในสิบห้าวัน ทั้งนี้ ศาลอาจมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นได้หากมีเหตุอันสมควร

มาตรา ๖๑ เด็กหรือเยาวชนที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับของสถานที่ที่เข้ารับการฝึกอบรม ไม่ตั้งใจรับการฝึกอบรม หลบหนีหรือพยายามหลบหนี หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเดือดร้อน รำคาญ หรือขัดต่อความสงบสุขของเด็กหรือเยาวชนอื่น หรือก่อความไม่สงบเรียบร้อย ในสถานที่ฝึกและอบรม ให้คณะกรรมการสหวิชาชีพเสนอแนะต่อผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต ตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ พิจารณาตัด ประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนนั้นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ลดชั้น

(๒) งดการลาเยี่ยมบ้านเป็นเวลาไม่เกินสองเดือน

(๓) ลดการเข้าร่วมกิจกรรมบางประการที่ศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตแห่งนั้นจัดให้

(๔) งดหรือเปลี่ยนแปลงประโยชน์ที่ได้รับตามมาตรา ๔๑ (๖) และมาตรา ๕๕ (๓) และ (๔) แล้วรายงานให้ศาลทราบ ศาลอาจพิจารณามีคำสั่งตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๖๒ เมื่อเด็กหรือเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรม ในศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต ตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ได้ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของอธิบดี ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางแล้ว หรือเมื่อผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสหวิชาชีพประจำศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนได้ประพฤติตนเป็นคนดีและไม่มีความจำเป็นต้องควบคุมตัวไว้ฝึกอบรม อีกต่อไป ให้ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต เสนอรายงานต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อขอให้พิจารณา ปลดปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งได้ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมนั้น หรือปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนก่อนครบ กำหนดระยะเวลาการฝึกอบรมขึ้นต่ำตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล แล้วแต่กรณีได้

ระหว่างการฝึกอบรมถ้าปรากฏเหตุที่เด็กหรือเยาวชนสมควรได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลง คำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนในทางที่เป็นคุณแก่เด็ก หรือเยาวชน ให้ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำ

ทางจิต เสนอรายงานต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนรับการฝึกอบรมเพื่อขอให้ศาลพิจารณาเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

ในกรณีเด็กหรือเยาวชนที่พ้นการฝึกอบรมแล้วประสงค์เข้ารับการศึกษ ฝึกอาชีพหรือวิชาชีพ ต่อให้จบหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรม มีอำนาจให้การสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนโดยจัดให้อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรม หรือสถานที่รับการฝึกและอบรม หรือให้เข้ารับการศึกษหรือฝึกอาชีพหรือวิชาชีพแบบเข้ามาเย็นกลับก็ได้

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีอาญาให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปฝึกอบรมหรืออยู่ในความดูแลของสถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตอื่น นอกจากสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ให้เด็กหรือเยาวชนยังคงมีสิทธิได้รับหรือถูกตัดประโยชน์ ในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒ โดยให้ผู้ดูแล หรือผู้ปกครองสถานที่ดังกล่าวที่รับเด็กหรือเยาวชนไว้ในความควบคุมเป็นผู้ทำรายงานเสนอ และให้ศาล มีคำสั่งตามความเหมาะสม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง กำหนด

มาตรา ๖๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ มาใช้บังคับกับสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือสถานที่อื่น ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและศาลเห็นสมควรตามมาตรา ๕๗ ที่รับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในความควบคุมโดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม ผู้ดูแลหรือผู้ปกครองสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและศาล เห็นสมควรตามมาตรา ๕๗ และพนักงานอื่นของสถานที่ดังกล่าวตามที่กฎกระทรวงระบุตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือบุคคลดังกล่าว เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๖

การสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๖๖ ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล

การจับกุมเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๖๗ การพิจารณาออกหมายจับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด นอกจากต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๖๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ให้ศาลคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในเรื่องอายุ เพศ และอนาคตของเด็กหรือเยาวชนที่พึงได้รับการพัฒนาและปกป้องคุ้มครอง หากการออกหมายจับจะมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจของเด็กหรือเยาวชนอย่างรุนแรงโดยไม่จำเป็น ให้พยายามเลี่ยงการออกหมายจับ โดยใช้วิธีติดตามตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นด้วยวิธีอื่นก่อน

มาตรา ๖๘ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชน ห้ามมิให้ควบคุม คุมขัง กักขัง คุมความประพฤติ หรือใช้มาตรการอื่นใดอันมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเป็นจำเลย เว้นแต่มีหมายหรือคำสั่งของศาล หรือเป็นกรณีการคุมตัวเท่าที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๖๕ มาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๒

มาตรา ๖๙ ในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ให้เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นว่าเขาต้องถูกจับ และแจ้งข้อกล่าวหา รวมทั้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับ แล้วนำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว

ถ้าขณะจับกุมมีบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย อยู่ด้วยในขณะนั้น ให้เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งเหตุแห่งการจับให้บุคคลดังกล่าวทราบ และในกรณีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินห้าปี เจ้าพนักงานผู้จับจะสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้ แต่ถ้าในขณะนั้นไม่มีบุคคลดังกล่าวอยู่กับผู้ถูกจับ ให้เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งให้บุคคลดังกล่าวคนใดคนหนึ่งทราบถึงการจับกุมในโอกาสแรกเท่าที่สามารถกระทำได้ และหากผู้ถูกจับประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษากับบุคคลเหล่านั้น ซึ่งไม่เป็นอุปสรรคต่อการจับกุมและอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้เจ้าพนักงานผู้จับดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

ในการจับกุมและควบคุมเด็กหรือเยาวชนต้องกระทำโดยละมุนละม่อม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่เป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน และห้ามมิให้ใช้วิธีการควบคุมเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับหรือบุคคลอื่น รวมทั้งมิให้

ใช้เครื่องพันนาการแก่เด็กไม่ว่ากรณีใด ๆ เว้นแต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กผู้ถูกจับหรือบุคคลอื่น

ก่อนส่งตัวผู้ถูกจับให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ ให้เจ้าพนักงานผู้จับทำบันทึกการจับกุม โดยแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ ทั้งนี้ ห้ามมิให้ถามคำให้การจากผู้ถูกจับ ถ้าขณะทำบันทึกดังกล่าวมีบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย อยู่ด้วยในขณะนั้น ต้องกระทำต่อหน้าบุคคลดังกล่าวและจะให้ลงลายมือชื่อเป็นพยานด้วยก็ได้ ถ้อยคำของเด็กหรือเยาวชนในชั้นจับกุมมิให้ศาลรับฟังเป็นพยานเพื่อพิสูจน์ความผิดของเด็กหรือเยาวชน แต่ศาลอาจนำมาฟังเป็นคุณสมบัติของเด็กหรือเยาวชนได้

มาตรา ๗๐ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ หรือเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือมีผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน และคดีนั้นเป็นคดีที่ต้องพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบถามเด็กหรือเยาวชนในเบื้องต้นเพื่อทราบชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สัญชาติ ถิ่นที่อยู่ สถานที่เกิดและอาชีพของเด็กหรือเยาวชน ตลอดจนชื่อตัว ชื่อสกุล และรายละเอียดเกี่ยวกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย แล้วแจ้งข้อกล่าวหาให้บุคคลดังกล่าวทราบ และแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๘๒

การสอบถามเบื้องต้นตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสม โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่นหรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอายุ เพศ สภาพของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และต้องใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้โดยง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทยก็ให้จัดหาล่ามให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หากเด็กหรือเยาวชนประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษาหารือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยและอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๗๑ เมื่อได้สอบถามเบื้องต้นและแจ้งข้อกล่าวหาตามมาตรา ๗๐ แล้ว ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงาน

สอบสวน หรือมีผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวน ดำเนินการตามมาตรา ๑๓๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยอนุโลม

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ ให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ทั้งนี้ ภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนมาศาลเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนั้นด้วย

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดมีบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย และบุคคลหรือองค์กรดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ายังสามารถปกครองดูแลเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ พนักงานสอบสวนอาจมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บุคคลดังกล่าวไปปกครองดูแลและสั่งให้นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังศาลภายในสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนภายหลังถูกจับ ในกรณีเช่นว่านี้ หากมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเด็กหรือเยาวชนจะไม่ไปศาล พนักงานสอบสวนจะเรียกประกันจากบุคคลดังกล่าวตามควรแก่กรณีก็ได้

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้นำไปใช้บังคับในคดีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าคดีอาจเปรียบเทียบปรับได้

มาตรา ๗๓ เมื่อเด็กหรือเยาวชนมาอยู่ต่อหน้าศาล ให้ศาลตรวจสอบว่าเป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือไม่ การจับและการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากการจับเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไป ถ้าเด็กหรือเยาวชนยังไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งให้ และเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชน ศาลอาจมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลหรือองค์กรที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้ดูแลเด็กหรือเยาวชน ในระหว่างการดำเนินคดี โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปพบพนักงานสอบสวนหรือพนักงานคุมประพฤติหรือศาล แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำของเด็กหรือเยาวชนมีลักษณะหรือพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น ศาลอาจมีคำสั่งให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในสถานพินิจหรือในสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและตามที่ศาลเห็นสมควร

ถ้าเยาวชนนั้นมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีลักษณะหรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่น หรือมีอายุเกินยี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว ศาลอาจมีคำสั่งให้ควบคุมไว้ในเรือนจำหรือสถานที่อื่นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่ผู้ดูแลตามวรรคหนึ่งหรือการปล่อยชั่วคราวหากปรากฏต่อศาลว่าเด็กหรือเยาวชนมีความจำเป็นต้องเข้ารับการบำบัดรักษา หรือรับคำปรึกษาแนะนำหรือเข้าร่วมกิจกรรมบำบัดใด ๆ ให้ศาลมีอำนาจกำหนดมาตรการเช่นนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๗๔ ก่อนมีคำสั่งควบคุมหรือคุมขังเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือซึ่งเป็นจำเลยทุกครั้ง ให้ศาลสอบถามเด็กหรือเยาวชนหรือที่ปรึกษากฎหมายของเด็กหรือเยาวชนนั้นว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงความจำเป็นหรืออาจเรียกพยานหลักฐานมาไต่สวนเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ในการพิจารณาออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และการควบคุมหรือคุมขังเด็กหรือเยาวชนให้กระทำเป็นทางเลือกสุดท้าย

มาตรา ๗๕ ในการสอบสวน ให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสมโดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่นหรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอายุ เพศ สภาพของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และต้องใช้ภาษาและถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้ง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทยให้จัดหาล่ามให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ในการแจ้งข้อกล่าวหาและสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดจะต้องมีที่ปรึกษากฎหมายของเด็กหรือเยาวชนร่วมอยู่ด้วยทุกครั้ง พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่าเด็กหรือเยาวชนมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของเด็กหรือเยาวชนอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ ทั้งนี้ เมื่อคำนึงถึงอายุ เพศ และสภาพจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดแต่ละราย

ในการแจ้งข้อหาและการสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนตามวรรคสอง บิดา มารดา ผู้ปกครองบุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยจะเข้าร่วมรับฟังการสอบสวนดังกล่าวด้วยก็ได้

มาตรา ๗๖ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมเด็กหรือเยาวชน หรือพนักงานสอบสวนจัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอม

ให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

มาตรา ๗๗ ในระหว่างการสอบสวน หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของเด็กที่ถูกจับกุมหรือควบคุมให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจดำเนินการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่หากปรากฏภายหลังว่าเด็กนั้นมีอายุไม่เกินสิบปีในขณะที่กระทำความผิดและเด็กอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือองค์กรอื่นใด ให้สถานพินิจหรือองค์กรดังกล่าวรายงานให้ศาลทราบ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งปล่อยตัวเด็กและดำเนินการต่อไปตามที่กำหนดไว้ในวรรคสองโดยอนุโลม

หากปรากฏเป็นที่แน่ชัดว่าเด็กซึ่งถูกจับกุมหรือควบคุมนั้นในขณะที่กระทำความผิดอายุไม่เกินสิบปีบริบูรณ์ให้ดำเนินการต่อไป ดังนี้

(๑) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้พนักงานสอบสวนทำความเข้าใจว่าเด็กนั้นได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา หรือไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา หรือพยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ว่าเด็กกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน

ในระหว่างการสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนมอบตัวเด็กให้อยู่ในความปกครองดูแลของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย ในกรณีที่เด็กไม่มีบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์กรดังกล่าว ให้ส่งตัวเด็กไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในโอกาสแรกที่กระทำได้ แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

(๒) ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยว่าเด็กไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาหรือพยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ว่าเด็กกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือองค์กรซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี ทราบในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบความเห็นของพนักงานอัยการ

(๓) หากพนักงานอัยการเห็นว่าเด็กนั้นได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบความเห็นของพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา ๗๘ เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง หรือกรณีเด็กหรือเยาวชนปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง

ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสอบสวน และส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวให้ทันภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุมหรือปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน แล้วแต่กรณี

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินหกเดือน แต่ไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม หากเกิดความจำเป็นไม่สามารถฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้นต่อศาลได้ทันภายในระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผิดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินห้าปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้ผิดฟ้องครบสองครั้งแล้ว หากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผิดฟ้องต่อไปอีก โดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะอนุญาตตามคำขอนั้นได้ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้แสดงถึงเหตุจำเป็นและนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ในกรณีเช่นว่านี้ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผิดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง

การผิดฟ้องตามวรรคสองและวรรคสาม ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจผิดฟ้องต่อศาลที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบอยู่ในเขตอำนาจศาลนั้นได้

ในการพิจารณาคำร้องขอผิดฟ้อง ถ้าเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาฯ ยังไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งให้เพื่อแถลงข้อคัดค้านหรือซักถามพยาน

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาหลบหนีจากการควบคุมในระหว่างสอบสวน มิให้นับระยะเวลาที่หลบหนีนั้นรวมเข้าในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๗๔

มาตรา ๗๖ ห้ามมิให้พนักงานอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๗๔ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอัยการสูงสุด

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานสอบสวน จำต้องควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาไว้ก่อนส่งตัวไปศาลตามมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒ ห้ามมิให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหานั้นไว้ปะปนกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่ และห้ามมิให้ควบคุมไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่

มาตรา ๘๒ เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจได้รับแจ้งการจับกุมเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง หรือได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๗๓ แล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๖ (๑) เว้นแต่ในคดีอาญา ซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจเห็นว่า การสืบเสาะข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่จำเป็นแก่คดี จะสั่งการสืบเสาะข้อเท็จจริงนั้นเสียก็ได้ แล้วให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทำรายงานในคดีที่มีการสืบเสาะเพื่อแสดงถึงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๖ (๑) และแสดงความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชน แล้วส่งรายงานและความเห็นนั้นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี และถ้ามีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาล ให้เสนอรายงานและความเห็นนั้นต่อศาลพร้อมทั้งความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนด้วย

(๓) ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ให้เด็กหรือเยาวชนได้รับการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย

(ข) ให้แพทย์ตรวจสภาพร่างกายและสภาพจิตใจในเบื้องต้น และถ้าเห็นสมควรให้จิตแพทย์ตรวจสภาพจิตด้วย

(ค) ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย ซึ่งควรจะได้รับ การรักษาพยาบาลก่อน ดำเนินคดี ให้มีอำนาจสั่งให้ได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพินิจหรือสถานพยาบาลอื่นตามที่เห็นสมควร ในกรณีเช่นนี้ให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้องด้วย

มาตรา ๘๓ เมื่อศาลพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ให้ศาลหักจำนวนวันที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือเรือนจำหรือสถานที่อื่นใดที่ได้รับการ มอบหมาย ให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดี

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้เด็กหรือเยาวชนเข้าตรวจสภาพร่างกายหรือสภาพจิต หรือรับการรักษาพยาบาลหรือแก้ไข บำบัด หรือฟื้นฟูในสถานพยาบาล หรือศาลกำหนดเงื่อนไขระหว่างปล่อยชั่วคราวตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ ให้ศาลหักจำนวนวันที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในเงื่อนไขดังกล่าวให้แก่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องคำพิพากษาให้ลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

มาตรา ๘๔ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชน ห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการทำความผิดอาญาของเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่เป็นการใช้ประกอบดุลพินิจของศาลเพื่อกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน หากมีการฝ่าฝืนให้ศาลสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือเพิกถอนการกระทำนั้น และอาจกำหนดค่าเสียหายหรือบรรเทาผลร้ายหรือมีคำสั่งให้จัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่เห็นสมควร

เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเป็นจำเลยที่อยู่ในระหว่างการควบคุมดูแลของบุคคลหรือองค์กรใด ๆ จะต้องได้รับการฟื้นฟูทั้งร่างกายและจิตใจ และส่งเสริมให้มีโอกาสกลับคืนสู่สังคม รวมทั้งได้รับการปฏิบัติด้วยมนุษยธรรมและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หากมีการแสวงหาประโยชน์ การกระทำอันมิชอบ การทรมาน การลงโทษ การปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือต่ำช้ารูปแบบอื่น หรือกระทำการใด ๆ ที่มีได้เป็นไปเพื่อฟื้นฟูร่างกายหรือจิตใจหรือเพื่อการกลับคืนสู่สังคม และมีลักษณะที่ขัดต่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ให้ศาลสั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำที่ฝ่าฝืน และกำหนดค่าเสียหายหรือบรรเทาผลร้ายหรือมีคำสั่งให้จัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมระหว่างการสอบปากคำตามมาตรา ๖๕ และมาตรา ๗๐ หรืออยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดีที่ดี ระหว่างการตรวจสภาพร่างกายหรือสภาพจิตหรือรับการรักษายาบาลที่ดี ไม่ให้ถือว่าเป็นการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าศาลพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ให้ศาลหักจำนวนวันที่อยู่ในความควบคุมระหว่างการสอบปากคำ หรืออยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้เพื่อฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล หลบหนีไปจากการควบคุมแล้วภายหลังจับตัวมาได้ ให้ศาลชั้นต้นที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง หรือศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้เพื่อฝึกอบรม มีอำนาจสั่งกำหนดเวลาที่ต้องฝึกอบรมเพิ่มขึ้นตามที่เห็นสมควรแทนการลงโทษอาญาก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

หมวด ๗

มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา

มาตรา ๘๖ ในคดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หากเด็กหรือเยาวชนสำนึกในการกระทำก่อนฟ้องคดีเมื่อคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต อาชีพฐานะ และเหตุแห่งการกระทำความผิดแล้ว หากผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้อง ให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติและหากจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนอาจกำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยปฏิบัติด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนความประพฤติของเด็กหรือเยาวชน บรรเทา ทดแทน หรือชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายหรือเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ชุมชนและสังคม แล้วเสนอความเห็นประกอบแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหายและเด็กหรือเยาวชนด้วย

เมื่อพนักงานอัยการได้รับแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจตามวรรคหนึ่งแล้ว หากมีข้อสงสัยอาจสอบถามผู้อำนวยการสถานพินิจหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ถ้าพนักงานอัยการ ไม่เห็นชอบด้วยกับแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้สั่งแก้ไขแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือสั่งดำเนินคดีต่อไปและให้ผู้อำนวยการสถานพินิจแจ้งคำสั่งของพนักงานอัยการให้พนักงานสอบสวนและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ หากพนักงานอัยการเห็นว่าแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชนแล้วเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมให้พนักงานอัยการเห็นชอบกับแผนดังกล่าว และให้มีการดำเนินการตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าวได้ทันทีพร้อมทั้งให้รายงานให้ศาลทราบ

ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงแก่ศาลว่ากระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควร

ศาลต้องมีคำสั่งตามวรรคสามภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ทั้งนี้ ให้ประธานศาลฎีกา โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาออกข้อกำหนดเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการของศาลด้วยแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรานี้ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหายและเด็กหรือเยาวชนด้วย

มาตรา ๘๗ ในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๘๖ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ เชิญฝ่ายเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ฝ่ายผู้เสียหาย และนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมประชุม และหากเห็นสมควรอาจเชิญผู้แทนชุมชนหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิด หรือพนักงานอัยการด้วยก็ได้ ทั้งนี้ จะต้องจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้แล้วเสร็จและเสนอให้พนักงานอัยการพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนสำนึกในการกระทำ

แผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต้องไม่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของเด็กหรือเยาวชน เว้นแต่เป็นการกำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ของเด็กหรือเยาวชนนั้นหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ และไม่มีลักษณะเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน

แผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้ว่ากล่าวตักเตือน กำหนดเงื่อนไขให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ และหากจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กหรือเยาวชน อาจกำหนดให้บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยปฏิบัติด้วยก็ได้ กำหนดให้ชดใช้เยียวยาความเสียหาย กำหนดให้ทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ไม่เกินสามสิบ ชั่วโมง หรือกำหนดให้นำมาตรการอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างมาใช้เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ ระยะเวลาในการปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต้องไม่เกินหนึ่งปี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๘๘ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้น หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจรายงานให้พนักงานอัยการทราบ และแจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไป

เมื่อมีการปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูครบถ้วนแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจรายงานให้พนักงานอัยการทราบ หากพนักงานอัยการเห็นชอบให้มีอำนาจสั่งไม่ฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้น คำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการให้เป็นที่สุด และสิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้มีส่วนได้เสียที่จะดำเนินคดีส่วนแพ่ง และให้ผู้อำนวยการสถานพินิจรายงานคำสั่งไม่ฟ้องให้ศาลทราบ

มาตรา ๘๙ ในระหว่างจัดทำและปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการงดการสอบปากคำหรือดำเนินการใด ๆ เฉพาะกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่า

กระทำความผิดไว้ก่อน ทั้งนี้ มิให้นับระยะเวลาในการจัดทำและการปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รวมเข้าในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๗๘

มาตรา ๕๐ เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษ อย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินยี่สิบปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ถ้าปรากฏว่า เด็กหรือเยาวชนไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกมาก่อน เว้นแต่เป็นความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ก่อนมีคำพิพากษา หากเด็กหรือเยาวชนสำนึกในการ กระทำและผู้เสียหายยินยอมและโจทก์ไม่คัดค้าน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพฤติการณ์แห่งคดีไม่เป็นภัย ร้ายแรงต่อสังคมเกินสมควร และศาลเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนอาจกลับตนเป็นคนดีได้ และผู้เสียหายอาจ ได้รับการชดเชยเยียวยาตามสมควรหากนำวิธีจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออนาคต ของเด็กหรือเยาวชนและต่อผู้เสียหายมากกว่าการพิจารณาพิพากษา ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้อำนวยการสถาน พินิจหรือบุคคลที่ศาลเห็นสมควรจัดให้มีการดำเนินการเพื่อจัดทำแผนดังกล่าว โดยมีเงื่อนไขให้เด็กหรือ เยาวชน บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยปฏิบัติ แล้วเสนอ ต่อศาลเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่ที่ศาลมีคำสั่ง หากศาลเห็นชอบด้วยกับแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้ดำเนินการตามนั้นและให้มีคำสั่งจำหน่ายคดีไว้ชั่วคราว หากศาลไม่เห็นชอบ ให้ดำเนินกระบวน พิจารณาต่อไป

มาตรา ๕๑ การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๕๐ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือบุคคลที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้ประสานการประชุม โดยให้มีผู้เข้าร่วม ประชุมตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๗ ทั้งนี้ พนักงานอัยการจะเข้าร่วมประชุมด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๕๐ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่ศาลเห็นชอบฝ่าฝืนหรือ ไม่ปฏิบัติตามหรือมีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้น ให้ผู้อำนวยการสถาน พินิจหรือบุคคลที่ศาลสั่งให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูรายงานให้ศาลทราบและให้ศาลพิจารณาสั่ง ตามที่เห็นสมควรหรือยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป แต่ถ้าปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูครบถ้วนแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือบุคคลที่ศาลสั่งให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูรายงานให้ศาลทราบ

หากศาลเห็นชอบด้วย ให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และมีคำสั่งในเรื่องของกลาง โดยให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้มีส่วนได้เสียที่จะดำเนินคดีส่วนแพ่ง

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไม่สำเร็จและต้องดำเนินคดีกับเด็กหรือเยาวชนนั้นต่อไปห้ามมิให้นำข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ได้มาจากการประชุมเพื่อจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๘๖ และมาตรา ๕๑ มาใช้อ้างต่อศาล

มาตรา ๕๔ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๘๖ หรือแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๑๓๒ ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๘

อำนาจศาลเกี่ยวกับคดีอาญา

มาตรา ๕๕ คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ มีอำนาจพิจารณาคดีเกี่ยวกับความผิดนั้น แต่ถ้าเพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนให้ศาลแห่งท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจรับพิจารณาคดีนั้นได้

มาตรา ๕๖ ถ้าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชน ให้แยกฟ้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าโจทก์ยื่นฟ้องเด็กหรือเยาวชนร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต่อมาความปรากฏแก่ศาลนั้นว่าจำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชนและถ้าศาลเห็นสมควร ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดามีอำนาจโอนคดีเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณายังศาลเยาวชนและครอบครัวตามกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๕ แต่ถ้าศาลเห็นว่า ไม่สมควรโอนคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดามีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้แก่จำเลยที่เป็นเด็กหรือเยาวชนได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ไม่ทำให้การดำเนินการในชั้นสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาดังกล่าวเสียไป

มาตรา ๕๓ เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ บุคคลใดอายุยังไม่เกินยี่สิบปีบริบูรณ์ กระทำความผิดและเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ถ้าศาลนั้นพิจารณาโดยคำนึงถึงสภาพร่างกาย สภาพจิต สติปัญญา และนิสัยแล้ว เห็นว่าบุคคลนั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเด็กหรือเยาวชน ให้มีอำนาจสั่งโอนคดีไปพิจารณาในศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีอำนาจและให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นเด็กหรือเยาวชน

คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าศาลเยาวชนและครอบครัวพิจารณาโดยคำนึงถึงสภาพร่างกาย สภาพจิต สติปัญญา และนิสัยแล้ว เห็นว่าในขณะที่กระทำความผิด หรือในระหว่างการพิจารณา เด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดมีสภาพเช่นเดียวกับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้มีอำนาจสั่งโอนคดีไปพิจารณาในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่มีการโอนคดีจากศาลเยาวชนและครอบครัวไปยังศาลอื่นตามมาตรา ๒๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะโอนคดีไปยังศาลอื่นที่ใช้วิธีพิจารณาคดีต่างกับศาลเยาวชนและครอบครัวไม่ได้

หมวด ๕

การฟ้องคดีอาญา

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาซึ่งมีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดต่อศาลเยาวชนและครอบครัว เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ

เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจได้รับการร้องขอของผู้เสียหายที่จะฟ้องคดีอาญาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการสืบสวนและสอบสวนว่าข้อกล่าวหาอันนั้นมีมูลสมควรอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องหรือไม่ แล้วแจ้งให้ผู้เสียหายทราบว่าจะอนุญาตให้ฟ้องหรือไม่อนุญาตให้ฟ้อง

ในกรณีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจไม่อนุญาตให้ฟ้อง ผู้เสียหายจะร้องต่อศาลขอให้สั่งอนุญาตก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลเรียกผู้อำนวยการสถานพินิจมาสอบถามแล้วสั่งตามที่เห็นสมควร คำสั่งศาลให้เป็นที่สุด

เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้ไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งประทับฟ้องของผู้เสียหายแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการตามมาตรา ๘๒ ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๑๐๐ ก่อนที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจะอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องคดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิด ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจทราบก่อน ในกรณีเช่นนี้ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๘๖ แล้ว เห็นว่าเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชน สมควรให้มีการคุ้มครองประพฤติดังกล่าวของเด็กหรือเยาวชนนั้น ก็ให้เสนอความเห็นต่อศาล ถ้าศาลเห็นสมควร ก็ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤติดังกล่าวของเด็กหรือเยาวชนได้และให้นำมาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๑ ในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดดำเนินการแล้ว ให้อัยการสูงสุดแต่งตั้งพนักงานอัยการคนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็นเพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดและจะต้องฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๑๐

การพิจารณาคดีอาญา

มาตรา ๑๐๒ ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นเป็นการสมควรที่จะควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ในระหว่างพิจารณา ให้ศาลสั่งให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ยังสถานพินิจหรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและตามที่ศาลเห็นสมควร

ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือผู้ปกครองสถานที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน มีหน้าที่จัดส่งตัวเด็กหรือเยาวชนมายังศาลตามคำสั่งศาล

มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กในระหว่างเวลาที่จำเป็นต้องควบคุมเด็กนั้นไว้เพื่อการพิจารณาคดี เว้นแต่ในคดีที่มีข้อหาว่าเด็กกระทำความผิดที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินสิบปี

มาตรา ๑๐๔ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ และบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยทราบถึงวันและเวลาดำเนินการพิจารณาของศาลโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรศาลจะเรียกให้บุคคลดังกล่าวมาฟังการพิจารณาด้วยก็ได้

ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องคดีที่พนักงานอัยการฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๘๐ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการตามมาตรา ๘๒ ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๑๐๕ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดแล้ว อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว แล้วแต่กรณีจะเป็นเจ้าของสำนวนหรือจะให้ผู้พิพากษาคนใดคนหนึ่งในศาลนั้นเป็นเจ้าของสำนวนก็ได้

มาตรา ๑๐๖ ไม่ว่าเวลาใดก่อนศาลชี้ขาดตัดสินคดี ถ้าผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนเห็นสมควรให้มีอำนาจเรียกจำเลยไปสอบถามเป็นการเฉพาะตัวเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อหาและสาเหตุแห่งการกระทำความผิด บุคลิกลักษณะ ท่วงที วาจา และข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๐๕ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ทั้งนี้ ให้กระทำในห้องที่เหมาะสมซึ่งมิใช่ห้องพิจารณาคดี โดยอาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาสมทบกระทำการแทนได้

มาตรา ๑๐๗ การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลยให้กระทำในห้องที่มีใช้ห้องพิจารณาคดีธรรมดา แต่ถ้าไม่อยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ให้พิจารณาคดีในห้องสำหรับพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต้องไม่ปะปนกับการพิจารณาคดีธรรมดา

มาตรา ๑๐๘ การพิจารณาคดีในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวให้กระทำเป็นการลับ และเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีเท่านั้นมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ ซึ่งได้แก่

- (๑) จำเลย ที่ปรึกษาทนายความของจำเลย และผู้ควบคุมตัวจำเลย
- (๒) บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย
- (๓) พนักงานศาล และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร
- (๔) โจทก์ และทนายโจทก์
- (๕) พยาน ผู้ชำนาญการพิเศษ และล่าม
- (๖) พนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานอื่นของสถานพินิจ
- (๗) บุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควรอนุญาต

มาตรา ๑๐๙ ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นว่าจำเลยไม่ควรฟังคำให้การของพยานในตอนหนึ่งตอนใด ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยออกไปนอกห้องพิจารณาได้ แต่เมื่อศาลสั่งให้จำเลยกลับเข้ามาฟังการพิจารณา ให้ศาลแจ้งข้อความที่พยานเบิกความไปแล้วให้จำเลยทราบเท่าที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา ๑๑๐ ในการพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นสมควรที่จะพูดกับจำเลยโดยเฉพาะ หรือเห็นว่าบุคคลบางคน

ไม่ควรอยู่ในห้องพิจารณา ศาลมีอำนาจสั่งให้บุคคลทั้งหมดหรือบุคคลที่ศาลเห็นว่าไม่ควรอยู่ในห้องพิจารณาออกไปนอกห้องพิจารณาได้

มาตรา ๑๑๑ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจเรียกบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลซึ่งให้การศึกษา ให้ทำงาน หรือมีความเกี่ยวข้องมาเป็นพยานเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับจำเลยได้

มาตรา ๑๑๒ ในการพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย เมื่อศาลเห็นเองหรือปรากฏจากรายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครองใช้อำนาจปกครองโดยมิชอบเกี่ยวแก่ตัวเด็กหรือเยาวชน กระทำทารุณกรรม หรือกระทำการอันมีลักษณะเกื้อหนุนให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติดนเสียหยา หรือปล่อยปละละเลยให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลได้สวนเพื่อหาข้อเท็จจริงได้ หากเห็นสมควรศาลอาจสั่งถอนอำนาจปกครองหรือความเป็นผู้ปกครองทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว เป็นเวลาไม่เกินสองปี แต่ต้องไม่เกินกว่าเยาวชนนั้นบรรลุนิติภาวะ และตั้งบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะหรือครอบครัวอุปถัมภ์หรือผู้แทนองค์การด้านเด็กที่ยอมรับเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ในความปกครองดูแลเป็นผู้ปกครองชั่วคราว หรือจะตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนนั้นชั่วคราว หรือสั่งให้เด็กหรือเยาวชนไปรับการคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

ผู้ปกครองชั่วคราวที่ศาลตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีอำนาจหน้าที่อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเกี่ยวกับการกำหนดที่อยู่ การอบรมสั่งสอน การคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือการให้การอุปการะเลี้ยงดูแก่เด็กหรือเยาวชนตามสมควรแก่ความสามารถและฐานะานุรูป และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการใช้อำนาจปกครองและการตั้งผู้ปกครองมาใช้บังคับแก่การตั้งผู้ปกครองชั่วคราวโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๓ เมื่อครบระยะเวลาการตั้งผู้ปกครองชั่วคราวตามมาตรา ๑๑๒ ให้ผู้ถูกถอนอำนาจปกครองหรือความเป็นผู้ปกครองกลับมีอำนาจหน้าที่ดังเดิม เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ถ้าผู้ถูกถอนอำนาจปกครองหรือความเป็นผู้ปกครองตามมาตรา ๑๑๒ เห็นว่าเหตุดังกล่าวสิ้นไปแล้ว เมื่อตนเองหรือญาติของเด็กหรือเยาวชนหรือบุคคลหรือครอบครัวอุปถัมภ์ หรือผู้อำนวยการสถานพินิจร้องขอ ศาลจะสั่งให้ผู้ถูกถอนอำนาจปกครองหรือความเป็นผู้ปกครองมีอำนาจดังเดิมก็ได้

การที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองถูกถอนอำนาจปกครองหรือความเป็นผู้ปกครองบางส่วน ตามมาตรา ๑๑๒ ไม่เป็นเหตุให้ผู้นั้นพ้นจากหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูเด็กหรือเยาวชนตามกฎหมาย

มาตรา ๑๑๔ การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาโดยเคร่งครัด และให้ใช้ถ้อยคำที่จำเลยสามารถเข้าใจได้ง่าย กับต้องให้โอกาสจำเลยรวมทั้งบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคล ซึ่งให้การศึกษา ให้ทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้อง แล่งข้อเท็จจริง ความรู้สึก และความคิดเห็น ตลอดจนระบุและซักถามพยานได้ไม่ว่าในเวลาใด ๆ ในระหว่างที่มีการพิจารณาคดีนั้น

มาตรา ๑๑๕ ในการพิจารณาคดีที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี เยาวชนและครอบครัวถือว่าประวัติ อายุ เพศ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของจำเลย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับจำเลย และของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลซึ่งให้การศึกษา ให้ทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องเป็นประเด็นที่จะต้องพิจารณาคำ

มาตรา ๑๑๖ ในกรณีที่ไม่มี การสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘๒ (๑) ถ้าศาลเห็นสมควร จะสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจสืบเสาะข้อเท็จจริงข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมดตามมาตรา ๓๖ (๑) และ ทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นตามมาตรา ๘๒ (๒) เสนอต่อศาลก็ได้

มาตรา ๑๑๗ ในกรณีที่ได้มีการสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๖ (๑) หรือมาตรา ๑๑๖ แล้ว ถ้าศาลเห็นว่ารายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๑๕ ยังมีข้อที่ควร สืบเสาะเพิ่มเติม ก็ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจสืบเสาะข้อเท็จจริงเพิ่มเติมและทำรายงาน พร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อศาลได้

มาตรา ๑๑๘ การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี เยาวชนและครอบครัวจะรับฟังรายงานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๑๕ ที่มีใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ การกระทำความผิดที่ถูกฟ้องโดยไม่ต้องมีพยานบุคคลประกอบรายงานนั้นก็ได้ แต่ถ้าศาลจะรับฟัง รายงานเช่นนั้นให้เป็นผลร้ายแก่จำเลยแล้ว ให้ศาลแจ้งข้อความตามรายงานนั้นให้จำเลยทราบ ในกรณีเช่นนี้จำเลยมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและสืบพยานหักล้างได้

มาตรา ๑๑๙ ในการพิจารณาและพิพากษาคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งควรจะได้รับ การฝึกอบรม สั่งสอน และสงเคราะห์ให้กลับตัวเป็นพลเมืองดียิ่งกว่าการที่จะลงโทษ และในการพิพากษาคดีนั้นให้ศาลคำนึงถึงบุคลิกลักษณะ สภาพร่างกายและสภาพจิตของเด็กหรือ เยาวชนซึ่งแตกต่างกันเป็น คน ๆ ไป และลงโทษหรือเปลี่ยนโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

ให้เหมาะสมกับตัวเด็กหรือเยาวชน และพฤติกรรมเฉพาะเรื่อง แม้เด็กหรือเยาวชนนั้นจะได้กระทำความผิดร่วมกัน

มาตรา ๑๒๐ ในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว จำเลยจะมีทนายความแก้คดีแทนไม่ได้ แต่ให้จำเลยมีที่ปรึกษากฎหมายเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความได้ ในกรณีที่จำเลยไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้

มาตรา ๑๒๑ ที่ปรึกษากฎหมายตามมาตรา ๑๒๐ ต้องมีคุณสมบัติเป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความและผ่านการอบรมเรื่องวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา การสังคมสงเคราะห์ และความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๑๒๒ ศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาลอาจรับจดทะเบียนผู้ที่จะประสงค์จะเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวก็ได้

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง และการลบชื่อออกจากบัญชี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๑๒๓ ที่ปรึกษากฎหมายซึ่งศาลแต่งตั้ง ให้ได้รับค่าป่วยการตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๒๔ ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมายในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๑๒๕ ถ้าปรากฏแก่ศาลว่าที่ปรึกษากฎหมายซึ่งจำเลยหรือศาลแต่งตั้งนั้นไม่เหมาะสมที่จะเป็นผู้ช่วยเหลือจำเลยในคดีใด ก็ให้ศาลสั่งเพิกถอนเสีย

มาตรา ๑๒๖ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานพินิจหรือสถานอื่นใด ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน ถ้าศาลเห็นสมควรศาลจะมีคำสั่งปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ หรือจะมอบตัวเด็กหรือเยาวชนแก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ แต่ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งมอบตัวเด็กหรือเยาวชนแก่บุคคลหรือองค์การดังกล่าว ให้ศาลเรียกผู้อำนวยการสถานพินิจหรือผู้ปกครองสถานที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน แล้วแต่กรณี มาสอบถามความเห็นก่อน

ในกรณีที่ความผิดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ให้ศาลสอบถามความเห็นของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ประกอบการพิจารณาปล่อยชั่วคราว เว้นแต่ไม่อาจสอบถามได้โดยมีเหตุอันสมควรศาลจะงดการสอบถามเสียก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้

ถ้าบุคคลหรือองค์การที่รับมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้จากศาล แสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่า ไม่สามารถจะอบรมดูแลเด็กหรือเยาวชนต่อไปได้ และขอมอบตัวเด็กหรือเยาวชนต่อศาล ก็ให้ศาลส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมไว้ในสถานพินิจหรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและตามที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา ๑๒๗ ในกรณีที่จำเลยไม่สามารถมาฟังการพิจารณา ถ้าศาลเห็นสมควรศาลจะสั่งให้สืบพยานในข้อที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นที่ว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่กลับหลังจำเลยได้ แต่ทั้งนี้ ต้องกระทำต่อหน้าที่ปรึกษากฎหมายของจำเลยนั้น

มาตรา ๑๒๘ การให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งเป็นเด็กหรือเยาวชนมาศาล ถ้าศาลได้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้กับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลหรือองค์การอื่นตามมาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๑๒๖ ให้ศาลออกหมายเรียกให้เด็กหรือเยาวชนนั้นมาศาล ถ้าได้ส่งหมายเรียกให้บุคคลดังกล่าวรับไว้แล้ว ให้ถือว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นได้รับหมายเรียกแล้ว ให้บุคคลซึ่งได้รับหมายเรียกส่งตัวเด็กหรือเยาวชนมาศาลตามหมายเรียก ถ้าไม่ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นมาโดยจงใจหรือโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้บุคคลเช่นนั้นชำระเงินจำนวนไม่เกินห้าพันบาทแก่ศาลภายในเวลาที่ศาลเห็นสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ ให้นับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการบังคับคดีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๙ ในการควบคุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยมาหรือไปจากศาล หรือในระหว่างควบคุมตัวไว้ก่อนนำเข้าห้องพิจารณา ถ้าไม่ได้รับอนุญาตจากศาลห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นปะปนกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่

มาตรา ๑๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดบันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียง แพร่เสียงของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือโฆษณาข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือในทางพิจารณาคดีของศาลที่อาจทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว หรือชื่อสกุล ของเด็กหรือเยาวชนนั้น หรือโฆษณาข้อความเปิดเผยประวัติการกระทำความผิด หรือสถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของเด็กหรือเยาวชนนั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาโดยได้รับอนุญาตจากศาลหรือการกระทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

หมวด ๑๑
การพิพากษาคดีอาญา

มาตรา ๑๓๑ ในกรณีที่ได้มีการสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๖ (๑) ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ต่อเมื่อได้รับทราบรายงานและความเห็นจากผู้อำนวยการสถานพินิจตามมาตรา ๘๒ (๒) หรือมาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๑๗ แล้ว และถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจขอแถลงเพิ่มเติมด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือให้ศาลรับไว้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๑๓๒ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษาหรือบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วยร้องขอ เมื่อศาลสอบถามผู้เสียหายแล้วศาลอาจมีคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลยชั่วคราวแล้วมอบตัวจำเลยให้บุคคลดังกล่าวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้ โดยกำหนดเงื่อนไข เช่น ให้จำเลยรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือเจ้าพนักงานอื่นหรือบุคคลใดหรือองค์การด้านเด็ก เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รับคำปรึกษาแนะนำ เข้าร่วมกิจกรรมบำบัดหรือกิจกรรมทางเลือก หรือให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินกว่าจำเลยนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์ ในการนี้ศาลมีอำนาจสั่งให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วยเข้าร่วมกิจกรรม หรือรับคำปรึกษาแนะนำด้วยก็ได้

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าจำเลยไม่สมควรใช้วิธีการตามวรรคหนึ่ง ศาลจะส่งตัวจำเลยไปยังสถานพินิจหรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและตามที่ศาลเห็นสมควรที่ยินยอมรับตัวจำเลยไว้ดูแลชั่วคราว หรือจะให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนไปพลางก่อนก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าจำเลยนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งตามวรรคหนึ่ง ตลอดจนวิธีการประเมินสภาพปัญหา การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การเตรียมความพร้อมเพื่อมอบตัวจำเลยให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๑๓๓ เมื่อจำเลยได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๑๓๒ แล้ว ให้ศาลสั่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย เว้นแต่คำสั่งเกี่ยวกับของกลาง และให้ถือว่าสิทธิภาคีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

ถ้าจำเลยผิดเงื่อนไขตามมาตรา ๑๓๒ ก็ให้ศาลยกคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาต่อไป

มาตรา ๑๓๔ ในการประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุด ซึ่งเป็นองค์คณะเป็นประธาน และให้ประธานของที่ประชุมนั้นถามความเห็นของผู้พิพากษาสมทบก่อน

มาตรา ๑๓๕ การอ่านคำพิพากษาให้กระทำการลับ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าอยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ให้ศาลเรียกบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย มาฟังคำพิพากษาด้วย

มาตรา ๑๓๖ ในการโฆษณาไม่ว่าด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือซึ่งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ห้ามมิให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือกระทำการ ด้วยประการใด ๆ อันจะทำให้รู้จักตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๑๓๗ เมื่อได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแล้ว และต่อมาความปรากฏต่อศาลเอง หรือปรากฏจากรายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือผู้ดูแล หรือผู้ปกครองสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือปรากฏจากคำร้องของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ว่าข้อเท็จจริงหรือ พฤติการณ์ตามมาตรา ๑๑๕ หรือมาตรา ๑๑๘ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี เยาวชนและครอบครัวซึ่งพิพากษาหรือมีคำสั่งหรือซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนนั้นกำลังรับ โทษหรือถูกควบคุมตัวอยู่เห็นว่า มีเหตุอันสมควรก็ให้มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่ง เกี่ยวกับการลงโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ ในกรณีที่ศาลที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงไม่ใช่ศาล ที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง ให้แจ้งศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่งทราบ และถ้าโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและ เยาวชนที่กำหนดภายหลังหนักกว่าโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่เด็กและเยาวชนนั้นได้รับอยู่ เด็กหรือเยาวชนนั้นมีสิทธิอุทธรณ์และฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นได้

ในคดีที่ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชน ซึ่งเป็นจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมยังสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัว ที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลง คำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓๘ ในกรณีที่ศาลพิพากษาปล่อยเด็กหรือเยาวชนไป ถ้าศาลเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำให้กระทำผิดและเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กหรือเยาวชนนั้น ศาลจะว่ากล่าวตักเตือนเด็กหรือเยาวชน รวมทั้งบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยหรือองค์การที่รับเลี้ยงดูเด็กหรือเยาวชนก็ได้ ถ้าจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนนั้นด้วย ก็ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติข้อเดียวหรือหลายข้อไว้ในคำพิพากษาเท่าที่จำเป็น ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่หรือท้องที่ใดอันอาจชักนำให้เด็กหรือเยาวชนนั้นกระทำผิด

(๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นหรือได้รับอนุญาตจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย

(๓) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคลที่อาจชักนำไปสู่การกระทำผิด

(๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติดนอันอาจนำไปสู่การกระทำผิด

(๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาล พนักงานคุมประพฤติ หรือนักสังคมสงเคราะห์ เป็นครั้งคราว

(๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษา เข้ารับการฝึกอบรม รับคำปรึกษาแนะนำ รับการรักษา แก้ไขบำบัดฟื้นฟู ประกอบสัมมาชีพ หรือให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการอบรมศีลธรรม จริยธรรม และหน้าที่พลเมือง

(๗) ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลหรือองค์การที่รับเลี้ยงดูเด็กหรือเยาวชนนั้น กระทำหรือห้ามมิให้กระทำการใดๆ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กหรือเยาวชนตามที่ศาลกำหนด

(๘) กำหนดเงื่อนไขอื่นใดเพื่อพัฒนาและส่งเสริมความประพฤติของเด็กหรือเยาวชน

ในการกำหนดเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลกำหนดระยะเวลาที่จะให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นด้วยเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งปี แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดตามวรรคหนึ่งนั้น ถ้าภายหลังความปรากฏแก่ศาลเองหรือปรากฏจากรายงานของบุคคลตามมาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง ว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เกี่ยวแก่การกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติเด็กหรือเยาวชนนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อศาลเห็นสมควรอาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใดหรือทุกข้อก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขอื่นเพิ่มเติมก็ได้

มาตรา ๑๓๕ เมื่อศาลได้กำหนดเงื่อนไขตามมาตรา ๑๓๔ แล้ว ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่จะสอดส่องและทำรายงานเสนอต่อศาล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลมีอำนาจออกหมายเรียกเด็กหรือเยาวชนนั้นและบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยหรือองค์การที่รับเลี้ยงดูเด็กหรือเยาวชนมาดักเตือน แต่ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าวเมื่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การดังกล่าวยินยอมหรือศาลเห็นสมควร ให้ศาลมีอำนาจส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในสถานที่ตามที่ศาลเห็นสมควรเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๔๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๓ ในกรณีที่จะมีการปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งได้รับการฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ครบตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดหรือตามที่ศาลมีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามมาตรา ๑๓๗ ถ้ามีเหตุอันสมควรกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการคุมความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนก่อนปล่อยตัวไป เมื่อศาลเห็นเองหรือผู้อำนวยการสถานพินิจหรือผู้ปกครองสถานศึกษาหรือสถานฝึกและอบรมร้องขอ ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๓๔ ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรม รองปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดี อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว หรือผู้พิพากษาและผู้พิพากษสมทบศาลเยาวชนและครอบครัว แล้วแต่กรณี มีอำนาจตรวจสถานพินิจ สถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ สถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย หรือเรือนจำ เกี่ยวกับการดำเนินการที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน หรือคู่ความในคดีครอบครัวหรือคดีคุ้มครองสวัสดิภาพซึ่งถูกส่งตัวไปควบคุม ฝึกอบรม แก้ไขบำบัดฟื้นฟู หรือรับคำปรึกษาแนะนำในสถานที่ดังกล่าว

หมวด ๑๒

การเปลี่ยนโทษและการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

มาตรา ๑๔๒ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยได้ ดังต่อไปนี้

(๑) เปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา ๓๕ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นการส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและศาลเห็นสมควร ตามเวลาที่ศาลกำหนดแต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

(๒) เปลี่ยนโทษปรับเป็นการคุมความประพฤติ โดยจะกำหนดเงื่อนไขข้อเดียวหรือหลายข้อตามมาตรา ๑๓๘ ด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๘ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ศาลได้พิจารณาความหนักเบาแห่งข้อหาและพฤติการณ์แห่งคดีแล้วเห็นว่าควรจะควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนตาม (๑) ต่อไปอีกหลังจากที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์แล้ว ให้ศาลระบุในคำพิพากษาให้ส่งตัวไปจำคุกไว้ในเรือนจำตามเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๑๔๓ การส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและศาลเห็นสมควร ถ้าศาลได้กำหนดระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ ศาลจะปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปในระหว่างระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงนั้นก็ได้ในกรณีดังกล่าวศาลจะกำหนดเงื่อนไขคุมความประพฤติตามมาตรา ๑๓๘ ด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขคุมความประพฤติไว้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๘ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลมีอำนาจออกหมายเรียกเด็กหรือเยาวชนนั้นและบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยหรือองค์การที่รับเลี้ยงเด็กหรือเยาวชนมาดักเตือน แต่ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าว เมื่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การดังกล่าวยินยอมหรือศาลเห็นสมควรให้ศาลมีอำนาจส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานพินิจ สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตแห่งหนึ่งแห่งใด และระยะเวลาที่จะฝึกอบรมนั้นต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๔๔ คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษไว้แต่รอการลงโทษเด็กหรือเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญาก็ได้ แม้ว่า

- (๑) เด็กหรือเยาวชนนั้นได้เคยรับโทษจำคุกหรือโทษอย่างอื่นตามคำพิพากษามาก่อนแล้ว
- (๒) โทษที่จะลงแก่เด็กหรือเยาวชนเป็นโทษอย่างอื่นนอกจากโทษจำคุก
- (๓) ศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปี

มาตรา ๑๔๕ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับไม่ว่าจะมีโทษจำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่ชำระค่าปรับ ห้ามมิให้ศาลสั่งกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและศาลเห็นสมควร ตามเวลาที่ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปี

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับแต่ไม่มีเงินชำระค่าปรับ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๓๐/๒ และมาตรา ๓๐/๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีมีการชำระค่าปรับ หากเด็กหรือเยาวชนได้ถูกควบคุมตัวมาบ้างแล้ว ให้คิดหักระยะเวลาที่ถูกควบคุมตัวออกจากค่าปรับที่จะต้องชำระตามอัตราที่กำหนดในประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๑๓

การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว

มาตรา ๑๔๖ การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวนั้นไม่ว่าการพิจารณาคดีจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ตกลงกันหรือประนีประนอมกันในข้อพิพาท โดยคำนึงถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว เพื่อการนี้ให้ศาลคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้ เพื่อประกอบดุลพินิจด้วย คือ

(๑) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิง ที่สมควรเข้ามาอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ

(๒) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ยังต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่บุตรที่เป็นผู้เยาว์

(๓) การคุ้มครองสิทธิของบุตรและส่งเสริมสวัสดิภาพของบุตร และ

(๔) มาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภริยาให้ปรองดองกันและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร

มาตรา ๑๔๑ ในการกำหนดองค์คณะตามมาตรา ๒๓ ถ้าศาลเห็นว่าคดีครอบครัวดังที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาเป็นคดีที่ผู้เยาว์ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียก่อนเริ่มพิจารณาคดีให้ศาลสอบถามคู่ความว่าประสงค์จะให้เป็นผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะด้วยหรือไม่ ถ้าคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะให้เป็นผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะด้วย ให้ผู้พิพากษาไม่น้อยกว่าสองคนเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีได้

ในระหว่างการพิจารณาของศาลที่ไม่มีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะ ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏแก่ศาลว่าคดีนั้นเป็นคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ศาลกำหนดให้ผู้พิพากษาสมทบตามมาตรา ๒๓ เป็นองค์คณะ แต่ทั้งนี้ไม่มีผลกระทบกระเทือนกระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินไปแล้ว

ในกรณีจำเป็นต้องฟังความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ จิตวิทยา การให้คำปรึกษา แนะนำการสังคมสงเคราะห์ และการคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านอื่นศาลอาจเรียกบุคคลดังกล่าวมาร่วมปรึกษาหารือหรือให้ความเห็นตามมาตรา ๓๑ ก็ได้

มาตรา ๑๔๒ คดีครอบครัวที่มีข้อพิพาท ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลตั้งผู้ประนีประนอมคดีครอบครัว เพื่อไกล่เกลี่ยให้คู่ความในคดีครอบครัวได้ประนีประนอมกัน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการไกล่เกลี่ย และการรายงานผล ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

เพื่อประโยชน์ในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ประนีประนอมกันในคดีครอบครัวศาลอาจมอบหมายให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง ญาติของคู่ความ ทนายความของคู่ความ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือบุคคลหรือหน่วยงานที่ศาลเห็นสมควร ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือผู้ประนีประนอมคดีครอบครัวที่ศาลตั้งตามวรรคหนึ่งก็ได้ และในคดีครอบครัวที่มีผู้เยาว์เข้ามาเกี่ยวข้องและจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ศาลจะเรียกพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กมาร่วมในการไกล่เกลี่ยด้วยก็ได้

เมื่อผู้ประนีประนอมคดีครอบครัวตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการตามคำสั่งศาลแล้วให้รายงานผลการไกล่เกลี่ยประนีประนอมต่อศาล ในกรณีการไกล่เกลี่ยประนีประนอมเป็นผลสำเร็จ ให้ผู้ประนีประนอมคดีครอบครัวจัดให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความขึ้นแล้วรายงานศาล หรือจะนัดหรือขอให้ศาลเรียกคู่ความมาทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันต่อหน้าศาลก็ได้

เมื่อศาลเห็นว่าสัญญาประนีประนอมยอมความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้ศาลพิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น

หรือศาลจะยังไม่พิพากษาแต่กำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาให้คู่ความทดลองปฏิบัติตามสัญญา ประนีประนอมยอมความก่อนก็ได้ โดยเฉพาะการใช้อำนาจปกครองหรือการอุปการะเลี้ยงดูผู้เยาว์หรือคนไร้ความสามารถ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ถ้าคดีครอบครัวนั้นผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ศาลคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เยาว์เป็นสำคัญ

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าสัญญาประนีประนอมยอมความฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียและมีได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เยาว์ ให้ศาลปฏิเสธการพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น

การไต่เถียงคดีครอบครัวยุติ ให้นับบทบัญญัติมาตรา ๑๔๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔๘ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีหน้าที่รับจดทะเบียนผู้ประนีประนอมคดีครอบครัวยุติ

ผู้ประนีประนอมคดีครอบครัวยุติต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม เว้นแต่ในเรื่องพื้นความรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

(๓) มีอรรถาภัย บุคลิกภาพ และความประพฤติเหมาะสมแก่การไต่เถียงคดีครอบครัวยุติ

(๔) ได้รับการอบรมและฝึกปฏิบัติจนสามารถผ่านการทดสอบในเรื่องเจตนารมณ์ของศาลเยาวชนและครอบครัว การพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว และวิธีการไต่เถียงคดีครอบครัวยุติ

การจดทะเบียนหรือลบชื่อออกจากทะเบียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๑๕๐ ผู้ประนีประนอมคดีครอบครัวยุติต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตเที่ยงธรรม และรักษาความลับที่ตนล่วงรู้จากการปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัดตามคำแนะนำที่ประธานศาลฎีกากำหนด

ผู้ประนีประนอมคดีครอบครัวยุติให้ได้รับค่าป่วยการตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๕๑ ถ้าคู่ความไม่อาจประนีประนอมยอมความกันได้ หรือลักษณะของคดีไม่อาจประนีประนอมยอมความกันได้ ให้ศาลส่งยุติการไต่เถียงแล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีต่อไป

บันทึกหรือถ้อยคำสำนวนในชั้นไต่เถียงจะนำมารับฟังในชั้นพิจารณาไม่ได้

มาตรา ๑๕๒ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าจำเป็นเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรที่เป็นผู้เยาว์ ในระหว่างการไต่เถียงหรือพิจารณาคดี ศาลอาจมอบหมายให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ นักสังคม

สงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา ดำเนินการสืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบให้คู่ความได้ตกลงหรือประนีประนอมกันในข้อพิพาทหรือเมื่อเห็นเป็นการสมควรและคู่ความได้ยินยอมแล้ว จะสั่งให้แพทย์หรือจิตแพทย์ตรวจสภาพร่างกายหรือสภาพจิตของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๕๓ เพื่อประโยชน์ในการไต่ถามคดีครอบครัว เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ ศาลจะสั่งให้ดำเนินการเป็นการลับเฉพาะต่อหน้าตัวความทุกฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยจะให้มีความอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

ในการโฆษณา ไม่ว่าด้วยวาจา เป็นหนังสือ เผยแพร่ทางสื่อมวลชน สื่อสารสนเทศหรือโดยวิธีการอื่นใดซึ่งคำคู่ความ ข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมใด ๆ ในคดี หรือคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีครอบครัวหรือการไต่ถามคดีครอบครัว ห้ามมิให้แพร่ภาพ แพร่เสียง ระบุชื่อหรือแสดงข้อความหรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันอาจทำให้รู้จักตัวคู่ความหรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียง เกียรติคุณของบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือถูกกล่าวถึงในคดี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๑๕๔ ในการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเพื่อชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือค่าเลี้ยงชีพนั้น สิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษามาตรา ๒๘๖ (๑) (๒) และ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีเป็นจำนวนตามที่ศาลเห็นสมควร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงฐานะในทางครอบครัวของลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวนบุพการี และผู้สืบสันดานซึ่งอยู่ในความอุปการะของลูกหนี้ตามคำพิพากษาด้วย

ในการบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี เจ้าพนักงานศาล เจ้าพนักงานอื่นหรือบุคคลที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้ดำเนินการ โดยค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีให้ได้รับการยกเว้น

มาตรา ๑๕๕ ในการยื่นคำฟ้องหรือคำร้องตลอดจนการดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีครอบครัวเพื่อเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือค่าเลี้ยงชีพ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าขึ้นศาลและค่าฤชาธรรมเนียม

มาตรา ๑๕๖ การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดไปยังคู่ความในคดีครอบครัวให้ส่งไปทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยเจ้าพนักงานศาล หรือศาลจะกำหนดให้ส่งโดยวิธีอื่น

มาตรา ๑๕๗ ในการฟ้องคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียหรือฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู โจทก์หรือผู้ร้องอาจยื่นคำฟ้องหรือคำร้องเป็นหนังสือหรือมาแถลงข้อหาด้วยวาจา

ต่อหน้าศาลก็ได้ ถ้ามาแถลงข้อหาด้วยวาจาให้ศาลมีอำนาจสอบถามตามที่จำเป็นแล้วบันทึกการ
 แห่งข้อหาเหล่านั้น อ่านให้โจทก์หรือผู้ร้องฟังและให้ลงลายมือชื่อไว้

โจทก์หรือผู้ร้องตามวรรคหนึ่งจะมอบอำนาจให้บุคคลหรือองค์การใดดำเนินคดีแทนหรือ
 บุคคลหรือองค์การใดจะขออนุญาตต่อศาลดำเนินคดีแทนผู้เยาว์ก็ได้

มาตรา ๑๕๘ ในกรณีคู่ความไม่มีทนายความ จะขอให้ศาลแต่งตั้งให้ก็ได้ทนายความซึ่งศาล
 แต่งตั้งให้ได้รับค่าป่วยการตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบ
 จากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๕๙ ในคดีครอบครัวให้ศาลมีอำนาจกำหนดวิธีการหรือมาตรการคุ้มครองชั่วคราว
 ในเรื่องสินสมรส ค่าทดแทน ที่พักอาศัย การอุปการะเลี้ยงดูสามีภริยาและการพิทักษ์อุปการะเลี้ยงดูบุตร
 หรือวิธีการใด ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือประโยชน์ของคู่ความหรือบุตรได้ตามความจำเป็นและสมควร
 แก่พฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีจำเป็นเพื่อสงเคราะห์ผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ไม่ว่าจะมีคู่ความฝ่ายใด
 หรือบุคคลที่ปกครองดูแลผู้เยาว์นั้นร้องขอหรือไม่ ศาลมีอำนาจสั่งให้กองทุนคุ้มครองเด็กตามกฎหมาย
 ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กจ่ายเงินสงเคราะห์ผู้เยาว์ดังกล่าวตามความจำเป็นระหว่างการไต่ถามหรือการ
 พิจารณาคดีก็ได้ โดยให้ถือว่าเป็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษามาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
 มาใช้บังคับแก่กรณีตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖๐ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมในระหว่างการพิจารณาคดีเมื่อคู่ความฝ่ายใด
 ร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ศาลมีอำนาจสั่งให้คู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องไปให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ
 ที่ศาลเห็นสมควร ตรวจร่างกาย เก็บตัวอย่างเลือด สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรม หรือดำเนินการอื่นใด
 เพื่อตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นข้อพิพาทที่สำคัญ
 แห่งคดี ทั้งนี้ ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควร โดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุด
 เท่าที่จะกระทำได้ และจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายและจิตใจของบุคคลนั้น ทั้งนี้ ถือเป็นสิทธิของ
 คู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นที่จะยินยอมหรือไม่ก็ได้

ในกรณีผู้เยาว์อายุยังไม่ครบสิบห้าปีบริบูรณ์ ก่อนที่แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญจะเก็บตัวอย่างเลือด สารคัดหลั่ง หรือสารพันธุกรรมของผู้เยาว์เพื่อใช้ในการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์นั้นด้วย

หากคู่ความฝ่ายใดไม่ยินยอมหรือกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์ให้ความยินยอมให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าข้อเท็จจริงที่ต้องการให้ตรวจพิสูจน์เป็นผลร้ายแก่คู่ความฝ่ายนั้น

ให้แพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลสั่งตามมาตรา นี้ ได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๖๑ เมื่อศาลมีคำสั่งหรือคำบังคับที่ไม่เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวตามมาตรา ๑๕๕ หากความปรากฏต่อศาลเองหรือคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือผู้แทนหรือผู้มีส่วนได้เสียร้องต่อศาลว่าคู่ความหรือผู้ที่ถูกคำสั่งบังคับฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำบังคับ ให้ศาลออกหมายเรียกหรือหมายจับตัวมาไต่สวนและดักเตือนให้ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำบังคับของศาล หากยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำบังคับอีกโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือมีพฤติการณ์จงใจหลบเลี่ยงไม่ปฏิบัติ ให้ศาลมีอำนาจกักขังจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำบังคับ แต่ห้ามมิให้กักขังแต่ละครั้งเกินกว่าสิบห้าวันนับแต่วันจับหรือกักขัง แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว

มาตรา ๑๖๒ ในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือค่าเลี้ยงชีพ ถ้าศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษานำเงินมาวางศาลตามเงื่อนไข หรือระยะเวลาที่ศาลกำหนด ในกรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษามีรายได้ประจำ ศาลอาจสั่งให้อายัดเงินเท่าจำนวนที่จะชำระเป็นค่าอุปการะเลี้ยงดู หรือค่าเลี้ยงชีพเป็นรายเดือน แล้วให้ผู้มีหน้าที่จ่ายเงินดังกล่าวนำเงินมาวางศาลแทนลูกหนี้ตามคำพิพากษา

เมื่อความปรากฏต่อศาลเองหรือผู้มีสิทธิได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือค่าเลี้ยงชีพร้องต่อศาลว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลเรียกตัวมาสอบถาม หากปรากฏเป็นความจริงให้ศาลว่ากล่าวตักเตือนให้ปฏิบัติตามคำสั่งศาล

ในกรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินของศาลตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลมีอำนาจออกหมายจับและสั่งให้กักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษาไว้จนกว่าลูกหนี้จะนำเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือค่าเลี้ยงชีพมาชำระหรือวางศาล แต่ห้ามมิให้กักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษาแต่ละครั้งเกินกว่าสิบห้าวันนับแต่วันจับหรือกักขัง แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว

มาตรา ๑๖๓ ในคดีที่มีการร้องขอให้ศาลสั่งให้บุคคลเป็นคนที่ไร้ความสามารถ ถ้าศาลเห็นสมควรอาจสั่งให้แพทย์หรือจิตแพทย์ตรวจพิเคราะห์ทางกายหรือทางจิตบุคคลที่ขอให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือสั่งให้นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือเจ้าพนักงานอื่นจัดทำรายงานสภาพครอบครัว สภาพความเป็นอยู่หรือสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ไร้ความสามารถกับผู้ขอเป็นผู้อนุบาล แล้วรายงานศาลเพื่อประกอบการพิจารณาคดี

ในกรณีศาลมีคำสั่งตั้งผู้อนุบาลถ้าศาลเห็นสมควรเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและทรัพย์สินของผู้ไร้ความสามารถ ศาลจะมีคำสั่งตั้งนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือเจ้าพนักงานอื่นทำหน้าที่กำกับดูแลการใช้อำนาจของผู้อนุบาลเกี่ยวกับผู้ไร้ความสามารถหรือทรัพย์สินของผู้ไร้ความสามารถ หรือค่าอุปการะเลี้ยงดูและการรักษาพยาบาลผู้ไร้ความสามารถก็ได้แล้วให้เจ้าพนักงานที่ได้รับแต่งตั้งรายงานให้ศาลทราบตามระยะเวลาที่เห็นสมควรหรือตามที่ศาลสั่ง แล้วแต่กรณี

ให้แพทย์ จิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือเจ้าพนักงานอื่นที่ศาลสั่งตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๖๔ ในคดีที่ร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับผู้ใช้อำนาจปกครองหรือร้องขอตั้งผู้ปกครองผู้เยาว์ ถ้าศาลเห็นสมควรหรือคู่ความร้องขอ ศาลจะมีคำสั่งหรือกำหนดเงื่อนไขเป็นการชั่วคราวให้ผู้จะใช้อำนาจปกครองหรือผู้ที่จะเป็นผู้ปกครองทดลองปกครองเลี้ยงดูผู้เยาว์นั้นเป็นการชั่วคราวก่อนเป็นระยะเวลาไม่เกินหกเดือนก็ได้ และให้ศาลสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือเจ้าพนักงานอื่นเป็นผู้กำกับการทดลองปกครองเลี้ยงดูผู้เยาว์แล้วรายงานให้ศาลทราบตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร

ในการพิจารณารายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาหรือเจ้าพนักงานอื่นตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลเห็นสมควรจะเรียกบุคคลดังกล่าวมาแถลงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ที่จะใช้อำนาจปกครองหรือจะเป็นผู้ปกครองมีความเหมาะสมให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครอง แล้วแต่กรณี

หมวด ๑๔

การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย

มาตรา ๑๖๕ ในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียนอกจากการพิจารณาพิพากษาคดีจะอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในหมวด ๑๓ แล้ว ยังอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในหมวดนี้ด้วย

มาตรา ๑๖๖ การดำเนินคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการที่มีอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๖๗ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับคำฟ้องหรือคำร้องขอใด ๆ ในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจทราบ

เมื่อได้รับแจ้งจากศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจประมวลและรายงานเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของครอบครัว สุขภาพ ความประสงค์หรือประโยชน์สูงสุดของผู้เยาว์และข้อเท็จจริงอื่นและเสนอความเห็นต่อศาลโดยไม่ชักช้า เมื่อศาลได้รับความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจแล้ว ให้ศาลแจ้งความเห็นนั้นให้คู่ความทราบ คู่ความมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและนำสืบหักล้างได้

มาตรา ๑๖๘ ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ศาลฟังความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจ เมื่อได้รับความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจแล้ว ให้ศาลแจ้งความเห็นนั้นให้คู่ความทราบ ในกรณีเช่นว่านี้ คู่ความมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและนำสืบหักล้างได้

มาตรา ๑๖๙ ศาลมีอำนาจตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้กำกับการปกครอง และให้ผู้กำกับการปกครองมีอำนาจหน้าที่สอดส่องว่าบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของ

ผู้เยาว์ได้ใช้อำนาจปกครองเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์หรือไม่ และให้มีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ศาลมอบหมาย รวมทั้งรวบรวมและรายงานข้อเท็จจริงและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับการปกครองต่อศาลเป็นครั้งคราวหรือภายในกำหนดเวลาที่ศาลสั่ง

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้อนุบาลของผู้เยาว์ซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถ หรือผู้พิทักษ์ของผู้เยาว์ซึ่งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถโดยอนุโลม

ในระหว่างการทำกำกับการปกครองตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หากผู้อยู่ใต้การทำกำกับการปกครองเห็นว่าการกระทำหรือคำวินิจฉัยของผู้กำกับการปกครองไม่เป็นไปเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์ หรือตามที่ศาลมอบหมาย ผู้อยู่ใต้การทำกำกับการปกครองอาจร้องต่อศาลที่แต่งตั้งผู้กำกับการปกครองภายในกำหนดสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้ทราบการกระทำหรือคำวินิจฉัยนั้น ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งแก้ไขการกระทำหรือสั่งยื่น กลับ หรือแก้ไขคำวินิจฉัยของผู้กำกับการปกครองหรือสั่งการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๗๐ ในกรณีที่ศาลจะตั้งผู้ปกครองของผู้เยาว์ ถ้าผู้เยาว์ไม่มีบิดา มารดา หรือบิดา มารดาถูกถอนอำนาจปกครองหรือความเป็นผู้ปกครองของผู้เยาว์สิ้นสุดลง หรือมีเหตุจะถอนผู้ปกครองของผู้เยาว์ และศาลเห็นว่าไม่มีผู้เหมาะสมที่จะปกครองผู้เยาว์หรือจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ ศาลจะตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจหรือครอบครัวอุปถัมภ์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือบุคคลอื่นใด เป็นผู้ปกครองผู้เยาว์หรือผู้จัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ก็ได้

หมวด ๑๕

การพิจารณาคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ

มาตรา ๑๗๑ ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับเกี่ยวกับวิธีการดำเนินคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีดังกล่าวเป็นไปโดยประหยัด สะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม โดยคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ของเด็กและเยาวชนนั้นเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๗๒ ผู้ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสิทธิร้องขอให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่ตนมีถิ่นที่อยู่หรือมีภูมิลำเนาหรือศาลที่มูลเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้

ในกรณีที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่อยู่ในสภาพหรือวิสัยที่จะร้องขอตามวรรคหนึ่งได้ ญาติ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ พนักงานเจ้าหน้าที่ องค์การซึ่งมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย หรือองค์การซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ครอบครัว หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหายจะกระทำการแทนก็ได้

มาตรา ๑๗๓ เมื่อศาลได้รับคำร้องขอตามมาตรา ๑๗๒ แล้ว ให้ทำการไต่สวนโดยมิชักช้า และไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาอย่างเคร่งครัดในระหว่างการไต่สวน ถ้าศาลเห็นว่าผู้ร้องขอไม่ควรเผชิญหน้ากับผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความรุนแรง ศาลอาจสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกนอกห้องพิจารณาหรือใช้วิธีการอื่นใดเพื่อลดการเผชิญหน้า และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับแก่การไต่สวนโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗๔ ในกรณีปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาจะมีพฤติการณ์น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพโดยห้ามผู้ถูกกล่าวหาเสพสุราหรือสิ่งมีนเมา เข้าใกล้ที่อยู่อาศัยหรือที่ทำงานของผู้ร้อง ใช้หรือครอบครองทรัพย์สินหรือกระทำการใดอันอาจนำไปสู่ความรุนแรงในครอบครัวเป็นระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่าหกเดือน และศาลอาจกำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับคำปรึกษาแนะนำจากศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำหรือสถานพยาบาลหรือหน่วยงานตามที่ศาลกำหนด

ในกรณีศาลสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งให้นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นติดตามกำกับให้ผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติตามคำสั่งและรายงานให้ศาลทราบตามระยะเวลาที่เห็นสมควรและจะสั่งให้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาศาลเพื่อสอบถามความเป็นไปหรือการปฏิบัติตามคำสั่งศาลก็ได้

คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด แต่ถ้าพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปศาลมีอำนาจสั่งแก้ไขคำสั่งเดิมได้

มาตรา ๑๗๕ เมื่อศาลเห็นว่าผู้ร้องมีส่วนก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวและจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ บำบัดรักษา ศาลอาจสั่งให้ผู้ร้องเข้ารับคำปรึกษาแนะนำหรือเข้ารับการอบรมหรือบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูจากศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำหรือสถานพยาบาลหรือหน่วยงานหรือองค์การ

ซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือครอบครัวตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด

ในกรณีศาลมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งหรือตามมาตรา ๑๗๔ วรรคหนึ่ง ให้ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำ สถานพยาบาล หน่วยงาน หรือองค์กรซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือครอบครัวได้รับคำตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๗๖ ให้ศาลแจ้งคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพไปยังเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ที่ผู้ถูกกล่าวหาพำนักอยู่หรือภูมิลำเนาในเขตอำนาจเพื่อทราบ

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาจงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพโดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลมีอำนาจออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหามาซึ่งจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งแต่ไม่เกินกว่าหนึ่งเดือน ถ้าผู้ถูกกล่าวหาได้รับการปล่อยชั่วคราว ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติในระหว่างการปล่อยชั่วคราวก็ได้

มาตรา ๑๗๗ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพครบถ้วนแล้ว คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพเป็นอันสิ้นสุด

ก่อนครบระยะเวลาตามเงื่อนไขหรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งยุติการคุ้มครองสวัสดิภาพได้

มาตรา ๑๗๘ ในระหว่างมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพศาลจะกำหนดให้ฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูให้แก่อีกฝ่ายตามที่เห็นสมควรได้ ในกรณีไม่มีการจดทะเบียนสมรสให้ศาลมีอำนาจกำหนดเงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้นตามสมควรแก่ฐานะให้แก่ผู้เสียหายหรือสมาชิกในครอบครัวได้

มาตรา ๑๗๙ ในกรณีที่มีการปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ให้เด็กหรือผู้ปกครองของเด็กนั้นร้องขอให้ศาลออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพตามหมวดนี้ได้ โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๗๒ มาตรา ๑๗๓ มาตรา ๑๗๔ มาตรา ๑๗๖ มาตรา ๑๗๗ และมาตรา ๑๗๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๖

อุทธรณ์

มาตรา ๑๘๐ คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วให้อุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วย

วิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ใช้วิธีการตามมาตรา ๗๔ (๑) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๒) กำหนดให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๔๒ เว้นแต่ในกรณีที่การใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนนั้นเป็นการพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมมีกำหนดระยะเวลาเกินสามปี

(๓) กำหนดให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๔๓ เว้นแต่การฝึกอบรมนั้นมีกำหนดระยะเวลานานเกินสามปี

มาตรา ๑๘๑ ในคดีซึ่งห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘๐ ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคและอนุญาตให้อุทธรณ์ ก็ให้รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาต่อไป

มาตรา ๑๘๒ ให้ประธานศาลอุทธรณ์และประธานศาลอุทธรณ์ภาคจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคแผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีอุทธรณ์จากศาลเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๑๓

ฎีกา

มาตรา ๑๘๓ คดีที่ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่ง ให้ฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลฎีกาได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา เว้นแต่กรณีที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘๐

มาตรา ๑๘๔ ให้ประธานศาลฎีกาจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลฎีกาแผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีฎีกาจากศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๑๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๘๕ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และได้รู้ความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ กระทำการโดยประการใด ๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘๖ ผู้ใดช่วยเหลือหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เด็กหรือเยาวชนหลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งควบคุมไว้ระหว่างสอบสวน ระหว่างพิจารณาคดี หรือเพื่อฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘๗ ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ตามมาตรา ๔๘ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๕๑ (๑) หรือ (๒) ซัดขืนไม่ยอมให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือนักสังคมสงเคราะห์เข้าไปในสถานที่ดังกล่าวในระหว่างเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๘๘ ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือเป็นผู้อยู่ในสถานที่ตามมาตรา ๔๘ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๕๑ (๑) หรือ (๒) ไม่ยอมตอบคำถามของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือนักสังคมสงเคราะห์โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๘๙ ผู้ใดเป็นครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษาตามมาตรา ๔๘ (๓) ไม่ยอมตอบคำถามของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ หรือผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๙๐ ผู้ใดเป็นครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษาไม่ยอมทำรายงานตามมาตรา ๔๘ (๓) หรือทำรายงานเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๙๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือนักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งใช้อำนาจตามมาตรา ๔๘ (๔) หรือมาตรา ๕๑ (๓) แล้วแต่กรณี โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๖ หรือมาตรา ๑๕๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๕๓ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่ค้างการพิจารณาอยู่ในศาลเยาวชนและครอบครัวดังกล่าวได้ต่อไป

มาตรา ๑๕๔ ให้สถานพินิจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕๕ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัวดังกล่าวไปเป็นของศาลเยาวชนและครอบครัวและของเจ้าหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕๖ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสถานพินิจที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจดังกล่าวไปเป็นของสถานพินิจ หรือของเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับศาลเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของศาลเยาวชนและครอบครัวตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๕๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับสถานพินิจที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕๙ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดี ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เลขานุการศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาอาวุโสใน

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด และผู้พิพากษาสมทบในศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เลขานุการศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด และผู้พิพากษาสมทบในศาลเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาอาวุโส ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ ผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบในแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาอาวุโส ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ ผู้พิพากษา และผู้พิพากษาสมทบในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

ให้ผู้พิพากษาสมทบตามวรรคหนึ่งและวรรคสองดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ทั้งนี้ ไม่ให้นับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้พิพากษาสมทบดังกล่าวเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๕ วรรคสาม

มาตรา ๒๐๐ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดอ้างถึงศาลเยาวชนและครอบครัว และสถานพินิจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึงศาลเยาวชนและครอบครัวและสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐๑ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๐๒ ให้แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวซึ่งเปิดทำการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด โดยมีเขตอำนาจเช่นเดียวกับแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวดังกล่าว และให้ยุบเลิกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้น แล้วให้โอนบรรดาคดีที่ค้าง

การพิจารณาในแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวดังกล่าวไปพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นแทน

ให้โอนบรรดากิจการทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวดังกล่าวไปเป็นของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดที่จัดตั้งขึ้น

มาตรา ๒๐๓ ให้กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ พนักงานสังคมสงเคราะห์ และผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติที่ได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ นักสังคมสงเคราะห์ และผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐๔ ให้สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม และสถานแนะนำทางจิตที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษา สถานฝึกและอบรม และสถานแนะนำทางจิตที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐๕ ในวาระเริ่มแรกมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๑ มาใช้บังคับภายในสองปี นับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ โดยในระหว่างนั้นให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาใช้บังคับจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๒๐๖ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึงการดำเนินคดีใด ๆ ที่ได้กระทำไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนการดำเนินคดีใดที่ยังมิได้กระทำจนล่วงพ้นกำหนดเวลาที่จะต้องกระทำตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ แต่ยังคงอยู่ในกำหนดเวลาที่อาจกระทำได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินคดีนั้นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันได้มีการแยกศาลยุติธรรม ออกจากกระทรวงยุติธรรม โดยมีสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม สมควรปรับปรุง กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวให้สอดคล้อง กับอำนาจหน้าที่และโครงสร้างใหม่ ประกอบกับสมควรปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว รวมทั้งในส่วนของกระบวนการ พิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตราในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๒ ก หน้า ๑๒ – ๗๓ ลว. ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๔
- (๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑
- (๕) ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๕ เรื่อง การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

- (๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๘
- (๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๙) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๕ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕

(๑๐) พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๓

(๑๑) พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๑๒) พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๑๓) พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการฝ่ายอัยการ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรับราชการในสำนักงานอัยการสูงสุด โดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนในสำนักงานอัยการสูงสุด

“ก.อ.” หมายความว่า คณะกรรมการอัยการ

มาตรา ๕ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ข้าราชการฝ่ายอัยการ แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

(๑) ข้าราชการอัยการ ได้แก่ ข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

(๒) ข้าราชการธุรการ ได้แก่ ข้าราชการในสำนักงานอัยการสูงสุดนอกจาก (๑)

มาตรา ๗ ให้นาระบบบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการมาใช้กับข้าราชการอัยการโดยอนุโลม

อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการอัยการ ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราและไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ การปรับให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้ถือว่าบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชกฤษฎีกาเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การปรับเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราหากทำให้อัตรานึงอัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับตัวเลขเงินเดือนของอัตราดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นเป็นสิบบาท และมีให้ถือว่าเป็นการปรับอัตราร้อยละที่แตกต่างกัน

มาตรา ๘ การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่ง การรับเงินเดือน การรับเงินประจำตำแหน่ง การปรับขั้นค่าขั้นสูงของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการธุรการ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ คำว่า “ก.พ.” และ “อ.ก.พ. กระทรวง” ให้หมายถึง “ก.อ.” และคำว่า “กระทรวง” ให้หมายถึง “สำนักงานอัยการสูงสุด”

นอกจากตำแหน่งที่กำหนดขึ้นตามวรรคหนึ่ง ก.อ. อาจออกประกาศกำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการธุรการที่แตกต่างไปจากตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนก็ได้ ตำแหน่งดังกล่าวจะให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราเท่าใดและจะเทียบกับตำแหน่งใดตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดในประกาศนั้นด้วย

มาตรา ๕ ในกรณีคณะรัฐมนตรีกำหนดเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการทั่วไป ให้ข้าราชการฝ่ายอัยการได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในหลักเกณฑ์เดียวกันด้วย

มาตรา ๑๐ ข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอบคัดเลือก หรือทดสอบความรู้ หรือคัดเลือกพิเศษ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วยได้ตามพระราชบัญญัตินี้ หากประสงค์จะโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย เพื่อนับเวลาราชการหรือเวลาทำงานของตนในขณะที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นเวลาราชการของข้าราชการอัยการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ก็ให้กระทำได้โดยสำนักงานอัยการสูงสุด ทำความตกลงกับเจ้าสังกัด

มาตรา ๑๑ บำเหน็จบำนาญของข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการจนต้องออกจากราชการเพราะเหตุทุพพลภาพตามพระราชบัญญัตินี้ ก.อ. จะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

มาตรา ๑๒ เครื่องแบบ และการแต่งกายของข้าราชการฝ่ายอัยการ การกำหนดให้มีตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายใดเพื่อใช้ในการบริหารราชการสำนักงานอัยการสูงสุด รวมทั้งหลักเกณฑ์ และวิธีการในการทำและใช้ตราสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายนั้น ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๑๓ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดประจำปีของข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดสำหรับข้าราชการพลเรือน เว้นแต่ ก.อ. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

การลาหยุดราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๑๔ ประมวลจริยธรรมของข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้เป็นไปตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.อ.

สำนักงานอัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. จะต้องจัดให้มีประมวลจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการฝ่ายอัยการ

ประมวลจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง และประมวลจรรยาบรรณตามวรรคสอง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๕ ข้าราชการฝ่ายอัยการมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ และต้องไม่มีวัตถุประสงค์ทางการเมือง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรวมกลุ่มตามวรรคหนึ่ง เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามข้อเสนอแนะของ ก.อ.

มาตรา ๑๖ การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา การให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ศึกษาน หรือปฏิบัติการวิจัย การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นไปตามที่ ก.อ. กำหนด ให้ ก.อ. ทำเป็นระเบียบ ข้อกำหนด หรือประกาศ ตามที่เห็นสมควร

ระเบียบ ข้อกำหนด และประกาศ ของ ก.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๒

คณะกรรมการอัยการ

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการอัยการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.” ประกอบด้วย

- (๑) อัยการสูงสุดเป็นประธาน
- (๒) รองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโสจำนวนไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ ให้รองอัยการสูงสุดที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นรองประธาน
- (๓) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน ซึ่งข้าราชการอัยการชั้น ๒ ขึ้นไปเป็นผู้เลือกจาก
 - (ก) ข้าราชการอัยการชั้น ๖ ขึ้นไป และมีได้เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งอยู่แล้วสามคน

(ข) ผู้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการมาแล้ว และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ ข. (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) สามคน

(๔) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภามีจำนวนสองคนและคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคน

(๕) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงบประมาณ ด้านการพัฒนาองค์กร หรือด้านการบริหารจัดการ ซึ่งประธานและกรรมการตาม (๒) (๓) และ (๔) เป็นผู้เลือกจากบุคคลซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการฝ่ายอัยการจำนวนหนึ่งคน

ให้ ก.อ. แต่งตั้งข้าราชการอัยการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ก.อ.

มาตรา ๑๕ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔ (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) เป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ ข. (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)

(๒) เป็นสมาชิกรัฐสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

(๓) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองหรือศาลอื่น

(๔) เป็นข้าราชการอัยการ ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ตุลาการศาลทหาร หรือทนายความ

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

(๗) ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๒๐ การเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๘ (๔) ให้วุฒิสภاتั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคล ที่เห็นสมควรจำนวนสองเท่าของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะต้องเลือกต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา เลือกต่อไป

มาตรา ๒๑ ให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๘ (๓) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุต้องเลือก ตามวิธีการที่ ก.อ. ประกาศกำหนด ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการรับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก) อัยการอาวุโสผู้ใดเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการในชั้นใดก่อน ปังบประมาณที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ให้ถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการในชั้นนั้น

มาตรา ๒๓ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจ ได้รับเลือกหรือแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนถึงกำหนดวาระ ให้อัยการสูงสุดสั่งให้ดำเนินการเลือกซ่อมหรือขอให้ วุฒิสภาเลือกซ่อมหรือคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งซ่อม แล้วแต่กรณี เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมหรือแต่งตั้งซ่อมก็ได้

กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกซ่อมหรือแต่งตั้งซ่อมตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่ง ได้เพียงวาระของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคสอง หากมีวาระเหลืออยู่ไม่ถึง หนึ่งปีนับแต่วันเลือกหรือแต่งตั้ง ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการอัยการว่างลง ถ้ายังมีกรรมการอัยการพอที่จะเป็น องค์ประชุม ให้กรรมการอัยการที่เหลืออยู่ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๒๕ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบกำหนดวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการในกรณีที่ เป็น กรรมการอัยการตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก)

(๕) กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการอัยการ ในกรณีที่เป็นกรรมการอัยการตามมาตรา ๑๘

(๓) (ข)

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๘ (๓) (ข) หรือมาตรา ๑๕ แล้วแต่กรณี

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่ากรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดพ้นจากตำแหน่งกรรมการอัยการหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดเสนอ ก.อ. เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๒๖ การประชุม ก.อ. ต้องมีกรรมการอัยการมาประชุมไม่น้อยกว่าแปดคนจึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานและรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการอัยการในที่ประชุมเลือกกรรมการอัยการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

หากกรรมการอัยการโดยตำแหน่งว่างลง หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งตามกฎหมาย ทำหน้าที่กรรมการอัยการแทนในระหว่างนั้น

มาตรา ๒๗ ในการประชุมของ ก.อ. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับกรรมการอัยการผู้ใดโดยเฉพาะ ผู้นั้นไม่มีสิทธิอยู่ในที่ประชุม แต่เพื่อประโยชน์ในการนับองค์ประชุม ถ้าผู้นั้นได้เข้าประชุมแล้ว และต้องออกจากที่ประชุม ให้นับผู้นั้นเป็นองค์ประชุมด้วย

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้ ก.อ. มีอำนาจออกกระเบียบว่าด้วยการประชุมและการลงมติ

ในกรณีการประชุมของ ก.อ. เป็นการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด ห้ามมิให้ประธาน ก.อ. ตามมาตรา ๑๘ (๑) เข้าร่วมพิจารณาเรื่องดังกล่าว โดยให้ถือว่า ก.อ. ประกอบไปด้วยกรรมการอัยการเท่าที่เหลืออยู่ และให้กรรมการอัยการที่เหลืออยู่นั้นเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) (ข) หรือ (๔) คนหนึ่ง ทำหน้าที่ประธาน

(๒) ในกรณีที่เป็นกรณการดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งรองอัยการสูงสุดและเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (๒) ด้วย ห้ามมิให้รองอัยการสูงสุดผู้นั้นเข้าร่วมพิจารณาเรื่องดังกล่าว และให้ถือว่า ก.อ. ประกอบไปด้วยกรรมการอัยการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๒๘ หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมนาคุณ เบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทนของ ก.อ. รวมทั้งอนุกรรมการ บุคคล และคณะบุคคลที่ ก.อ. แต่งตั้ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๒๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ ในกรณีที่ ก.อ. มีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้อัยการสูงสุดเป็นผู้เสนอเรื่องต่อ ก.อ. แต่กรรมการอัยการคนหนึ่งคนใดจะเสนอเรื่องที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ ก.อ. เพื่อให้ ก.อ. พิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนดก็ได้

มาตรา ๓๐ นอกจากอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น ให้ ก.อ. มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ความเห็นชอบกรอบอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งข้าราชการฝ่ายอัยการ
- (๒) เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดระบบ การแก้ไข และการรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายอัยการ
- (๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษอื่นแก่ข้าราชการฝ่ายอัยการ
- (๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดลำดับอาวุโสของข้าราชการอัยการ
- (๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรักษาราชการแทน การปฏิบัติราชการแทนและการรักษาการในตำแหน่งของข้าราชการฝ่ายอัยการ
- (๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับการร้องทุกข์ของข้าราชการฝ่ายอัยการ
- (๘) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการฝ่ายอัยการ และการสั่งให้ข้าราชการฝ่ายอัยการออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การรับเงินเดือน การเลื่อนเงินเดือน การรักษาราชการ การออกจากราชการ การคุ้มครองระบบคุณธรรม และการจัดระเบียบข้าราชการ

(๑๐) แต่งตั้งอนุกรรมการ บุคคล หรือคณะบุคคลเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ ก.อ. มอบหมาย

(๑๑) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อกำหนดการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายอัยการ

มาตรา ๓๑ ในการพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการตุลาการ ให้ ก.อ. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการ ซึ่งจะต้องมีข้าราชการตุลาการไม่น้อยกว่าสองคนร่วมเป็นคณะอนุกรรมการด้วย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง รวมตลอดทั้งวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

ลักษณะ ๓

ข้าราชการอัยการ

หมวด ๑

การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๓๒ ตำแหน่งข้าราชการอัยการ มี ๘ ชั้น ดังนี้

- (๑) อัยการสูงสุดเป็นข้าราชการอัยการชั้น ๘
- (๒) รองอัยการสูงสุด และผู้ตรวจการอัยการ เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๗
- (๓) อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค รองอธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการภาคอัยการพิเศษฝ่ายและอัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๖
- (๔) อัยการผู้เชี่ยวชาญ เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๕
- (๕) อัยการจังหวัด และอัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๔

(๖) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และรองอัยการจังหวัด เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๓

(๗) อัยการประจำกอง และอัยการจังหวัดผู้ช่วย เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๒

(๘) อัยการผู้ช่วย เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๑

มาตรา ๓๓ นอกจากตำแหน่งข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๒ ให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสด้วย
มาตรา ๓๔ ข้าราชการอัยการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

(๑) อัยการสูงสุด ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๘

(๒) รองอัยการสูงสุด และผู้ตรวจการอัยการ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๗

(๓) อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค รองอธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย
และอัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๖ - ๗ โดยให้เริ่มรับเงินเดือน
และเงินประจำตำแหน่งในชั้น ๖

(๔) อัยการผู้เชี่ยวชาญ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๕ - ๖ โดยให้เริ่มรับเงินเดือน
และเงินประจำตำแหน่งในชั้น ๕

(๕) อัยการจังหวัด และอัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ได้รับเงินเดือนและ
เงินประจำตำแหน่งชั้น ๔ - ๕ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นต่ำของชั้น ๔

(๖) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และรองอัยการจังหวัด ให้ได้รับเงินเดือนและ
เงินประจำตำแหน่งชั้น ๓ - ๔ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นต่ำของชั้น ๓

(๗) อัยการประจำกอง และอัยการจังหวัดผู้ช่วย ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง
ชั้น ๒ - ๓ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นต่ำของชั้น ๒

(๘) อัยการผู้ช่วย ให้ได้รับเงินเดือนในชั้น ๑ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนในชั้นต่ำของชั้น ๑

(๙) อัยการอาวุโส ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเท่ากับเงินเดือนและเงินประจำ
ตำแหน่งเดิมที่ได้รับอยู่ก่อนดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เว้นแต่ผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนขั้นสูงสุดของชั้น
อยู่ก่อนแล้ว จึงให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนเดิมหนึ่งขั้น และให้ปรับเงินเดือนขึ้นปีละหนึ่งขั้น
แต่ไม่เกินอัตราเงินเดือนของชั้น ๘ และเมื่อปรับเงินเดือนดังกล่าวสูงกว่าขั้นสูงสุดของชั้นเดิมแล้ว
ให้ปรับเงินประจำตำแหน่งให้เท่ากับเงินประจำตำแหน่งของชั้นถัดไป

ให้ข้าราชการอัยการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งนับแต่
วันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

เงินประจำตำแหน่งไม่ถือเป็นเงินเดือน

ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เมื่อเทียบกับตำแหน่งใดก็ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามตำแหน่งนั้น

มาตรา ๓๕ การบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยให้อัยการสูงสุดเป็นผู้สั่งโดยวิธีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษ ตามความในหมวด ๒ แห่งลักษณะนี้ โดยให้ผู้ที่ได้รับบรรจุได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของชั้น ๑

มาตรา ๓๖ อัยการผู้ช่วยที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วยจะต้องได้รับการอบรมจากสำนักงานอัยการสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผลของการอบรมเป็นที่พอใจของ ก.อ. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย

อัยการผู้ช่วยซึ่งได้รับการอบรมจากสำนักงานอัยการสูงสุดมาแล้วตามวรรคหนึ่ง และผลของการอบรมยังไม่เป็นที่พอใจของ ก.อ. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย ก็ให้ได้รับการอบรมจากสำนักงานอัยการสูงสุดต่อไปอีกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เมื่อครบกำหนดดังกล่าวแล้วหากผลของการอบรมยังไม่เป็นที่พอใจของ ก.อ. ให้อัยการสูงสุดสั่งให้ออกจากราชการ

ในระหว่างเวลาปีแรกที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย หากปรากฏว่าผู้ได้รับแต่งตั้งไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป อัยการสูงสุดด้วยความเห็นชอบของ ก.อ. มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการได้

มาตรา ๓๗ ก่อนเข้ารับหน้าที่ อัยการประจำกองและอัยการจังหวัดผู้ช่วยต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำ ดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมโดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายทุกประการ”

มาตรา ๓๘ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งนอกจากตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ตำแหน่งอัยการอาวุโส ตำแหน่งรองอัยการสูงสุด และตำแหน่งอัยการสูงสุด ให้ประธาน ก.อ. เสนอ ก.อ. โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ประวัติการปฏิบัติราชการ และพฤติกรรมทางจริยธรรม ของบุคคลนั้นเทียบกับงานในตำแหน่งข้าราชการอัยการที่จะได้รับแต่งตั้งนั้น ๆ เพื่อให้ความเห็นชอบก่อน เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ในกรณีที่ ก.อ. ไม่ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดตามที่ประธาน ก.อ. เสนอตามวรรคหนึ่ง ให้ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการคนหนึ่งคนใด เสนอชื่อบุคคลอื่นเพื่อให้ ก.อ. ให้ความเห็นชอบได้ และในกรณีที่มีการเสนอบุคคลหลายคนให้ดำรงตำแหน่งเดียวกัน ให้ ก.อ. พิจารณาผู้ได้รับการเสนอ ชื่อเรียงเป็นรายบุคคลตามลำดับอาวุโสเพื่อให้ความเห็นชอบ

ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าเป็นกรรมการอัยการด้วย ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อ ออกจากที่ประชุมในระหว่างการพิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ แต่ให้นับเป็นองค์ประชุมด้วย

มาตรา ๓๙ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไป หากประสงค์จะดำรงตำแหน่ง อัยการอาวุโสในปีงบประมาณใด ให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนเริ่ม ปีงบประมาณนั้น

คุณสมบัติและเงื่อนไขการขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๔๐ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้อัยการสูงสุด เสนอรายชื่อผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งต่อ ก.อ. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงนำ ความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ข้าราชการอัยการผู้ใดซึ่งไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสแล้วจะกลับไปดำรงตำแหน่งตาม มาตรา ๓๒ อีกไม่ได้

มาตรา ๔๑ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งรองอัยการสูงสุด ให้ประธาน ก.อ. เสนอ ก.อ. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อ ก.อ. ให้ความเห็นชอบแล้วจึงนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และให้นับบทบัญญัติมาตรา ๔๒ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๓๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด ให้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

ในการเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดเพื่อขอความเห็นชอบจาก ก.อ. ให้ประธาน ก.อ. เป็นผู้เสนอ โดยคำนึงถึงอาวุโส ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ประวัติ การปฏิบัติราชการ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลนั้น

ในกรณีที่ ก.อ. ไม่ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลตามที่ประธาน ก.อ. เสนอตามวรรคสอง ให้ประธาน ก.อ. เสนอชื่อบุคคลอื่นโดยเรียงตามลำดับอาวุโส และให้ ก.อ. พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ตามวรรคสอง

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ ให้ข้าราชการอัยการที่ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยความเห็นชอบของ ก.อ. ภายในระยะเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค รองอธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย และอัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้น ๖ มาตรฐานปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นเงินเดือนชั้น ๗

(๒) อัยการผู้เชี่ยวชาญ เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้น ๕ มาตรฐานปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นเงินเดือนชั้น ๖

(๓) อัยการจังหวัด และอัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นเงินเดือนชั้น ๔ มาตรฐานสามปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นสูงสุดของชั้นเงินเดือนชั้น ๔ และเมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นสูงสุดของชั้นเงินเดือนชั้น ๔ มาตรฐานหนึ่งปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นชั้นเงินเดือนชั้น ๕

(๔) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และรองอัยการจังหวัด เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นเงินเดือนชั้น ๓ มาตรฐานห้าปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นสูงสุดของชั้นเงินเดือนชั้น ๓ และเมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นสูงสุดของชั้นเงินเดือนชั้น ๓ มาตรฐานหนึ่งปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นชั้นเงินเดือนชั้น ๔ และเมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นเงินเดือนชั้น ๔ มาตรฐานสามปีแล้ว ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นสูงสุดของชั้นเงินเดือนชั้น ๔ ได้

(๕) อัยการประจำกอง และอัยการจังหวัดผู้ช่วย เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นสูงสุดของชั้นเงินเดือนชั้น ๒ มาครบหนึ่งปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นชั้นเงินเดือนชั้น ๓ และเมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นเงินเดือนชั้น ๓ มาครบห้าปีแล้ว ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นชั้นสูงสุดของชั้นเงินเดือนชั้น ๓ ได้

ให้ปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการในชั้นเงินเดือนชั้น ๑ ชั้นเงินเดือนชั้น ๒ และชั้นเงินเดือนชั้น ๓ สูงขึ้นหนึ่งขั้นทุกปี โดยความเห็นชอบของ ก.อ. จนกว่าจะได้รับเงินเดือนในชั้นสูงสุดของชั้นเงินเดือน เว้นแต่ข้าราชการอัยการผู้ใดถูกลงโทษทางวินัยในปีใด ก.อ. จะมีมติไม่ให้ปรับอัตราเงินเดือนให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นสำหรับปีนั้นก็ได้

ในการปรับอัตราเงินเดือนตามวรรคสอง ถ้า ก.อ. พิจารณาเห็นว่าข้าราชการอัยการผู้ใดมีผลงานดีเด่นเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงาน การรักษาวินัย ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม แล้ว ก.อ. จะให้ปรับอัตราเงินเดือนให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเกินหนึ่งขั้นก็ได้

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับกับข้าราชการอัยการที่ลาไปศึกษาต่อหรือลาเพื่อการอื่นใด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๔๔ การโอนข้าราชการอัยการไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการโดยให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าในขณะที่ย้าย ให้อัยการสูงสุดสั่งได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้นั้นยินยอมและ ก.อ. เห็นชอบ

การโอนข้าราชการอัยการไปเป็นข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการฝ่ายอื่นให้อัยการสูงสุดสั่งได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้นั้นยินยอมและ ก.อ. เห็นชอบ

มาตรา ๔๕ การโอนข้าราชการตุลาการมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการอาจทำได้เมื่อ ก.อ. เห็นชอบ แต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นอย่างน้อยต้องเคยเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการประจำกอง หรืออัยการจังหวัดผู้ช่วยมาแล้ว

มาตรา ๔๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ข้าราชการอัยการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการไปโดยมิได้มีความผิดหรือมีมลทินหรือมัวหมองในราชการ หรือไปรับราชการ หรือไปปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อประสงค์จะกลับเข้ารับตำแหน่งข้าราชการอัยการ ถ้าไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจสั่งบรรจุได้เมื่อ ก.อ. เห็นชอบ โดยบรรจุให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งซึ่งปรับให้เข้ากับอัตราที่เทียบได้ไม่สูงกว่าขณะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการ

ในกรณีที่ปรับเงินเดือนของผู้ที่กลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งให้เข้ากับอัตราหรือขั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการไม่ได้ ให้ ก.อ. เป็นผู้พิจารณาว่าผู้นั้นสมควรได้รับการบรรจุในอัตราหรือขั้นใด

มาตรา ๔๗ ข้าราชการอัยการซึ่งไปรับราชการหรือไปปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หากได้รับการบรรจุกลับเข้ารับตำแหน่งข้าราชการอัยการตามมาตรา ๔๖ และ ก.อ. เห็นว่าการไปรับราชการหรือไปปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นเป็นประโยชน์ต่อราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด ก.อ. จะปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการนั้นให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

มาตรา ๔๘ ข้าราชการอัยการผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร โดยไม่มีความเสียหาย และประสงค์จะกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการอัยการ โดยรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราเท่าที่ได้รับอยู่ในขณะที่ไปรับราชการทหาร ให้ยื่นคำขอภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ในกรณีเช่นว่านี้ให้อัยการสูงสุดสั่งบรรจุได้เมื่อ ก.อ. เห็นชอบ แต่ถ้าจะบรรจุให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราสูงกว่าขณะที่ไปรับราชการทหารให้บรรจุได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนด

หมวด ๒

การสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ และการคัดเลือกพิเศษ

มาตรา ๔๙ ผู้สมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัครทดสอบความรู้ หรือผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือผู้สมัครทดสอบความรู้ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

- (๔) เป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- (๕) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
- (๖) เป็นผู้ที่ผ่านการตรวจร่างกายและจิตใจโดยคณะกรรมการแพทย์จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่ง ก.อ. กำหนด และ ก.อ. ได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการแพทย์แล้วเห็นสมควรรับสมัครได้

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๒) เป็นผู้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (๓) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น
- (๔) เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๕) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ หรือเป็นโรคตามที่ ก.อ. ประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัครทดสอบความรู้ หรือผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

ให้ ก.อ. มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมการสมัครสอบคัดเลือก สมัครทดสอบความรู้ และสมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ

มาตรา ๕๐ ผู้สมัครสอบคัดเลือกตามมาตรา ๔๙ ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นนิติศาสตรบัณฑิต หรือสอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ ซึ่ง ก.อ. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
- (๒) สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๓) ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายเป็นข้าราชการตุลาการ จำศาล รองจำศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานบังคับคดี พนักงานคุมประพฤติ นายทหารเหล่าพระธรรมนูญหรือทนายความ หรือได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายอย่างอื่นตามที่ ก.อ. กำหนด ทั้งนี้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

การประกอบวิชาชีพทางกฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ ก.อ. กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครสอบคัดเลือกให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๕๑ ผู้สมัครทดสอบความรู้ตามมาตรา ๔๕ ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพดังต่อไปนี้

(๑) สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๒) มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศโดยมีหลักสูตรเดียวไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่ง ก.อ. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือสอบไล่ได้ปริญญาเอกทางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.อ. รับรอง

(ข) สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศโดยมีหลักสูตรเดียวไม่น้อยกว่าสองปี หรือหลายหลักสูตรรวมกันไม่น้อยกว่าสองปี ซึ่ง ก.อ. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ (๓) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ค) สอบไล่ได้นิติศาสตรบัณฑิต และสอบไล่ได้ชั้นเกียรตินิยมตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ (๓) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ง) สอบไล่ได้ปริญญาโททางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.อ. รับรอง และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ (๓) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(จ) เป็นนิติศาสตรบัณฑิตชั้นเกียรตินิยม และได้ประกอบวิชาชีพเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่ง ก.อ. รับรองเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(ฉ) เป็นนิติศาสตรบัณฑิตและเป็นข้าราชการฝ่ายอัยการที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งตามที่ ก.อ. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกปี และอัยการสูงสุดรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถและมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการอัยการได้

(ข) สอบไล่ได้ปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชาที่ ก.อ. กำหนดและเป็นนิติศาสตรบัณฑิต และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ (๓) หรือได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.อ. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

(ข) สอบไล่ได้ปริญญาตรีหรือที่ ก.อ. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ ก.อ. กำหนด และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.อ. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีจนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพนั้นและเป็นนิติศาสตรบัณฑิต

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ ในการทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ ในแต่ละครั้ง สำนักงานอัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. อาจกำหนดให้รับสมัครเฉพาะผู้มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างตาม (๒) ก็ได้

ให้ ก.อ. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพตาม (๒) (จ) (ฉ) (ช) และ (ซ) ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครทดสอบความรู้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๕๒ ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษตามมาตรา ๔๕ ต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ดังต่อไปนี้

(๑) สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๒) มีประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหรือเคยเป็นศาสตราจารย์หรือรองศาสตราจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่ง ก.อ. รับรอง

(ข) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประเภทอื่นในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(ค) เป็นหรือเคยเป็นทนายความมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

(๓) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ดีเด่นในสาขาวิชาที่ ก.อ. กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครคัดเลือกพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๕๓ เมื่อสมควรจะมีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษเมื่อใด ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ ก.อ. เพื่อมีมติให้จัดให้มีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวในแต่ละครั้ง ก.อ. อาจกำหนดจำนวนบุคคลที่จะได้รับการบรรจุก็ได้

ให้ ก.อ. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกการทดสอบความรู้ และการคัดเลือกพิเศษ ตลอดจนการกำหนดอัตราส่วนการบรรจุระหว่างผู้ที่สอบคัดเลือกได้ ผู้ที่ทดสอบความรู้ได้ และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกพิเศษ

เมื่อได้ประกาศผลการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษแล้วให้บัญชีสอบคัดเลือก ทดสอบความรู้ หรือคัดเลือกพิเศษคราก่อนเป็นอันยกเลิก

มาตรา ๕๔ ให้ผู้สอบคัดเลือกที่ได้คะแนนสูงได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยก่อนผู้ที่ได้รับคะแนนต่ำลงมาตามลำดับแห่งบัญชีสอบคัดเลือก หากได้คะแนนเท่ากันให้จับสลากเพื่อจัดลำดับในระหว่างผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันนั้น

ผู้สอบคัดเลือกคนใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ หรือขาดคุณวุฒิ หรือมิได้ประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๕๐ หรือเป็นบุคคลที่ ก.อ. เห็นว่ามีชื่อเสียงหรือความประพฤติ หรือเหตุอื่น ๆ อันไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการให้ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการอัยการตามผลการสอบคัดเลือกนั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการบรรจุและแต่งตั้งผู้ที่ผ่านการทดสอบความรู้ และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกพิเศษโดยอนุโลม

หมวด ๓

การพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๕ ข้าราชการอัยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามมาตรา ๕๖
- (๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออก
- (๔) โอนไปรับราชการเป็นข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการฝ่ายอื่น
- (๕) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
- (๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘
- (๗) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก

การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการอัยการ เว้นแต่ตำแหน่งอัยการผู้ช่วย หากเป็นกรณีตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ แต่ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง พระบรมราชโองการดังกล่าวให้มีผลตั้งแต่วัน โอนหรือวันออกจากราชการ แล้วแต่กรณี

การพ้นจากตำแหน่งของอัยการสูงสุดตาม (๔) (๖) หรือ (๗) ให้เสนอวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๕๖ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบเจ็ดสิบปีแล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี

มาตรา ๕๗ ผู้ได้รับบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ หรือขาดคุณวุฒิหรือมิได้ประกอบวิชาชีพหรือไม่มีประสบการณ์ตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ แล้วแต่กรณี ตั้งแต่ก่อนได้รับการบรรจุ ให้อัยการสูงสุดด้วยความเห็นชอบของ ก.อ. สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออก และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้วให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๕๘ ข้าราชการอัยการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งเพื่อให้อัยการสูงสุดเป็นผู้พิจารณา เมื่ออัยการสูงสุดสั่งอนุญาตแล้วให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ข้าราชการอัยการขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งหรือรับการเสนอชื่อเพื่อสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือเพื่อไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าอัยการสูงสุดเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการจะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินสามเดือนนับแต่วันขอลาออกก็ได้

ในกรณีที่อัยการสูงสุดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อ ก.อ. เพื่อให้ ก.อ. เป็นผู้พิจารณา

มาตรา ๕๕ เมื่ออัยการสูงสุดเห็นสมควรให้ข้าราชการอัยการผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ หรือเหตุรับราชการนานตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้ทำได้ด้วยความเห็นชอบของ ก.อ. แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ให้ทำได้เฉพาะในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้ดำเนินการสอบสวนตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๔ หมวด ๒ แล้ว ไม่ได้ความเป็นสัจว่ากระทำผิดที่จะถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก แต่ผู้นั้นมีมลทินหรือมัวหมอง จะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๒) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดนไม่สมควรที่จะให้คงเป็นข้าราชการอัยการต่อไป

(๓) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอแต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ หรือ

(๔) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ ก. (๑) หรือ ข. (๖)

ในกรณีที่ข้าราชการอัยการซึ่งสมควรออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดหรือรองอัยการสูงสุด ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.อ. พิจารณาดำเนินการ

ลักษณะ ๔

วินัย การดำเนินการทางวินัย และการลงโทษ

หมวด ๑

วินัย

มาตรา ๖๐ ข้าราชการอัยการต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืนจักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๔ แห่งลักษณะนี้

มาตรา ๖๑ ข้าราชการอัยการต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๖๒ ข้าราชการอัยการจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่ได้

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้แทนทางการเมืองอื่นใด กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการอัยการจะเข้าเป็นผู้กระทำการ ร่วมกระทำการ หรือสนับสนุนในการโฆษณาหรือชักชวนใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ได้

มาตรา ๖๓ ข้าราชการอัยการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาสั่งคดี ห้ามมิให้ขัดขึ้นหลักเลียง ถ้าไม่เห็นพ้องด้วยคำสั่งนั้นจะเสนอความเห็นคัดค้านเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องเสนอโดยด่วน และเมื่อได้คัดค้านดังกล่าวแล้วผู้บังคับบัญชามีได้สั่งถอนหรือแก้คำสั่งที่ส่งไป ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม แต่ให้ผู้บังคับบัญชารับรายงานขึ้นไปยังอัยการสูงสุดตามลำดับ

ในการปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

มาตรา ๖๔ ข้าราชการอัยการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวัง มิให้เสียหาย แก่ราชการ และด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

มาตรา ๖๕ ข้าราชการอัยการต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิด ข้อความที่ควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จ

มาตรา ๖๖ ข้าราชการอัยการต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการจะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

มาตรา ๖๗ ข้าราชการอัยการต้อง

(๑) ไม่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพ หรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือน ถึงการปฏิบัติหน้าที่ หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

(๒) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมืองหรือ เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือตำแหน่งอื่นตามที่ ก.อ. กำหนด

(๔) ไม่เป็นข้าราชการอื่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๕) ไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก ก.อ. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อ. กำหนด

(๖) ไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือที่ปรึกษากฎหมายหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานทำนองเดียวกันนั้นในห้างหุ้นส่วนบริษัท

มาตรา ๖๘ ข้าราชการอัยการต้องไม่ประพฤติตนเป็นคนเซเพล มีหนี้สินรุงรัง เสพของมีนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ เล่นการพนันเป็นอาจิม กระทำความผิดอาญา หรือกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว หรือกระทำการอื่นใดอันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๖๙ ข้าราชการอัยการต้องสุภาพเรียบร้อยและห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด

ข้าราชการอัยการต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก และให้ความสงเคราะห์ต่อประชาชนผู้มาติดต่อในกิจการอันเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๗๐ ข้าราชการอัยการต้องรักษาความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการและต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๗๑ ข้าราชการอัยการต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

มาตรา ๗๒ ข้าราชการอัยการต้องรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๗๓ ผู้บังคับบัญชาผู้ใดรู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยแล้วไม่จัดการสอบสวนพิจารณาและดำเนินการตามความในหมวด ๒ และหมวด ๔ แห่งลักษณะนี้หรือไม่จัดการลงโทษตามอำนาจและหน้าที่หรือจัดการลงโทษโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชานั้นกระทำผิดวินัย

หมวด ๒

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๗๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๗๒ เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการสอบสวนขั้นต้น โดยมีชักช้า

ผู้บังคับบัญชาระดับใดมีอำนาจดำเนินการสอบสวนขั้นต้นข้าราชการอัยการระดับใด รวมตลอดทั้งวิธีการสอบสวนขั้นต้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนด

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สอบสวนชั้นต้นแล้ว เห็นว่า ข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๘ แต่ถ้าเห็นว่าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๘๙ แล้วแต่กรณี แต่ถ้าเกินอำนาจของตนให้รายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปตามลำดับเพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณี

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่ผลการสอบสวนชั้นต้นปรากฏว่ามีมูลเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชารายงานประธาน ก.อ. และให้ ก.อ. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอย่างน้อยสามคนเพื่อทำการสอบสวน

กรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้าราชการอัยการ

การรายงานประธาน ก.อ. ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

ในกรณีที่การสอบสวนชั้นต้นเกิดจากการร้องเรียนของบุคคลใด หากผลการสอบสวนชั้นต้นปรากฏว่ามีมูลตามที่ร้องเรียน ผู้ใดจะกล่าวหาฟ้องร้องผู้ร้องเรียนนั้นในความผิดทางอาญาหรือทางแพ่งเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการร้องเรียนที่มีมูลนั้นมิได้

มาตรา ๘๖ ในการสอบสวนตามมาตรา ๘๕ คณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเท่าที่มีอยู่ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

ในการแจ้งรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้คณะกรรมการสอบสวนส่งหนังสือร้องเรียนถ้ามี ให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา แต่ต้องสรุปสาระสำคัญของหนังสือร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยมิให้แจ้งข้อมูลใดที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงตัวบุคคลผู้ร้องเรียน

ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้เสร็จโดยเร็วไม่ช้ากว่าเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับแต่งตั้ง ถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะสอบสวนไม่ทันภายในกำหนดนั้นก็ให้ขออนุมัติจากผู้แต่งตั้งขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินสามสิบวัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังสอบสวนไม่เสร็จ ผู้แต่งตั้งจะอนุมัติให้ขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้แจ้งให้ ก.อ. ทราบแล้ว

หลักเกณฑ์และวิธีการการสอบสวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๘๗ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อ ก.อ. เพื่อพิจารณาต่อไป และเมื่อ ก.อ. มีมติเป็นประการใด ให้ประธาน ก.อ. มีคำสั่งให้เป็นไปตามมตินั้น

มาตรา ๗๘ ให้กรรมการสอบสวนตามมาตรา ๗๕ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เรียกให้หน่วยงานของรัฐชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐาน ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๗๙ ข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.อ. กำหนด หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือต่อคณะกรรมการสอบสวน เมื่อได้สอบสวนขั้นต้นตามมาตรา ๗๔ แล้ว ประธาน ก.อ. โดยความเห็นชอบของ ก.อ. จะพิจารณาสั่งลงโทษโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

มาตรา ๘๐ ข้าราชการอัยการผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา ที่มีไฉ่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ถ้าอัยการสูงสุดเห็นว่าจะให้อยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างสอบสวน หรือพิจารณาจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ อัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. จะสั่งให้พักราชการก็ได้

การให้พักราชการนั้น ให้พักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา หรือตลอดเวลาที่คดียังไม่ถึงที่สุด เมื่อสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว หรือคดีถึงที่สุดแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการมิได้กระทำความผิดและไม่มียุติโทษหรือมัวหมอง ให้อัยการสูงสุดสั่งให้รับราชการตามเดิม

ให้นำกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการมาใช้บังคับแก่ข้าราชการอัยการผู้ถูกสั่งให้พักจากราชการโดยอนุโลม ทั้งนี้ คำว่า “เจ้ากระทรวง” ให้หมายถึง “ก.อ.”

มาตรา ๘๑ ข้าราชการอัยการผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา ที่มีไฉ่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการไปแล้วโดยมิใช่เพราะเหตุตาย ให้ดำเนินการสอบสวนหรือพิจารณาเพื่อลงโทษ หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นไปตามลักษณะนี้ต่อไปได้ แต่ต้องเริ่มดำเนินการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันและดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าผลการสอบสวนหรือพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง
ก็ให้งดโทษ

มาตรา ๘๒ การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษทางวินัยสำหรับอัยการสูงสุดและรอง
อัยการสูงสุด ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.อ. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนด

หมวด ๓

การรักษาจริยธรรมและจรรยา

มาตรา ๘๓ ข้าราชการอัยการต้องถือและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและประมวล
จรรยาบรรณ

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณ ให้ผู้บังคับบัญชารายงานให้ ก.อ. ทราบ
และให้ ก.อ. นำมาประกอบการพิจารณาในการแต่งตั้ง

หมวด ๔

การลงโทษ

มาตรา ๘๔ โทษผิดวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ไล่ออก
- (๒) ปลดออก
- (๓) ให้ออก
- (๔) งดการเลื่อนตำแหน่ง หรืองดเลื่อนชั้นหรือขั้นเงินเดือน
- (๕) ภาคทัณฑ์

ภายใต้บังคับมาตรา ๘๕ การสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกนั้นจะกระทำได้เมื่อ
ได้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒ แห่งลักษณะนี้แล้ว

มาตรา ๘๕ การไล่ออกนั้น ก.อ. จะมีมติให้ลงโทษได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำผิด
วินัยอย่างร้ายแรง ดังต่อไปนี้

- (๑) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
- (๒) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๓) ต้องคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย
- (๔) เปิดเผยความลับของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๕) ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- (๖) จัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย และการจัดคำสั่งนั้นอาจเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๗) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๘) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ การปลดออกนั้น ก.อ. จะมีมติให้ลงโทษได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ยังไม่ถึงขนาดที่จะต้องถูกไล่ออกจากราชการ หรือถึงขนาดที่จะต้องถูกไล่ออกแต่มีเหตุอันควรลดหย่อน

มาตรา ๘๗ การให้ออกนั้น ก.อ. จะมีมติให้ลงโทษได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ยังไม่ถึงขนาดที่จะต้องถูกปลดออก หรือถึงขนาดที่จะต้องถูกปลดออกแต่มีเหตุอันควรลดหย่อน

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๖ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๘๘ ข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะเสนอ ก.อ. เพื่อมีมติลงโทษงดการเลื่อนตำแหน่งหรืองดเลื่อนชั้นหรือขึ้นเงินเดือน เป็นเวลาไม่เกินสามปี หรือลงโทษภาคทัณฑ์โดยจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ เมื่อ ก.อ. พิจารณาเห็นสมควรลงโทษสถานใด ก็ให้ประธาน ก.อ. สั่งตามมตินั้น

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การเสนอ ก.อ. ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชารายงานตามลำดับถึงอัยการสูงสุดเพื่อนำเสนอ ก.อ. ต่อไป โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๙ ในคำสั่งลงโทษ ให้แสดงว่าผู้รับโทษนั้นกระทำความผิดวินัยในกรณีใดตามมาตราใด
 มาตรา ๙๐ ข้าราชการอัยการผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจาก
 ราชการตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ หรือถูกสั่งให้พักราชการตามมาตรา ๘๐
 หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของประธาน ก.อ. หรืออัยการสูงสุด ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายใน
 เก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งของประธาน ก.อ.หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี

ลักษณะ ๕

ข้าราชการธุรการ

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๙๑ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการธุรการต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มี
 ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
 ประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน
 ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่ ก.อ. ประกาศกำหนด

(๓) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตาม
 พระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม

(๕) เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมืองหรือ
 เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
 - (๗) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
 - (๘) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากกรั้ววิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
 - (๙) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำความผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น
 - (๑๐) เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกเพราะกระทำความผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น
 - (๑๑) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ
- ผู้ที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐการซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตาม ข. (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) ก.อ. อาจพิจารณาขเว้นให้เข้ารับราชการได้ แต่ถ้าเป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตาม (๘) หรือ (๙) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว และในกรณีมีลักษณะต้องห้ามตาม (๑๐) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และต้องมีไช่กรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะทุจริตต่อหน้าที่ มติของ ก.อ. ในการยกเว้นดังกล่าว ต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าของจำนวนกรรมการที่มาประชุม การลงมติให้กระทำโดยลับ
- การขอยกเว้นตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด
- กรณีตามวรรคสอง ก.อ. จะยกเว้นให้เป็นการเฉพาะราย หรือจะประกาศยกเว้นให้เป็นการทั่วไปก็ได้

มาตรา ๕๒ การพิจารณา สรรหา ถิ่นกรอง หรือแต่งตั้งบุคคลใดเข้าสู่ตำแหน่ง รวมทั้งการโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษบุคคลนั้น จะต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความเสมอภาค ความเป็นธรรม พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าว และประโยชน์ของทางราชการด้วย

หมวด ๒

การสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้ง

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๔ การสรรหาเพื่อให้ได้บุคคลมาบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐการอาจทำได้โดยวิธีสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัดเลือก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๕๔ ในกรณีมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานอัยการสูงสุดจะบรรจุบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญสูงเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ หรือทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๕๕ ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามที่ ก.อ. กำหนด

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.อ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการตุลาการที่มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.อ. กำหนดให้ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิใด เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือ ก.อ. รับรอง

มาตรา ๕๖ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้อัยการสูงสุดหรือผู้ที่อัยการสูงสุดมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๕๗ การโอนข้าราชการตุลาการไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตามกฎหมายอื่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือการโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการ อาจกระทำได้อัตโนมัติโดยผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งทำความตกลงกับเจ้าสังกัด และปฏิบัติตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่โอนมาเป็นข้าราชการตุลาการตามวรรคหนึ่ง ให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเท่าใดให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการตุลาการที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมาเป็นข้าราชการตุลาการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการตุลาการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

การโอนข้าราชการการเมือง และข้าราชการที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเป็นข้าราชการตุลาการตามพระราชบัญญัตินี้จะกระทำมิได้

มาตรา ๘๘ การบรรจุข้าราชการธุรการที่ได้ออกจากราชการไปเนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ไปปฏิบัติงานใดซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการ หรือออกจากราชการไปที่มีใช่เป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ กลับเข้ารับราชการ ตลอดจนจะสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ข้าราชการธุรการที่ได้ออกจากราชการไปเนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ไปปฏิบัติงานใดซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการ เมื่อได้บรรจุกลับเข้ารับราชการให้มีสิทธินับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการรวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารหรือวันที่ได้ปฏิบัติงานใดตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ สำหรับผู้ซึ่งออกจากราชการไปที่มีใช่เป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธินับเวลาราชการก่อนออกจากราชการเพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๙ การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการออกจากราชการ การสั่งให้ผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือมีลักษณะต้องห้ามออกจากราชการ การย้าย การโอน การเลื่อนตำแหน่ง การสั่งให้ประจำส่วนราชการ การเยียวยาแก้ไข หรือการดำเนินการตามคำพิพากษาของศาลปกครอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๑๐๐ พนักงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการธุรการ หรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นซึ่งไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการธุรการและสำนักงานอัยการสูงสุดต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๘๖ พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งออกจากงานหรือออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติงานหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการ

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการตุรการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมวด ๓

การพัฒนาคุณภาพในการดำเนินคดี

มาตรา ๑๐๑ เพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพในการดำเนินคดีของสำนักงานอัยการสูงสุด ให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี ซึ่งเป็นข้าราชการตุรการที่มีความรู้และประสบการณ์ในทางกฎหมายและงานคดี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานอัยการในด้านการดำเนินคดีตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

ให้เจ้าพนักงานคดีได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งในอัตราที่สำนักงานอัยการสูงสุดและกระทรวงการคลังร่วมกันกำหนด

เจ้าพนักงานคดีจะมีจำนวนเท่าใดในส่วนราชการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.อ. กำหนดด้วยความเห็นชอบของสำนักงานงบประมาณ

ในกรณีที่เจ้าพนักงานคดีผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานหน้าที่และความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติของเจ้าพนักงานคดี อัยการสูงสุดอาจพิจารณาให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเข้าสู่ตำแหน่ง การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง สำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

หมวด ๔

วินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย

การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์

มาตรา ๑๐๒ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ วินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของข้าราชการตุรการ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ

พลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ คำว่า “ก.พ.ค.” ให้หมายถึง “ก.อ.” คำว่า “ก.พ.” “อ.ก.พ. กระทรวง” และ “อ.ก.พ. กรม” ให้หมายถึง “อนุกรรมการที่ ก.อ. แต่งตั้งตามมาตรา ๓๑” คำว่า “กระทรวง” ให้หมายถึง “สำนักงานอัยการสูงสุด” และคำว่า “รัฐมนตรี” ให้หมายถึง “อัยการสูงสุด”

หมวด ๕

การรักษาราชการและจรรยา

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการตุลาการต้องถือและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและประมวลจรรยาบรรณ

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณ ให้ผู้บังคับบัญชารายงานให้อัยการสูงสุดทราบ และให้อัยการสูงสุดนำมาประกอบการพิจารณาในการแต่งตั้งและเลื่อนเงินเดือนด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๔ ภายในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ มิให้นำมาตรา ๕๖ มาใช้บังคับกับข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ และในปีถัดๆ ไป โดยให้ข้าราชการอัยการพ้นจากราชการเป็นลำดับในแต่ละปีต่อเนื่องกันไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้าราชการอัยการซึ่งจะพ้นจากราชการตามวรรคหนึ่ง อาจไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ในปีงบประมาณถัดไป โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี ในกรณีที่ข้าราชการอัยการผู้ใดไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสดังกล่าว ก็ให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิข้าราชการอัยการตามวรรคหนึ่งที่จะขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามพระราชบัญญัตินี้เมื่อมีอายุครบหกสิบปีหรือในระหว่างเวลาใด ๆ ภายหลังจากอายุครบหกสิบปี แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดก่อนพ้นจากราชการตามวรรคหนึ่งตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๑๐๕ ให้คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) และ (๔) ครบถ้วนแล้ว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เพื่อประโยชน์ในการนับวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๓ วรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.อ. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๖ ให้ข้าราชการฝ่ายอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นข้าราชการฝ่ายอัยการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดกระทำความผิดวินัยในขณะที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ดำเนินการใดแล้ว ถ้าการสั่งและการดำเนินการนั้นได้กระทำไปโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ให้ถือว่าเป็นอันสมบูรณ์ ถ้ากรณียังค้างระหว่างการสอบสวน ก็ให้ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ แต่การพิจารณาและการสั่งลงโทษ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๘ ข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดอยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรืออยู่ระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าข้าราชการฝ่ายอัยการผู้นั้นถูกสั่งให้พักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๙ ผู้ที่ได้ยื่นใบสมัครสอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงถือคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑

ผู้ที่สอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้ได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบัญชีการสอบคัดเลือก หรือบัญชีทดสอบความรู้แล้วแต่กรณี ยังมีได้ยกเลิกตามมาตรา ๕๓ วรคสาม ให้คงมีสิทธิได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยต่อไป

มาตรา ๑๑๐ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับกับข้าราชการอัยการซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการประจำกอง หรืออัยการจังหวัดผู้ช่วยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๑ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาบรรจุบุคคลซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการและออกจากราชการไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเข้ารับราชการให้ปรับเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการให้เข้ากับอัตราหรือขั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการ

ในกรณีที่ผู้เข้ารับราชการเป็นผู้ซึ่งออกจากราชการก่อนมีการปรับอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๔ พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ปรับเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินั้น ๆ เสียก่อน แล้วจึงปรับเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ปรับเงินเดือนของผู้ที่กลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เข้ากับอัตราหรือขั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการไม่ได้ ให้ ก.อ. เป็นผู้พิจารณาว่าผู้นั้นสมควรได้รับการบรรจุในอัตราหรือขั้นใด

มาตรา ๑๑๒ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีที่ได้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการและกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ

ขั้นเงินเดือน	เงินเดือน	เงินประจำตำแหน่ง
๘	๖๙,๗๕๐	๔๒,๕๐๐
๗	๖๘,๖๒๐	๔๒,๐๐๐
๖	๖๗,๔๙๐	๔๑,๕๐๐
๕	๖๖,๔๘๐	๔๑,๐๐๐
๔	๖๕,๔๑๐	๔๐,๐๐๐
	๖๔,๓๔๐	๓๐,๐๐๐
๓	๖๓,๒๗๐	๒๙,๐๐๐
	๕๐,๕๓๐	๒๓,๓๐๐
	๔๕,๙๐๐	๒๓,๓๐๐
	๓๘,๙๔๐	๒๓,๓๐๐
	๓๔,๖๗๐	๒๓,๓๐๐
	๓๐,๕๘๐	๒๓,๓๐๐
๒	๒๘,๕๕๐	๗,๙๐๐
	๒๖,๕๒๐	๗,๙๐๐
	๒๔,๕๔๐	๗,๙๐๐
๑	๑๘,๐๔๐	
	๑๖,๗๒๐	

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ และมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น รวมทั้งบัญญัติให้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้พนักงานอัยการ ดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปี ในการนี้สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับสมควรนำหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการ อาวุโสตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส รวมทั้งอัตราเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการอัยการ มากำหนดรวมไว้ในพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายเกี่ยวกับ ข้าราชการประเภทต่าง ๆ และเพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายอัยการมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗ (สมัยวิสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ให้แก้ไขเพิ่มเติม

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๕ ก หน้า ๑ - ๓๗ ลว. ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

องค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๙๘
- (๒) พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐
- (๓) พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒
- (๔) พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓
- (๕) พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ก.อ.” หมายความว่า คณะกรรมการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

“ข้าราชการฝ่ายอัยการ” หมายความว่า ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

“พนักงานอัยการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานอัยการตามพระราชบัญญัตินี้

“ภาค” หมายความว่า เขตท้องที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดที่ ก.อ. กำหนดตามมาตรา ๗

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นใดที่ดำเนินกิจการของรัฐ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ เจ้าพนักงาน พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นในหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง

มาตรา ๕ ระเบียบตามมาตรา ๑๔ วรรคสามที่ออกตามวรรคหนึ่ง (๒) มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ วรรคสอง และมาตรา ๒๓ วรรคสาม และประกาศตามมาตรา ๗ วรรคสี่ มาตรา ๘ วรรคสาม มาตรา ๑๒ วรรคสอง และมาตรา ๑๔ (๕) เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑ องค์กรอัยการ

มาตรา ๗ องค์กรอัยการประกอบด้วย ก.อ. อัยการสูงสุด และพนักงานอัยการอื่นโดยมีสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยธุรการ

สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นส่วนราชการที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น และเป็นนิติบุคคล โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้แทนนิติบุคคล

ให้ข้าราชการฝ่ายอัยการสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด

การแบ่งหน่วยงาน การจัดตั้งและกำหนดท้องที่ของภาค และการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ทำเป็นประกาศ ก.อ.

มาตรา ๘ การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอัยการต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและหลักนิติธรรม

หมวด ๒ พนักงานอัยการ

มาตรา ๙ ตำแหน่งพนักงานอัยการมีดังต่อไปนี้

- (๑) อัยการสูงสุด
- (๒) รองอัยการสูงสุด
- (๓) ผู้ตรวจการอัยการ
- (๔) อธิบดีอัยการ
- (๕) อธิบดีอัยการภาค
- (๖) รองอธิบดีอัยการ
- (๗) รองอธิบดีอัยการภาค
- (๘) อัยการพิเศษฝ่าย
- (๙) อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

- (๑๐) อัยการผู้เชี่ยวชาญ
- (๑๑) อัยการจังหวัด
- (๑๒) อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
- (๑๓) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
- (๑๔) รองอัยการจังหวัด
- (๑๕) อัยการประจำกอง
- (๑๖) อัยการจังหวัดผู้ช่วย
- (๑๗) อัยการผู้ช่วย

นอกจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสด้วย

ในกรณีที่มิได้เหตุผลและความจำเป็น ก.อ. จะประกาศกำหนดให้มีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น นอกจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง โดยจะให้ตำแหน่งใดเทียบเท่าตำแหน่งตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๐ การแต่งตั้งและการให้อัยการสูงสุดพ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามมติของ ก.อ. และได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา และให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ แต่งตั้งอัยการสูงสุด

การแต่งตั้งพนักงานอัยการอื่นและการให้พนักงานอัยการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

มาตรา ๑๑ ให้มีพนักงานอัยการไว้เป็นทนายแผ่นดินประจำศาลต่าง ๆ นอกจากศาลทหาร ตามกรอบอัตรากำลังที่ ก.อ. กำหนดตามความจำเป็นและเหมาะสม

มาตรา ๑๒ ในภาคหนึ่งๆ ให้มีสำนักงานอัยการภาคโดยมีพนักงานอัยการคนหนึ่งเป็นหัวหน้า เรียกว่า “อธิบดีอัยการภาค”

ในท้องที่ที่ตั้งศาลจังหวัด ศาลแขวง หรือศาลเยาวชนและครอบครัว ยกเว้นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้มีสำนักงานอัยการจังหวัดประจำศาลแต่ละศาล มีเขตพื้นที่ตามที่ ก.อ. ประกาศกำหนด โดยมีพนักงาน อัยการคนหนึ่งเป็นหัวหน้า เรียกว่า “อัยการจังหวัด”

ในสำนักงานอัยการภาคและสำนักงานอัยการจังหวัด จะให้มีพนักงานอัยการตำแหน่งใด จำนวนเท่าใดให้เป็นไปตามที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๑๓ ในกรุงเทพมหานคร ให้พนักงานอัยการซึ่งรับราชการประจำอยู่ในราชการส่วนกลาง เป็นพนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นทุกศาล ให้อัยการสูงสุดหรือรองอัยการสูงสุดหรืออธิบดีอัยการ ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่จากอัยการสูงสุดเป็นหัวหน้าในการปฏิบัติราชการของพนักงานอัยการประจำ ศาลชั้นต้นนั้น

มาตรา ๑๔ พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) อำนาจและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ
- (๒) ในคดีอาญา มีอำนาจและหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ
- (๓) ในคดีแพ่ง หรือคดีปกครอง มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีแทนรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ ที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคในศาล หรือในกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการทั้งปวง กับมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ
- (๔) ในคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือคดีอาญา ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกฟ้องในเรื่องการที่ได้กระทำไปตามหน้าที่ที่ดี หรือในคดีแพ่งหรือคดีอาญาที่ราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดถูกฟ้องในเรื่องการที่ได้กระทำตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเข้าร่วมหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำการในหน้าที่ราชการที่ดี เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับแก้ต่างให้ก็ได้
- (๕) ในคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือกรณีมีข้อพิพาทที่ต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการที่หน่วยงานของรัฐซึ่งมิได้กล่าวใน (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นเป็นคู่กรณีและมีข้อพิพาทกับรัฐบาลหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับว่าต่างหรือแก้ต่างให้ก็ได้
- (๖) ในคดีที่ราษฎรฟ้องเองไม่ได้โดยกฎหมายห้าม เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการมีอำนาจเป็นโจทก์ได้
- (๗) ดำเนินการตามที่เห็นสมควรเกี่ยวกับการบังคับคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา ในการนี้มีให้เรียกค่าฤชาธรรมเนียมจากพนักงานอัยการ

(๘) ในกรณีที่มีการผิดสัญญาประกันจำเลย หรือประกันรับสิ่งของไปดูแลรักษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีในการบังคับให้เป็นไปตามสัญญานั้น ในการนี้มีให้เรียกค่าฤชาธรรมเนียมจากพนักงานอัยการ

(๙) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่ ก.อ. ประกาศกำหนดหรือเห็นชอบเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด ตามที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) พนักงานอัยการจะออกคำสั่งเรียกบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำก็ได้ แต่จะเรียกคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมาให้ถ้อยคำโดยคู่ความฝ่ายนั้นไม่ยินยอมไม่ได้

พนักงานอัยการตำแหน่งใดมีอำนาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้เพียงใดให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.อ.

มาตรา ๑๕ อัยการสูงสุดและรองอัยการสูงสุดมีอำนาจดำเนินคดีได้ทุกศาล อธิบดีอัยการภาคมีอำนาจดำเนินคดีได้ทุกศาลภายในภาค พนักงานอัยการผู้อื่นมีอำนาจดำเนินคดีได้เฉพาะศาลแห่งท้องที่ที่พนักงานอัยการผู้นั้นรับราชการประจำ เว้นแต่

(๑) เมื่ออัยการสูงสุดมีคำสั่งให้พนักงานอัยการซึ่งรับราชการประจำในท้องที่หนึ่งไปช่วยราชการในอีกท้องที่หนึ่งชั่วคราว หรือให้ไปดำเนินคดีโดยเฉพาะเรื่อง หรือเมื่ออธิบดีอัยการภาคได้มีคำสั่งให้พนักงานอัยการซึ่งรับราชการประจำในท้องที่หนึ่งภายในภาคไปช่วยราชการในอีกท้องที่หนึ่งชั่วคราว หรือให้ไปดำเนินคดีโดยเฉพาะเรื่องภายในภาค ให้พนักงานอัยการผู้นั้นมีอำนาจดำเนินคดีในศาลประจำท้องที่นั้นได้ และให้มีอำนาจดำเนินคดีได้ตลอดถึงศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา หรือศาลปกครองสูงสุดแล้วแต่กรณี

(๒) เมื่ออธิบดีอัยการภาคมีคำสั่งให้พนักงานอัยการซึ่งรับราชการประจำในภาคมีอำนาจดำเนินคดีในศาลทุกศาลภายในภาค ให้พนักงานอัยการผู้นั้นมีอำนาจดำเนินคดีในศาลทุกศาลภายในภาคนั้นได้ และให้มีอำนาจดำเนินคดีได้ตลอดถึงศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา หรือศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี

(๓) เมื่อคดีที่พนักงานอัยการได้ดำเนินไว้ในศาลชั้นต้นขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา พนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีนั้น หรือพนักงานอัยการผู้อื่นซึ่งประจำศาลชั้นต้นนั้น หรือพนักงานอัยการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดมีอำนาจดำเนินคดีในชั้นอุทธรณ์หรือชั้นฎีกาได้

(๔) ในคดีที่ศาลส่งประเด็นไปสืบพยานยังศาลอื่น หรือโอนคดีไปพิจารณายังศาลอื่น พนักงานอัยการประจำศาลอื่นนั้น หรือพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีมาแต่ต้น หรือพนักงานอัยการซึ่งประจำศาลที่ดำเนินคดีมาแต่ต้น มีอำนาจดำเนินคดีนั้นในศาลที่สืบพยานตามประเด็น หรือศาลที่รับโอนคดีนั้นได้

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติการตามอำนาจและหน้าที่เฉพาะในคดีที่ต้องตั้งต้นที่พนักงานอัยการ หรือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการตามรัฐธรรมนูญหรือตามกฎหมายอื่นใด ให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน สอบปากคำพยานบุคคล ออกคำสั่งเรียกบุคคลใดมาให้การต่อพนักงานอัยการ ออกคำสั่งให้ส่งพยานหลักฐาน เอกสารหรือวัตถุ และดำเนินการอื่นตามที่เห็นสมควร รวมทั้งอาจแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ทั้งนี้ ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งนั้นเป็นคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหา บุคคลดังกล่าวจะไม่มาหรือไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งพยานหลักฐาน เอกสารหรือวัตถุตามที่เรียกก็ได้

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการในกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจและหน้าที่ในการสอบสวนคดีอาญาซึ่งมิใช่การร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนหรือร่วมทำสำนวนสอบสวนกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ให้พนักงานอัยการเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจและหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยในการค้น การจับ และการคุมขังอาจร่วมกับเจ้าพนักงานตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่น หรือแจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่นดำเนินการก็ได้

มาตรา ๑๘ คำสั่งของพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ให้ถือเป็นคำบังคับของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๕ ในการใช้อำนาจหรือกระทำหน้าที่ของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่น ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจทำคำสั่งเฉพาะเรื่อง หรือวางระเบียบไว้ให้พนักงานอัยการปฏิบัติการได้

ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจของอัยการสูงสุด ถ้ากฎหมายมิได้กำหนดวิธีการมอบอำนาจไว้เป็นการเฉพาะ อัยการสูงสุดจะมอบอำนาจนั้นให้รองอัยการสูงสุดหรืออธิบดีอัยการภาคก็ได้ ทั้งนี้ เว้นแต่อำนาจตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๒๐ วรรคหก มาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในการมอบอำนาจตามวรรคสอง อัยการสูงสุดจะวางระเบียบให้ผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๒๐ ภายใต้อำนาจมาตรา ๑๕ การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนพนักงานอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

ในกรณีที่มิกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้พนักงานอัยการผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ หรือให้อำนาจและหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจและหน้าที่เป็นกรรมการหรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในการรักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๑ พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าการฟ้องคดีอาญาจะไม่ใช่ประโยชน์แก่สาธารณชน หรือจะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยหรือความมั่นคงของชาติ หรือต่อผลประโยชน์อันสำคัญของประเทศ ให้เสนอต่ออัยการสูงสุด และอัยการสูงสุดมีอำนาจสั่งไม่ฟ้องได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด โดยความเห็นชอบของ ก.อ.

ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับกรณีที่พนักงานอัยการไม่ยื่นคำร้อง ไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ถอนฟ้อง ถอนคำร้อง ถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ คุณสมบัติของพนักงานอัยการในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๑ ซึ่งได้แสดงเหตุผลอันสมควรประกอบแล้ว ย่อมได้รับความคุ้มครอง

หมวด ๓
สำนักงานอัยการสูงสุด

มาตรา ๒๓ สำนักงานอัยการสูงสุด นอกจากมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการและงานวิชาการ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานอัยการแล้ว ให้มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินการทางกฎหมายรวมตลอดทั้งในการคุ้มครองป้องกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน
- (๒) ให้คำปรึกษา และตรวจร่างสัญญาหรือเอกสารทางกฎหมายให้แก่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ
- (๓) ให้คำปรึกษา และตรวจร่างสัญญาหรือเอกสารทางกฎหมายให้แก่นิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐแต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น ทั้งนี้ ตามที่เห็นสมควร
- (๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง หรือคดีปกครองแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งพนักงานอัยการได้รับดำเนินคดีให้
- (๕) ดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ เว้นแต่การดำเนินการนั้นจะขัดต่องานในหน้าที่หรืออาจทำให้ขัดต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการ
- (๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ
- (๗) ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการอำนวยความสะดวก การรักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน
- (๘) ติดต่อและประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด
- (๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด

ในการตรวจร่างสัญญาตาม (๒) และ (๓) ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหน้าที่รักษาประโยชน์ของรัฐ ในการนี้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหน้าที่รายงานรัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐตาม (๒) หรือนิติบุคคลตาม (๓) ที่เป็นคู่สัญญาให้ทราบถึงข้อที่ควรปรับปรุงหรือแก้ไขให้สมบูรณ์ ข้อเสียเปรียบหรือข้อที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนสำนักงานอัยการสูงสุดไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

มาตรา ๒๕ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชีโดยตรงต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีด้วย

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศกำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี หรือได้รับการยกเว้น หรือผ่อนผันการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องใด ให้สำนักงานอัยการสูงสุดได้รับการยกเว้น หรือผ่อนผันการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

มาตรา ๒๗ ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด ให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด

(๒) ควบคุมดูแล และรับผิดชอบในการบริหารราชการ ปฏิบัติราชการ และบริหารงานบุคคลของสำนักงานอัยการสูงสุด ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนและประเพณีปฏิบัติของทางราชการ

(๓) บริหารจัดการงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงานอัยการสูงสุด

ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่ง อัยการสูงสุดอาจมอบอำนาจให้รองอัยการสูงสุดหรือข้าราชการฝ่ายอัยการผู้หนึ่งผู้ใดปฏิบัติหน้าที่แทนได้

ให้อัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. มีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงานอัยการสูงสุด

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) และ (๒) ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอันจำเป็นต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ หรือประกาศที่ ก.อ. กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นสำนักงานอัยการสูงสุดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุดตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ไปเป็นของสำนักงานอัยการสูงสุดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการจัดระเบียบบริหารราชการ การแบ่งส่วนราชการ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการ และการอื่นใดที่ใช้บังคับกับพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของ ก.อ. หรือของอัยการสูงสุด ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๑ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่อ้างถึงกรมอัยการ อธิบดีกรมอัยการ รองอธิบดีกรมอัยการ และผู้ตรวจราชการอัยการ ให้ถือว่ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น อ้างถึงสำนักงานอัยการสูงสุด อัยการสูงสุด รองอัยการสูงสุด และผู้ตรวจการอัยการ ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามลำดับ

บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่อ้างถึงอัยการพิเศษฝ่ายปรึกษาหรือตำแหน่งที่เทียบตำแหน่งอัยการพิเศษฝ่ายปรึกษา อัยการพิเศษฝ่ายคดีหรือตำแหน่งที่เทียบตำแหน่งอัยการ

พิเศษฝ่ายคดี อัยการพิเศษฝ่ายวิชาการหรือตำแหน่งที่เทียบเท่ากับตำแหน่งอัยการพิเศษฝ่ายวิชาการ ให้ถือว่า กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น อ้างถึง อธิบดีอัยการตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ในเรื่องใดที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่อ้างถึงอัยการพิเศษประจำเขตหรือตำแหน่ง ที่เทียบเท่ากับอัยการพิเศษประจำเขต รองอธิบดีอัยการฝ่าย รองอธิบดีอัยการเขต อัยการจังหวัดประจำกรม และอัยการประจำกรม ให้ถือว่ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น อ้างถึงอธิบดีอัยการภาค รองอธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการภาค อัยการจังหวัด ประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และอัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามลำดับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ และพนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดี และการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม โดยมาตรา ๒๕๕ วรรคห้า ได้บัญญัติให้องค์กรอัยการ มีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น โดยมีอัยการสูงสุด เป็นผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีองค์กรอัยการ และให้สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นหน่วยธุรการขององค์กรอัยการตามรัฐธรรมนูญ โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชา เพื่อให้สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ประกอบกับพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๕๘ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว สมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้เป็นปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ มีการแก้ไขเพิ่มเติม

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๕ ก หน้า ๓๘ - ๕๐ ลว. ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สำหรับสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะแบ่งส่วนราชการให้เหมาะสมกับราชการของตำรวจก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับแก่การแบ่งเขตและการปกครองบังคับบัญชาของตำรวจซึ่งได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๒๕๕ วรรคห้า บัญญัติให้องค์กรอัยการ มีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระ ในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น โดยมีอัยการสูงสุด เป็นผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๕ ก หน้า ๕๑ – ๕๓ ลว. ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๙ ตอนที่ ๑๖ หน้า ๒๘๖ - ๓๑๒ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๔๙๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๔๙๕

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเสียใหม่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๖ และบรรดากฎหมายอื่นซึ่งมีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งหมด ๕๐ มาตรา แบ่งเป็นดังนี้

๑. ลักษณะ ๑ ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง
๒. ลักษณะ ๒ ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็นหมวด ๑ ว่าด้วยภาคหมวด ๒ ว่าด้วยจังหวัดและ หมวด ๓ ว่าด้วยอำเภอ
๓. ลักษณะ ๓ ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
๔. บทเปิดเสร็จ

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๐ ฉบับพิเศษ ตอนที่ ๘๑ หน้า ๑ - ๑๒ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๗

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีมีปริมาณเพิ่มขึ้น ทั้งเป็นงานที่มีคุณภาพสูง สมควรจะได้ปรับปรุงส่วนราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะได้เรียกชื่อใหม่ว่า สำนักคณะรัฐมนตรี โดยแยกออกเป็นสองทบวง เพื่อให้แต่ละทบวงรับผิดชอบในราชการเป็นส่วนชัดและให้มีการประสานงานกันโดยใกล้ชิด นอกจากนี้ยังสมควรปรับปรุงระเบียบราชการบริหารส่วนกลางและระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้รัดกุมยิ่งขึ้น ในการนี้จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ บางประการ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ มีทั้งหมด ๑๐ มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติแต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่งไปดำรงตำแหน่งของอีกกระทรวง ทบวง กรมหนึ่งได้
๒. วางรูปแบบการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง การจัดระเบียบราชการสำนักคณะรัฐมนตรี การจัดระเบียบทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง และการจัดระเบียบ ทบวงคณะรัฐมนตรี ฝ่ายบริหาร
๓. การกำหนดอำนาจหน้าที่ผู้รับผิดชอบราชการในแต่ละกระทรวงทบวง กรม ที่มีเหตุพิเศษต้องแบ่งแยกออกเป็นส่วน

๓. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๒๐ หน้า ๑๖๕ - ๑๗๙ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๔๙๙

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๔๙๙

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

ในปัจจุบันนี้ภารกิจของรัฐบาลมีมากขึ้น สมควรที่จะแบ่งเบาภารกิจโดยมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดไปปฏิบัติการในจังหวัดให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โดยทางคณะรัฐมนตรีจะเป็นฝ่ายกำหนดนโยบายและหลักการอำนวยการปกครอง ส่วนผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้ปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายและหลักการอำนวยการปกครองของคณะรัฐมนตรีให้เหมาะสมกับสภาพของท้องที่และประชาชนในจังหวัด ในการนี้จำเป็นต้องปรับปรุงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการภาคเสียใหม่ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามความมุ่งหมายดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้ถือโอกาสนี้ปรับปรุงเรื่องอื่น ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นอีกบางประการ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ มีทั้งหมด ๑๕ มาตรา โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การปฏิบัติราชการของสำนักคณะรัฐมนตรี ให้มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบกระทรวงให้มีรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ
๒. กรมซึ่งขึ้นต่อกระทรวง ให้มีอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสังกัดและรับผิดชอบในราชการของกรม นั้น และให้มีรองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีแล้วแต่กรณี
๓. ให้มีผู้ว่าราชการประจำภาคคนหนึ่งเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารประจำภาค และจะให้มีรองผู้ว่าราชการภาค หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการภาคก็ได้ และถ้ามีความจำเป็นจะตั้ง หัวหน้าส่วนราชการประจำภาค ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการภาคก็ได้

๔. จังหวัดหนึ่งให้มีคณะกรรมการจังหวัดเป็นที่ปรึกษาผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการแผ่นดินในจังหวัดนั้น และในจังหวัดหนึ่งให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่ง และจะมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือทั้งรองและผู้ช่วยก็ได้ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๕. ให้นายอำเภอมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินในอำเภอตามพระราชบัญญัตินี้

๖. ผู้ดำรงตำแหน่งใดที่ไม่อาจปฏิบัติราชการให้ และมีผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยไว้ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นแล้วแต่กรณีเป็นผู้รักษาราชการแทน

๔. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ หน้า ๒๙๙ - ๓๐๖ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๐๐

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๐๐

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

ตามที่ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ ทำให้ผู้ว่าราชการภาคและหัวหน้าส่วนราชการประจำภาคไม่มีอำนาจบริหารและอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการในเขตภาคดังแต่ก่อน จึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ โดยเลิกภาค ให้มีเฉพาะเขต สำหรับการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคให้มีเฉพาะจังหวัดและอำเภอ โดยโอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการภาคไปเป็นของผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ มีทั้งหมด ๑๐ มาตรา โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความว่ากรณีกระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุพิเศษจะตราพระราชกฤษฎีกาแบ่งท้องที่ออกเป็นเขต ถ้าเห็นว่ามีจำเป็นจะตั้งข้าราชการคนหนึ่งหรือหลายคนแล้วแต่จะเรียกชื่อเป็นผู้ตรวจราชการก็ได้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๒. ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และให้โอนอำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าราชการภาคไปเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยให้มีอำนาจและหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ให้นายอำเภอมีอำนาจและหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินในอำเภอตามพระราชบัญญัตินี้

๔. ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และจัดระเบียบการปกครององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

๕. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ฉบับพิเศษ ตอนที่ ๖๘ หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๐๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๐๓

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้บัญญัติให้แบ่งส่วนราชการของกรมต่าง ๆ ออกเป็นกองหรือแผนก ไม่เหมาะสมแก่การแบ่งส่วนราชการของกรมตำรวจ จึงควรแก้ไขเสียใหม่เพื่อให้กรมตำรวจ แบ่งส่วนราชการเป็นอย่างอื่นได้ตามควรแก่กิจการของราชการตำรวจ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๓ มีทั้งหมด ๓ มาตรา โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม การจัดระเบียบบริหารราชการในกรมหนึ่งจะแยกส่วนราชการตั้งเป็นสำนักงาน เลขาธิการกรม ส่วนต่าง ๆ จะเป็นกองหรือแผนกก็แล้วแต่ปริมาณและคุณภาพของราชการแห่งส่วนนั้น ๆ เว้นแต่กรมตำรวจจะแบ่งส่วนราชการเป็นอย่างอื่นให้เหมาะสมกับกิจการของราชการตำรวจก็ได้

๖. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ฉบับพิเศษ ตอนที่ ๑๕๖ หน้า ๑ - ๔๑ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๓๔

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๔

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลการประกาศใช้

โดยที่เป็นการจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ชัดเจน เพื่อมิให้มีการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกันระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ และเพื่อให้การบริหารงานในระดับกระทรวงมีเอกภาพ สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่รัฐมนตรีกำหนดได้และสมควรเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนให้ครบถ้วนชัดเจนเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติราชการ และกำหนดอำนาจ และหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการซึ่งปฏิบัติราชการในเขต จังหวัดให้เหมาะสมขึ้น ประกอบกับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในการบริหารราชการแผ่นดินได้ประกาศใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว สมควรแก้ไขปรับปรุงเป็นพระราชบัญญัติเสียในคราวเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้ยกเลิก

๑. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

๒. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ๒๕๑๗

๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗

๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗

๗. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๒

๑. ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๘ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีทั้งหมด ๗๕ มาตรา โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง แบ่งเป็นหมวด ๑ การจัดระเบียบราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี หมวด ๒ การจัดระเบียบราชการในกระทรวงหรือทบวง หมวด ๓ การจัดระเบียบราชการในทบวงซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง หมวด ๔ การจัดระเบียบราชการในกรม หมวด ๕ การปฏิบัติราชการแทน หมวด ๖ การรักษาราชการแทน

ส่วนที่ ๒ ว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเป็น หมวด ๑ จังหวัด หมวด ๒ อำเภอ

ส่วนที่ ๓ ว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

บทเฉพาะกาล คำว่าทบวงการเมืองตามกฎหมายอื่นให้หมายความถึงกระทรวง ทบวง กรม ตามพระราชบัญญัตินี้

๗. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๒๑ หน้า ๖ - ๗ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๕

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก เป็นส่วนราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีเลขาธิการ คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ในการนี้สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความใหม่ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ ให้ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสังกัดนั้น ๆ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

๘. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๐ ฉบับพิเศษ ตอนที่ ๑๒๗ หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๓๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๖

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีและโดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งได้ใช้บังคับแล้วบัญญัติให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ในการนี้ต้องแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการทั้งสองเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน ให้ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

๙. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๓๗ก หน้า ๒๒ - ๒๕ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๓

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๐ ได้บัญญัติให้การรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรม ที่ไม่มีการกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้นหรือการยุบเลิกส่วนราชการ ดังกล่าว สามารถทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ดังนั้น สมควรกำหนดลักษณะของกรณีที่สามารถตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและวิธีการดำเนินการของแต่ละกรณี และรูปแบบของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีและส่วนราชการระดับกรม ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีทั้งหมด ๖ มาตรา ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม หรือการโอนส่วนราชการ

๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๘ ตริ มาตรา ๘ จัตวา มาตรา ๘ เบญจ มาตรา ๘ ฉ มาตรา ๘ สัตต และมาตรา ๘ อัฐ เกี่ยวกับการรวมหรือการโอนส่วนราชการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และระบุอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ การเปลี่ยนชื่อส่วนราชการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและการยุบส่วนราชการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ให้ออกเป็นกฎกระทรวงและระบุอำนาจหน้าที่ไว้ในกฎกระทรวงด้วย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงบประมาณร่วมกันเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี ในการแบ่งส่วนราชการภายในและกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ การแบ่งส่วนราชการภายในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันในทบวงมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยหรือสถาบันนั้น

๑๐. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๙๙ก หน้า ๑ - ๑๓ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๕

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระบบบริหารราชการเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้การบริหารราชการแนวทางใหม่ต้องมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน มีกรอบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการกำกับการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติราชการ และเพื่อให้กระทรวงสามารถจัดการบริหารงานให้เป็นไปตามเป้าหมายได้ จึงกำหนดให้มีรูปแบบการบริหารใหม่ โดยกระทรวงสามารถแยกส่วนราชการจัดตั้งเป็นหน่วยงานตามภาระหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสอดคล้องกับเป้าหมายของงานที่จะต้องปฏิบัติ และกำหนดให้มีกลุ่มภารกิจของส่วนราชการต่าง ๆ ที่งานสัมพันธ์กัน เพื่อที่จะสามารถกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันได้ และมีผู้รับผิดชอบกำกับการบริหารงานของกลุ่มภารกิจนั้นโดยตรงเพื่อให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว รวมทั้งให้มีการประสานการปฏิบัติงาน และการใช้งบประมาณเพื่อที่จะให้การบริหารงานของทุกส่วนราชการบรรลุเป้าหมายของกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อน มีการมอบหมายงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ และสมควรกำหนดการบริหารราชการในต่างประเทศให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่และสามารถปฏิบัติการได้อย่างรวดเร็วและมีเอกภาพ โดยมีหัวหน้าคณะผู้แทนเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการ นอกจากนี้ สมควรให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดูแลการจัดส่วนราชการและการปรับปรุงระบบการทำงานของภาคราชการให้มีการจัดระบบราชการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มีทั้งหมด ๑๙ มาตรา โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนต่างๆ ดังนี้

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี
๒. การจัดตั้งส่วนราชการในกระทรวงจะตราโดยพระราชกฤษฎีกา
๓. อำนาจหน้าที่ของกระทรวงตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
๔. ให้เพิ่มความในหน้าที่ ๑ เป็นหมวด ๗ ว่าด้วยการบริหารราชการในต่างประเทศ
๕. ให้เพิ่มความเป็นหน้าที่ ๔ ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

๑๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๐๘ ก หน้า ๑ - ๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันได้มีการโอนกรมตำรวจไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกำหนดให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดทำหน้าที่หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในส่วนของชื่อกรมตำรวจและตำแหน่งของข้าราชการตำรวจในกรมการจังหวัดให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ วรรคสาม และมาตรา ๕๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๑. การแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานอัยการสูงสุด
๒. องค์ประกอบของคณะกรรมการจังหวัด

นางภทริดา สุขณณี / จัดทำ

นางสาวรุจิเรช ชุ่มเกษรกุลกิจ / ตรวจสอบ

๑๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก หน้า ๑ - ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระบบการบริหารราชการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการจัดองค์กรภาครัฐให้สอดคล้องกับทิศทางการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และเพื่อให้การปฏิบัติราชการสามารถอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สนับสนุนให้มีการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนได้กว้างขวางขึ้น เพื่อเน้นการบริการประชาชนให้มีความสะดวกและรวดเร็ว นอกจากนั้น เพื่อให้การบริหารราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาคสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และให้การบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดบรรลุผล สมควรปรับปรุงอำนาจการดำเนินการของจังหวัด การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

และการจัดทำงบประมาณของจังหวัดให้เหมาะสม รวมทั้งสมควรส่งเสริมให้มี คณะกรรมการธรรมาภิบาล จังหวัด เพื่อสอดคล้องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะทำให้การบริหารเป็นไปด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม และมีความรับผิดชอบต่อตลอดจนปรับปรุงอำนาจในทางปกครองของอำเภอเพื่อสนับสนุนให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม และสมควรให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๑. ให้เพิ่มความเป็นวรรคเจ็ดและวรรคแปดของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ในกรณีที่กระทรวงใดมีภารกิจเพิ่มขึ้น และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีรองปลัดกระทรวงมากกว่าที่กำหนดไว้ในวรรคห้าหรือวรรคหก คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ จะร่วมกันอนุมัติให้กระทรวงนั้นมีรองปลัดกระทรวงเพิ่มขึ้นเป็นกรณีพิเศษโดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัติแทนเกี่ยวกับการมอบอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี แต่มิให้ใช้บังคับกับอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ

การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัติแทน เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการแทน ทั้งนี้ เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของส่วนราชการภายในกรมที่มีลักษณะเป็นงานการให้บริการหรือมีการให้บริการเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วยและหากแยกการบริหาร โดยไปจัดตั้งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีไม่ใช่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจแต่อยู่ในกำกับของส่วนราชการดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

๕. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เกี่ยวกับการให้จังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัด ในการนำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และต้องปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องและเป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด

๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เกี่ยวกับการให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด

๗. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการสรรหาคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.”

๘. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๑/๑ มาตรา ๖๑/๒ และมาตรา ๖๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เกี่ยวกับการให้อำเภอมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตอำเภอ และในอำเภอหนึ่ง ให้มีคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของประชาชนที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอ ในเรื่องที่พิพาททางแพ่งเกี่ยวกับที่ดินมรดก และข้อพิพาททางแพ่งอื่นที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสองแสนบาท หรือมากกว่านั้น ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้น หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำบัญชีบุคคลที่จะทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท การดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการจัดทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ตลอดจนค่าตอบแทนของคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อตกลงตามกระบวนการไกล่เกลี่ยให้มีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑/๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑/๙ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของ ก.พ.ร. และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายหรือ ก.พ.ร. กำหนด โดยมีเลขาธิการ ก.พ.ร. ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี”

นางสาวสิตาวิร์ อีร์วิรุฬห์ / จัดทำ

นางจรรุวรรณ ดวงวิชัย / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๘) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง
กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง (๘) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงยุติธรรม”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๒๕๕ วรรคห้า บัญญัติให้องค์กรอัยการ มีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระ ในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น โดยมีอัยการสูงสุด เป็นผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ)

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ โดยมีมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ) พิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๕ ก หน้า ๕๔ – ๕๖ ลว. ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๙๙ ก หน้า ๑๔ - ๓๕ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๕

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ระบอบราชการนั้นเป็นกลไกสำคัญของประเทศในอันที่จะผลักดันให้แนวทางการบริหารประเทศตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินการตามแนวนโยบายของรัฐเกิดผลสำเร็จเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนส่วนรวม การจัดกลไกของระบอบราชการจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของสังคม ซึ่งที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการหลายครั้ง แต่ยังคงให้มีการปฏิบัติราชการตามโครงสร้างการบริหารที่ไม่แตกต่างจากรูปแบบเดิม ซึ่งเป็นผลให้การทำงานของข้าราชการเป็นไปด้วยความล่าช้าเพราะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก และส่วนราชการต่าง ๆ มิได้กำหนดเป้าหมายร่วมกันและจัดกลไกการปฏิบัติงานให้มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานเกิดความซ้ำซ้อนและกระทบต่อการให้บริการแก่ประชาชน แนวทางแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงระบอบราชการทั้งระบบ โดยการปรับอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการขึ้นใหม่ และปรับปรุงการบริหารงานโดยการจัดส่วนราชการที่ปฏิบัติงานสัมพันธ์กันรวมไว้เป็นกลุ่มภารกิจ เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่มีความเกี่ยวข้องกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีเอกภาพ และเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในส่วนงานที่ซ้ำซ้อนกันเมื่อจัดส่วนราชการใหม่ให้สามารถปฏิบัติงานได้แล้วจะมีผลทำให้แนวทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งจะสามารถปรับปรุงการทำงานของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพในระยะต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีบทบัญญัติแบ่งเป็น ๒๑ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมทั้งสิ้น ๖๐ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ได้ยกเลิกกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ทั้งหมด รวมทั้งสิ้น ๒๓ ฉบับ

๒. พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีกระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ๒๐ กระทรวง ดังนี้

- ๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี
- ๒.๒ กระทรวงกลาโหม
- ๒.๓ กระทรวงการคลัง
- ๒.๔ กระทรวงการต่างประเทศ
- ๒.๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ๒.๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- ๒.๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๒.๘ กระทรวงคมนาคม
- ๒.๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๑๐ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๒.๑๑ กระทรวงพลังงาน
- ๒.๑๒ กระทรวงพาณิชย์
- ๒.๑๓ กระทรวงมหาดไทย
- ๒.๑๔ กระทรวงยุติธรรม
- ๒.๑๕ กระทรวงแรงงาน
- ๒.๑๖ กระทรวงวัฒนธรรม
- ๒.๑๗ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๒.๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ
- ๒.๑๙ กระทรวงสาธารณสุข
- ๒.๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม
- ๓. หมวด ๑ สำนักงานนายกรัฐมนตรี แบ่งเป็น ๓ ส่วนราชการ คือ
 - ๓.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 - ๓.๒ กรมประชาสัมพันธ์
 - ๓.๓ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และให้ส่วนราชการดังต่อไปนี้อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี
 - ๓.๔ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
 - ๓.๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 - ๓.๖ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
 - ๓.๗ สำนักงบประมาณ
 - ๓.๘ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
 - ๓.๙ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 - ๓.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
 - ๓.๑๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๔. หมวด ๒ กระทรวงกลาโหม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมเป็นไปตามกฎหมาย ขอบบังคับและระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น
- ๕. หมวด ๓ กระทรวงการคลัง ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
 - ๕.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๕.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๕.๓ กรมธนารักษ์
 - ๕.๔ กรมบัญชีกลาง
 - ๕.๕ กรมศุลกากร
 - ๕.๖ กรมสรรพสามิต
 - ๕.๗ กรมสรรพากร
 - ๕.๘ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

๕.๙ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

๕.๑๐ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๖. หมวด ๔ กระทรวงการต่างประเทศ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังนี้

๖.๑ สำนักงานรัฐมนตรี

๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง

๖.๓ กรมการกงสุล

๖.๔ กรมพิธีการทูต

๖.๕ กรมยุโรป

๖.๖ กรมวิเทศสหการ

๖.๗ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๖.๘ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

๖.๙ กรมสารนิเทศ

๖.๑๐ กรมองค์การระหว่างประเทศ

๖.๑๑ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้

๖.๑๒ กรมอาเซียน

๖.๑๓ กรมเอเชียตะวันออก

๖.๑๔ กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

๗. หมวด ๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ

ดังต่อไปนี้

๗.๑ สำนักงานรัฐมนตรี

๗.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง

๗.๓ สำนักงานพัฒนากีฬาและนันทนาการ

๗.๔ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

๘. หมวด ๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

๘.๑ สำนักงานรัฐมนตรี

๘.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง

๘.๓ กรมการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

๘.๔ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

๘.๕ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส

๙. หมวด ๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ

ดังต่อไปนี้

๙.๑ สำนักงานรัฐมนตรี

๙.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง

๙.๓ กรมชลประทาน

๙.๔ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๙.๕ กรมประมง

๙.๖ กรมปศุสัตว์

- ๙.๗ กรมป่าไม้
- ๙.๘ กรมพัฒนาที่ดิน
- ๙.๙ กรมวิชาการเกษตร
- ๙.๑๐ กรมส่งเสริมการเกษตร
- ๙.๑๑ กรมส่งเสริมสหกรณ์
- ๙.๑๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ๙.๑๓ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
- ๙.๑๔ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- ๑๐. หมวด ๘ กระทรวงคมนาคม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
 - ๑๐.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๐.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๐.๓ กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
 - ๑๐.๔ กรมการขนส่งทางบก
 - ๑๐.๕ กรมการขนส่งทางอากาศ
 - ๑๐.๖ กรมทางหลวง
 - ๑๐.๗ กรมทางหลวงชนบท
 - ๑๐.๘ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
- ๑๑. หมวด ๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
 - ๑๑.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๑.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๑.๓ กรมควบคุมมลพิษ
 - ๑๑.๔ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 - ๑๑.๕ กรมทรัพยากรธรณี
 - ๑๑.๖ กรมทรัพยากรน้ำ
 - ๑๑.๗ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
 - ๑๑.๘ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - ๑๑.๙ กรมอุทยานแห่งชาติ
 - ๑๑.๑๐ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๑๒. หมวด ๑๐ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
 - ๑๒.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๒.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๒.๓ กรมไปรษณีย์โทรเลข
 - ๑๒.๔ กรมอุตุนิยมวิทยา
 - ๑๒.๕ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๑๓. หมวด ๑๑ กระทรวงพลังงาน ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- ๑๓.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๓.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๓.๓ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
 - ๑๓.๔ กรมธุรกิจพลังงาน
 - ๑๓.๕ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
 - ๑๓.๖ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
๑๔. หมวด ๑๒ กระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- ๑๔.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๔.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๔.๓ กรมการค้าต่างประเทศ
 - ๑๔.๔ กรมการค้าภายใน
 - ๑๔.๕ กรมการประกันภัย
 - ๑๔.๖ กรมการค้าระหว่างประเทศ
 - ๑๔.๗ กรมทรัพย์สินทางปัญญา
 - ๑๔.๘ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
 - ๑๔.๙ การส่งเสริมการส่งออก
๑๕. หมวด ๑๓ กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- ๑๕.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๕.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๕.๓ กรมการปกครอง
 - ๑๕.๔ กรมการพัฒนาชุมชน
 - ๑๕.๕ กรมที่ดิน
 - ๑๕.๖ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - ๑๕.๗ กรมโยธาธิการและผังเมือง
 - ๑๕.๘ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๖. หมวด ๑๔ กระทรวงยุติธรรม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- ๑๖.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๖.๓ กรมคุมประพฤติ
 - ๑๖.๔ กรมคุมครองสิทธิและเสรีภาพ
 - ๑๖.๕ กรมบังคับคดี
 - ๑๖.๖ กรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 - ๑๖.๗ กรมราชทัณฑ์
 - ๑๖.๘ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
 - ๑๖.๙ สำนักงานกิจการยุติธรรม
 - ๑๖.๑๐ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

๑๗. หมวด ๑๕ กระทรวงแรงงาน ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- ๑๗.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๗.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๗.๓ กรมการจัดหางาน
 - ๑๗.๔ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
 - ๑๗.๕ กรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงาน
 - ๑๗.๖ สำนักงานประกันสังคม
๑๘. หมวด ๑๖ กระทรวงวัฒนธรรม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- ๑๘.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๘.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๘.๓ กรมการศาสนา
 - ๑๘.๔ กรมศิลปากร
 - ๑๘.๕ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
 - ๑๘.๖ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
๑๙. หมวด ๑๗ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- ๑๙.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๑๙.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๙.๓ กรมวิทยาศาสตร์บริการ
 - ๑๙.๔ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๒๐. หมวด ๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ และการจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยकरणนั้น
๒๑. หมวด ๑๙ กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- ๒๑.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๒๑.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๒๑.๓ กรมการแพทย์
 - ๒๑.๔ กรมควบคุมโรค
 - ๒๑.๕ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 - ๒๑.๖ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
 - ๒๑.๗ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
 - ๒๑.๘ กรมสุขภาพจิต
 - ๒๑.๙ กรมอนามัย
 - ๒๑.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
๒๒. หมวด ๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการดังต่อไปนี้
- ๒๒.๑ สำนักงานรัฐมนตรี
 - ๒๒.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๒๒.๓ กรมโรงงานอุตสาหกรรม
 - ๒๒.๔ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

- ๒๒.๕ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
- ๒๒.๖ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
- ๒๒.๗ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- ๒๒.๘ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- ๒๒.๙ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๒๓. ในหมวด ๒๑ ของพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง รวมถึงกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าวได้ด้วย ซึ่งมีดังนี้

- ๒๓.๑ สำนักราชเลขาธิการ
- ๒๓.๒ สำนักพระราชวัง
- ๒๓.๓ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- ๒๓.๔ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๒๓.๕ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
- ๒๓.๖ ราชบัณฑิตยสถาน
- ๒๓.๗ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- ๒๓.๘ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- ๒๓.๙ สำนักงานอัยการสูงสุด

๒๔. ในบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้อธิบดีกรมการ อำนาจหน้าที่งบประมาณ หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันทั้งปวงของส่วนราชการที่ถูกยุบตามมาตรา ๓ ให้เป็นของส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๒๖ ก ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากข้าวเป็นพืชที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจไทย แต่ปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องข้าวมีอยู่หลายหน่วยงานและกระจัดกระจายอยู่ตามส่วนราชการต่าง ๆ ในกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ จึงสมควรให้มีการจัดตั้งกรมการข้าวขึ้นมีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรมเพื่อทำหน้าที่ รับผิดชอบดูแลเรื่องข้าวโดยเฉพาะ ให้ครอบคลุมถึงการปรับปรุงพัฒนาการปลูกข้าวให้มีผลผลิตต่อพื้นที่ และคุณภาพสูงขึ้น การพัฒนาพันธุ์ การอนุรักษ์และคุ้มครองพันธุ์ การผลิตเมล็ดพันธุ์ การตรวจสอบรับรอง มาตรฐาน การส่งเสริมและเผยแพร่เพื่อพัฒนาชาวนา การแปรรูปและการจัดการอื่น ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าว รวมทั้งการตลาดและการส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

“(๒/๑) กรมการข้าว”

๓. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔๙ ก ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ กันยายน ๒๕๕๐

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติให้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแล และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยแทนกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ และให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ เงินของกองทุน เพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย เงินของกองทุน เพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต เงินของกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันของ กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับงานประกันวินาศภัย งานประกันชีวิต และงาน ค้ำครองผู้ประสบภัยจากรถ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย และให้โอนการดำเนินคดีและการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการ หรือลูกจ้างและเงิน งบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำและเงินต่าง ๆ ที่จ่ายควบเงินเดือนซึ่งมีผู้ครองอยู่ ให้โอนไป เป็นของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์ กรณีจึงมีความจำเป็นต้องยกเลิกความใน (๕) ของ มาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๕) ของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

๔. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก หน้า ๑๑ - ๑๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี และเป็นส่วนราชการ ที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของ ก.พ.ร. และหน้าที่อื่นตามที่ กฎหมายหรือ ก.พ.ร. กำหนด ในการนี้สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๑. ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ และภาระผูกพัน ทั้งปวง ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

๒. ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไปเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

นางสนธิ์ ชีววิรุฬห์/จัดทำ

นายสุเทพ สิริพงษ์กุล/ตรวจสอบ

๕. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๑๐๐ ก หน้า ๒๑-๒๓ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๐

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้ต้องยุบเลิกกรมทางหลวงชนบทภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้โอนกิจการอำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกรมทางหลวงชนบท และบรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมทางหลวงชนบท ไปเป็นของกรมทางหลวงหรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมทางหลวง หรือไปเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ซึ่งการยุบเลิกจะส่งผลกระทบต่อภารกิจในการกำหนดมาตรฐาน การควบคุมในทางวิชาการ และการพัฒนางานทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่นในภาพรวม ดังนั้น สมควรยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้ยังคงมีกรมทางหลวงชนบทเพื่อดำเนินภารกิจต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ภายในสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนกิจการอำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกรมทางหลวงชนบท และบรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมทางหลวงชนบท ไปเป็นของ กรมทางหลวง หรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่กรมทางหลวงหรือไปเป็นขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นหรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณี เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีหรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้”

๖. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๔๘ ก หน้า ๑-๒ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม บัญญัติให้กรมทางหลวงชนบทต้องยุบเลิกไปภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่เนื่องจากภารกิจปัจจุบันที่กรมทางหลวงชนบทดำเนินการอยู่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง และการกระจายความเจริญสู่ชนบท ซึ่งเป็นนโยบายหลักของทุกรัฐบาล โดยกรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่หลัก ในการกำหนดมาตรฐานทางการก่อสร้างและการบำรุงรักษาทางทั้งทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ควบคุมในทางวิชาการงานทางฝึกรอบรมเจ้าหน้าที่ทั้งระดับปฏิบัติและระดับผู้บริหารของ อปท. ทั่วประเทศ กำกับและตรวจตราให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักวิชาการตามที่กำหนดไว้วิจัยและพัฒนางานทางเพื่อสนับสนุนการพัฒนางานทางหลวงชนบทและงานทางหลวงท้องถิ่นให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการแก่ อปท. นอกจากนั้นกฎหมายทางหลวงได้กำหนดให้กรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่เพิ่มขึ้นจากเดิม และมีสาระสำคัญ ๒ ด้าน คือ ด้านกำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวง และด้านควบคุม รักษา ขยายและสงวนเขตทาง จึงมีความจำเป็นต้องมีกรมทางหลวงชนบทไว้รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบการคมนาคมขนส่งทางบกของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

จารุวรรณ ดวงวิชัย/ จัดทำ

สุเทพ สิริพงษ์กุล/ตรวจสอบ

๗. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๙๒ ก ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๒

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากหม่อนไหมเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมขั้นต้นที่นำไปสู่สินค้าแปรรูป และนวัตกรรมในหลายรูปแบบ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับเอกลักษณ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตรูปแบบวิถีชาวไทย อันจำเป็นต้องมีการอนุรักษ์ คุ้มครอง สืบทอด และจรรโลงให้คงอยู่กับสังคมไทย กับทั้งต้องส่งเสริมให้สังคมได้เห็นคุณค่าและหวงแหนสิ่งที่มีอยู่แล้ว ตลอดจนต้องมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมและการแปรรูปจากผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมขั้นต้นไปสู่สินค้าตามความต้องการของตลาดอย่างมีมาตรฐานและปลอดภัย ซึ่งจะเป็นการเผยแพร่ไหมไทยและผลิตภัณฑ์จากหม่อนไหมให้แพร่หลายทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ สามารถปฏิบัติตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว สมควรจัดตั้งกรมหม่อนไหมขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยการจัดตั้งกรมหม่อนไหม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ไปเป็นของกรมหม่อนไหมหรือของเจ้าหน้าที่กรมหม่อนไหมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

๒. ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ และภาระผูกพันทั้งปวง รวมถึงข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ไปเป็นของกรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๘. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๕๘ ก ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรยุบเลิกสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และเปลี่ยนเป็นกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านวัฒนธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ยุบเลิกสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และเปลี่ยนเป็นกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
๒. ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ไปเป็นของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
๓. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีได้อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้ถือว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีนั้น อ้างถึงกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม แล้วแต่กรณี

นางสาวสิตาวิร์ อีร์วิรุฬห์/จัดทำ

นางจรรุวรรณ ดวงวิชัย/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ
วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ
วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖
มาตรา ๔๗ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คลื่นความถี่” หมายความว่า คลื่นวิทยุหรือคลื่นแอมพลิจูดมอดูเลชันซึ่งเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความถี่ต่ำกว่าสามล้านเมกะเฮิรตซ์ลงมาที่ถูกแพร่กระจายในที่ว่างโดยปราศจากสื่อที่ประดิษฐ์ขึ้น

“โทรคมนาคม” หมายความว่า การส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือสิ่งอื่นใดซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้โดยระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น

“วิทยุคมนาคม” หมายความว่า การส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือสิ่งอื่นใดซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้ด้วยคลื่นความถี่

“วิทยุกระจายเสียง” หมายความว่า วิทยุคมนาคมที่ส่งหรือแพร่เสียงเพื่อให้บุคคลทั่วไปรับได้โดยตรง

“วิทยุโทรทัศน์” หมายความว่า วิทยุคมนาคมที่แพร่ภาพและเสียงเพื่อให้บุคคลทั่วไปรับได้โดยตรง

“กิจการกระจายเสียง” หมายความว่า กิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการกระจายเสียงซึ่งให้บริการการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับฟังการให้บริการนั้น ๆ ได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการอื่นทำนองเดียวกันที่ กสทช. กำหนดให้เป็นกิจการกระจายเสียง

“กิจการโทรทัศน์” หมายความว่า กิจการวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรทัศน์ซึ่งให้บริการการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับชมและฟังการให้บริการนั้น ๆ ได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการอื่นทำนองเดียวกันที่ กสทช. กำหนดให้เป็นกิจการโทรทัศน์

“กิจการวิทยุคมนาคม” หมายความว่า กิจการซึ่งเป็นการรับและส่งเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้โดยระบบคลื่นความถี่ เพื่อความมุ่งหมายทางโทรคมนาคมในกิจการใดกิจการหนึ่งโดยเฉพาะหรือเป็นการเฉพาะกิจที่มีใช้เป็นการประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคมหรือกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

“กิจการโทรคมนาคม” หมายความว่า กิจการซึ่งให้บริการการส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้โดยระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่งหรือหลายระบบรวมกัน และรวมถึงกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสาร หรือกิจการอื่นที่ กสทช. กำหนดให้เป็นกิจการโทรคมนาคม แต่ไม่รวมถึงกิจการที่เป็นกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการวิทยุคมนาคม

“ตารางกำหนดคลื่นความถี่” หมายความว่า การกำหนดย่านความถี่วิทยุของวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุคมนาคม โทรคมนาคม และการอื่นเพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่ กสทช. กำหนด

“แผนความถี่วิทยุ” หมายความว่า การกำหนดช่องความถี่วิทยุสำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียง กิจการวิทยุโทรทัศน์ กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการโทรคมนาคม เพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่ กสทช. กำหนด

“จัดสรรคลื่นความถี่” หมายความว่า การอนุญาตให้สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ หรือสถานีวิทยุคมนาคม ใช้ความถี่วิทยุหรือช่องความถี่วิทยุตามตารางกำหนดคลื่นความถี่หรือแผนความถี่วิทยุเพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่ กสทช. กำหนด

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนที่มีพื้นที่อาศัยในแหล่งเดียวกันไม่ว่าจะในเมืองหรือในชนบท และให้หมายความรวมถึงกลุ่มประชาชนที่มีความสนใจร่วมกันและอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันหรือสื่อสารถึงกันได้ โดยมีผลประโยชน์ด้านสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ทำกิจกรรมอันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมร่วมกัน มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการและการแสดงเจตนาแทนกลุ่มได้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กสทช.” จำนวนสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

(๑) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกิจการกระจายเสียง จำนวนหนึ่งคน และกิจการโทรทัศน์ จำนวนหนึ่งคน

(๒) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกิจการโทรคมนาคม จำนวนสองคน

(๓) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ อันเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ด้านละสองคน

(๔) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค หรือด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน อันเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จำนวนหนึ่งคน และการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม จำนวนหนึ่งคน

(๕) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านการศึกษา วัฒนธรรม หรือการพัฒนาสังคม อันเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม จำนวนหนึ่งคน

ให้เลขาธิการ กสทช. เป็นเลขานุการ กสทช.

มาตรา ๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้อำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดใด เว้นแต่เป็นความผิดอันได้

กระทำโดยประมาท ความผิดหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๐) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๑๑) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ออกจากตำแหน่ง

(๑๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้บริหาร ที่ปรึกษา พนักงาน ผู้ถือหุ้น หรือหุ้นส่วนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลอื่นใดบรรดาที่ประกอบธุรกิจด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ หรือก่อนได้รับการคัดเลือกตามมาตรา ๑๕

(๑๓) ไม่อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มาตรา ๘ กรรมการต้อง

- (๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น และไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ
- (๓) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

ส่วนที่ ๒

การได้มาซึ่งรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ

โดยวิธีการคัดเลือกกันเอง

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการตามส่วนที่ ๔ ให้สมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่มีลักษณะดังต่อไปนี้มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนไว้ต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- (๑) สมาคมวิชาชีพด้านการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์และได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๒) สมาคมวิชาชีพด้านการโทรคมนาคมและได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๓) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนในระดับปริญญาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์วารสารศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชน เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๔) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนในระดับปริญญาในสาขาวิชาเกี่ยวกับโทรคมนาคม เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๕) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนในระดับปริญญาในสาขาวิชานิติศาสตร์ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๖) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนในระดับปริญญาในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) องค์กรเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค หรือการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) องค์กรเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษา วัฒนธรรม หรือการพัฒนาสังคม และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

สมาคมวิชาชีพตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสมาคมที่มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวข้องกับวิชาชีพและมีสมาชิกของสมาคมเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์หรือกิจการโทรคมนาคม

สมาคมหรือองค์กรที่มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องเป็นสมาคมหรือองค์กรที่มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และถ้าสมาคมหรือองค์กรใดมีวัตถุประสงค์หลักหลายด้าน ให้เลือกขึ้นทะเบียนเป็นสมาคมหรือองค์กรตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

เมื่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้รับจดทะเบียนสมาคม สถาบัน หรือองค์กรใดตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เป็นอันใช้ได้ การวินิจฉัยของศาลในภายหลังว่าการจดทะเบียนนั้นเป็นการไม่ชอบไม่ให้มีผลกระทบต่อการที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

สมาคม สถาบัน หรือองค์กรใดที่ถูกปฏิเสธการขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ แต่การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการเสนอชื่อหรือการคัดเลือกตามพระราชบัญญัตินี้

การขึ้นทะเบียนสมาคม สถาบัน และองค์กรตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนด

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อสมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่ได้รับจดทะเบียนไว้ให้ทราบโดยทั่วกัน และให้บัญชีรายชื่อดังกล่าวใช้ได้ตลอดไปจนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขตามเงื่อนไขที่เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ เมื่อมีเหตุที่ต้องมีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาประกาศทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อยเจ็ดวันติดต่อกัน และให้สมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วตามมาตรา ๕ ที่ประสงค์จะเสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ เสนอชื่อพร้อมทั้งหนังสือยินยอมของบุคคลดังกล่าวภายในระยะเวลาที่เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนด ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) สมาคมวิชาชีพตามมาตรา ๕ (๑) และสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๕ (๓) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๖ (๑) ได้สมาคมหรือสถาบันละสองคน

(๒) สมาคมวิชาชีพตามมาตรา ๕ (๒) และสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๕ (๔) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๖ (๒) ได้สมาคมหรือสถาบันละสองคน

(๓) สถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๕ (๕) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลที่มีผลงานหรือมีความรู้และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกฎหมายตามมาตรา ๖ (๓) ได้สถาบันละสองคน

(๔) สถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๕ (๖) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลที่มีผลงานหรือมีความรู้และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ตามมาตรา ๖ (๓) ได้สถาบันละสองคน

(๕) องค์กรเอกชนตามมาตรา ๕ (๗) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๖ (๔) ได้องค์กรละสองคน

(๖) องค์กรเอกชนตามมาตรา ๕ (๘) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๖ (๕) ได้องค์กรละสองคน

การที่สมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่จดทะเบียนไว้ตามมาตรา ๕ สมาคม สถาบัน หรือองค์กรใด ไม่เสนอชื่อตามวรรคหนึ่งไม่ว่าด้วยเหตุใด ไม่เป็นเหตุให้การคัดเลือกที่ดำเนินการต่อไปต้องเสียไป

มาตรา ๑๑ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๑๐ แล้ว ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ได้รับการเสนอชื่อว่าถูกต้องตามที่กำหนดในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๐ หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อผู้ใดมีคุณสมบัติไม่ถูกต้องตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๑๐ ให้แจ้งสมาคม สถาบัน หรือองค์กรซึ่งเสนอชื่อบุคคลนั้นดำเนินการเสนอชื่อใหม่ภายในเวลาที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวแล้ว หากสมาคม สถาบัน หรือองค์กรดังกล่าวไม่เสนอชื่อให้ถือว่าสละสิทธิในการเสนอชื่อ

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่งหรือตามมาตรา ๑๐ แล้วแต่กรณีแล้ว หากผู้ได้รับการเสนอชื่อตาย หรือยกเลิกหนังสือยินยอมให้เสนอชื่อ หรือขาดคุณสมบัติไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการต่อไป โดยจะไม่ดำเนินการให้มีการเสนอชื่อใหม่ก็ได้

มาตรา ๑๒ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการเสนอชื่อแล้ว หากมีผู้ได้รับการเสนอชื่อน้อยกว่าสองเท่าของจำนวนตามที่ระบุไว้ในแต่ละประเภทตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้เลขาธิการวุฒิสภายาวระยะเวลาการเสนอชื่อออกไปอีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๑๐

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ขยายตามวรรคหนึ่งแล้วยังมีผู้ได้รับการเสนอชื่อน้อยกว่าที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม และปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร่วมกันเสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ให้ครบในแต่ละประเภทตามจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณีแล้ว ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้งหมดมาประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๑) จากสมาคมวิชาชีพตามมาตรา ๕ (๑) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๑) จำนวนสองคน โดยแยกเป็นด้านกิจการกระจายเสียงจำนวนหนึ่งคน และด้านกิจการโทรทัศน์จำนวนหนึ่งคน และผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๑) จากสถาบันตามมาตรา ๕ (๓) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๑) จำนวนสองคน โดยแยกเป็นด้านกิจการกระจายเสียงจำนวนหนึ่งคนและด้านกิจการโทรทัศน์จำนวนหนึ่งคน

(๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๒) จากสมาคมวิชาชีพตามมาตรา ๕ (๒) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๒) จำนวนสองคน และผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๒) จากสถาบันตามมาตรา ๕ (๔) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๒) จำนวนสองคน

(๓) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๓) และมาตรา ๑๐ (๔) ให้แยกกันคัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๓) จำนวนแปดคน โดยแยกเป็นด้านกฎหมายจำนวนสี่คนและด้านเศรษฐศาสตร์จำนวนสี่คน

(๔) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๕) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) จำนวนสี่คน โดยแยกเป็นด้านการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จำนวนสองคน และด้านการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม จำนวนสองคน

(๕) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๖) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๕) จำนวนสองคน

การลงคะแนนคัดเลือกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด โดยให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก

เมื่อได้คัดเลือกบุคคลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) และให้เป็นที่สุด ทั้งนี้ การดำเนินการคัดเลือกดังกล่าวต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้ประกาศให้สมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้เสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ

ส่วนที่ ๓

การได้มาซึ่งรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ

โดยวิธีการสรรหา

มาตรา ๑๔ เมื่อมีเหตุที่ต้องมีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหา กรรมการคณะหนึ่งมีจำนวนสิบห้าคน ทำหน้าที่คัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- (๒) ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๓) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๔) ปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๕) ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๖) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
- (๗) นายกสภาวិชากร
- (๘) ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
- (๙) นายกสมาคมวิชาการนิเทศศาสตร์และการสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย
- (๑๐) นายกสมาพันธ์สมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
- (๑๑) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน
- (๑๒) ประธานกรรมการสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- (๑๓) ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
- (๑๔) ประธานสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติ
- (๑๕) ประธานสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค

ประธานและกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิสมัครเป็นกรรมการ และองค์กรตามวรรคหนึ่ง ไม่มีสิทธิ จื่นทะเบียนเพื่อเสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการตามส่วนที่ ๒

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการสรรหาและ คัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่ง เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการ สรรหาที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหา ที่เหลืออยู่

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากำหนดหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือก กรรมการ

มาตรา ๑๕ ในการดำเนินการคัดเลือกกรรมการตามส่วนนี้ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประกาศการเปิดรับสมัครบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ ให้ทราบเป็นการทั่วไปผ่านทาง วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อยสามสิบวันติดต่อกัน

ผู้มีสิทธิสมัครรับคัดเลือกเป็นกรรมการจะต้องไม่เป็นผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจากสมาคม สถาบัน หรือองค์กรตามมาตรา ๑๐

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือก ผู้สมัครที่มีคุณสมบัติที่จะเป็นกรรมการให้ได้จำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕)

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกให้เป็นไปตามที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด โดยให้ผู้ได้รับ คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก

ให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสาม มาใช้บังคับกับการคัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือกเป็น กรรมการของคณะกรรมการสรรหาโดยอนุโลม

ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการคัดเลือก อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองได้ แต่ไม่เป็นเหตุให้ต้อง ระงับหรือชะลอการดำเนินการใด ๆ ที่ได้ดำเนินไปแล้ว เว้นแต่ศาลปกครองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ อันเป็นผลให้บุคคลที่ได้รับการคัดเลือก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้ที่ได้รับ การคัดเลือกนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ส่วนที่ ๔

การเลือกและการแต่งตั้งกรรมการ

มาตรา ๑๖ เมื่อได้รายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการจากการคัดเลือกกันเองตามส่วนที่ ๒ และจากการสรรหาตามส่วนที่ ๓ แล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภานำรายชื่อดังกล่าวทั้งหมดมารวมเป็นบัญชีเดียวกัน หากมีผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้เสนอบัญชีรายชื่อ พร้อมทั้งประวัติและผลงานของบุคคลดังกล่าว ซึ่งต้องระบุให้ชัดเจนหรือมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมตามมาตรา ๖ ต่อประธานวุฒิสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ เพื่อนำเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติเลือกต่อไป

ในกรณีที่การดำเนินการโดยวิธีการคัดเลือกกันเองตามส่วนที่ ๒ หรือวิธีการสรรหาตามส่วนที่ ๓ วิธีการใดวิธีการหนึ่งดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม ให้เลขาธิการวุฒิสภานำรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการโดยวิธีการที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา พร้อมทั้งประวัติและผลงานของบุคคลดังกล่าว ซึ่งต้องระบุให้ชัดเจนหรือมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมตามมาตรา ๖ เสนอต่อประธานวุฒิสภาภายในสามสิบวันนับแต่เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ เพื่อนำเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติเลือกต่อไป

มาตรา ๑๗ ให้วุฒิสภามีมติเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาเสนอให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับบัญชีรายชื่อ เพื่อให้ได้กรรมการตามมาตรา ๖ โดยให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับแล้วแจ้งให้ผู้ได้รับการเลือกทราบ

เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้ายังมีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบตามจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๖ ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีนำบัญชีรายชื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและดำเนินการเพื่อให้ได้กรรมการตามมาตรา ๖ ให้ครบจำนวน โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีได้รับแจ้ง

ให้ผู้ได้รับการเลือกเป็นกรรมการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ประชุมร่วมกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิได้ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการครบจำนวนแล้วเพื่อคัดเลือกผู้สมควรเป็นประธานกรรมการคนหนึ่งและรองประธานกรรมการสองคน แล้วแจ้งผลให้นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๗ มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ (๑) (๒) หรือ (๓) นายกรัฐมนตรีจะนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อถือได้ว่าตนได้เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออก หรือมิได้เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้วุฒิสภานำเสนอกรรมการใหม่จากบัญชีรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาเสนอตามมาตรา ๑๖

ส่วนที่ ๕

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

มาตรา ๑๙ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

ก่อนครบกำหนดตามวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการจัดให้มีการเสนอชื่อและแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘

(๖) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑

(๗) วุฒิสภามีมติให้ออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การพ้นจากตำแหน่งกรรมการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง พระบรมราชโองการดังกล่าวให้มีผลตั้งแต่วันที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือวันที่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน หรือวันที่วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง หรือวันที่ถูกถอดถอนจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่า กสทช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ แต่ทั้งนี้จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหกคน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน และในกรณีที่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงสามปี ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการแต่งตั้งอีกวาระหนึ่งได้

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้ กสทช. ประชุมกันเพื่อเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ แล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุที่กรรมการนั้นมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงหรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง

มติของวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๒๒ เมื่อปรากฏว่า กสทช. ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ กสทช. พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

(๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

(๒) สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

(๓) ประชาชนผู้ใช้บริการซึ่งได้รับผลกระทบจากการกระทำตามวรรคหนึ่งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน ทั้งนี้ โดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อประธานวุฒิสภาตามหลักเกณฑ์ที่ประธานวุฒิสภากำหนด

มติของวุฒิสภตามวาระหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ โดยในการลงมตินั้นต้องนำรายงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานที่ได้ส่งมายังวุฒิสภามาตรา ๗๒ มาพิจารณาประกอบด้วย

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตามวาระหนึ่ง ให้คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งยังคงรักษาการในตำแหน่งนั้นต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าคณะกรรมการชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ส่วนที่ ๖

การประชุมและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๓ การประชุม การลงมติ และการปฏิบัติงานของ กสทช. ให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ กสทช. อาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนปฏิบัติงานแทน กสทช. ได้ แต่ กสทช. จะปฏิเสธความรับผิดชอบเพราะเหตุที่ได้มอบหมายให้กรรมการไปทำแทนแล้วไม่ได้

มาตรา ๒๔ การปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. กสท. และ กทค. ในเรื่องใดที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ต้องกระทำโดยมติของที่ประชุม และต้องเปิดเผยรายงานการประชุม พร้อมทั้งผลการลงมติของที่ประชุมทั้งรายบุคคลและทั้งคณะให้สาธารณชนทราบผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน กสทช. และโดยวิธีการอื่นที่เหมาะสมตามที่ กสทช. ประกาศกำหนด

ข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในรายงานการประชุมเรื่องใดมีลักษณะตามที่กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนดมิให้ต้องเปิดเผยก็ได้ กสทช. อาจมีมติมิให้เปิดเผยข้อมูลเฉพาะในส่วนนั้นได้

การเปิดเผยรายงานการประชุมพร้อมทั้งผลการลงมติตามวาระหนึ่ง ต้องดำเนินการภายในระยะเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการลงมติ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

มาตรา ๒๕ ให้กรรมการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๖ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ได้รับค่าตอบแทนเหมาจ่ายเป็นรายเดือน ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ อาจได้รับค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวกับการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ต่างท้องที่ได้ไม่เกินอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๗ ให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม แผนความถี่วิทยุ และแผนเลขหมายโทรคมนาคม

(๒) กำหนดการจัดสรรคลื่นความถี่ระหว่างคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการโทรคมนาคม

(๓) กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๔) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และเครื่องวิทยุคมนาคมในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือในกิจการวิทยุคมนาคม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกัน ทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละประเภท

(๖) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ให้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว

(๗) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้เลขหมายโทรคมนาคม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้หรือเชื่อมต่อ และหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายหรือค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละประเภท ให้เป็นธรรมต่อผู้ให้บริการ ผู้ให้บริการและผู้ลงทุน หรือระหว่างผู้ให้บริการโทรคมนาคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

(๕) กำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและโครงสร้างอัตราค่าบริการในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

(๑๐) กำหนดมาตรฐานและลักษณะพึงประสงค์ทางด้านเทคนิคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และในกิจการวิทยุคมนาคม

(๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๑๒) กำหนดมาตรการให้มีการกระจายบริการด้านโทรคมนาคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตามมาตรา ๕๐

(๑๓) คຸ້ມครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการ และคຸ້ມครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพของบุคคลในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม และส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๑๔) ประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

(๑๕) วินิจฉัยและแก้ไขปัญหาการใช้คลื่นความถี่ที่มีการรบกวนซึ่งกันและกัน

(๑๖) ติดตามตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๑๗) กำหนดลักษณะการควบคุม การครองสิทธิข้ามสื่อ หรือการครอบงำกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ ระหว่างสื่อมวลชนด้วยกันเองหรือโดยบุคคลอื่นใด ซึ่งจะมีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือปิดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชน

(๑๘) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพ สื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพและการควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม

(๑๙) ออกระเบียบหรือประกาศตามมาตรา ๕๘

(๒๐) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. รวมทั้งเงินที่จะจัดสรรเข้ากองทุน
ตามมาตรา ๕๒

(๒๑) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุนตามที่คณะกรรมการบริหาร
กองทุนเสนอตามมาตรา ๕๕

(๒๒) ให้ข้อมูลและร่วมดำเนินการในการเจรจาหรือทำความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร
คลื่นความถี่ กิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ กิจกรรมโทรคมนาคม หรือกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรคลื่นความถี่และการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องคลื่นความถี่ กิจกรรมกระจายเสียง
กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคม

(๒๔) ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช.

(๒๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

การกำหนดลักษณะการควบคุม การครองสิทธิข้ามสื่อหรือการครอบงำตาม (๑๗) ให้ กสทช.
รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย

การใช้อำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการ
กระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม และกฎหมาย
ว่าด้วยวิทยุคมนาคม

บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด ๆ ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๘ ให้ กสทช. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไป
เพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาประกอบการพิจารณาออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เกี่ยวกับการ
กำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคมที่มีผลใช้บังคับ
เป็นการทั่วไปและเกี่ยวข้องกับการแข่งขันในการประกอบกิจการหรือมีผลกระทบต่อประชาชนอย่างมี
นัยสำคัญ โดยต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมา เหตุผล ความจำเป็น และสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับ
เรื่องที่จะรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนประเด็นที่ต้องการรับฟังความคิดเห็น ทั้งนี้ ระยะเวลาในการรับฟัง
ความคิดเห็นต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นเร่งด่วน กสทช.
อาจกำหนดระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นให้น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดได้

ให้สำนักงาน กสทช. จัดทำบันทึกสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นที่ประกอบด้วยความคิดเห็นที่ได้รับมติหรือผลการพิจารณาของ กสทช. ที่มีต่อความคิดเห็นดังกล่าว พร้อมทั้งเหตุผลและแนวทางในการดำเนินการต่อไป และเผยแพร่บันทึกดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงาน กสทช.

มาตรา ๒๕ การกำหนดอัตราค่าใช้หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ค่าธรรมเนียมใดๆ หรือค่าบริการในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม ให้ กสทช. ดำเนินถึงประโยชน์สาธารณะและภาระของผู้บริโภค ความสอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการ ความคุ้มค่า และการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพด้วย

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. กสท. กทล. คณะกรรมการอื่น และคณะอนุกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนเลขาธิการ กสทช. และพนักงานของสำนักงาน กสทช. เกี่ยวกับการพิจารณาคำขอหรือคำร้องเรียนที่ประชาชนยื่นตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือสัญญาที่ กสทช. หรือสำนักงาน กสทช. ทำกับเอกชน หากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือสัญญาดังกล่าวมิได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการไว้โดยเฉพาะ ให้ กสทช. กำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จและประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วไป เรื่องใดที่มีกำหนดระยะเวลาไว้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีที่ กสทช. กสท. กทล. คณะกรรมการอื่นและคณะอนุกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เลขาธิการ กสทช. หรือพนักงานของสำนักงาน กสทช. ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้ากว่าที่กำหนดตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร หากก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใด ให้สำนักงาน กสทช. รับผิดชอบใช้ความเสียหายให้แก่บุคคลนั้น และให้เรียกเงินชดเชยคืนจาก กสทช. กสท. กทล. คณะกรรมการอื่นและคณะอนุกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เลขาธิการ กสทช. หรือพนักงานของสำนักงาน กสทช. ผู้เป็นต้นเหตุแห่งความล่าช้านั้น แล้วแต่กรณี หากความเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้ กสทช. มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม มิให้มีการดำเนินการใดๆ ในประการที่น่าจะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค ทั้งนี้ โดยให้ กสทช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นสองคณะ

ประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. ในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการโทรคมนาคมโดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ร้องเรียนและปฏิบัติหน้าที่อื่น ทั้งนี้ ตามที่ กสทช. กำหนด

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม ดำเนินการใด ๆ ในประการที่น่าจะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยอาศัยการใช้เครือข่ายหรือการโฆษณาอันมีลักษณะ เป็นการค้ากำไรเกินควร หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ไม่ว่าด้วยวิธีการใดตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด ให้ กสทช. มีอำนาจสั่งระงับการดำเนินการดังกล่าวได้

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพของบุคคล ในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม ให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิ ของผู้ใช้บริการโทรคมนาคมเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในความเป็นส่วนตัว และเสรีภาพในการสื่อสาร ถึงกันโดยทางโทรคมนาคม

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดโดยการดักจับไว้ ใช้ประโยชน์ หรือเปิดเผยข้อความข่าวสาร หรือข้อมูลอื่นใดที่มีการสื่อสารทางโทรคมนาคมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ถือว่า กสทช. เป็นผู้เสียหาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเป็นผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง หรือรู้ว่าการกระทำความผิดตามวรรคสอง แต่เพิกเฉยหรือไม่ดำเนินการตามกฎหมายภายในเวลา อันสมควร ให้ กสทช. มีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมได้

มาตรา ๓๓ ให้ กสทช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือมอบหมายให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้

อนุกรรมการ และคณะทำงานต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ข. (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑)

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ กสทช. กสท. กทค. และ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดให้ชี้แจง ข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

หมวด ๒

การกำกับดูแลการประกอบกิจการ

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กสท.” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่ง กสทช. แต่งตั้งจากรองประธาน กสทช.

(๒) กรรมการ ซึ่ง กสทช. แต่งตั้งจากกรรมการ กสทช. ที่มีได้เป็นประธานหรือรองประธาน กสทช. จำนวนสี่คน ซึ่งต้องมีกรรมการตามมาตรา ๖ (๓) จำนวนสองคน และกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) จำนวนหนึ่งคน

กรรมการตามวรรคหนึ่งจะเป็น กทค. ในขณะเดียวกันมิได้

ให้เลขาธิการ กสทช. แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสทช. เป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

มาตรา ๓๖ ให้นำความในมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของ กสท. โดยอนุโลมเว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประชุม ต้องมีกรรมการ กสท. มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ กสท. ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่กรรมการ กสท. พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ถ้ายังมีกรรมการ กสท. อยู่ไม่น้อยกว่าสามคน ให้กรรมการ กสท. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๓๗ ให้ กสท. มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ แทน กสทช. ตามมาตรา ๒๗ (๔) (๖) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๓) (๑๖) และ (๑๘) ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ กสทช. มอบหมาย

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๓๘ ให้มีคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กทค.” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่ง กสทช. แต่งตั้งจากรองประธาน กสทช.

(๒) กรรมการ ซึ่ง กสทช. แต่งตั้งจากกรรมการ กสทช. ที่มีได้เป็นประธานหรือรองประธาน กสทช. จำนวนสี่คน ซึ่งต้องมีกรรมการตามมาตรา ๖ (๓) จำนวนสองคน และกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) จำนวนหนึ่งคน

กรรมการตามวรรคหนึ่งจะเป็น กสท. ในขณะเดียวกันมิได้

ให้เลขาธิการ กสทช. แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสทช. เป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

มาตรา ๓๕ ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับกับการประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของ กทค. โดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ ให้ กทค. มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ แทน กสทช. ตามมาตรา ๒๗ (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) และ (๑๖) ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมและกิจการวิทยุคมนาคม และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ กสทช. มอบหมาย

ส่วนที่ ๓

การกำกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มาตรา ๔๑ ผู้ใดประสงค์จะใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ ต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

การยื่นคำขออนุญาต และการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กสทช. ประกาศกำหนด เว้นแต่การประกอบกิจการทางธุรกิจให้เป็นไปตามที่กำหนดในวรรคหก

ให้ถือว่าการยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง เป็นการยื่นคำขออนุญาต ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ด้วย และเมื่อ กสทช. อนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่แล้วให้ถือว่าอนุญาตให้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้มีและใช้เครื่องวิทยุคมนาคมและตั้งสถานีวิทยุคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคมด้วย ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องวิทยุคมนาคมที่ระบุไว้ในคำขออนุญาต

การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น ในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และต้องดำเนินการในลักษณะที่มีการกระจายการใช้ประโยชน์โดยทั่วถึงในกิจการด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมแก่การเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมรายการวิทยุและรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคม หรือรายการสำหรับเด็กและเยาวชน ให้ กสทช. กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดเวลาให้รายการดังกล่าวได้ออกอากาศในช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย

ในกรณีที่เป็นการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการประกอบกิจการทางธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้ใช้วิธีคัดเลือกโดยวิธีการประมูลคลื่นความถี่ ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยให้แยกกันประมูลในแต่ละระดับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่ กสทช. ประกาศกำหนด

การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าร่วมประมูลคลื่นความถี่ตามวรรคหก ให้คำนึงถึงประโยชน์ในการจัดสรรทรัพยากรคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า การป้องกันการผูกขาด การส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม การให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ ภาระของผู้บริโภค และการคุ้มครองสิทธิของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น

การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ก่อให้เกิดหรืออาจเกิดการรบกวนหรือทับซ้อนกับคลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตอยู่ก่อนแล้วจะกระทำมิได้

มาตรา ๔๒ ให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ โดยแยกเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการ ซึ่งต้องชำระเมื่อได้รับใบอนุญาตและต้องชำระเป็นรายปีในอัตราที่เหมาะสมกับประเภทของใบอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เว้นแต่ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ ให้ถือว่าเงินที่ได้จากการประมูลตามมาตรา ๔๑ วรรคหก เป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ซึ่งต้องชำระเมื่อได้รับใบอนุญาตและให้นำส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๕๒

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งซึ่งต้องชำระเป็นรายปี ให้ กสทช. กำหนด โดยคำนึงถึงรายจ่ายในการกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และการกำกับดูแลการประกอบกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ ในอัตรารวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละสองของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายของผู้รับใบอนุญาต และให้นำส่งเป็นรายได้ของสำนักงาน กสทช.

บรรดาหน่วยงานที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งด้วย แต่ กสทช. จะลดหย่อนให้ตามที่เห็นสมควรก็ได้ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกิจการของหน่วยงานนั้น

มาตรา ๔๓ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ได้รับใบอนุญาต จะโอนแก่กันมิได้

ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ต้องประกอบกิจการด้วยตนเอง จะมอบการบริหารจัดการทั้งหมดหรือบางส่วนหรือยินยอมให้บุคคลอื่นเป็นผู้มีอำนาจประกอบกิจการแทนมิได้ แต่การให้บุคคลอื่นเข้าเวลาดำเนินรายการบางช่วงเวลาอาจกระทำได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กสทช. กำหนด

มาตรา ๔๔ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ผู้ใดมิได้ประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่นั้นภายในระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดหรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่ หรือกระทำการอันมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในมาตรา ๒๗ (๑๑) และ (๑๓) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ ให้ กสทช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้องหรือมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน

ส่วนที่ ๔

การกำกับกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๔๕ ผู้ใดประสงค์จะใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการโดยวิธีการประมูลคลื่นความถี่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลาและเงื่อนไขที่ กสทช. ประกาศกำหนด โดยให้นำความในมาตรา ๔๑ วรรคสี่ และวรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม และเงินที่ได้จากการประมูลเมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วให้ส่งเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน

ให้ถือว่าการยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง เป็นการยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคมด้วย และเมื่อ กสทช. อนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่แล้วให้ถือว่าอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม และให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้มีและใช้เครื่องวิทยุคมนาคมและตั้งสถานีวิทยุคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคมด้วย ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องวิทยุคมนาคมที่ระบุไว้ในคำขออนุญาต

ให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคมและค่าธรรมเนียมซึ่งต้องชำระเป็นรายปีโดยคำนึงถึงรายจ่ายในการกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และการกำกับดูแลการประกอบกิจการอย่างมีประสิทธิภาพในอัตรารวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละสองของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายของผู้รับใบอนุญาตและให้นำส่งค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นรายได้ของสำนักงาน กสทช.

มาตรา ๔๖ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ได้รับใบอนุญาต จะโอนแก่กันมิได้

ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคม ต้องประกอบกิจการด้วยตนเอง จะมอบการบริหารจัดการทั้งหมดหรือบางส่วนหรือยินยอมให้บุคคลอื่นเป็นผู้มีอำนาจประกอบกิจการแทนมิได้

มาตรา ๔๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมผู้ใดมิได้ประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่นั้นภายในระยะเวลาที่ กสทช. กำหนด หรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่หรือกระทำการอันมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในมาตรา ๒๗ (๑๑) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ ให้ กสทช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน

หมวด ๓

แนวทางการจัดทำแผน

มาตรา ๔๘ ให้มีแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) รายละเอียดเกี่ยวกับตารางกำหนดคลื่นความถี่ทั้งหมดที่ประเทศไทยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

(๒) แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ระหว่างประเทศ

(๓) รายละเอียดเกี่ยวกับคลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และกิจการอื่น

(๔) แนวทางในการคืนคลื่นความถี่เพื่อนำไปจัดสรรใหม่หรือการปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้ใช้เป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเบื้องต้นในการอนุญาตและการดำเนินกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการใช้คลื่นความถี่

ให้ กสทช. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และต้องปรับปรุงแผนแม่บทดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการบริหารคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ให้ กสทช. รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการที่ใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ พิจารณาด้วย ทั้งนี้ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และการจัดทำแผน แม่บทการบริหารคลื่นความถี่ให้คำนึงถึงการใช้งานด้านความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น

มาตรา ๔๕ ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการ ให้ กสทช. จัดให้มีแผนแม่บทกิจการ กระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ดำเนินการระยะห้าปี โดยในแผนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่และอย่างน้อย ต้องมีแนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบกิจการ แนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตให้ประกอบกิจการ โดยในส่วนกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ต้องจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่แสวงหากำไร ในทางธุรกิจในการประกอบกิจการบริการชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของคลื่นความถี่ในแต่ละพื้นที่ ของการอนุญาตประกอบกิจการ

ในการจัดทำแผนแม่บทตามวรรคหนึ่ง ให้ กสทช. รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ระยะเวลา ในการรับฟังความคิดเห็นต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ในกรณีที่ กสทช. วินิจฉัยเรื่องใดไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการ หรือหน่วยงานของรัฐตามที่ปรากฏในการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคสอง กสทช. ต้องชี้แจงและ แสดงเหตุผลให้ประชาชน ผู้ประกอบกิจการ หรือหน่วยงานของรัฐทราบ

ประชาชน ผู้ประกอบกิจการ หรือหน่วยงานของรัฐตามวรรคสาม ผู้ใดเห็นว่าแผนแม่บทที่ กสทช. กำหนดขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ โดยให้ถือว่าแผนแม่บทดังกล่าวเป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

แผนแม่บทตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ผู้พัน กสทช. และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม ให้ กสทช. กำหนดแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม โดยในแผนอย่างน้อยจะต้องกำหนดพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินการ พร้อมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว

การจัดทำแผนตามวรรคหนึ่ง ให้ กสทช.หารือกับหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องโดยต้องสอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา

ให้ กสทช. ประกาศกำหนดจำนวนค่าใช้จ่ายที่จะเรียกเก็บจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเพื่อนำไปใช้ดำเนินการสนับสนุนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงรายได้ที่ผู้ได้รับใบอนุญาตได้รับจากการให้บริการโทรคมนาคม

ให้ กสทช. ประกาศกำหนดจำนวนเงินจากกองทุนตามมาตรา ๕๑ (๔) ที่จะนำมาสนับสนุนผู้ได้รับใบอนุญาตเพื่อให้สามารถดำเนินการจัดให้มีบริการดังกล่าวได้

มาตรา ๕๑ เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ให้ กสทช. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการส่งเสริมชุมชนที่มีความพร้อมให้เป็นผู้มีคุณสมบัติในการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ประเภทบริการชุมชน การหารายได้ และการสนับสนุนผู้ประกอบกิจการบริการชุมชนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ โดยให้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

รายได้ของผู้ประกอบกิจการบริการชุมชนต้องเป็นรายได้จากการบริจาค การอุดหนุนสถาน หรือรายได้ทางอื่นซึ่งมิใช่การโฆษณาหรือการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์

การสนับสนุนผู้ประกอบการบริการชุมชนที่มีคุณภาพต้องเป็นการอุดหนุนการดำเนินการของสถานีมิใช่เป็นการสนับสนุนรายการใดโดยเฉพาะ และมีสัดส่วนไม่เกินกึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งหมดของผู้ประกอบการบริการชุมชน รวมทั้งต้องจัดให้มีการประเมินผลคุณภาพการให้บริการและประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการอุดหนุนเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนในแต่ละคราว

หมวด ๔

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา ๕๒ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นในสำนักงาน กสทช. เรียกว่า “กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ” โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม อย่างทั่วถึง ตลอดจนส่งเสริมชุมชนและสนับสนุนผู้ประกอบการบริการชุมชนตามมาตรา ๕๑

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสื่อสาร การวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีด้านการใช้คลื่นความถี่ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการดำเนินการขององค์กรซึ่งทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๔) สนับสนุน ส่งเสริม และคุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๕) สนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ โดยจัดสรรเงินให้แก่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

มาตรา ๕๓ กองทุนตามมาตรา ๕๒ ประกอบด้วย

- (๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินที่ได้จากการประมูลคลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๑ วรรคหก
- (๓) เงินที่ได้รับการจัดสรรตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง
- (๔) เงินที่ส่งเข้ากองทุนตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

และกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม

(๕) เงินค่าปรับทางปกครองที่ปรับตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม

(๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๗) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนตามมาตรา ๕๑

(๘) ดอกผลและรายได้ของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๙) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

เงินกองทุนตาม (๔) และ (๗) ให้ใช้ได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕๒ (๑)

เงินกองทุนตาม (๔) ที่ได้รับจากกิจการใดให้ใช้เฉพาะเพื่อกิจการนั้น เว้นแต่เงินที่ได้รับจากกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้ใช้เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ก็ได้

มาตรา ๕๔ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธาน กสทช. เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมบัญชีกลาง และผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนาบุคลากรและวิชาชีพสื่อกระจายเสียง จำนวนหนึ่งคน และสื่อโทรทัศน์จำนวนหนึ่งคน ซึ่งกรรมการตาม (๑) และ (๒) เป็นผู้คัดเลือก

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐานอย่างทั่วถึง หรือในพื้นที่ห่างไกล รวมทั้งการให้บริการในด้านโทรคมนาคมแก่ผู้ด้อยโอกาสซึ่งกรรมการตาม (๑) และ (๒) เป็นผู้คัดเลือกจำนวนหนึ่งคน

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคหรือการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งกรรมการตาม (๑) และ (๒) เป็นผู้คัดเลือกจำนวนหนึ่งคน

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งกรรมการตาม (๑) และ (๒) เป็นผู้คัดเลือกจำนวนหนึ่งคน

ให้เลขาธิการ กสทช. เป็นกรรมการ และเลขานุการ และให้เลขาธิการ กสทช. แต่งตั้งพนักงานของสำนักงาน กสทช. เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) และ (๖) ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ข. (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) และมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกองทุนและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕๒ ต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่ กสทช. มีความเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการบริหารกองทุน กสทช. ต้องให้เหตุผลประกอบการพิจารณาไว้ด้วย

ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุน และการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ประชาชนทราบผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน กสทช. โดยต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่ขอและผู้ที่ได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุนและจำนวนเงินที่ได้รับจากการจัดสรรทั้งหมดด้วย

การเก็บรักษา การใช้จ่าย การจัดทำบัญชีและระบบบัญชี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

หมวด ๕

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์

และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

มาตรา ๕๖ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กสทช.” เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

กิจการของสำนักงาน กสทช. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕๓ ให้สำนักงาน กสทช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในการรับและจ่ายเงินรายได้ของสำนักงาน กสทช.

(๒) จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. เพื่อเสนอ กสทช. อนุมัติ โดยรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. ให้หมายความรวมถึงรายจ่ายใด ๆ อันเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. กสท. กทค. และสำนักงาน กสทช.

(๓) ตรวจสอบและติดตามการใช้คลื่นความถี่

(๔) รับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่ การประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปัญหาหรือเสนอความเห็นต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด

(๕) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคลื่นความถี่ การใช้คลื่นความถี่ การประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๖) รับผิดชอบงานธุรการของ กสทช. กสท. กทค. และคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่ กสทช. กสท. และ กทค. มอบหมาย

มาตรา ๕๔ ให้ กสทช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน กสทช. โดยให้รวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน กสทช. และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการ กสทช. พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. ตลอดจนค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของกรรมการอื่น และอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) การคัดเลือกหรือการประเมินความรู้ความสามารถเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หรือการเลื่อนขึ้นเงินเดือน หลักเกณฑ์การต่อสัญญาจ้าง และการจ่ายเงินชดเชยกรณีเลิกจ้างเนื่องจากไม่ผ่านการประเมิน

(๔) การบริหารงานบุคคล รวมตลอดทั้งการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และร้องทุกข์

(๕) การรักษาการแทนและการปฏิบัติกรแทน

(๖) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสทช.

(๓) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้าง

(๔) การบริหารและจัดการงบประมาณ ทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงาน กสทช.

(๕) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่น

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนาม และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕๕ ให้สำนักงาน กสทช. เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือวิธีการอื่นที่เห็นสมควร โดยอย่างน้อยต้องเปิดเผยข้อมูล ดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตทุกราย พร้อมทั้งเงื่อนไขที่กำหนด

(๒) รายได้ของสำนักงาน กสทช. ตามมาตรา ๖๕ เป็นรายเดือนโดยสรุป

(๓) รายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. เป็นรายเดือนโดยสรุป

(๔) รายละเอียดของอัตราค่าตอบแทนกรรมการ กสท. กทค. อนุกรรมการ และที่ปรึกษาต่างๆ เป็นรายบุคคล

(๕) ผลการศึกษาวิจัยและผลงานอื่นๆ ที่ว่าจ้างให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการ

(๖) รายการเรื่องร้องเรียน ความคืบหน้าและผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค และผู้รับใบอนุญาตและจำนวนเรื่องที่ยังค้างพิจารณา

(๗) รายละเอียดของผลการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงาน กสทช. และสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖๐ ให้สำนักงาน กสทช. มีเลขาธิการ กสทช. คนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสทช.

ในกิจการของสำนักงาน กสทช. ที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการ กสทช. เป็นผู้แทนของสำนักงาน กสทช. เพื่อการนี้เลขาธิการ กสทช. จะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระเบียบดังกล่าวจะกำหนดในลักษณะบังคับให้เลขาธิการ กสทช. ต้องมอบอำนาจให้บุคคลใดมิได้

มาตรา ๖๑ ให้ประธานกรรมการ โดยความเห็นชอบของ กสทช. เป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการ กสทช.

เลขาธิการ กสทช. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันแต่งตั้งและต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ รวมทั้งคุณสมบัติอื่นตามที่ กสทช. กำหนด

มาตรา ๖๒ เลขาธิการ กสทช. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๖๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๖๒ เลขาธิการ กสทช. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง
- (๗) กสทช. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หย่อนความสามารถ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๖๔ ให้เลขาธิการ กสทช. และพนักงานของสำนักงาน กสทช. เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พนักงานของสำนักงาน กสทช. ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด และต้องไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้บริหาร ที่ปรึกษา พนักงาน ผู้ถือหุ้น หรือหุ้นส่วน ในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลอื่นใดบรรดาที่ประกอบธุรกิจด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์หรือกิจการโทรคมนาคม

ให้เลขาธิการ กสทช. เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ เลขาธิการ กสทช. และพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๕ รายได้ของสำนักงาน กสทช. มีดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง และมาตรา ๔๕ วรรคสาม

(๒) รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. และสำนักงาน กสทช.

(๓) รายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน กสทช.

(๔) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สำนักงาน กสทช. ตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช.

(๕) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้

รายได้ของสำนักงาน กสทช. ตาม (๑) และ (๒) เมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสำนักงาน กสทช. ค่าภาระต่าง ๆ ที่จำเป็น เงินที่จัดสรรเพื่อสมทบกองทุนตามมาตรา ๕๒ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

ในกรณีรายได้ของสำนักงาน กสทช. มีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสำนักงาน กสทช. รวมทั้งค่าภาระต่าง ๆ ที่จำเป็นและไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐพึงจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน กสทช. เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๖๖ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน กสทช. ตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ให้สำนักงาน กสทช. เสนอบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณที่ขอความสนับสนุนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปของสำนักงาน กสทช. ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจทำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน กสทช. ไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้ และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สมาชิกผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการ กสทช. เข้าชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๖๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงาน กสทช. ได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสำนักงาน กสทช. ตามมาตรา ๖๕ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือที่มีผู้บริจาคให้ตาม (๔) ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน กสทช.

อสังหาริมทรัพย์ที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงาน กสทช. ให้สำนักงาน กสทช. มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์ได้ ตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด

ทรัพย์สินของสำนักงาน กสทช. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๖๘ การบัญชีของสำนักงาน กสทช. ให้จัดทำตามหลักสากลตามมาตรฐานของสภาผู้สอบบัญชี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน กสทช. ตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด

ในการตรวจสอบภายในตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบภายในจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนและไม่เกินห้าคน ซึ่ง กสทช. แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบภายในและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ และให้สำนักงาน กสทช. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในมีจำนวนตามสมควรขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการตรวจสอบภายในในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการตรวจสอบภายในมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และให้ กสทช. เลขาธิการ กสทช. และพนักงานของสำนักงาน กสทช. อำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการตรวจสอบภายใน และเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในตามที่ร้องขอ

ให้คณะกรรมการตรวจสอบภายในแจ้งผลการตรวจสอบต่อ กสทช. ทุกหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด

มาตรา ๖๙ ให้สำนักงาน กสทช. จัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ในทุกกรอบปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของสำนักงาน กสทช. โดยให้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการใช้จ่ายเงินพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใดด้วยแล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อ กสทช. คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

ให้สำนักงาน กสทช. เป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๖

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงาน

มาตรา ๗๐ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกจำนวนสี่คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกิจการกระจายเสียง จำนวนหนึ่งคน และด้านกิจการโทรทัศน์ จำนวนหนึ่งคน

(๒) เป็นผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกิจการโทรคมนาคม จำนวนหนึ่งคน

(๓) เป็นผู้ที่มีผลงานและประสบการณ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค จำนวนหนึ่งคน

(๔) เป็นผู้ที่มีผลงานและประสบการณ์ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จำนวนหนึ่งคน

ให้ประธานวุฒิสภাজัดให้มีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการตามวรรคหนึ่ง เพื่อนำเสนอให้วุฒิสภาศึกษาพิจารณาคัดเลือกต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกผู้สมควรเป็นประธานกรรมการ

มาตรา ๗๑ กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันมิได้

กรรมการตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นกรรมการ กสทช. กสท. กทค. อนุกรรมการ เลขานุการ กสทช. พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. และให้นำความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๒๐ (๑)

(๓) (๔) และ (๕) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสามคน

วิธีการประชุมและการลงมติให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกำหนด

คำตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการสรรหาและการปฏิบัติงานของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีอำนาจหน้าที่ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. กสท. กทค. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภาพร้อมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ตามมาตรา ๗๖ และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงาน กสทช. หรือวิธีการอื่นที่เห็นสมควร

การประเมินตามวรรคหนึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงและข้อมูลต่าง ๆ และต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วย

คณะกรรมการอาจมอบหมายให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ และประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงาน

มาตรา ๗๓ รายงานตามมาตรา ๗๒ อย่างน้อยจะต้องมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

(๑) ผลการปฏิบัติงานของ กสทช. กสท. กทค. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

(๒) รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะ

(๓) ความเห็นเกี่ยวกับรายงานประจำปีที กสทช. ได้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๗๖

(๔) เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควรรายงานให้ กสทช. รัฐสภา หรือประชาชน ทราบ

ให้ กสทช. กสท. กทค. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามที่ร้องขอ

หมวด ๗

ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา

มาตรา ๗๔ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กสทช. ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่จะต้องมีการเจรจาหรือทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารคลื่นความถี่ กิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือการอื่นที่เกี่ยวข้อง กสทช. และสำนักงาน กสทช. มีหน้าที่ต้องให้ข้อมูลและร่วมดำเนินการตามที่รัฐบาลแจ้งให้ทราบ

มาตรา ๗๖ ให้ กสทช. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีในด้านการบริหารคลื่น ความถี่ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี ซึ่งต้องแสดง รายละเอียดแผนงานและผลการปฏิบัติงาน รายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ การจัดสรรคลื่น ความถี่ การประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี และแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่ วันสิ้นปีบัญชี และเปิดเผยให้ประชาชนทราบ

รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

- (๑) ผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาแล้วเมื่อเปรียบเทียบกับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้
- (๒) แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับปีถัดไป
- (๓) งบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานการตรวจสอบภายใน
- (๔) ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมประเภทต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน
- (๕) คุณภาพและอัตราค่าบริการ โทรคมนาคมประเภทต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน
- (๖) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค
- (๗) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกองทุนตามมาตรา ๕๒
- (๘) รายงานเกี่ยวกับสภาพการแข่งขันของตลาดในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมประเภทต่าง ๆ รวมทั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการกระทำอันมีลักษณะ เป็นการครอบงำกิจการทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีผลกระทบกับประโยชน์ของรัฐและประชาชน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาจขอให้ กสทช. หรือเลขาธิการ กสทช. แล้วแต่กรณี ชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาก็ได้

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๗ ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมผู้ใดได้รับคำสั่งตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แล้วไม่ปฏิบัติตาม ให้ กสทช. มีอำนาจปรับทางปกครองไม่เกินห้าล้านบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งแสนบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติตามคำสั่ง

มาตรา ๗๘ ผู้ใดใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ กสทช. หรือผู้ซึ่งใช้อำนาจของ กสทช. ที่รู้หรือได้รับแจ้งจากบุคคลใดว่ามีการใช้คลื่นความถี่อื่นเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หากมิได้ดำเนินการบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และการกระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา พนักงานเจ้าหน้าที่ กสทช. หรือผู้ซึ่งใช้อำนาจของ กสทช. ที่กระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๐ ในระหว่างที่การแต่งตั้ง กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่ได้แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปในฐานะ กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว

เมื่อ กสทช. ได้รับการแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติตามวรรคหนึ่งเป็นอันพ้นจากหน้าที่

มาตรา ๘๑ ให้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ หมายความว่า กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข และเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคมเป็นอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๒ เมื่อมีการแต่งตั้ง กสทช. แล้ว ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดที่ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีหน้าที่แจ้งรายละเอียดการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ รวมทั้งเหตุแห่งความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ต่อ กสทช. ตามหลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่ กสทช. กำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา รวมถึงอายุสัญญาและค่าสัมปทานหรือค่าตอบแทนต่าง ๆ ตามการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญานั้น ต่อ กสทช. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสทช. กำหนด และให้ กสทช. ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญานั้น พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลและผลการตรวจสอบให้สาธารณชนทราบ

มาตรา ๘๓ ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียง หรือกิจการโทรทัศน์ที่ชอบด้วยกฎหมาย อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและได้ปฏิบัติตาม มาตรา ๘๒ แล้ว ให้ถือว่าได้รับอนุญาตจาก กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ กสทช. กำกับดูแล ให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่นั้นปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น และตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด ทั้งนี้ จนกว่าจะถึงกำหนดที่ต้องคืนคลื่นความถี่ตามวรรคสาม

ความในมาตรา ๔๓ มิให้ใช้บังคับกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่นำคลื่นความถี่ที่ได้รับ จัดสรรไปให้ผู้อื่นประกอบกิจการโดยการอนุญาต สัมปทาน หรือตามสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมาย และให้ผู้ได้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาประกอบกิจการต่อไปได้เฉพาะในช่วงระยะเวลาที่เหลืออยู่ ตามการอนุญาต สัมปทาน หรือตามสัญญานั้น

ให้ กสทช. กำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่ คืนคลื่นความถี่ดังกล่าวเพื่อนำไปจัดสรรใหม่หรือปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ตามที่กำหนดไว้ใน

แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๘ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและความจำเป็นของการประกอบกิจการและการใช้คลื่นความถี่ ทั้งนี้ ให้นำเหตุแห่งความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ตามที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๘๒ มาพิจารณาประกอบด้วย

มาตรา ๘๔ ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมที่ชอบด้วยกฎหมายอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและได้ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ แล้ว ให้ถือว่าได้รับอนุญาตจาก กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ กสทช. กำกับดูแลให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่นั้นปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น และตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด ทั้งนี้ จนกว่าจะถึงกำหนดที่ต้องคืนคลื่นความถี่ตามวรรคสี่

ความในมาตรา ๔๖ มิให้ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจที่นำคลื่นความถี่ที่ได้รับจัดสรรไปให้ผู้อื่นประกอบกิจการโดยการอนุญาต สัมปทาน หรือตามสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมายและให้ผู้ได้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาประกอบกิจการต่อไปได้เฉพาะในช่วงระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามการอนุญาต สัมปทาน หรือตามสัญญานั้น

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐวิสาหกิจนารายได้จากผลประกอบการในส่วนที่ได้รับจากการให้อนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาตามวรรคสองที่รัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะได้ดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้หักค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้แล้วเหลือเท่าใดให้ส่ง กสทช. และให้ กสทช. นำส่งเงินจำนวนดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

(๑) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการ เฉพาะในส่วนที่คิดจากฐานรายได้ที่เกิดจากการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา

(๒) ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง และบริการเพื่อสังคมตามนโยบายของรัฐบาล และตามมาตรา ๕๐ เฉพาะในส่วนที่คิดจากฐานรายได้ที่เกิดจากการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา

(๓) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ให้ กสทช. กำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่คืนคลื่นความถี่ดังกล่าวเพื่อนำไปจัดสรรใหม่หรือปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๘ โดยให้นำความในมาตรา ๘๓ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๕ ในวาระเริ่มแรกมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการโทรทัศน์ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบมาใช้บังคับ ทั้งนี้ จนกว่า กสทช. จะประกาศให้ใช้ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลแล้ว

ให้ กสทช. จัดให้มีแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๘ ภายในระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่เมื่อมีการแต่งตั้ง กสทช. แล้ว โดยแผนดังกล่าวต้องกำหนดให้มีการกำหนดเวลาในการเปลี่ยนไปสู่ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลและกำหนดเวลาเกี่ยวกับการจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการโทรทัศน์ด้วย

หลังจากประกาศใช้แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่แล้ว ในช่วงเวลาที่ยังมิได้ประกาศให้ใช้ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลให้ กสทช. จัดสรรคลื่นความถี่ให้ภาคประชาชนได้ใช้ในกิจการโทรทัศน์เป็นการชั่วคราวเฉพาะในพื้นที่ที่มีคลื่นความถี่เพียงพอที่จะดำเนินการจัดสรรได้

มาตรา ๘๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมที่คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมอบหมายให้ดำเนินการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งค่าใช้จ่ายเข้ากองทุนตามมาตรา ๕๐ จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม

มาตรา ๘๗ บรรดาใบอนุญาตที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ และให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ กสทช. กำกับดูแลให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด

ใบอนุญาตใดตามวรรคหนึ่งที่ให้สิทธิในการถือครองหรือใช้คลื่นความถี่และมีได้กำหนดวันสิ้นอายุ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถึงวันที่ กสทช. กำหนดให้ใบอนุญาตดังกล่าวสิ้นอายุลง โดยให้นำความในมาตรา ๘๓ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๘ ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ กสทช. ออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้แก่องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ตามลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการ รวมทั้งขอบเขตการให้บริการเท่าที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการเพิ่มเติมจากที่ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และต้องได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. ในการนี้ กสทช. จะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะก็ได้

การประกอบกิจการขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ให้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัตินี้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ในระหว่างที่ยังมิได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยประกอบกิจการต่อไปได้

มาตรา ๘๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ พนักงานและลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่มีอยู่ไปเป็นของสำนักงาน กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้พนักงานและลูกจ้างที่โอนไปตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน กสทช. แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

ในกรณีที่พนักงานหรือลูกจ้างผู้ใดอยู่ภายใต้ระเบียบหรือสัญญาจ้างที่มีได้กำหนดระยะเวลาการจ้าง มิให้ถือว่าจ้างโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเป็นสิทธิและประโยชน์ตามวรรคสอง

มาตรา ๙๐ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการแต่งตั้งเลขาธิการ กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้ง กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีเลขาธิการ กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เลขาธิการคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งเลขาธิการ กสทช. ไปพลางก่อน

มาตรา ๕๑ ให้โอนเงินและทรัพย์สินของกองทุนพัฒนาการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะ และกองทุนพัฒนาการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ ของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของสำนักงาน กสทช. เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ให้โอนไปเป็นของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๕๓ ข้าราชการและลูกจ้างของกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าสมัครใจจะโอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. เมื่อได้แจ้งความจำนงค์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงาน กสทช. บรรจุและแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างผู้นั้นเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. ตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด แต่จะกำหนดให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้ สำหรับผู้ที่ไม่ได้แจ้งความจำนงค์ภายในระยะเวลาดังกล่าวให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี

ในระหว่างที่ยังไม่มี กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อำนาจของ กสทช. ตามวรรคหนึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่ได้แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๕๔ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการตามมาตรา ๕๓ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

การบรรจุและแต่งตั้งลูกจ้างตามมาตรา ๕๓ ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

มาตรา ๕๕ ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ
องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งชอบด้วยกฎหมายและมีผลบังคับได้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้
บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ
หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มืองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๓๐๕ (๑) บัญญัติให้กฎหมายจัดตั้งองค์กรที่ตราขึ้นจะต้องมีสาระสำคัญให้มีคณะกรรมการเฉพาะด้านเป็นหน่วยย่อยภายในองค์กรนั้นแยกต่างหากจากกัน ทำหน้าที่กำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกำกับการประกอบกิจการโทรคมนาคม และมีรายละเอียดว่าด้วยการกำกับและคุ้มครองการดำเนินการ การจัดให้มีกองทุนพัฒนาทรัพยากรสื่อสารและส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อสารมวลชนสาธารณะ ประกอบกับพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานานแล้ว แต่ยังไม่เกิดผลในทางปฏิบัติเท่าที่ควร ทำให้เกิดข้อขัดขัดในการดำเนินการหลายประการ รวมทั้งยังมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรกำหนดให้จัดตั้งองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งกำหนดขอบเขตการดำเนินงานขององค์กรและการกำกับดูแลการประกอบกิจการดังกล่าว และปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ เป็นพิเศษ) วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๘ ก หน้า ๑ - ๔๖ ลว. ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

การบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“จังหวัดชายแดนภาคใต้” หมายความว่า จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

“ฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ฝ่ายทหาร ฝ่ายอัยการ หรือฝ่ายตุลาการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ฝ่ายอัยการ หรือฝ่ายตุลาการ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

มาตรา ๔ ให้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติจัดทำนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้เสนอต่อสภาพความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีนำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบ แล้วให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ให้สภาพความมั่นคงแห่งชาติเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาทบทวนและปรับปรุงนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกกรอบระยะเวลาสามปีหรือในกรณีที่มีความจำเป็น คณะรัฐมนตรีจะกำหนดระยะเวลาให้เร็วกว่านั้นก็ได้

นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญครอบคลุมทั้งด้านการพัฒนาและความมั่นคงและเพื่อให้ได้นโยบายที่มาจากความต้องการและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน ศาสนา วัฒนธรรม อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ และประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในการจัดทำนโยบายตามวรรคหนึ่ง และการทบทวนและปรับปรุงตามวรรคสาม ต้องนำความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนไปใช้ในการจัดทำ การทบทวนและปรับปรุงด้วย

นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามวรรคสี่ ที่สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติจัดทำหรือปรับปรุง ต้องให้สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้พิจารณาให้ความเห็นและสภาพความมั่นคงแห่งชาติต้องนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาจัดทำหรือปรับปรุงด้วย

มาตรา ๕ ให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรปรับปรุงแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินการที่จัดทำขึ้นตามมาตรา ๗ (๒) และแผนการดำเนินการตามมาตรา ๑๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารและการพัฒนาตามมาตรา ๔

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียกโดยย่อว่า “กพต.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธาน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยคนหนึ่ง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และผู้แทนภาคประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้จังหวัดละหนึ่งคน ซึ่งได้รับการคัดเลือกโดยสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นกรรมการ

ผู้แทนภาคประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขาธิการคนหนึ่งซึ่งเลขาธิการมอบหมายเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ ให้ กพต. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ สอ.บต. เสนอ

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ และการจัดตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดเขตพัฒนาพิเศษและกรอบแนวทางการบริหารและการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษที่ สอ.บต. เสนอ

(๔) พิจารณาเสนอแนะหน่วยงานของรัฐให้จัดทำแผนพัฒนา แผนงาน และโครงการพร้อมด้วยงบประมาณในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๕) กำกับ เร่งรัด ติดตาม แก้ไขกฎระเบียบ และลดขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๖) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือหรือปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กพต. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

การประชุมของ กพต. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ กพต. กำหนด

มาตรา ๘ ให้มีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียกโดยย่อว่า “สอ.บต.” เป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

การบริหารราชการของ สอ.บต. ถ้ามิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้หรือคณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๙ ให้ สอ.บต. มีอำนาจหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้พิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอ กพต. ให้ความเห็นชอบ

(๒) จัดทำแผนปฏิบัติการที่จะดำเนินการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) เสนอแนะและบูรณาการ แผนงาน และโครงการในด้านการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ดำเนินการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการตาม (๒)

(๔) ดำเนินการตามแผนงานและโครงการต่อเนื่องจากแผนงานและโครงการที่หน่วยงานของรัฐไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งหากไม่ดำเนินการจะส่งผลเสียต่อการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๕) กำกับ เร่งรัด และติดตามการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐฝ่ายพลเรือนให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการตาม (๒)

(๖) คຸ້ມครองสิทธิเสรีภาพและอำนาวยความเป็นธรรมแก่ประชาชน โดยการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ให้ความช่วยเหลือ และประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจสอบและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๗) ให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามระเบียบที่ กพต. กำหนด ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิประโยชน์ที่ผู้นั้นได้รับตามกฎหมายอื่น

(๘) เสนอแนะมาตรการสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) เสนอแนะหรือแนะนำต่อหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับลักษณะอันพึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะส่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งดำเนินการให้มีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และบูรณาการการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐฝ่ายพลเรือนเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของประชาชน

(๑๐) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน อำนาจความสะดวกและแก้ไขปัญหาแก่คนไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

(๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๑๓) ประชาสัมพันธ์นโยบาย และการดำเนินงานของ สอ.บต. และรัฐบาล รวมทั้งเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีแก่คนไทยทั้งในและต่างประเทศ

(๑๔) ร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจอันดีและประสานงานในโครงการ ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ และการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กับต่างประเทศ ทั้งนี้ ภายใต้กรอบนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งแนวทางหรือนโยบายที่กระทรวงการต่างประเทศได้กำหนดไว้

(๑๕) ส่งเสริมแนวคิดด้านพหุวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมแห่งชาติ รวมถึงการลดการผูกขาดทางวัฒนธรรมหรือการจัดการเลือกปฏิบัติทางวัฒนธรรมโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

(๑๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ สอ.บต. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง สอ.บต. อาจวางระเบียบเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง สอ.บต. กับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตาม (๑) ให้ใช้ได้เป็นเวลาสามปี

แผนปฏิบัติการตาม (๒) เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงานและโครงการ และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการนั้น

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการตาม (๒) ให้ สอ.บต. หรือกับหัวหน้าหน่วยงานที่กำกับดูแลยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงด้วย เพื่อให้แผนปฏิบัติการดังกล่าวสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านความมั่นคงตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๐ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สอ.บต. โดยความเห็นชอบของ กพต. อาจกำหนดให้เขตพื้นที่ใดในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจและกำหนดกรอบแนวทางการบริหารและการพัฒนาในเขตพื้นที่นั้นได้

กรอบแนวทางการบริหารและการพัฒนาตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญครอบคลุม ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข ทรัพยากร เทคโนโลยี การต่างประเทศ การปฏิบัติการเชิงจิตวิทยา การบริหารจัดการ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อนโยบายตามมาตรา ๔ และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาที่ กพต. ให้ความเห็นชอบแล้ว

เมื่อ กพต. ให้ความเห็นชอบกรอบแนวทางการบริหารและการพัฒนาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีและให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๑ ให้ สอ.บต. จัดทำสรุปสถานการณ์ ปัญหา และอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีทุกหนึ่งปี และให้คณะรัฐมนตรีเสนอรัฐสภาเพื่อทราบ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงปรากฏแก่เลขาธิการหรือโดยการเสนอของสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนผู้ใดมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมจนเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือกระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรือความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นออกจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดทราบพร้อมด้วยเหตุผล

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้ออกจากพื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ไปรายงานตัวยังหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง ในการนี้ ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดดังกล่าวดำเนินการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเร็ว และในกรณีที่มีมูลความผิดทางวินัยให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย

ว่าด้วยการนั้นต่อไป และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้ว ให้แจ้งให้เลขาธิการทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้นำคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดทางวินัย

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้ออกจากพื้นที่ตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของ เลขาธิการต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง

การสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐออกจากพื้นที่และการกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติ หน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลา ที่ กพต. ประกาศกำหนด

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนหรือซึ่งเป็นผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีพฤติกรรมหรือกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการส่งรายงานและ เอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือผู้ที่ มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นภายในสามวัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานหรือญาติสนิท ของบุคคลดังกล่าวร้องเรียนว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการสอบสวนคดีอาญา เลขาธิการอาจให้ พนักงานสอบสวนหรือหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมาชี้แจง หากเห็นว่าผู้ต้องหาหรือ ผู้เสียหายไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการสอบสวนคดีอาญาจริง ให้เลขาธิการแจ้งหัวหน้าของพนักงาน สอบสวนนั้นพิจารณาดำเนินการให้เกิดความเป็นธรรมต่อไป

มาตรา ๑๔ ให้มีเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีฐานะเทียบเท่า ปลัดกระทรวง รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของ สอ.บต. และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานใน สอ.บต. ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยจะให้มีรองเลขาธิการตามจำนวน ที่นายกรัฐมนตรีกำหนดเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานตามที่เลขาธิการมอบหมายก็ได้

ให้เลขาธิการและรองเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเลขาธิการและ รองเลขาธิการ และให้เลขาธิการและรองเลขาธิการพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๕ ให้เลขาธิการมีอำนาจอนุมัติให้เลื่อนเงินเดือนประจำปีเป็นกรณีพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกเหนือจากการอนุมัติของผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองเลขาธิการหลายคน ให้รองเลขาธิการที่เลขาธิการมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าเลขาธิการมิได้มอบหมายให้รองเลขาธิการผู้ใดรักษาราชการแทน ให้รองเลขาธิการที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้รักษาราชการแทนตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองปลัดกระทรวงเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๑๗ สอ.บต. โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดแบ่งส่วนงานภายใน สอ.บต. และกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความคล่องตัวและความเหมาะสมกับการกิจของ สอ.บต. เป็นสำคัญ โดยทำเป็นประกาศของ สอ.บต. และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้หน่วยงานของรัฐฝ่ายพลเรือนจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานภายในตามวรรคหนึ่งตามจำนวนที่เลขาธิการร้องขอโดยเร็ว และให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือองค์กรอื่นที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันของหน่วยงานของรัฐนั้นจัดให้หน่วยงานของรัฐที่จัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานภายในของ สอ.บต. มีอัตรากำลังทดแทนเท่าจำนวนอัตราากำลังที่จัดส่งไป

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์แห่งความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการบริหารราชการ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่า จะมอบอำนาจให้เลขาธิการเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

เลขาธิการจะมอบอำนาจของตนและอำนาจที่เลขาธิการได้รับมอบตามวรรคหนึ่งให้แก่รองเลขาธิการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นก็ได้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีขึ้นไป ต้องมอบอำนาจเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่กำหนดให้เลขาธิการ เพื่อปฏิบัติการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ได้

มาตรา ๑๕ ให้มีสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย สมาชิกสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสี่สิบเก้าคนดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดละหนึ่งคน
- (๒) ผู้แทนกำนันและผู้ใหญ่บ้านจังหวัดละหนึ่งคน
- (๓) ผู้แทนกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและอิหม่ามประจำมัสยิดจังหวัดละหนึ่งคน ผู้แทน เจ้าอาวาสในพระพุทธศาสนาจังหวัดละหนึ่งคน และผู้แทนศาสนาอื่นจำนวนหนึ่งคน
- (๔) ผู้แทนผู้ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวิถีชีวิตของ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดละหนึ่งคน
- (๕) ผู้แทนผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติจังหวัด ละหนึ่งคน ผู้แทนสถาบันศึกษาปอเนาะตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยสถาบันศึกษาปอเนาะ จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาจำนวนหนึ่งคน
- (๖) ผู้แทนกลุ่มสตรีจังหวัดละหนึ่งคน
- (๗) ผู้แทนหอการค้าจังหวัดและสภาอุตสาหกรรมจังหวัดซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี ในด้านเศรษฐกิจ พาณิชย์ อุตสาหกรรม แรงงาน หรือเกษตรกรรมจังหวัดละหนึ่งคน
- (๘) ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ กิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ จำนวนหนึ่งคน

(๙) ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นซึ่งมิใช่ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐจำนวนไม่เกินห้าคน การแต่งตั้งสมาชิกตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้แต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งได้มาจากการเลือกกันเองหรือในแต่ละกลุ่มอาจเลือกบุคคลอื่นที่เห็นสมควรเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็น ผู้แทนสมาชิกในประเภทของตนได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกตามวรรคหนึ่ง ค่าตอบแทน และ ค่าใช้จ่ายอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่ สอ.บต. กำหนดโดยความเห็นชอบของ กพต. ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ ในการได้มาซึ่งสมาชิกให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหญิงและชายประกอบด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคสาม เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้เลขาธิการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ให้สมาชิกตามวรรคหนึ่งเลือกกันเองเป็นประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้หนึ่งคน รองประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้สองคน และเลขานุการสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้หนึ่งคน

สมาชิกตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือนับแต่วันที่สมาชิกสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่มีเหตุใด ๆ ทำให้การเลือกสมาชิกตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่ถึงสี่สิบเก้าคนแต่มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบคน ให้ถือว่าสมาชิกจำนวนนั้นประกอบเป็นสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ครบจำนวนตามวรรคหนึ่งโดยเร็ว และให้สมาชิกที่ได้รับแต่งตั้งในภายหลังนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๒๐ สมาชิกสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้มีความประพฤติตามหลักการของศาสนาและมีจริยธรรมเป็นที่ประจักษ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๕) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- (๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ และยังมีได้มีการเลือกสมาชิกแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

ให้ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งสมาชิกตามมาตรา ๑๕ แทนสมาชิกที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุดังกล่าว และให้สมาชิกที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งสมาชิกขึ้นใหม่แทนก็ได้

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ สมาชิกสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ (๒) ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของสมาชิกเท่าที่มีอยู่

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗)

มาตรา ๒๓ สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นในนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจัดทำหรือปรับปรุงเพื่อเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณา

(๒) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ ร่วมมือ และประสานงานกับ ศอ.บต. ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ของ ศอ.บต. แล้วรายงานต่อเลขาธิการ และนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๔) ให้ความเห็นในเรื่องที่นายกรัฐมนตรี หรือเลขาธิการเห็นว่า สมควรได้รับความเห็นของสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อประกอบการพิจารณาในการบริหาร การพัฒนา และการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๕) แสวงหาข้อเท็จจริง ข้อมูลข่าวสาร หรือข้อคิดเห็นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

(๖) เสนอความเห็นต่อเลขาธิการเพื่อประกอบการพิจารณาในการสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนออกไปจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามมาตรา ๑๒ และหากมีกรณีฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้จะเสนอความเห็นไปก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ทราบโดยเร็ว

(๗) พิจารณาเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวกับปัญหาความไม่เป็นธรรมหรือได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อการนี้อาจเชิญเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือหรือปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการประชุมและระเบียบอื่นที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ มาตรา ๒๔ ให้นโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามมาตรา ๔ จนกว่าจะได้จัดทำนโยบายขึ้นใหม่หรือปรับปรุงตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ให้ถือว่ายุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับด้านการพัฒนา เป็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามมาตรา ๕ (๑) จนกว่าศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้จะจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้และยังมิได้มีการคัดเลือกผู้แทนภาคประชาชนโดยสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง

ที่เหลืออยู่ตามมาตรา ๖ และปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้และผู้แทนภาคประชาชนซึ่งได้รับการคัดเลือกโดยสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

มาตรา ๒๗ ให้สภาที่ปรึกษาเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ทำหน้าที่สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งสมาชิกสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาที่ปรึกษาเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้

มาตรา ๒๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และอัตรากำลัง เฉพาะของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเป็นของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ ให้โอนงบประมาณและหนี้สินของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในส่วนที่เกี่ยวกับภารกิจของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเป็นของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่รองเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งรองเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และเชื่อมโยงสัมพันธ์กับต่างประเทศ ที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม อีกทั้งมีสถานการณ์ความไม่สงบในบางพื้นที่ของจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของประชาชนและการพัฒนาของประเทศ จึงสมควรกำหนดให้มี กฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้มีหน่วยปฏิบัติงานหลักที่สามารถดำเนินการ บูรณาการในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นระบบ มีเอกภาพทั้งในเรื่องนโยบาย ยุทธศาสตร์ การบังคับบัญชา และการปฏิบัติ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตรา ในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ มีมติแก้ไข

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๘๐ ก หน้า ๑ - ๑๖ ลว. ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๗/๒ มาตรา ๕๗/๓ มาตรา ๕๗/๔ และมาตรา ๕๗/๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๕๗/๒ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอาจนำสิทธิ ในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน

มาตรา ๕๗/๓ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินถึงแก่ความตายหรือผิดสัญญากู้เงินจนต้องบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้รับได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับแต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

การจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังจ่ายจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด

มาตรา ๕๗/๔ ในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินแก่สถาบันการเงินไปแล้วตามมาตรา ๕๗/๓ ให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน

ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่งได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญปกติ หรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๕๗/๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๘ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายบำเหน็จแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินโดยให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จเท่ากับจำนวนดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่คืนไว้

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับเอากับสิทธิในบำนาญตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำนาญที่กันไว้ตามวรรคหนึ่งก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำนาญหรือทายาท แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำนาญบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๖๕/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๕ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำนาญตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน หากสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอากับสิทธิในบำนาญตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำนาญตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิ หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอากับสิทธิในบำนาญตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำนาญตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำนาญตกทอดตามมาตรา ๕๙/๔ วรรคหนึ่ง”

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติกองทุนบำนาญบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธินำสิทธิในบำนาญตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติกองทุนบำนาญบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีมติแก้ไขเพิ่มเติม

๓. ผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๙ ก หน้า ๑ - ๔ ลว. ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๔๒ ก หน้า ๑ - ๒๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๙

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๙ เป็นต้นไป

(หมวด ๓ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ)

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ให้รัฐต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการประจำทุกปี โดยไม่มีการกันเงินสำรองไว้ล่วงหน้าสำหรับจ่ายบำเหน็จบำนาญในอนาคตนั้น ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเงินการคลังของประเทศในปัจจุบัน ทำให้ไม่อาจวางแผนเชิงบริหารการเงินการคลังของประเทศในระยะยาวและไม่อาจวางแผนพัฒนาบุคลากรของรัฐได้ ดังนั้นสมควรปรับปรุงระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการดังกล่าวเสียใหม่โดยจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ และเพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ และจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่ข้าราชการที่เป็นสมาชิกของกองทุน รวมทั้งให้เป็นสถาบันเงินออมที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหาราคาขาดแคลนเงินออมภายในประเทศ และการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมอีกด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ แบ่งเป็น ๖ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙๓ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. บัญญัตินิยามศัพท์ในมาตรา ๓ ไว้จำนวน ๑๙ คำ อาทิ คำว่า "ข้าราชการ" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครู ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ข้าราชการตำรวจ และข้าราชการทหาร

๒. หมวด ๑ การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน (มาตรา ๕ - ๑๑) การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นเรียกว่า "กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ" (กบข.) เป็นนิติบุคคล กองทุนประกอบทรัพย์สินหลัก คือ เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม และเงินชดเชย กองทุนไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจและรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

๓. หมวด ๒ การควบคุมและการบริหาร (มาตรา ๑๒ - ๓๔) การควบคุมและการบริหาร ให้มีคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญ โดยมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ และให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖

๔. หมวด ๓ สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก (มาตรา ๓๕ - ๗๐)
๕. หมวด ๔ การเงินการบัญชี และการตรวจสอบ (มาตรา ๗๑ - ๘๒)
๖. หมวด ๕ การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน (มาตรา ๘๓ - ๘๘)
๗. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๘๙ - ๙๒)
๘. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๙๓) ให้ดำเนินการให้ได้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสองร้อยสี่สิบวัน และในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการดังกล่าวให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

๒. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๕ ก หน้า ๘ - ๙ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระ ซึ่งได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดตั้งสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นส่วนข้าราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระโดยบุคลากรมีฐานะเป็นข้าราชการ ฉะนั้น เพื่อให้ข้าราชการเหล่านั้นได้รับสิทธิในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รวมทั้งข้าราชการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระอื่นๆ ที่จะมีการจัดตั้งขึ้นด้วยสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ข้าราชการ” ในพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้มีความหมายรวมถึงข้าราชการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ข้าราชการ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นเรื่องความหมายของข้าราชการโดยให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน ดังนี้

“ “ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และข้าราชการซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัตินี้”

๓. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๑๓ ก หน้า ๔-๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงเป็นอันมาก อันมีผลกระทบต่อการดำรงชีพของข้าราชการบำนาญซึ่งได้รับบำนาญเป็นรายเดือนในจำนวนคงที่ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้สามารถดำรงชีพอย่างเหมาะสมและพอเพียงกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพจำนวนหนึ่งในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเงินจำนวนที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปหักออกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะจ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้เป็นการนำเงินที่รัฐจะต้องจัดสรรเป็นงบประมาณรายจ่ายอยู่แล้วในอนาคตมาจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญส่วนหนึ่งก่อนโดยมิได้เป็นการเพิ่มภาระงบประมาณ รายจ่ายของรัฐแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “บำเหน็จดำรงชีพ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “บำเหน็จ” และ “บำเหน็จตกทอด” (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“เกี่ยวกับบำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และบำเหน็จตกทอด ให้จ่ายจากเงินงบประมาณสำหรับเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวให้จ่ายจากกองทุน” (มาตรา ๔)

๓. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙

“เกี่ยวกับผู้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ” (มาตรา ๕)

๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙

“เมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่งให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน” (มาตรา ๖)

๔. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๔ ก หน้า ๘ - ๑๒ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่นโยบายของรัฐหรือกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ต้องมีการถ่ายโอนข้าราชการของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคไปเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งได้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยกำหนดให้มหาวิทยาลัยของรัฐเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐอันมีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลงด้วย ดังนั้น เพื่อให้ระบบสิทธิประโยชน์ของบุคคลดังกล่าวยังคงอยู่เช่นเดิม สมควรกำหนดให้บุคคลดังกล่าวยังคงเป็นสมาชิกและได้รับสิทธิประโยชน์ของสมาชิกต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญมีดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “บำเหน็จดำรงชีพ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพโดยจ่ายให้ครั้งเดียว (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔) กล่าวคือ บำเหน็จบำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และบำเหน็จตกทอด ให้จ่ายจากเงินงบประมาณ สำหรับเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวให้จ่ายจากกองทุน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๓. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)

๓.๑ ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ

๓.๒ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญเป็นผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการด้วย ให้นำบำนาญและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพรวมเป็นบำนาญรายเดือนเพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้นั้น

๓.๓ เมื่อได้รับบำเหน็จดำรงชีพแล้วผู้รับบำนาญไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้าราชการใหม่และได้ ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ

๓.๔ ผู้รับบำนาญผู้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการ ในตอนหลังตามมาตรา ๓๘ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำเหน็จ การจ่ายบำเหน็จในกรณีเช่นนี้ให้หักเงินออกจากบำเหน็จที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

๓.๕ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ถึงแก่ความตายก่อนได้รับบำเหน็จดำรงชีพ ให้การจ่ายเงินดังกล่าว เป็นอันระงับไป

๔. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๖) เกี่ยวกับ ในกรณีที่ได้มีการรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว เมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายการจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่ง ให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

๕. ผู้รับบำนาญซึ่งได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๗)

๕ .พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๕ ก หน้า ๑ – ๗ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญ และให้ผลประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก และจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิกโดยกองทุนจะนำเงินไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์ตอบแทนคืนสู่สมาชิก แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช้บังคับมาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินกิจการของกองทุนและเพื่อประโยชน์ของสมาชิก สมควรกำหนดให้กองทุนสามารถดำเนินกิจการของกองทุนได้ทั้งในประเทศและในต่างประเทศ โดยอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการกองทุน รวมทั้งสามารถจัดตั้งบริษัทจำกัด เพื่อให้บริการแก่กองทุนหรือนิติบุคคลที่กองทุนเป็นหุ้นส่วนถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าของหุ้นทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น และให้สมาชิกสามารถส่งเงินสะสมเข้ากองทุนได้ตามความสามารถของแต่ละคน รวมทั้งสามารถเลือกแผนการลงทุนในหลักทรัพย์ที่กองทุนจัดทำขึ้น ซึ่งสมาชิกจะได้รับผลตอบแทนตามอัตราผลตอบแทนของแต่ละแผนการลงทุน นอกจากนั้นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในกรณีที่กองทุนบริหารเงินของผู้ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินคืนแต่ยังไม่ขอรับเงินหรือทยอยขอรับเงินคืนและกรณีที่ผู้ซึ่งมีสิทธิรับเงินคืนขอโอนเงินไปยังกองทุนอื่น รวมทั้งการส่งเงินประเดิมหรือเงินชดเชยคืนแก่กระทรวงการคลัง ในกรณีที่ไม่มีเงินจ่ายประเดิมหรือเงินชดเชย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญมีดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยาม คำว่า “นิติบุคคล” หมายความว่า นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ(มาตรา ๓)

๒ ให้เพิ่มความเป็น (๔/๑) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ เกี่ยวกับจัดตั้งบริษัทจำกัด เพื่อให้บริการแก่กองทุนหรือนิติบุคคลที่กองทุนเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละสิบห้าของหุ้นทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น”

๓. ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้ใช้ความในมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คือ “(๘) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน”

๔. ให้ยกเลิกความใน (๒) และ (๓) ของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้ใช้ความในมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการลงทุน ดังนี้

๔.๑ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

๔.๒ ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้ใช้ความในมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับ

๕.๑ ให้สมาชิกส่งเงินสะสมเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่สมาชิกซึ่งรับราชการอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ใช้บังคับ จะส่งเงินสะสมเข้ากองทุนหรือไม่ก็ได้

๕.๒ ถ้าสมาชิกไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนหรือได้รับเงินเดือนไม่เต็มจำนวนสำหรับระยะเวลาใดให้ส่งเงินสะสมตามส่วนแห่งเงินเดือนที่สมาชิกผู้นั้นได้รับ

๕.๓ การส่งเงินสะสมตามมาตรานี้ ให้ส่วนราชการหักจากเงินเดือนที่สมาชิกผู้นั้นและส่งเข้ากองทุนในวันที่มีการจ่ายเงินเดือน

๕.๔ ให้ส่วนราชการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนให้สมาชิกในจำนวนที่เท่ากับอัตราเงินสะสมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงพร้อมการส่งเงินสะสมนั้น แต่ถ้าสมาชิกไม่ได้รับเงินเดือนหรือได้รับเงินเดือนไม่เต็มจำนวน ให้ส่งเงินสมทบตามอัตราส่วนแห่งเงินเดือนที่สมาชิกผู้นั้นได้รับ

๕.๖ เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ เงินเดือนไม่รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ สำหรับการสู้รบ สำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิดหรือเงินเพิ่มอย่างอื่น

๖. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้ใช้ความในมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้ส่วนราชการส่งเงินชดเชยเข้ากองทุนให้แก่สมาชิกตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินเดือน

๗. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้ใช้ความในมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการจ่ายเงินจากกองทุนให้แก่ผู้มีสิทธิ ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่รับแจ้งจากส่วนราชการเจ้าสังกัด

๘. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๗/๑ และมาตรา ๖๗/๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ (ในมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัตินี้) เกี่ยวกับ

๘.๑ ผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวตามมาตรา ๔๕ ผู้ใดที่ยังไม่ขอรับเงินคืน หรือขอทยอยรับเงินคืน ให้กองทุนบริหารเงินที่ยังไม่รับคืนต่อไปได้ แต่ถ้าผู้นั้นขอโอนเงินไปยังกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันในกรณีการออกจากงานหรือการชราภาพ ให้กองทุนโอนเงินไปยังกองทุนดังกล่าวภายในเจ็ดวันทำการ

๘.๒ เงินประเดิมตามบัญชีเงินรายตัวสมาชิกซึ่งกระทรวงการคลังส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๐ นั้น หากต่อมามีข้อมูลเพิ่มเติมทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงยอดเงินประเดิมและดอกเบี้ยของเงินดังกล่าวของสมาชิกรายใดแล้ว ให้กองทุนคำนวณผลการเปลี่ยนแปลงสุทธิเป็นรายเดือน

- ในกรณีที่ผลการเปลี่ยนแปลงสุทธิเป็นการรับเงินเกิน ให้กองทุนส่งเงินดังกล่าวคืนแก่กระทรวงการคลัง

- ในกรณีที่รับเงินขาดให้กองทุนทดรองจ่ายออกจากบัญชีกองกลางเพื่อเข้าบัญชีรายตัวสมาชิกก่อนและแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบ จากนั้นกระทรวงการคลังดำเนินการส่งเงินเท่าจำนวนเงินที่ทดรองจ่ายไปคืนแก่บัญชีกองกลางภายในปีงบประมาณถัดไป

๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้ใช้ความในมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับ

๙.๑ การหาประโยชน์กองทุนให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการและจะมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนตามความเหมาะสมก็ได้

๙.๒ การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนภายในประเทศ กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนไม่น้อยกว่าสองแห่ง ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนส่วนบุคคลสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

๙.๓ การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในต่างประเทศ กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนในต่างประเทศซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุน

๙.๔ การให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนในประเทศหรือในต่างประเทศ คุณสมบัติของผู้รับดำเนินการ วิธีดำเนินการ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้ใช้ความในมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับเงินของกองทุน ดังนี้

๑๐.๑ กองทุนอาจจัดให้มีแผนการลงทุนสำหรับเงินที่อยู่ในบัญชีเงินรายบุคคลเฉพาะในส่วนเงินสะสม เงินสมทบ และดอกเบี้ยของเงินดังกล่าว ซึ่งแต่ละแผนอาจกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

๑๐.๒ การจัดให้มีแผนการลงทุน การเลือกแผนการลงทุน การให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาเลือกแผนการลงทุนแก่สมาชิก และการเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้ใช้ความในมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์ตามมาตรา ๗๐ และการจัดสรรผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่สมาชิกตามอัตราผลตอบแทนของแต่ละแผนการลงทุนที่เลือก ซึ่งสมาชิกไม่มีสิทธิเรียกร้องผลตอบแทนจากแผนการลงทุนอื่นที่สมาชิกมิได้เลือก เป็นต้น

๑๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ เกี่ยวกับในกรณีที่ไม่มีเงินประเดิมหรือเงินชดเชยของสมาชิกเพราะเหตุไม่มีสิทธิได้รับให้กองทุนส่งเงินประเดิมหรือเงินชดเชยของสมาชิกพร้อมดอกผลคืนแก่กระทรวงการคลังโดยเร็ว

นางวนิดา อินทรอำนวย/จัดทำ

นางสาววรรณวิษ สว่างแจ้ง/ตรวจสอบ

๖. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไม่มีบทบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่ และประสงค์จะนับเวลาราชการต่อเนื่องขึ้นเงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวที่ได้รับเมื่อออกจากราชการโดยรับบำนาญในครั้งแรก ส่งผลให้ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับเงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวที่ได้รับไปในคราวออกจากราชการในครั้งแรกเมื่อได้ออกจากราชการและประสงค์เลือกรับบำเหน็จในภายหลังรวมทั้งไม่มีบทบัญญัติให้สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่กลับเข้ารับราชการใหม่ คินเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าว ทำให้กองทุนไม่สามารถนำเงินดังกล่าวไปลงทุนตามความประสงค์ของข้าราชการผู้นั้นได้ นอกจากนี้ สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ให้ผู้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดที่กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุกหรือตกเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายสิทธิรับบำเหน็จบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดนับแต่ วันมีคำพิพากษาถึงที่สุดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้รับบำเหน็จหรือบำนาญโดยเสมอกัน รวมทั้งไม่กระทบสิทธิของบุคคลที่สามในเรื่องการรับบำเหน็จตกทอด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๑. ให้ยกเลิกความในวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในกรณีข้าราชการซึ่งได้นับเวลาราชการต่อเนื่อง เพื่อขอรับบำนาญ หรือบำเหน็จ ตามประสงค์ของข้าราชการซึ่งเข้ารับราชการใหม่ตลอดจนสิทธิการได้รับเงินประเดิม และเงินชดเชยตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙

“มาตรา ๓๘/๑ ในกรณีที่ข้าราชการซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่ ประสงค์จะส่งเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ตอบแทนเงินดังกล่าวที่ได้รับไปแล้วแก่กองทุนเพื่อให้กองทุนนำไปลงทุนหาผลประโยชน์ต่อไป ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

๓. ให้ยกเลิกมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙

นางสาวสิตาวิรี อีร์วิรุฬห์/จัดทำ

นางจรรุวรรณ ดวงวิชัย/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกหมวด ๘ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
มาตรา ๑๐๐ ถึงมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙/๑ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๖ มาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙๕ มาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง ไม่จ่ายค่าชดเชยพิเศษ แทนการบอกกล่าวล่วงหน้าหรือค่าชดเชยพิเศษตามมาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ หรือมาตรา ๑๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๖ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๗ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๗ หรือไม่บอกกล่าวล่วงหน้า ตามมาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๓๙ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานที่สั่งตามมาตรา ๑๒๐ หรือคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานที่สั่งตามมาตรา ๑๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๑๕๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
พ.ศ. ๒๕๔๑

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อกำหนดการดำเนินการควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารจัดการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับเพื่อให้ การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีเอกภาพ สมควรยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการยกเลิกบทบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณา ชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. เพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างฯ ในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างฯ ในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๓. วุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๔ ก หน้า ๑ - ๔ ลว ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๘ ก หน้า ๑ - ๔๔ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติบางประการจึงไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับข้อกำหนดเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวอยู่ในรูปของประกาศกระทรวง อันมีฐานะเป็นกฎหมายลำดับรอง จึงมีปัญหาในเรื่องการยอมรับ ดังนั้น เพื่อให้การใช้แรงงานเป็นไปอย่างเป็นธรรม และเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป สมควรปรับปรุงบทบัญญัติต่างๆเกี่ยวกับการใช้แรงงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น การให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงเพื่อให้ความคุ้มครองแก่การใช้แรงงาน บางประเภทเป็นพิเศษกว่าการใช้แรงงานทั่วไป การห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงเพราะเหตุมีครรภ์ การให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีสิทธิลาเพื่อศึกษาอบรม การให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ของลูกจ้างในกรณีที่นายจ้างหยุดประกอบกิจการ การกำหนดเงื่อนไขในการนำหนี้บางประเภทมาหักจากค่าตอบแทนการทำงานของลูกจ้าง การจัดตั้งกองทุน เพื่อสงเคราะห์ลูกจ้างหรือบุคคลซึ่งลูกจ้างระบุให้ได้รับประโยชน์หรือในกรณีที่มิได้ระบุ ให้ทายาทได้รับประโยชน์จากกองทุนเพื่อสงเคราะห์ลูกจ้างของลูกจ้างที่ถึงแก่ความตาย ตลอดจนปรับปรุงอัตราโทษ ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๑๖๖ มาตรา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๔ หมวด และมีบทเฉพาะกาล สาระสำคัญมีดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๓

๒. พระราชบัญญัตินี้มิให้บังคับแก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น รวมกับรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

๓. กำหนดคำนิยามศัพท์ จำนวน ๒๔ คำ ตามมาตรา ๕ ได้แก่คำว่า นายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ว่าจ้าง ผู้รับเหมาขั้นต้น ผู้รับเหมาช่วง สัญญาจ้าง วันทำงาน วันหยุด วันลา ค่าจ้าง ค่าจ้างในวันทำงาน อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน การทำงานล่วงเวลา ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด ค่าชดเชย ค่าชดเชยพิเศษ เงินสะสม เงินสมทบพนักงานตรวจแรงงาน อธิบดี และรัฐมนตรี

๔. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงาน และออกกฎกระทรวงเพื่อคุ้มครองแรงงาน

หมวดทั่วไป มาตรา ๗ - ๒๒

๕. กำหนดให้นายจ้างปฏิบัติเกี่ยวกับเงินประกัน ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ค่าชดเชย และค่าชดเชยพิเศษสำหรับในกรณีที่นายจ้างผิดนัด เช่น ให้นายจ้างเสียดอกเบี้ยให้แก่ลูกจ้างในระหว่างผิดนัดร้อยละสิบห้าต่อปี

๖. กำหนดห้ามมิให้นายจ้างเรียกหรือรับเงินประกันการทำงานหรือเงินประกันความเสียหายในการทำงานจากลูกจ้าง ทั้งนี้ เว้นแต่ลักษณะหรือสภาพของงานที่ลูกจ้างต้องรับผิดชอบ ซึ่งให้เรียกหรือรับเงินประกันจากลูกจ้างได้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๗. กำหนดให้นายจ้างปฏิบัติต่อลูกจ้างให้ถูกต้องตามสิทธิและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

หมวด ๒ การใช้แรงงานทั่วไป มาตรา ๒๓ - ๓๗

๘. กำหนดให้นายจ้างประกาศกำหนดเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้างทราบ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีวันหยุด วันพักผ่อน

๙. กำหนดให้ลูกจ้างมีสิทธิลาป่วยได้เท่าที่ป่วยจริง มีสิทธิลาทำหมัน มีสิทธิลาเพื่อกิจธุระ มีสิทธิลาเพื่อรับราชการทหาร อีกทั้งให้ลูกจ้างมีสิทธิลาเพื่อการฝึกอบรมหรือพัฒนาความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑๐. กำหนดห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานยก แบก หาม โยน ลาก หรือเข็นของหนักเกินอัตราน้ำหนักตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓ การใช้แรงงานหญิง มาตรา ๓๘ - ๔๓

๑๑. กำหนดห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างหญิงทำงานลักษณะเกี่ยวกับ เช่น ทำไถ่ดิน ทำไถ่น้ำ ทำงานที่นึ่งร้านสูงตั้งแต่ ๑๐ เมตรขึ้นไป ทำงานเกี่ยวกับวัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ

๑๒. กำหนดห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างหญิงซึ่งมีครรภ์ทำงานในระหว่าง ๒๒.๐๐ - ๐๖.๐๐ นาฬิกา ทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุด และทำงานลักษณะเกี่ยวกับเครื่องจักรกลที่มีความสั่นสะเทือน ขับเคลื่อนยานพาหนะ หรืองานยก แบก หาม โยน ลาก หรือเข็นของหนักเกิน ๕ กิโลกรัม หรืองานที่ทำในเรือ

๑๓. กำหนดให้ลูกจ้างหญิงมีครรภ์มีสิทธิลาคลอดบุตรครรภ์หนึ่งไม่เกิน ๙๐ วัน

๑๔. กำหนดห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงเพราะเหตุมีครรภ์

หมวด ๔ การใช้แรงงานเด็ก มาตรา ๔๔ - ๕๙

๑๕. กำหนดห้ามมิให้นายจ้างจ้างเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี เป็นลูกจ้าง

๑๖. กำหนดมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ - ๐๖.๐๐ นาฬิกา รวมทั้งทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุด และทำงานในลักษณะเสี่ยงภัย

๑๗. กำหนดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีสิทธิลาเพื่อศึกษาอบรม

หมวด ๕ ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด มาตรา ๕๓ - ๗๗

๑๘. กำหนดให้นายจ้างกำหนดค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างชายและหญิงเท่าเทียมกันสำหรับงานที่มีลักษณะและคุณภาพอย่างเดียวกันและปริมาณเท่ากัน

๑๙. กำหนดให้ลูกจ้างจ่ายค่าจ้างเพิ่มขึ้นจากค่าจ้างในวันปกติสำหรับในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดในอัตราตามสิทธิของลูกจ้างและตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด

๒๐. ห้ามมิให้นายจ้างหักค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด เว้นแต่เป็นการหักเพื่อเงื่อนไขตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดตามมาตรา ๗๖ เช่น ชำระภาษีเงินได้ ชำระค่าบำรุงสหภาพแรงงาน ชำระหนี้สหกรณ์ เป็นต้น

หมวด ๖ คณะกรรมการค่าจ้าง มาตรา ๗๘ - ๙๑

๒๑. กำหนดให้มีคณะกรรมการค่าจ้างและสำนักงานคณะกรรมการค่าจ้างในกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม ซึ่งคณะกรรมการค่าจ้างมีองค์ประกอบของคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

หมวด ๗ สวัสดิการ มาตรา ๙๒ - ๙๙

๒๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน มีองค์ประกอบของคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๘ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สภาพภาพแรงงานในการทำงาน มาตรา ๑๐๐ - ๑๐๗

๒๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งมีองค์ประกอบของคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ของกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

๒๔. กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานให้นายจ้างดำเนินการในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อคุ้มครองลูกจ้าง

๒๕. กำหนดให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจสั่งตามมาตรา ๑๐๔ และมาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่นายจ้างฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานได้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการฯ ได้ภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นให้เป็นที่สุด

๒๖. กำหนดให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสุขภาพของลูกจ้างและส่งผลการตรวจดังกล่าวแก่พนักงานตรวจแรงงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๙ การควบคุม มาตรา ๑๐๘ - ๑๑๕

๒๗. กำหนดให้มีการควบคุมการทำงาน เช่น กำหนดให้มีข้อบังคับการทำงาน และจัดทำทะเบียนลูกจ้าง

หมวด ๑๐ การพักงาน มาตรา ๑๑๖ - ๑๑๗

๒๘. กำหนดห้ามนายจ้างสั่งพักงานลูกจ้างในระหว่างการสอบสวนลูกจ้างซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่จะมีข้อบังคับหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างให้อำนาจไว้ ทั้งนี้ นายจ้างจะต้องมีคำสั่งพักงานเป็นหนังสือระบุความผิดและกำหนดระยะเวลาแจ้งให้ลูกจ้างทราบก่อนการพักงาน

หมวด ๑๑ ค่าชดเชย มาตรา ๑๑๘ - ๑๒๒

๒๙. กำหนดให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยให้ลูกจ้างในกรณีที่นายจ้างเลิกจ้าง

หมวด ๑๒ การยื่นคำร้องและการพิจารณาคำร้อง มาตรา ๑๒๓ - ๑๒๕

๓๐. กำหนดให้ลูกจ้างหรือทายาทมีสิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานท้องถิ่นกรณีไม่มีสิทธิตามกฎหมาย

หมวด ๑๓ กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง มาตรา ๑๒๖ - ๑๒๘

๓๑. กำหนดให้มีกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างเพื่อเป็นทุนสงเคราะห์ลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างออกจากงานหรือตาย

หมวด ๑๔ พนักงานตรวจแรงงาน มาตรา ๑๓๙ - ๑๔๒

๓๒. กำหนดให้มีพนักงานตรวจแรงงานเพื่อเข้าไปตรวจสอบสภาพการทำงานของลูกจ้างในสถานที่ประกอบการ

หมวด ๑๕ การส่งหนังสือ มาตรา ๑๔๓

๓๓. กำหนดการส่งคำสั่งหรือหนังสือของอธิบดีหรือพนักงานตรวจแรงงาน ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือพนักงานตรวจแรงงานจะนำไปส่งเองหรือให้เจ้าหน้าที่นำไปส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสำนักงานของนายจ้าง

หมวด ๑๖ บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๔๔ - ๑๔๙

๓๔. กำหนดโทษทางอาญาสำหรับกรณีนายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

บทเฉพาะกาล มาตรา ๑๖๐ - ๑๖๖

๓๕. ให้ความคุ้มครองลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก ซึ่งนายจ้างรับเข้าทำงานตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมถึงเพื่อให้คณะกรรมการนายจ้าง คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องจนกว่าจะครบวาระดำรงตำแหน่ง

๓๖. ให้ความคุ้มครองต่อคำร้องที่ยังไม่ถึงที่สุดหรือคดีที่ยังอยู่ในระหว่างพิจารณา นอกจากนี้ยังคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างให้ได้รับค่าจ้างหรือเงินอื่นจากนายจ้างตามประกาศของคณะปฏิวัติฯ โดยให้คงได้รับต่อไป

๒. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๒)

พระพุทธศักราช ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๙ ก หน้า ๔ - ๑๗ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินการเพื่อให้ความคุ้มครองลูกจ้างสมควรแก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดห้ามนายจ้างเรียกรับหรือรับหลักประกันการทำงานหรือความเสียหายในการ

ทำงาน กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้สัญญาจ้างข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ระเบียบ หรือคำสั่งของนายจ้าง มีผลใช้บังคับเพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณี กำหนดให้นายจ้างและลูกจ้างตกลงนำเวลาทำงานปกติส่วนที่ไม่ครบแปดชั่วโมงไปรวมกับเวลาทำงานปกติในวันอื่นได้ซึ่งต้องไม่เกินวันละเก้าชั่วโมง กำหนดให้คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานมีอำนาจออกคำสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษหรือค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าในกรณีที่มีการย้ายสถานประกอบกิจการ และกำหนดให้นายจ้างยื่นแบบแสดงสภาพการจ้างและสภาพการทำงาน รวมทั้งเพิ่มเติมบทกำหนดโทษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อให้การคุ้มครองลูกจ้างมีประสิทธิภาพและให้ลูกจ้างได้รับความคุ้มครองมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๒๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกบทนิยามศัพท์คำว่า “นายจ้าง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔)

- ปรับปรุงแก้ไขกรณีนายจ้างไม่คืนหลักประกันที่เป็นเงินแก่ลูกจ้างภายในเวลาที่กำหนดให้นายจ้างเสียดอกเบี้ย

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕)

- กำหนดห้ามนายจ้างเรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือความเสียหายในการทำงานไม่ว่าจะเป็นเงิน ทรัพย์สินหรือค่าประกันด้วยบุคคลจากลูกจ้าง

- กำหนดหนี้ที่เกิดจากเงินที่นายจ้างต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ หรือต้องชดเชยให้กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ให้ลูกจ้างหรือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานแล้วแต่กรณี มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของนายจ้าง

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (มาตรา ๖)

- กำหนดกรณีให้ถือว่าผู้ประกอบการเป็นนายจ้าง

๕. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (มาตรา ๗)

- กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้สัญญาจ้าง ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ระเบียบหรือคำสั่งของนายจ้าง มีผลใช้บังคับเพียงเท่าที่เป็นธรรม และพอสมควรแก่กรณี

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๘)

- กำหนดห้ามนายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ควบคุมงานหรือผู้ตรวจงานกระทำการล่วงเกินคุกคามหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญทางเพศต่อลูกจ้าง

- กำหนดการสิ้นสุดของสัญญาจ้าง กล่าวคือ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในสัญญาจ้างโดยมิต้องบอกกล่าว และในกรณีที่สัญญาไม่ได้กำหนดระยะเวลาให้บอกกล่าวล่วงหน้า

- กำหนดให้นายจ้างตอบแจ้งการดำเนินการต่ออธิบดี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๙)

- กำหนดให้นายจ้างและลูกจ้างตกลงนำเวลาทำงานปกติส่วนที่ไม่ครบแปดชั่วโมงไปรวมกับเวลาทำงานปกติในวันอื่นได้ซึ่งต้องไม่เกินวันละเก้าชั่วโมง

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๐)

- กำหนดให้นายจ้างให้ลูกจ้างหญิงทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้และกำหนดให้นายจ้างให้ลูกจ้างหญิงซึ่งมีครรภ์ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้

๙. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (มาตรา ๑๑)

- กำหนดในกรณีที่ลูกจ้างหญิงมีครรภ์ทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร งานวิชาการ งานธุรการ หรืองานเกี่ยวกับการเงินบัญชี นายจ้างอาจให้ทำงานได้เท่าที่ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพโดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อนเป็นคราว ๆ ไป

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๒)

- กำหนดให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในสถานที่โรงฆ่าสัตว์ สถานที่เล่นการพนัน สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ และสถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- กำหนดให้นายจ้างเรียกหรือรับหลักประกันเพื่อการใด ๆ จากฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก และให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กให้แก่บุคคลอื่น

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๓)

- กำหนดกรณีที่ลูกจ้างไม่มีสิทธิได้รับค่าล่วงเวลา และค่าล่วงเวลาในวันหยุด และกำหนดกรณีที่ให้ทำงานซึ่งลูกจ้างมีสิทธิรับค่าตอบแทนเป็นเงินเท่ากับอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

๑๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๔)

- กำหนดกรณีนายจ้างเลิกจ้างโดยมิใช่กรณีตามมาตรา ๑๑๙ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนในปีที่เลิกจ้างตามส่วนของวันหยุดพักผ่อนประจำปีที่ลูกจ้างพึงมีสิทธิได้รับ

- กำหนดกรณีที่ลูกจ้างเป็นฝ่ายบอกเลิกสัญญาหรือนายจ้างเลิกจ้าง ไม่ว่าการเลิกจ้างนั้นเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑๙ หรือไม่ก็ตาม ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีสะสมที่ลูกจ้างพึงมีสิทธิได้รับ

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๕)

- กำหนดให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับก่อนนายจ้างหยุดทำการตลอดระยะเวลาที่นายจ้างไม่ได้ให้ลูกจ้างทำงานสำหรับกรณีที่นายจ้างมีความจำเป็นไม่สามารถประกอบกิจการโดยปกติ

๑๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๓ และมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๖)

- กำหนดให้คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานมีอำนาจออกคำสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษหรือค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าในกรณีที่มีการย้ายสถานประกอบการกิจการ

๑๕. ให้เพิ่มความในมาตรา ๑๑๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (มาตรา ๑๗)

- กำหนดให้นายจ้างยื่นแบบแสดงสภาพการจ้างและสภาพการทำงานต่ออธิบดีภายในเดือนมกราคมของทุกปี

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๙ และมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๘)

- กำหนดให้นายจ้างไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างซึ่งเลิกจ้างในกรณีหนึ่งกรณีใดตามมาตรา ๑๑๙ เช่น ทุจริตต่อหน้าที่ จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย ฯลฯ ซึ่งการเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชยนี้ ถ้านายจ้างไม่ระบุนข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุเลิกจ้างไว้ในหนังสือนายจ้างจะยกเหตุนี้ขึ้นอ้างในภายหลังไม่ได้

- กำหนดในกรณีนายจ้างจะย้ายสถานประกอบการกิจการต้องแจ้งให้ลูกจ้างทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และในกรณีที่นายจ้างไม่แจ้งให้ลูกจ้างทราบให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยพิเศษ

๑๗. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๙)

- กำหนดให้พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินตามหน้าที่ที่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตาย

๑๘. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

- ในกรณีที่นายจ้างปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานภายในเวลาที่กำหนดหรือได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลแล้ว ให้การดำเนินคดีอาญาต่อนายจ้างเป็นอันระงับไป

๑๙. ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๒๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๑)

- กำหนดให้ศาลมีอำนาจจ่ายเงินที่นายจ้างวางไว้ต่อศาลให้แก่ลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมเมื่อคดีถึงที่สุดและนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินจำนวนใดให้แก่ลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตาย

๒๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๒)

- กำหนดให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเมื่อได้จ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างให้มีสิทธิไล่เบี้ยคืนจากผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องจ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ลูกจ้างนั้นพร้อมดอกเบี้ย

๒๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๓)

- กำหนดให้คำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานให้อุทธรณ์ต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่ง คำวินิจฉัยของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายดังกล่าวให้เป็นที่สุด

๒๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๔)

๒๓. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

- กำหนดโทษในกรณีผู้ประกอบการใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑/๑ เกี่ยวกับกรณีให้ถือว่าผู้ประกอบการกิจการเป็นนายจ้าง

๒๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๑๕๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๖)

- กำหนดโทษทางอาญาในกรณีผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตลอดจนขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ พนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

๒๓. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (มาตรา ๒๗)

- กำหนดโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาทสำหรับนายจ้างผู้ใดไม่ยื่นหรือไม่แจ้งแบบแสดงศักยภาพการจ้างและสภาพการทำงาน

๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๓)

พระพุทธศักราช ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๙ ก หน้า ๑๘ - ๒๓ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติในหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการค่าจ้าง โดยเพิ่มอำนาจในการกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือและอำนาจในการแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการค่าจ้าง กำหนดให้คณะกรรมการค่าจ้างเสนออัตราค่าจ้างที่กำหนดต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้างมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาระบบค่าจ้างและรายได้ของประเทศเสนอต่อคณะกรรมการค่าจ้าง และติดตามประเมินผลแผนพัฒนาดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้การกำหนดอัตราค่าจ้างของคณะกรรมการค่าจ้างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมต่อลูกจ้าง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๑๑ มาตรา สาระสำคัญมีดังนี้

๑. ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

๒. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ คือ อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือหมายถึง อัตราค่าจ้างที่คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดขึ้นในแต่ละสาขาอาชีพตามมาตรฐานฝีมือ

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕)

- แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการค่าจ้าง โดยเพิ่มอำนาจในการกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๗)

- กำหนดให้คณะกรรมการค่าจ้างมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการค่าจ้างมอบหมายได้

๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

- กำหนดให้คณะกรรมการค่าจ้าง มีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการค่าจ้าง

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๙ มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๙)

- กำหนดให้คณะกรรมการค่าจ้างเสนออัตราค่าจ้างที่กำหนดต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้างมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาระบบค่าจ้างและรายได้ของประเทศเสนอต่อคณะกรรมการค่าจ้างและติดตามประเมินผลแผนพัฒนาดังกล่าวเพื่อให้การกำหนดอัตราค่าจ้างของคณะกรรมการค่าจ้างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่ลูกจ้าง

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

นางอิสสริยะ ไชยทิพย์ / ตรวจสอบ